CİLT : 21 TOPLANTI : 14

CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

51 nci Birleşim

17 . 4 . 1975 Perşembe

İçindekiler

	Sayfa
I. — Geçen tutanak özeti	**552**
II. — Yoklama	**552**
III. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları.	**552,622**
1. — Tabiî Üye Mehmet Özgüneş'in, Antalya'da yağma edilen Vakıf malları hakkındaki gündem dışı demeci ve Devlet Bakanı Hasan Aksay'ın cevabı.	553
2. — Adana Üyesi Muslihittin Yılmaz Mete'nin, pamuk ürününe zarar veren haşereler ile mücadele edilmesi konusunda gündem dışı demeci.	553:555
3. — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Başkanlığının, Komisyon Başkanlığına Bitlis Üyesi Kâmran İnan'ın seçildiğine dair tezkeresi. (3/605)	555
4. — Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere seçim.	555:556
5. — Avrupa Konseyi Danışma Meclisine bağımsız üye seçimi.	556
6. — Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal'ın, Cumhuriyet Senatosunun 24 Nisan 1975 günü toplanmasına dair önergesi. (4/233)	622
IV. — Görüşülen İşler	**556**
× 1. — 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu Kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim, Gençlik ve Spor ve Bütçe ve Plan komisyonlarından 5'er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu. (M. Meclisi : 1/150; C. Senatosu : 1/309) (S. Sayısı : 446)	556:573
× 2. — Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadî İşler ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/4; C. Senatosu : 1/325) (S. Sayısı : 462)	573:591 626:627
× 3. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma	

Sayfa

ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/63; C. Senatosu : 1/302) (S. Sayısı : 459) 591,596,628:629

× 4. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve Ceza İşlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/87; C. Senatosu : 1 301) (S. Sayısı : 458) 591,596:597,630:631

× 5. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adaet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/88; C. Senatosu : 1/299) (S. Sayısı : 456) 591,597,632:633

× 6. — Ad ve soyadlarının nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/86; C. Senatosu : 1/308) (S. Sayısı : 454) 591, 597:598,634:635

× 7. — Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/298) (S. Sayısı : 449) 591,598,636:637

× 8. — Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/85; C. Senatosu : 1/307 (S. Sayısı : 455) 591,598:599,638:640

× 9. — Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/161; C. Senatosu : 1 297) (S. Sayısı : 450) 591, 599:600,642:643

10. — Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/153; C. Senatosu: 1/300) (S. Sayısı : 448) 592,600,640:641

11. — Hayvanların Uluslararası Nakliyat Sırasında Korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu (M. Meclisi: 1/144; C. Senatosu : 1/303) (S. Sayısı : 443) 592,600:601,644:645

12. — Cenazelerin Nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu (M. Meclisi: 1/127; C. Senatosu : 1/304) (S. Sayısı : 444) 592,601, 646:647

13. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/145; C. Senatosu : 1/306) (S. Sayısı : 452) 592,601:602,648:649

14. — «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/146; C. Senatosu : 1/305) (S. Sayısı : 453) 592,602,650:651

15. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının, Millet Meclisince

Sayfa

kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/179; C. Senatosu : 1/335) (S. Sayısı : 465) 602:603,605:607

16. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi: 1/178; C. Senatosu : 1/332) (S. Sayısı : 467) 603,608:609

17. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/177; C. Senatosu : 1/133) (S. Sayısı : 466) 603,609:613

18. — 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/49; C. Senatosu : 1/336) (S. Sayısı : 463) 604,613:614

19. — Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi: 1/189; C. Senatosu : 1/334) (S. Sayısı : 464) 604,615

20. — 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/235; C. Senatosu : 1/337) (S. Sayısı : 470) 604,615:616

Sayfa

21. — Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Köy Tüzelkişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/171; C. Senatosu : 1/310) (S. Sayısı : 440) 616:621

22. — 4036 sayılı Kanunun değişik 4 ncü, 8 nci ve 22 nci maddelerinin ve 31 nci maddenin (a) bendinin değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/181; C. Senatosu : 1/312) (S. Sayısı : 451) 621:622

23. — 19 . 7 . 1972 günlü ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına ve bu maddeler yerine yeni maddeler konulmasına ve 7 . 1 . 1932 günlü ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine dair Kanunun değişik 24 ncü maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/172; C. Senatosu : 1/326) (S. Sayısı : 457) 622

V. — Sorular ve cevaplar **623**

A) Yazılı soru ve cevabı. *623*

1. — Cumhuriyet Senatosu Çanakkale Üyesi İsmail Kutluk'un, Millî Eğitim Bakanlığında yapılan tayinlere dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'in cevabı. (7/312) 623:625

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün, Ülkemizin bazı bölgelerindeki olaylarla gençlik olaylarının nedenleri ve alınması gereken tedbirler konusundaki gündem dışı söz isteminin is'afına, Anayasanın 132 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü gereğince imkân bulunmadığı Başkanlıkça bildirildi.

Avrupa Konseyi İstişarî Meclisinin 27 nci Dönem toplantılarında Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil etmek üzere gruplarınca aday olarak seçilen üyelere dair Başkanlık tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Avrupa Konseyi İstişarî Meclisinin 27 nci Dönem toplantılarında Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek heyete bir bağımsız üyenin seçimi yapıldı.

Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, Milliyetçi Hareket Partisi örgütünün bazı davranış ve eylemleri hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi Genel Kurulun bilgisine sunuldu ve gerekli işlemin yapılacağı bildirildi.

Avrupa Konseyi İstişarî Meclisinin 27 nci Dönem toplantılarında Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil edecek heyete bir bağımsız üyenin seçiminde gerekli çoğunluk sağlanamadığından;

17 . 4 . 1975 Perşembe günü saat 15,00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 15,35'te son verildi.

Başkan	Kâtip
Başkanvekili	Kastamonu
Zihni Betil	*Mehmet Çamlıca*

Kâtip
Burdur
Ekrem Kabay

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Zihni Betil

KÂTİPLER : Mehmet Çamlıca (Kastamonu), Ekrem Kabay (Burdur)

BAŞKAN — Yüce Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri, 51 nci Birleşimi açıyorum.

II. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Sayın üyeler, çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden evvel, gündem dışı üç sayın üye söz istemişlerdir. Söz isteklerini ihtiva eden önergeleri sıra ile sunacağım :

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına

Üniversite ve yükseköğrenim kurumlarında ve öğrenci yurtlarında devam eden kanlı olayların nedenleri ve alınması gereken tedbirlerle ilgili olarak, ilgilileri uyarmak amacıyle, gündem dışı söz isteğimin kabulünü arz ve rica ederim.

Sivas
Hüseyin Öztürk

BAŞKAN — Sayın Hüseyin Öztürk?.. Yoklar.

İkinci önergeyi sunuyorum :

III. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Tabiî Üye Mehmet Özgüneş'in, Antalya'da yağma edilen Vakıf malları hakkındaki gündem dışı demeci ve Devlet Bakanı Hasan Aksay'ın cevabı.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Antalya'da yağma edilen Vakıf mallar hakkında gündem dışı söz isteğimi arz ederim.

Tabiî Üye
Mehmet Özgüneş

BAŞKAN — Sayın Özgüneş, buyurunuz efendim.

MEHMET ÖZGÜNEŞ (Tabiî Üye) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

Antalya'da Vakıfların vergi değeri 15 milyar lira kadar tahmin edilen, arazi ve arsaları vardır. Bir kısım açıkgöz insanlar, bu arsa ve araziden her gün bir parça koparark kendilerine mal etmekteler; öyle ki, Vakıfların Antalya'daki günlük kaybı 500 bin ilâ 1 milyon liradır.

Maalesef bu arsalara musallat olan insanlar arasında Devlet memurları da vardır. Bu insanlar, bu büyük değerdeki arsa ve arazileri koparabilmek için, Vakıflar memurlarına ve avukatlarına evvelâ menfaat teminine çalışmakta, menfaat ile yola gelmeyenleri tehdit etmekte, hatta yollarda dövmektedirler.

Birkaç gün önce Vakıf malları korumak için gayrete girmiş olan Antalya Vakıflar Bölge Müdürü, yol ortasında hastanelik edilecek şekilde dövülmüştür ve bize verilen bilgiye göre, bugüne kadar mütecavizler de bulunmamışlardır.

Hükümetin, gerek Vakıf malları korumak için gayret sarf eden Devlet memuruna yapılan tecavüzün, mütecavizlerini bulmakta ve gerekse Vakıf malları korumakta azamî gayreti göstereceğine inanıyorum ve bu inanç içinde hepinizi saygiyle selâmlıyorum.

DEVLET BAKANI HASAN AKSAY (İstanbul Milletvekili) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Devlet Bakanı Hasan Aksay.

DEVLET BAKANI HASAN AKSAY (İstanbul Milletvekili) — Yüce Senatonun sayın üylerini saygı ile selâmlıyorum

Sayın Mehmet Özgüneş'e, hakikaten Antalya'daki önemli bir Vakıf mevzuunu buraya getirdikleri için teşekkür ederim. Ayrıca, kendileri Devlet Vekili iken ve kendilerinden önce Sayın Süleyman Arif Emre zamanında bu Vakıf malları korumak için yapılan ciddî çalışmalardan dolayı da ayrıca teşekkür ederim.

Arsanın durumu şudur :

73 bin dönüm Vakıf arazisi vardır ve bu, bugün şehrin içerisinde denecek kadar, meskûn mahallin kenarında, son derece değerli bir bölge haline gelmiştir ve Sayın Özgüneş'in buyurduğu gibi, 15 milyar lira değer taşıdığı tahmin edilmektedir. Uzun zaman hakikaten bu Vakıf malları bakımsız kalmıştır. Öyleki, meselâ 1870'te bu Vakıf maldan 150 dönüm satılmış, sonra bu 150 dönümü alan şahısların vereseleri, Vakıfları değil, Tapu İdaresini 1933'te dava etmişler, Vakıfların hiç haberi olmadan bu 150 dönüm, 2 300 dönüme yükselmiştir. Vakıfların sonradan haberi olmuş; fakat mesele, müruru zamana uğradığı için gelip geçmiştir.

Şimdi aynı yolda 8 000 dönümlük bir dava devam etmektedir.

1965 yılında 10 bin dönüm kadar kısım, gecekondular tarafından işgal edilmiş olduğu için, bu fiilî durum kabul edilmiş ve 10 bin dönümlük kısım gecekondulara dağıtılmıştır. Halen yeniden 10 bin dönümlük bir kısım gene gecekondular altındadır.

Şimdi bu arazi üzerinde Vakıfların açmış olduğu 2 binden fazla dava vardır. Sayın Özgüneş'in devrinde ve ondan önce olduğu gibi, şimdi de buradaki fakir - fukaranın ezilmemesi, aynı şekilde dengeli bir biçimde arazinin korunması için elden gelen bütün tedbirler alınmaktadır. İki gün önce bu gecekondu ilerleme bölgesine yeni bir karakol daha kurulmuş, Vakıflar tarafından 20 tane bekçi tefrik edilmiş, 500 bin liralık duvar ihalesi hemen yapılmıştır. Şimdi, duvar, telörgü ve beton kazıklarla hudut tahkim edilmekte, böylece gecekondunun sirayeti ve arazi işgali suretiyle Vakıf malların zayi olmamasına elden gelen bütün dikkat ile çalışılmaktadır. Müfettişlerimiz, avukatlarımız şimdi oradadır ve bu arazi inşallah korunacak, karşılıklı, dengeli bir şekilde kimse rahatsız edilmeden bu iş yürütülecektir.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz efendim.

2. — Adana Üyesi Muslihittin Yılmaz Mete'nin, pamuk ürününe zarar veren haşereler ile mücadele edilmesi konusunda gündem dışı demeci.

BAŞKAN — Gündem dışı konuşma isteğini ihtiva eden üçüncü önergeyi sunuyorum :

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Pamuk ürününe zarar veren bir haşere ile ivedilikle mücadele edilmesi gerekmektedir.

İlgilileri uyarmak amacıyle 17 Nisan 1975. günlü Oturumda gündem dışı söz verilmesini istirham ederim.

Saygılarımla.

Adana
Muslihittin Yılmaz Mete

BAŞKAN — Sayın Mete, buyurunuz efendim.

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Adana) — Sayın Başkan, saygıdeğer arkadaşlarım;

Bilimsel ismi bemisya tabaki gen olan ve daha çok pamuk ürününe zarar veren beyaz sinek denen bir haşerenin zararlarının önlenmesi için acele tedbir alınmasından bahsetmek üzere huzurunuzda bulunuyorum.

1964 yılından beri yurdumuzda görülmekte olduğu söylenen beyaz sinek ile yeterince ve bilimsel olarak mücadele için, bu haşerenin zararı gittikçe artmış, 1974 yılında ise epidemik bir hal almıştır. 1974 yılı Temmuz ayında ani bir salgın yapan bu haşere, 1 milyon dekarlık bir alanda, değeri 1 milyar 300 milyonu bulan 160 bin ton kütlünün (Çekirdekli pamuk) kaybına sebep olmuştur. Bu yıl, patates, kabak ve salatalıklarda şimdiden görülmüş durumdadır. Geçen yıl Adana Karataş asfaltının Batısında, Yüreğil ovasında, Tarsus'ta, Mersin'de, Antalya'da zarar veren bu haşere, bu yıl Kozan ve Kadirli ilçelerinde de görülmüştür.

Geçen yılı Temmuz ayında epidemi yapan sinek, ancak 3 nesil üreyebilmiştir ki, bunun zararı 1 milyar 300 milyon dolaylarında olmuş. Bu yıl 9 nesil üreyeceği ve o derecede fazla zarar vereceği olasılığı mevcuttur. O takdirde 2 milyon dekarlık bir alanda pamuk ürününe zarar yapacaktır ki, bu, memleketimiz için, pamuk üreticileri için çok ağır bir darbe olacaktır.

İlgili, Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Genel Müdürünün verdiği bilgiye göre, mücadele eğitimi kıştan beri başlatılmış bulunmaktadır.

Çiftçinin eğitiminin büyük faydası olacağı tabiîdir; ama yeterli değildir. Devletçe bir mücadele yapılmayacağını beyan etmeleri üzerine, huzurunuzu işgal etmiş bulunuyorum. Eğer bana, «Devlet mücadeleye başlayacak» desclerdi, bilimsel olarak bir mücadele yapılacaktır deyip, tatmin olacak ve sizleri işgal etmeyecektim.

Zaman kalmamıştır, mücadele zamanı geçmektedir. Bir örnek vereyim : Sayın ilgilinin söylediğine göre, patates ekicileri mücadele yapmıyorlarmış. Sebebi de, biz patatesi 15, 20 gün sonra sökeceğiz, binaenaleyh mücadeleye gerek yok, diyorlarmış. Bu 15 - 20 gün zarfında sineğin bir hayli üreyeceğini Devletin de bu işe müdahale etmediğini gördüğüm içindir ki, huzurunuzu işgal ettim ve Devletin derhal mücadeleye başlaması lâzım geldiği ikazını zorunlu gördüm.

Beyaz sinek epidemisinin görüldüğü Amerika Birleşik Devletleri, Sudan gibi ülkelerde devlet esaslı tedbirler almış ve mücadeleyi zamanında yapmıştır. Bu nedenle zararlar en aza indirilmiştir.

Önerimi arz edeyim : Çekirge ve süne'de olduğu gibi, Devlet teşkilâtınca mücadeleye derhal başlanmalıdır. Bunun içinde, en çok hasar görülen Adana bölgesindeki Ziraî Mücadele Bölge Müdürlüğünün kadrosu takviye edilmeli, gerekli elemanlar ve malzeme gönderilmelidir.

Kabak, patates, salatalık gibi şu anda ekicisinin mücadele etmediği ürünler üzerinde Devlet mücadeleye başlamalıdır. Halen yaptığına kaniim; eğitim kısmını yapıyor. Buna da biraz daha hız verilmeli ve çiftçi; radyo, televizyon, konferanslarla, dergilerle, seminerlerle ve gazeteler vasıtasıyle gerekli bilgiyle teçhiz edilmelidir.

İlâç durumuna gelince: Bu, biraz önemli. Geçen yıl yaşadık, gördük; zirai mücadele ilâçları en lâzım olduğu dönemde karaborsaya intikal ettiriliyor ve üretici yeteri kadar zirai mücadele ilâcı bulamıyor.

Arkadaşlarım, bunun tedbirlerinin çok güç olduğunu biliyorum; yalnız, tedbir almak gerekir, başıboş bırakmamak lâzım. Yine yetkili şahsın söylediğine göre, gerekecek miktarın yarısı dışarıdan hammadde veya mamul olarak gelmiş, sinek çıkıp da mücadeleye başlanacağı zamana kadar diğer yarısının da geleceğini öğrenmiş bulunuyorum; ama burada ilgililere hatırlatıyorum ki, ilâcın zamanında gelmesi ve karaborsaya düşmeden ve fiyatı gereksiz yere yüksetilmeden çiftçinin eline geçmesi için gerekli tedbirler alınmalıdır.

Ben, konunun önemini ilgililerin de bildikleri kanısındayım. Ayrıca, İzmir'den Gaziantep'e kadar uzanan Güney bölgesinin bütün senatör ve milletvekillerinin de bildikleri kanısındayım. Hep beraber ilgilileri tekrar tekrar ikaz ederek gerekli tedbirlerin alınmasını, Devlet tarafından büyük bir mücadeleye girilmesinin sağlanmasını takdirlerinize arz ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz. Gündem dışı konuşma istekleri yerine getirilmiştir.

Gündeme geçiyoruz, Başkanlığın sunuşları var, okutuyorum.

3. — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Başkanlığının, Komisyon Başkanlığına Bitlis Üyesi Kâmran İnan'ın seçildiğine dair tezkeresi. (3/605)

BAŞKAN — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Başkanvekilliğinden gelen ve Yüce Genel Kurula arz edilmesi gereken bir yazı var sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Bugün toplanan Komisyonumuzda, Bursa Üyesi Sayın İhsan Sabri Çağlayangil'den boşalan Komisyon Başkanlığına Bitlis Üyesi Sayın Kâmran İnan' ın seçildiğini saygı ile arz ederim.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu Bşk. V.
Hıfzı Oğuz Bekata
Ankara

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

4. — Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere seçim.

BAŞKAN — Boş üyelikleri olan komisyon seçimlerine geçeceğiz.

Anayasa ve Adalet Komisyonunda Adalet Partisi Grupundan seçilmesi gereken bir üyelik boş bulunmaktadır. Adalet Partisi Grupu bu boş üyeliğe Sayın İbrahim Tevfik Kutlar'ı aday göstermiştir.

Aday tektir; bu itibarla Sayın İbrahim Tevfik Kutlar'ın Adalet Partisi Grupu üyesi olarak Anayasa ve Adalet Komisyonu üyeliğine seçilmesini kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Sayın İbrahim Tevfik Kutlar Anayasa ve Adalet Komisyonu üyeliğine seçilmiştir.

İçişleri Komisyonunda Adalet Partisi Grupundan seçilmesi gereken bir üyelik, Bağımsız üyeler arasından seçilmesi gereken iki üyelik boştur.

Adalet Partisi Grupu Sayın Mehmet Sırrı Turanlı'yı aday göstermişlerdir.

Aday tektir; Sayın Mehmet Sırrı Turanlı'nın İçişleri Komisyonu üyeliğine Adalet Partisi Grupundan seçilmesini kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Sayın Mehmet Sırrı Turanlı Adalet Partisi Grupu üyesi olarak İçişleri Komisyonuna seçilmişlerdir.

İki Bağımsız üyelik için adaylıklarını koyanlar veya aday gösterilenler?.. Adaylığını koyan veya aday gösterilen yok.

Malî ve İktisadî İşler Komisyonunda Adalet Partisi Grupundan seçilmesi gerekli bir üyelik ve Bağımsız üyeler arasından seçilmesi gerekli bir üyelik boş bulunmaktadır.

Adalet Partisi Grupu Sayın Arif Hikmet Yurtsever'i aday göstermiştir.

Aday tektir; Adalet Partisi Grupu üyesi olarak Sayın Arif Hikmet Yurtsever'in Malî ve İktisadî İşler Komisyonuna seçilmesini iş'ari oylarınıza arz edeceğim. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Sayın Arif Hikmet Yurtsever Malî ve İktisadî İşler Komisyonuna Adalet Partisi Grupu üyesi olarak seçilmiştir.

Malî ve İktisadî İşler komisynuna bağımsız üyeler arasından adaylığını koyan sayın üye?... Yok. Aday gösterilen Sayın üye? Yok. Sonraki birleşime bırakıyorum.

Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonunda Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Üyeler Grupundan seçilmesi gerekli bir üyelik boş bulunmaktadır. Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Üyeler Grupu bu üyeliğe Sayın Sadi Irmak'ı aday göstermişlerdir.

Aday tektir; seçimleri iş'ari oylarınıza sunacağım. Kabul edenler... Etmeyenler... Sayın Sadi Irmak Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Üyeler Grupundan Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonu üyeliğine seçilmiştir.

Millî Savunma Komisyonunda, birisi Adalet Partisi Grupu üyelerinden, diğeri Bağımsız üyelerden seçilmesi gerekli iki üyelik boş bulunmaktadır. Adalet Partisi Sayın Selâhattin Acar'ı aday göstermiştir.

Aday tektir; Sayın Selâhattin Acar'ın Adalet Partisi Grupundan Millî Savunma Komisyonu üyeliğine seçilmesi hususunu iş'ari oylarınıza sunacağım. Kabul edenler... Etmeyenler... Sayın Selâhattin Acar Adalet Partisi Grupu adına Millî Savunma Komisyonu üyeliğine seçilmiştir.

Millî Savunma Komisyonunda boş bulunan ve Bağımsızlar arasından seçilmesi gereken üyeliğe adaylığını koyan sayın üye?.. Yok. Aday gösterilen sayın üye?.. Yok. Bu seçim gelecek birleşime bırakılmıştır.

Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonunda Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Üyeler Grupundan seçilmesi gereken bir üyelik boş bulunmaktadır. Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Üyeler Grupu bu üyeliğe Sayın Sabahattin Özbek'i aday göstermiştir.

Aday tektir; Sayın Sabahattin Özbek'in Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Üyeler Grupundan Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonuna üye seçilmesi hususunu işarî oylarınıza arz edeceğim. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Sayın Sabahattin Özbek Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonuna Cumhurbaşkanlığınca Seçilmiş Grup Üyesi olarak seçilmiş bulunmaktadırlar.

Dilekçe Karma Komisyonuna bir üyelik boş bulunmaktadır. Bu üyenin Adalet Partisi Grupu üyeleri arasından seçilmesi gerekmektedir. Grup, sayın Bahri Cömert'i aday göstermiştir. Aday tektir, sayın Bahri Cömert'in Dilekçe Karma Komisyonu üyeliğine seçilmesi hususunu işarî oylarınıza sunacağım. Kabul buyuranlar... Kabul etmeyenler... Sayın Bahri Cömert Dilekçe Karma Komisyonu Üyeliğine Adalet Partisi Grupu üyesi olarak seçilmiş bulunmaktadır.

Ankara İmar Limitet Şirketi Araştırma Komisyonunda bir üyelik boş bulunmaktadır. Bu üyenin bağımsızlar arasından seçilmesi gerekmektedir. Bağımsız üyeler arasından, bu üyeliğe adaylığını koyan sayın üye?.. Yok. Aday gösterilen sayın üye?.. Yok. Bu seçim de gelecek birleşime bırakılmıştır.

5. — Avrupa Konseyi Danışma Meclisine bağımsız üye seçimi.

BAŞKAN — Sayın üyeler, Avrupa Konseyi İstişarî Meclisinin 20 nci Dönem Toplantılarında Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil etmek üzere bağımsız üyeler arasında yapılacak seçim hakkında bir önerge vardır, sunuyoruz.

Sayın Başkanlığa

Gündemin dolu bulunması sebebiyle Avrupa Konseyi Danışma Meclisine yapılacak bir üye seçiminin bir başka gündeme tehirini arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Ömer Ucuzal

BAŞKAN — Önerge hakkında söz istiyen sayın üye?.. Yok. Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Avrupa Konseyi İstişarî Meclisinin 27 nci Dönem Toplantılarında Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil etmek üzere yapılacak seçim ertelenmiştir.

Sayın üyeler, bir önerge daha var, sunuyoruz.

Sayın Başkanlığa

Gündemde bulunan kanun teklif ve tasarılarının görüşülmesinin hitamına kadar bugün saat 19,00'dan sonra da çalışmalara devam edilmesini arz ve teklif ederiz.

A. P. Grup Başkanı C. H. P. Grup Başkanvekili Y.

Aydın
İskender Cenap Ege

Çanakkale
İmadettin Elmas

BAŞKAN — Önerge hakkında söz isteyen sayın üye?.. Yok. Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Gündemdeki kanun tasarı ve tekliflerinin görüşülmesi bitinceye kadar saat 19.00'dan sonra da çalışılması kabul edilmiştir.

IV. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu Kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Milli Eğitim, Gençlik ve Spor ve Bütçe ve Plan komisyonlarından 5'er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu. (M. Meclisi : 1/150; C. Senatosu : 1/309) (S. Sayısı : 446) (1)

BAŞKAN — Daha önceki birleşimlerde alınan karara göre, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi kabul edilen 446 sıra sayılı Kanun tasarısının görüşülmesine sıra gelmiştir.

Tasarı 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve görevleri hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısıdır.

Komisyon?.. Sayın Faik Atayurt. Hükümet?... Sayın Devlet Bakanı sayın Hasan Aksay, buradalar.

Sayın üyeler;

446 sıra sayılı bu tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmış ve maddelere geçilmesi oylanmış bulunmaktadır.

Tasarının 1 nci maddesini sunuyoruz:

(1) 446 S. Sayılı basmayazı 18 . 4 . 1975 tarihli 48 nci Birleşim tutanağına eklidir.

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve bu Kanuna 5 Geçici Madde Eklenmesine dair Kanun Tasarısı

Madde 1. — 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun 2, 5 nci maddenin 1 nci fıkrası, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 20, 21, 22, 23 ve 24 ncü maddeleri ile 31 nci maddenin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Kuruluş :

Madde 2. — Diyanet İşleri Başkanlığı bir Başkanın yönetimi altında üç Başkan Yardımcısı ile aşağıdaki birimlerden kurulur.

A) Merkez kuruluşu :

Din İşleri Yüksek Kurulu

Din Hizmetleri Dairesi

Olgunlaştırma Dairesi

Teftiş Kurulu

Hukuk Müşavirliği

Personel Dairesi

Araştırma ve Planlama Müşavirliği

Donatım Müdürlüğü.

B) İller kuruluşları :

İl Müftülükleri

İlçe Müftülükleri.

C) Yurt Dışı Din Hizmetleri Müşavirlikleri :

(Yurt dışına atanacak din hizmetleri müşavirliklerinin teşkilât, çalışma usul ve şartları çıkarılacak bir Tüzükle tespit edilir.)

BAŞKAN — Devlet Bakanı sayın Hasan Aksay, buyurun.

BAHRİYE ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, bir önergem vardı.

BAŞKAN — Biliyorum efendim önergenizi. Ama Hükümet adına sayın Hükümet Üyesi söz istediler, biliyorsunuz diğer üyelere tekaddüm ediyorlar.

BAHRİYE ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Affedersiniz.

BAŞKAN — Buyurun sayın Bakan.

DEVLET BAKANI HASAN AKSAY (İstanbul Milletvekili) — Yüce Senatoya saygılar sunarım.

Efendim, bu Kanun tasarısı Yüce Senatoda kanunlaştığı takdirde, Diyanet İşleri hizmetlerinde on noktada büyük adım atılmış olacaktır.

633 sayılı Kanun hakikaten iyi hazırlanmış, tatbikatta da iyi yürümüş bir kanundur. Nitekim, 1965 yılından bu yana, on senelik bir devre içerisinde ilk defa bu kanunda bir değişiklik getirilmektedir. Bu değişiklikle de Diyanet İşleri Başkanlığı yeni hizmetlere kavuşmaktadır. Bu on hizmeti Yüce Heyetin vaktini fazla almadan sadece tadat ederek yaptığımız hizmetin büyüklüğüne işaret etmek istiyorum.

14 bin vekil imam bu tadil tasarısı ile asalete geçmekte ve bugüne kadar sürüp gelen sızlanmalar son bulmaktadır.

Bu kanun tasarısı ile yine belediyelere bağlı bütün din hizmetleri, mezarlıklardaki imamlar vesaire hepsi Diyanet İşleri Teşkilât Kanunu içerisine alınmakta ve onların durumu düzeltilmektedir. Bu kanun tasarısı ile Vakıfların mülhak camilerinin imamları bu kanun çerçevesinde Diyanet İşleri Başkanlığına bağlanmaktadır.

Bu on hizmetin demek oluyor ki, üç tanesi personel bakımından iyi, ileri bir adım getirmektedir. Diğer 7 büyük adım da şunlardır :

Bir tanesi, Hac İşleri Müdürlüğü kurulmak ve 20 milyon liralık bir döner sermaye tahsis edilmek suretiyle, bugüne kadar İslâm ülkeleri içerisinde en çok hacı adayına sahip olan bir ülkenin hacılarının en perişan durumda olmasından kurtarılacak, bu iş bir nizama, bir düzene kavuşacaktır.

İkincisi; her gün dış ülkelerdeki işçilerimizin sayısı artmaktadır. Bunların dinî ihtiyaçları şüphesiz vardır ve bunların karşılanması, yabancı ülkelerde son derece büyük bir ehemmiyet taşımaktadır. Bununla dış din hizmeti müşavirlikleri kurulmakta, böylece yabancı ülkelerdeki işçilerimizin dinî hizmetlerini yerine getirecek bir imkân sağlanmaktadır.

633 sayılı Kanunun bugüne kadar yürüyememiş olan tek hususu, Yüksek Din Kurulunu gerektiği gibi çalıştıramamış olmasıdır. Bu tadil tasarısıyle Yüksek Din Kurulu da işler hale gelecektir.

Yedinci husus; Diyanet İşleri Başkanlığı güçlü bir yayın yapmak zorundadır. 633 sayılı Kanun çıkarılırken 3 milyon döner sermayelik bir Yayın Müdürlüğü öngörülmüştü. Bugün için tabiatıyle bu miktar kâfi değildir. 20 milyon liraya çıkarılmak suretiyle bu, hizmet edici, hakikaten fonksiyonunu hissettirici bir seviyeye ulaşacaktır.

Sekizinci bir hizmet noktası; Kur'anı Kerim baskısı bundan böyle disipline edilecek, yanlışlıklardan kurtarılacaktır.

Dokuzuncusu; Diyanet İşleri Başkanlığı 633 sayılı Kanun çıktığı zaman 20 bin civarında bir personelle çalışan bir müesseseydi. Bu Kanun hakikaten büyük hizmetler yaptı ve bugün 10 senede iki misline, yani 40 bin personele çıkan bir kadroya sahip oldu. Merkez kadrolarına bu yeni büyümeyi ve gelişmeyi karşılayacak imkânlar getirmektedir.

Onuncu büyük hizmet noktası da; Diyanet İşleri Başkanlığı, başta Ankara ve İstanbul'da olmak üzere kütüphane ve arşivler kurmak imkânına kavuşacaktır. Yurdun muhtelif bölgelerinde imkânları nispetinde her tarafta kütüphane vesaire kuracaktır ki, bu da büyük bir hizmettir.

Bugün Yüce Senato bu kanun tasarısını kabul buyurduğu takdirde, bu 10 büyük hizmeti memleketimize yapmış olacaktır.

Yüce Senatoya saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Sayın üyeler;

Sayın Lütfi Doğan tarafından verilen bir önerge vardır, sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Müzakerelerde Millet Meclisi metninin esas alınmasını arz ve teklif ederim.

Erzurum
Lûtfi Doğan

BAŞKAN — Önerge üzerinde söz isteyen sayın üye?...

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Söz istiyorum sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurunuz sayın Bilgen.

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Ben bu önergenin lehinde konuşmak için söz aldım. Nedenini arz edeyim.

Bu metni tetkik ettiğimiz zaman görürüz ki, Millet Meclisinin kabul ettiği metinle bizim Geçici Komisyonun kabul ettiği metnin bütün sayfalarda aynı olduğunu, yalnız 2 nci maddede Millet Meclisinden gelen metinde «Dinî Hizmetler Dairesi», Geçici Komisyonun kabul ettiği metinde «Din Hizmetleri Dairesi» yazılıdır. Burada sadece eski ve yeni terkip meselesi var, mana bakımından hiçbir değişiklik ifade etmiyor. Eğer mümkünse «Dinî Hizmetler Dairesi» adını «Din Hizmetleri Dairesi» şeklinde düzeltmek ve burada kabul ederek, böylece Meclise iade ile vakit kaybetmemek için bu teklifin lehinde bulunmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Sayın Başkan, önergenin aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun sayın Ertuğ.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

Bu takririn aleyhinde oy kullanmanızı rica ediyorum. Çünkü, bu tasarı, Cumhuriyet Senatosunda teşkil edilen bir Geçici Komisyonda ariz amik konuşulmuş ve bilhassa çok önemli bir değişiklik yapılmıştır. O değişiklik şudur :

Meclis tasarısında Diyanet İşleri Başkanlığı için bir seçim sistemi getirilmiştir. Oysa bu, değişikliğe maruz bırakılmıştır. Bir kelime değiştirilerek; Diyanet İşleri Başkanının seçimi bir seçim piramidinden doğacak seçim işleminden sonra üç aday olarak tespit ediliyor ve üç adaydan birisini Hükümet tayin ediyor idi. Oysa Senatoda bu, Hükümet tarafından tayin edilmek suretiyle bırakılmıştır. Bunun mahzurları hakkında, seçim müessesesinin din görevlileri câmiasında yaratacağı mahzurlar hakkında bundan önce aleyhte konuşma yapmış ve görüşlerimi arz etmiştim.

Bundan başka, kanunun üzerinde yapılan çalışmalardaki değişiklikler o kadar önemsiz değildir. Yine de genel olarak, prensip olarak Cumhuriyet Senatosuna gelip, burada Yüce Senatoya niyabeten bir komisyon teşkil edildikten ve çalışmalar yapıldıktan sonra, gelip burada Meclisteki metnin kabul edilmesi şeklindeki teklifleri, Cumhuriyet Senatosunun fonksiyonuyle çelişir bir prensip olarak, bir ilke olarak kabul etmeyi uygun görmenizi rica ediyorum.

Bu nedenledir ki, söz aldım. Bu takririn aleyhinde oy kullanmanızı bendeniz rica ediyorum.

BAŞKAN — Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Önergeyi tekrar Yüce Genel Kurula sunacağım, ondan sonra oylarınızı rica edeceğim...

BAHRİYE ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkanım, bir hususu arz etmeme müsaadelerinizi rica edeceğim.

Bu konu üzerinde, maddeler üzerinde bir kere konuşalım, mesele tavazzuh etsin ve arkadaşların birçoğu Meclisten gelen teklifin ne olduğuna vâkıf olsunlar. Ondan sonra bu önerge üzerinde geçilse, zannederim daha uygun olacaktır.

BAŞKAN — Sayın Üçok, Tüzüğümüz hükümlerine göre ve önergenin ihtiva ettiği açıklığa göre bu isteğinizi kabul etmeye imkân yok.

BAHRİYE ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, bir soruma daha müsaade eder misiniz?..

BAŞKAN — Efendim, önerge, Geçici Komisyon tarafından kabul edilen metnin değil, Millet Meclisi tarafından kabul edilen metnin görüşmelere esas olmasını istiyor. Bu itibarla, sizin görüşünüzü Tüzüğümüze göre muameleye koymam mümkün değil.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, bütün maddeler mi, bu madde mi?..

BAŞKAN — Efendim, önergeyi bir kere sunduk. Belki bulunmayan üyeler vardır diye bir kere daha sunuyoruz. Önergeyi tekrar okutuyorum.

(Erzurum Üyesi Lûtfi Doğan'ın önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Komisyon?..

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, Hükümet ne diyor, Hükümetten bir sorun efendim?..

BAŞKAN — İşte şimdi geldi sırası efendim. Sayın Kalpaklıoğlu, izin verirseniz ben yöneteceğim. Eksiğim olursa, uyarmanızı bilhassa, her vakit olduğu gibi, rica ederim. Ama ancak sırası geldi.

HÜSEYİN KALPAKLIOĞLU (Kayseri) — Rica ederim efendim, buyurun.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, bu hususta izahat vermek için buyurun efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkan, muhterem üyeler;

Millet Meclisinden gelen metin, Geçici Komisyonda görüşülmüş, raporu hazırlanarak gereken değişiklikler metinlerde işaret edilmek ve raporda kaydedilmek suretiyle huzurunuza gelmiş bulunmaktadır. Verilmiş bulunan önerge, Komisyonda ekseriyetle tespit edilen görüşlere aykırı düştüğü cihetle, Komisyon olarak bu görüşe katılmamıza usul ve esas bakımından imkân olmadığını arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz.

Sayın Bakan?..

DEVLET BAKANI HASAN AKSAY (İstanbul Milletvekili) — Önergeye iştirak etmemiz mümkündür sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyon yetkilisi, Komisyonun önergeye katılmadığını söylediler. Hükümet Üyesi sayın Aksay «Mümkündür» dediler. Ben önergeyi oylarınıza sunuyorum; yani Geçici Komisyon tarafından tespit edilen metnin değil de, Millet Meclisince kabul olunan metnin görüşmelere esas olması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Edilmiştir efendim.

BAŞKAN — Kabul edilmemiştir efendim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — İtiraz ediyoruz sayın Başkanım, lütfen tekrar edin efendim.

BAŞKAN — Efendim, Başkanlık Divanı saydı...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Tekrar edin lütfen, itiraz ediyoruz.

BAŞKAN — Efendim, buyurunuz size söz veriyorum, lütfen itirazınızın gerekçesini söyleyiniz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, oylamanın neticesini biz de görüyoruz, Divan da görüyor. İtiraz ediyoruz, tekrar ayağa kaldırmak suretiyle oylatın.

BAŞKAN — Evet, ne gördünüz, onu lütfen izah buyurunuz? Sayıda ne hata gördüğünüzü gerekçesiyle söyleyin.

CAHİT ORTAÇ (Bursa) — Müsavat gördük.

BAŞKAN — Müsavat gördünüz...

Buyurun sayın Ucuzal.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkanım, yeniden lütfederseniz ne kaybedersiniz?

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — O halde şahıslar idare etsin, Divana lüzum yok.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — İtiraz hakkımızdır.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Usulüne göre buyurun konuşun, tatmin edin, gerekçe nedir?

BAŞKAN — Şimdi müsaade buyurunuz sayın arkadaşlar. Siz nasıl gördünüz sayın Ortaç, sayıyı nasıl gördünüz?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Baş başa geldi gibi göründü.

BAŞKAN — Evet, baş başa geldi gibi göründü. Size de mi öyle göründü?

CAHİT ORTAÇ (Bursa) — Evet.

BAŞKAN — İki sayın üye oylamalar sonucunun baş başa gelmiş gibi göründüğünü ileri sürerek itiraz etmektedirler. Oylamayı tekrar edeceğiz.

Önergeyi kabul edenlerin lütfen ayağa kalkmalarını rica ediyorum.... Lütfen yerlerinize oturunuz. Kabul etmeyenler lütfen ayağa kalksınlar... 32 sayın üyeye karşı, 34 sayın üyenin oyu ile önerge kabul edilmemiştir.

Sayın üyeler;

Kanun tasarı ve teklifleri görüşülürken tadil önergeleri Tüzüğümüze göre şu sıra ile oya sunuluyor : Önce çıkarma isteyen önergeler, sonra değiştirme isteyen önergeler, en sonra da ilâve isteyen önergeler. Şimdi bu önergelerden önce, muhtevası itibarıyle ele alınması gereken ve sayın Bahriye Üçok tarafından verilmiş bulunan bir önerge var, sunuyorum:

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

633 numaralı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun 1 nci maddesinin başına; (Her türlü din işlerini ve özellikle) sözlerinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Böylece Anayasamızın 2 nci maddesinde yer alan laiklik ilkesine 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun değiştirilmemiş olan 1 nci maddesinin aykırılığı biraz olsun giderilmiş olacaktır.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Madde 1. — İslâm Dininin inançları, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere; Başbakanlığa bağlı Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur.

BAŞKAN — Sayın Üçok, önergenizi açıklamak üzere söz istiyor musunuz?

BAHRİYE ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Evet.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz, usul bakımından bir hususu arz edeceğim?

BAŞKAN — Söz verdim efendim, sayın üyeye söz verdim.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Uşak) — Yani usulî yönden bir hususu arz edecektim.

BAŞKAN — Biliyorum efendim, şimdi sayın üyeye söz verdim. Söz verdiğim üyenin sözünü keserek size söz veremem, biliyorsunuz.

BAHRİYE ÜÇOK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, değerli senatörler;

Bu önergeyi vermekteki amacım, 633 sayılı Kanunun 1 nci maddesiyle Diyanet İşleri Başkanlığının yalnız İslâm Dini ile ilgili işler için kurulmuş olduğunu açıkça belirtmiş olmasındandır.

Laiyik bir Devlet yalnız bir din için teşkilât kuramaz. Nitekim, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Devlet dininin İslâm olduğu yazılı bulunan dönemde, 3 Mart 1924 tarih ve 429 sayılı Kanunun 1 nci maddesinde bile, Diyanet İşleri Başkanlığı için, «...Dini Mübini İslâmın bundan maada itikadat ve ibadete dair bütün ahkâm ve mesailinin tedviri ve müessesatı diniyenin idaresi için...» deyimi kullanılarak, Diyanet İşleri Başkanlığının yalnız İslâmiyet için değil, bundan başka inançlar ve ibadetler için de kurulmuş olduğu açıkça gösterilmiştir.

BAŞKAN — Sayın Üçok, müsaade eder misiniz?

Efendim, 446 sıra sayılı Kanun tasarısında 633 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi teklif olunmamıştır. Sizin önergeniz 633 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi, ona bazı kelimeler eklenmesi hakkındadır. Binaenaleyh, önce önergenizin görüşülebilir olması hakkındaki gerekçenizi lütfen açıklayınız. 633 sayılı Kanunun 1 nci maddesi, değiştirilmesi teklif edilen maddeler arasında değildir. Bu itibarla değiştirilmesi teklif edilmemiş bir madde üzerinde değişiklik yapılmasını hangi gerekçeye istinaden istediğinizi önce açıklayınız, lütfen. O işlemi yapacağız, görüşülebilirliği sonucuna vardığımız zaman, ancak, başladığınız gerekçeyi Yüce Genel Kurul'a arz etme olanağınız vardır.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Sayın Başkanım, benim de maruzatım zaten bu istikamette olacaktır; yani bunun gereğine kani olduğum için, Birinci maddenin başına küçük bir ilâve yapılmasının, Anayasaya uygunluğunu temin bakımından zarurî gördüğüm için bu önergeyi vermiş bulunuyorum.

BAŞKAN — Sayın Üçok, anlatamadım maksadımı. 633 sayılı Kanunun Birinci maddesinin de düşündüğünüz şekilde değiştirilmesini uygun görebilirsiniz; hatta Anayasaya göre zorunlu da görebilirsiniz. Bu takdirde siz, 633 sayılı Kanunun Birinci maddesinin değiştirilmesi için önerge verme yetkisine de Anayasaya göre sahipsiniz. Böyle bir önerge vermemişsiniz, tasarıda da böyle bir değiştirme teklifi yapılmamış, Komisyonda da böyle bir değiştirme yapılmamış. Şimdi, değiştirilmesi söz konusu olmamış bulunan Birinci Maddenin değiştirilmesini istiyorsunuz.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Evet, efendim.

BAŞKAN — Bu konu üzerinde gerekçeniz varsa, lütfen onu söyleyiniz.

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Muhtevası, gerekçe niteliğindedir efendim müsaade buyurulursa; müsaade buyurulmazsa bırakayım.

BAŞKAN — Bu konu üzerinde gerekçeniz varsa, dinleyeceğim efendim, bu konu üzerinde gerekçeniz yoksa...

BAHRİYE ÜÇOK (Devamla) — Bütün konuşmam bu konunun gerekçesidir zaten.

BAŞKAN — Yüce Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

446 sıra sayılı Kanun tasarısında 633 sayılı Kanunun Birinci Maddesinin değiştirilmesi teklif olunmamıştır. Komisyonca da bu madde değiştirilmemiştir. Binaenaleyh, 633 sayılı Kanunun Birinci Maddesinin değiştirilmesi İçtüzüğümüz hükümlerine göre bu Birleşimde görüşülemez. Bu, ayrı bir değişiklik isteği konusu olur, ayrı bir önerge ile bu değişiklik istenir; komisyondan geçer, Millet Meclisinden geçer, Cumhuriyet Senatosunun yetkili komisyonlarından geçer gelir, ancak o zaman görüşülür.

Bu nedenle, sözünüzü Tüzüğe uymadığı için kesme ve önergenizi işleme tabi tutmama mecburiyetindeyim Sayın Üçok.

Önerge, işleme tabi tutulmamıştır.

Sayın Alâeddin Yılmaztürk, önergenizi sunuyorum.

Sayın Başkanlığa

446 sayılı Kanun tasarısının Birinci Maddesinin Millet Meclisinin kabul ettiği metnin kabulünü arz ve teklif ederim.

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

BAŞKAN — Sayın Yılmaztürk, İçtüzüğün 94 ncü maddesine göre;

«Tadil teklifi, ilgili bulunduğu madde numaralarını açıkça göstermeli ve gerekçeli olmalıdır.»

Önergenizde gerekçe yok, bu nedenle size söz veriyorum; buyurunuz, gerekçenizi izah ediniz.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Bolu) — Sayın Başkan, muhterem senatörler;

Burada Millet Meclisi metni veya komisyonun metni dendiği zaman, Komisyonca sanki büyük birtakım değişiklikler yapılmış da, onu müzakere ediyoruz gibi bir durum var; onu kısaca arz edeceğim. Birinci Maddede Komisyon ne değişiklik yapmıştır, Meclis metni nedir?

Şimdi, hemen şöyle bakacak olursak, müteaddit maddeleri ihtiva eden Birinci maddenin tadilinde esas, Diyanet İşleri Başkanının Hükümet tarafından atanmasını Komisyon değiştirmiş; kanun tasarısına göre ise, Diyanet Teşkilâtının Başkanı, Başkanvekilleri, Zat İşleri Müdürü, din eğitimi veren İslâm Enstitüleri, Millî Eğitimin Din Eğitimi Genel Müdürü, İlâhiyat Fakültesi ve il müftülüklerince gönderilen birer temsilci; yani sayısı 90 küsura varan kişi, din ilgilisi ve mensuplarıdır, bunlar ya İlâhiyat Fakültesinde öğretim üyesi olacaktır, ya Diyanet müessesesinde Başkan, Başkanvekili, Zat İşleri Müdürü veya Din Hizmetleri Dairesi Başkanı gibi seçkin kişiler olacak veya vilâyetlerden seçilmiş olan, ya il müftüsüdür, ya bir vaizdir; bunlar taplanacaklar ve kendi aralarından üç tane Diyanet Reisliğine aday seçecekler. Bu üç adaydan da bir tanesini Bakanlar Kurulu atayacak. Hadise, direkt seçim değil, bir yönü seçim, bir yönü atama. Bir kolaylık getiriliyor burada. Bakanlar Kuruluna; «Din hizmetleri müessesesinde bulunan din alimleri, din adamları arasından şu üç kişi Diyanet Reisliğine layıktır,» diyor. Diyanet teşkilâtı mensupları demeyecek de, kim diyecek bunun liyakatını?..

Bir de imkân getirmiş; üç kişi seçiyor, bu üç kişiden birisini de Bakanlar Kurulu atayacak. Bu, bundan evvelki atamadan elbette daha demokratiktir, elbette daha İslâmîdir, elbette daha örfe, tarihe, ananeye uygundur.

Muhterem senatörler;

Bugün, Patrikhane'nin papazı ile bilmem nerenin Ortadoks ruhanî reisi dahi kendi aralarında ve seçimle getirilir. Dünyanın hiç bir yerinde yok böyle şey. Layiklik diyoruz; ama layikliğin gereğini, icabını yapmıyoruz. Binaenaleyh, burada atama ile seçimi birleştiren durum var.

Üstelik bir şey daha getiriyoruz : Seçilen Diyanet Reisi altı senelik; kaydı hayatla veya emekliliğe kadar da değil. Hem müddetle kayıtlanmış, hem kendi arasından seçerek namzetliği koymuş, hem de Hükümetin atamasını getirmiş. Bu kadar güzel bir şekle; «Efendim, seçimi din işlerine sokmayalım.» deniyor. Efendim, bütün din işlerinde var seçim. Dinin tamamı ve esası seçime müstenittir. Binaenaleyh, bunu şimdiye kadar yapmamışsak, bundan sonra yapalım. Birinci maddenin ruhu bu.

Bunun dışında, 20 nci maddeye göre aday tespit kurulu, Diyanet Reisini çıkarıyor da, yalnız Yüksek Din Şûrası Kurulunun bu tarzda seçimini öneriyor... Yalnız Yüksek Din Şûrası Kurulunu bunlara seçtiriyoruz da, niye Reisi seçtirmeyelim?.. Üstelik, Reis de bir teamül halinde, Yüksek Din Şûrası Kurulu üyelerinden atanır. Öyledir veyahut teamül halinde İstanbul müftüleri umumiyetle atanmıştır. Yani Yüksek Din Şûrası Kuruluna bu Aday Tespit Kurulundan üye seçimi esasını kabul ediyoruz da, neden Diyanet Reisi seçimindeki bu fıkrayı kaldırıyoruz?.. Bu yanlış.

Bunun dışında, 20 nci maddede bu fıkra, 21 nci maddede nitelikler ve atama usulleri, bir de kelime hatası; «Din hizmetleri» de olur, «Dinî hizmetler»

de olur. Bana burada kim izah ve ispat edebilir; din hizmeti ile dinî hizmetin arasındaki fark nedir? Fark yoktur, aynı şeydir; ama 633 sayılı Kanunda din hizmetleri denmiş, burada da dinî hizmetler denmiş, fark etmez. Ne mâna itibarıyle kapsam ve anlam bozulur, ne de kelime, elfaz itibarıyle bir yanlışlık yoktur. Yani Komisyonun değişiklik yapıp da bu geçici komisyonun yaptığı değişikliği gözümüzde büyütmemek lâzım. Mesele, bir din hizmeti mi, dinî hizmet mi? Birisinde «Niteliğin» «Niteliğinin» şeklinde kelime hatası, öbüründe sınıflandırmayı yapmış merkezde, ikincisinde yapmamış. Yapsa da olur, yapmasa da olur, Kanun tatbikatında bir güçlük yok. Aday Tespit Kurulundan...

BAŞKAN — Sayın Yılmaztürk, bir dakikanızı rica edeceğim.

Sayın Yılmaztürk, önergeniz Tüzüğümüze uymuyor. Size söz verdim şu maksatla; gerekçe yok diye. 1 nci madde, «2, 5 nci maddenin 1 nci fıkrası, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 20, 21, 22, 23 ve 24 ncü maddeleri ile 31 nci maddenin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.» diyor.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — Bir çok maddesi, evvet öyle.

BAŞKAN — Biz bu maddelerin hepsini görüşmüyoruz şimdi. Bu maddelerden sadece (Madde — 2) diye gösterilen maddeyi görüşüyoruz. Bunların hepsini birden oylamayacağız. Bu 2 nci maddenin görüşülmesi bitecek. Oylaması yapılacak, ondan sonra 6 nci maddeye geleceğiz, ondan sonra 7 nci maddeye geleceğiz.

Binaenaleyh, 1 nci maddenin, madde numaralarını zikrettiği maddelerin hepsini birden görüşüp, hepsini birden oylamaya tabi tutmayacağız. Konuşmanızı lütfen sınırlandırınız. «Önergeniz usulümüze uymuyor, gerekçesiz» dedim, gerekçesi hakkında size konuşma fırsatı verdim. Siz önergenizi sadece 1 nci maddede yer alan 2 nci madde için verecektiniz.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — O halde şöyle yapayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Aynı görüşte iseniz, 6 nci madde görüşülürken ayrı bir önerge verecektiniz, 7 nci madde görüşülürken, öteki maddeler görüşülürken birer ayrı önerge verecektiniz.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — Sayın Başkanım, arz edeyim.

BAŞKAN — Konuşmanızı lütfen 2 nci maddeye göre sınırlandırınız.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — Şimdi muhterem senatörler;

Ben doğrudan doğruya müteaddit maddelerin tadilini bünyesine alan 1 nci madde olarak önerge verdim. Şimdi, Sayın Başkanın ikazına göre, bu 1 nci madde bünyesinde toplanan maddelerin içinden ayrı ayrı önerge ile tespit etmem gerekiyor. O halde şimdi Kuruluş» maddesini okuduk; Değil mi Sayın Başkan?...

BAŞKAN — Evet efendim.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — Bu «Kuruluş» maddesinde «Din hizmetleri» yerine «Dinî hizmetler» denilmişti. 2 nci maddede değişiklik yalnız bundan ibarettir. Önergemi bu istikâmette değerlendirmenizi istirham ediyorum. «Din hizmeti» yerine «Dinî hizmetler.» Başka fark yok. Eğer Sayın Başkanın okuttuğu bu ise, burada fark sadece «Din hizmeti» «Dinî hizmet» kelimesinden ibarettir. (A) da başka fark yoktur. 2 nci maddenin (A) kısmını kastediyorum.

Sayın Başkan, eğer böyle oylayacaksanız bu kanaatteyim; ama «Din Hizmetleri Dairesi» şeklinde 5 ve 6 ncı maddeye geçerseniz orada da ayrı ayrı önerge vereceğim. Yine fark yok; sadece «Din hizmeti» «Dinî hizmet» değişikliği var. Başka fark yok. 5 nci maddede de yok, (C) de de yok. (A) da yok, 2 nci maddede yok; 6 nci maddede de yok. Fark hep, «Din hizmetinin» «Dinî hizmet» olmasından ibarettir.

Şimdi Geçici Komisyonun kabul ettiği metinle, Millet Meclisinin kabul ettiği metni karşılaştıracak olursanız, bu ibareden başka fark yoktur.

Sayın Başkan, 5 nci maddeye kadar böyledir.

BAŞKAN — Evet, 5 nci maddeye kadar.

O halde 1 nci maddenin muhtevasındaki 2 nci madde için (A) Merkez Kuruluşlarının ikinci sırasında yazılı. «Din Hizmetleri Dairesi» yerine «Dinî Hizmetler Dairesi» olmasını istiyorsunuz.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — Evet.

BAŞKAN — 5 ve müteakip maddelere ait önerierinizi sırası gelince arz etme olanağınız vardır; söz vereceğim.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Devamla) — Hay hay, teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın üyeler, 1 nci...

FAKİH ÖZLEN (Konya) — Önergenin aleyhinde iki kelime konuşacağım.

BAŞKAN — Buyurunuz.

FAKİH ÖZLEN (Konya) — Muhterem arkadaşlar;

Sayın arkadaşlarımız bu önergesiyle demek istiyor ki; bir seçim konusunda Senato, Millet Meclisinin

dediği noktaya gelirse, ki şimdi önerge verdiğine göre geleceğini tahmin ediyor, diğer işler sadece yeni Türkçe, eski Türkçe farkından ibarettir; bunları değiştirerek gidelim diyor. Önergeden maksat budur.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Bolu) — Hayır öyle bir şey söylemedim.

FAKİH ÖZLEN (Devamla) — Ama Komisyon olarak biz, seçim mevzuunun fevkalâde ciddî bir konu olduğunu; yani Diyanet İşlerinin Başkanlığına yapılacak seçim üç aday arasından Hükümetçe mi yapılsın, doğrudan doğruya Hükümet tarafından tayin mi edilsin, konusunun o madde geldiği zaman münakaşa edilmesini çok istirham ediyoruz. Şimdi buradan başlar, her şeyi değiştirerek gidersek, bu bir kelimedir; «Din işleri» olacağına «Dinî işler» olsun diye gider, o maddeye gelirsek, her konuda Millet Meclisi metnine dönmüş olmamız o maddede bizi etkiler, yanlış yola götürebilir. Onun için, mademki prensip olarak Genel Kurul Komisyon metninin esas alınmasını kabul etmiştir, o maddeye kadar Komisyon metninden ayrılmamasını istirham eder, bu istikâmette oy kullanılmasını rica ederim.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın üyeler, 1 nci maddenin muhtevasında yer alan 2 nci madde hakkında verilmiş üç önerge daha vardır, sunuyoruz :

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Diyanet İşleri Başkanlığı Merkez Teşkilâtındaki evrak, yazı, arşiv işlerini, sağlık, sivil savunma, daire ve levazım hizmetlerini yürüten birimleri daha disiplinli, daha verimli çalıştırmak ve bu hizmetlere katılması gereken müracaat, basın ve halkla ilişkiler, protokol ve diğer bütün birimlere ait olmayan müteferrik ve perakende işleri de yürütmek üzere hepsinin bir «Merkez Dairesinde toplanarak teşkilâtın sadeleştirilmesi ve bu Dairenin 446 sıra sayılı kanun tasarısının 1 nci madde kuruluş bölümündeki «Merkez kuruluşuna dahil birimlerin sonuna ilâve edilerek, ilgili diğer maddelerin de buna göre yeniden düzenlenmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

446 sıra sayılı Kanun tasarısının birinci madde kuruluş bölümünde gösterilen (B) ve (C) bentlerinin daha uygun bir düzenleme olarak birleştirilmesini ve aşağıdaki biçimde düzeltilmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

B) Merkez Dışı Kuruluşları :

İl müftülükleri,

İlçe müftülükleri,

Din Hizmetleri Yurt Dışı Müşavirlikleri (Yurt dışına atanacak din hizmetleri müşavirlerinin teşkilât, çalışma esas ve usulleri çıkarılacak bir tüzükle tespit edilir.) .

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Araştırma ve Planlama; Genel İdarenin bağlayıcı, önemli temelli ve sürekli hizmetlerindendir. Bu türlü hizmetler, Devlet Teşkilâtında müşavirlikler ile değil, ilke olarak dairelerce yürütülür. Bu sebepledir ki; araştırma ve planlama için öngörülen hizmetleri yürüten birim veya birimler, Devletimizin diğer hiç bir kuruluşunda «Müşavirlik» terimi ile isimlendirilmemiştir.

Ayrıca; araştırma ve planlama birbirini içeren ve tamamlayan birer kavram ve birlikte yürütülen işlerdir. Bunların yanında yer alması ve bunlarla birlikte mütalaa edilerek sağlam bir tutuma bağlanması gereken program bütçe konusu, 1975 Malî Yılı Bütçesi 896 milyon liraya yükseltilmiş olan Diyanet İşleri Başkanlığında da büyük bir ağırlık kazanmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığında ihtiyacı duyulan bu hizmetleri karşılamak için; 446 sıra sayılı Kanun tasarısının 1 nci madde Kuruluş bölümündeki madde 2'ye konmuş olan Araştırma ve Planlama müşavirliğinin, aynı maddenin Personel Dairesine bağlı müdürlüklerin görevleri arasında bulunan Bütçe ve Muhasebe İşleri Müdürlüğünü ve sorumluluklarını da kapsamak üzere Bütçe ve Plan Dairesi olarak değiştirilmesini ve ilgili maddelerin buna göre yeniden düzenlenmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

LÛTFİ DOĞAN (Erzurum) — Önergenin aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Lûtfi Doğan.

LÛTFİ DOĞAN (Erzurum) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun pek muhterem üyeleri; hepinize saygılarımı arz ederim.

Daha önce de burada konuşan değerli konuşmacı arkadaşlarım tarafından belirtildiği gibi, 633 sayılı Kanun kabul edileliden beri on yıl gibi bir zaman geçmiştir. Geçen bu zaman zarfında tatbikatta büyük kolaylıkar görülmüş ve ancak bazı aksaklıklar da tespit edilmiştir. Sayın Bakan burada tespit edilen aksaklıklar hakkında sizlere malûmat sundular.

Aslında, bu on yıl zarfında tespit edilen aksaklıkların nelerden ibaret olduğu, ilgili dairece, uzmanlarca ve teşkiâtta bu kanunu icra eden hükümetlerce tespit edilmiş, binnetice 1974 yılında tadil tasarısı yüce Meclislerimize sunulmuştur.

Eğer, her üç teklifte ileri sürülen aksaklıklar bu 10 yıl zarfında görülmüş olsaydı, bunların da haliyle bu tadil tasarısında yer alması âzım gelirdi. Halbuki, bunların hiç birisi, ne Büyük Millet Meclisi Komisyonlarında, ne Senatoda ve ne Senato Komisyonunda ele alınmamıştır.

Diğer taraftan, üçüncü öneride şöyle bir teklif ileri sürülüyor : Araştırma ve Planlama Müşavirliği de, Personel Dairesi gibi, Din Hizmetler Dairesi gibi bir ifade ile yerleştirilsin. Aslında, bunun arasında da o kadar fark yok. Ancak, şunu arz etmek isterim ki; gerek Olgunlaştırma Dairesi Başkanlığı, gerek Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanlığı, gerekse Persone Dairesi Başkanlığı icraî fonksiyonları olan dairelerdir. Halbuki, Araştırma ve Planlama Müşavirliği, aslında 633 sayılı Kanunda mevcut değilken, bir araştırmaya, planlamaya ihtiyaç hasıl olmuş ve bu Araştırma ve Planlama Müşavirliği şeklinde 1970 yılında tesis edilmiş, bu Müşavirlik doğrudan doğruya Başkana bağlanmıştır.

Bu Müşavirlik, araştırmasını, planlamasını yapar, Başkana arz eder, Başkan uygun gördüğü takdirde ilgili dairelere gönderir, emreder; ilgili daireler o planlama ve araştırmanın tespit ettiği verilere göre icra mevkiine koyar.

Bu itibarla, Araştırma ve Planlama Müşavirliğinin yeri gayet makuldür ve olduğu gibi kalmasını arz ediyorum. Bu bakımdan önerilerin aleyhindeyim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Alpan, üç önergeniz var. Önergelerinizden birisi; 1 nci madde muhtevasına dahil 2 nci maddede değişiklik önermektedir ve gerekçeye dayalıdır. İkisini, gerekçenizi yazdıktan sonra, şöyle bir öneriyle bitirmektesiniz, «Buna göre yeniden düzenlenmesini önerir, gereğini dilerim.» Bu düzenlemeyi, tüzüğe göre Başkanlıktan isteyemezsiniz. Bir tadil mahiyetinde de değil önergeleriniz. Bu önergelerinizi gerekçeleriniz nazar alarak Komisyon incelesnin, düzeltsin anlamında mı sunmuş bulunuyorsunuz?..

Buyurunuz.

CİHAT ALPAN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Müsaade ederseniz buradan arz edeyim.

Sayın Başkan;

Bundan evvelki 49 ncu Birleşimde kanun tasarısının tümü üzerinde konuşmalar bitince, arz ettiğim önerileri kapsayan genel bir düzenleme ihtiyacına vardım, bunu önergemde belirttim ve diğer hususlarda verilen önerileri de dikkate almak suretiyle Birleşime Başkanlık eden sayın Mirkelâmoğlu şükranla karşıladığım bir telkinle konuyu Komisyon Başkanına sordular. Komisyon Başkanı, 30 Nisan'da süre dolacağı için, yeniden düzenleme keyfiyetinin bu zamana sığmayacağını, bu sebeple önerilere katılmadığını beyan ettiler. Ben bu önerilerimi daha önce yaptığım önerilerin tamamlayıcısı olarak arz ediyorum.

BAŞKAN — Sayın üyeler;

1 nci maddenin muhtevasına dahil 2 nci madde hakkında sayın Alâeddin Yılmaztürk'ün verdiği önerge ve yaptığı açıklamayı dinledikten sonra, sayın Cihat Alpan tarafından verilen üç önerge okunduktan ve ikisi hakkında yaptıkları konuşma dinlenilmekte iken sayın Refet Rendeci tarafından bir önerge verilmiş bulunmaktadır. Sunuyorum:

Sayın Başkanlığa

446 Sıra sayılı tasarının maddelerinde çok önerge verilmiştir. Teknik mevzularda Umumî Heyette oylamalarda da üyeler açıklıkla oy kullanmalarını daha açık yapabilmeleri için, bu sebeplerle tasarının yeniden tetkik edilmek üzere takrirlerle Komisyona iade edilmesinin aza arzını rica ederim.

Saygılarımla.

Samsun
Refet Rendeci

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Ertuğ.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Sayın Başkan;

Sayın Rendeci'nin teklifi, bu tasarının Meclisten geldiği gibi çıkmasını sağlamak amacını gütmektedir. Çünkü, sayın Komisyon Başkanının da bir vesileyle belirttiği gibi, bu kanunun süresi dolmaktadır. Komisyona iadesi, Komisyonda müzakeresi, tekrar yeniden yüce Senatoya sunulması için zaman imkânı mevcut değildir. Eğer maksat bu ise; açıkça biraz evvel bir arkadaşımız teklif verdi reddedildi, ondan sonra maddeleri kapsayan bir teklifle geldi sayın Yılmaztürk arkadaşım, gayesi; hiç 1 nci ve 2 nci maddede mevcut değilken, Başkanın seçimini gerekçe göstererek, 21 nci maddede mevcut bir gerekçeyi ileri sürerek yine Meclisteki metne dönmeyi teklif etti-

ler. Bu şekilde mütemadi önergelerle Senatonun mevcudiyetini âdeta inkâr eder yola gitmemeyi rica ediyorum.

Saygılarımla.

REFET RENDECİ (Samsun) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz, ben de teklifimi izah edeyim.

BAŞKAN — Buyurun sayın Rendeci.

REFET RENDECİ (Samsun) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Önergemi tereddütleri gidermek için verdim. Sayın Ertuğ Hocam, meseleyi Millet Meclisinden geldiği şekilde geçirme yolunda ithamkâr bir konuşma yaptılar. Böyle bir şey kafamın kenarından dahi geçmiş değildir, öyle bir niyetin içersinde de değilim ama şunu söylemek istiyorum; oylamalarda arkadaşlarımızın hangi istikamette nasıl oy kullanacakları mevzuunda Umumî Heyette dahi tereddüt var. «Falan hizmetler falan yere götürülsün..» gibi teknik tabirler var. Hiç birimiz bunların ne olduğunu bilmiyoruz. Daha evvelki birleşimlerde tümü üzerinde bir çok konuşmalar yapıldı; şimdi takrirler verildi. Umumî Heyette, bu takrirlerin nereye monte edileceği, nasıl bir çalışma içinde nasıl bir düzenleme yapılacağı yolunda bütün arkadaşlar tereddüt içerisindeler. Sayın Alpan'ın iki - üç tane takriri var, diğer arkadaşların başka istikamette takrirleri var.

Meseleyi, Umumî Heyete açıklığa kavuşturup bir madde tespit etmemiz mümkün değildir. 29 Nisan'a kadar da günümüz var. Gün geçmiş değil, geçmez. Önümüzdeki hafta, Komisyonda görüşüldükten sonra ilk celsede konuşulur yetiştirilir.

Bu sebeplerle şunu söylemek istiyorum ki; kanun, hassas bir kanundur, üzerinde iyice durulması lâzım, iyice düşünülsün, taşınılsın, Komisyon bir metin getirsin. Bu sebeplerle, takririmin kabul edilerek, Komisyonda meselenin bir daha görüşülmesine imkân ve fırsat verilmesini ve bu takririmin bu mealde oya konmasını rica ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın üyeler, sayın Refet Rendeci tarafından verilen önerge...

TALÂT DOĞAN (Rize) — Burada çalışalım, bitirelim efendim.

BAŞKAN — Sayın Refet Rendeci tarafından verilen önerge, sadece 1 nci maddenin muhtevasına dahil olan 2 nci madde hakkında değil, 1 nci maddenin muhtevasına dahil bütün maddeler hakkında verilmiş tadil önergelerinin Komisyona iadesi merkezindedir.

Önergeyi okuturken, salonda hazır bulunamamış olan üyelerin, salonda hazır bulunabilmeleri olanağını sağlamak için zili çalmaya başladım ve zil devam ediyor.

Önergeyi oya sunmazdan önce, verilen tadil önergelerinin hepsinin Yüce Genel Kurula sunulmasında zorunluluk görüyorum. Yüce Genel Kurul, verilmiş tadil önergelerinin hepsine muttali olmalıdır ki, «Genel Kurulda görüşülerek sonuca bağlanması mı daha uygundur, Komisyona iadesi suretiyle Yüce Genel Kurula tekrar gelmesini sağlamak mı daha uygundur» hususunda kararını, vuzuh ile ve rahatlıkla verebilsin.

Bu nedenle, 1 nci maddenin muhtevasına dahil olan sadece 2 nci madde değil, bütün maddeler hakkındaki önergeleri bilgilerinize sunacağım. Ondan sonra, Komisyon Başkanına veya Sözcüsüne, «Geri almak istiyormusunuz» diye soracağım. Geri almak istedikleri takdirde, Tüzüğümüzün 95 nci maddesine göre Komisyona verme zorunludur. O zaman önergeyi; yani sayın Rendeci'nin önergesini oylarınıza sunmayacağım. Komisyon Sözcüsü, geri alıp almama konusunda bir şey söylemezler, Yüce Genel Kurulun takdirine bırakırlarsa, sayın Refet Rendeci'nin önergesini oylarınıza sunacağım.

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum. Müsaade eder misiniz?

BAŞKAN — Neyin usulü hakkında efendim?..

CELÂL ERTUĞ (Elâzığ) — Efendim, tatbik ettiğiniz usul hakkında.

Şimdi, henüz 2 nci madde okunmadı; 2 nci maddenin muhtevasına ait takrir okundu. 1 nci maddenin müzakeresi usule göre kanımca; 1 nci maddede zikredilen şu şu şu maddeleri; tadil edilmiş veya değiştirilmiş şekildeki maddeleri oylayın. Ondan sonra diğer maddelere meselâ 2 nci, 3 ncü maddeye gelindiği zaman verilecek takrirleri o zaman işleme koyun. Böylece arkadaşlarımızın zihin karışıklığı ortadan kalkacaktır kanısındayım.

BAŞKAN — Sayın Ertuğ, buyurduğunuz, Tüzüğümüze uymuyor. Sayın Alpan, sadece, 1 nci maddenin muhtevasındaki 2 nci madde için iki düzenleme önergesi verdi. Kendilerinden açıklama rica ettik, yaptıklarını açıklama, bu maddenin, kendisinin önergeleriyle birlikte, yeniden bir düzenleme yapılmak üzere Komisyona iadesi isteğini taşıyordu. Sayın Refet Rendeci, önergesinde açıkça, «Birçok maddeler üzerinde birçok tadil teklifi vardır. Genel Kurulda görüşülerek sonucu bağlanması güçtür. Bu nedenle,

bunların Komisyona iadesi gerekir.» diyor. Eğer aykırı olan bu önerge gelmeseydi, sayın Alpan'ın önergesini oya sunacaktım ve sizin düşündüğünüz gibi, öteki maddelerin müzakeresine geçecektim; ama sayın Rendeci'nin önergesi geldiğine ve en aykırısı olduğuna göre; bu suretle, açıkladığım, şekilde işlem yapmaya mecburum.

Şimdi, 1 nci maddenin muhtevasındaki 2 nci madde hakkında verilen önergeleri bilgilerinize sunmuştuk. Sayın Alâeddin Yılmaztürk, daha önce verdiği, fakat konuşma ile açıkladığı önerisnini bir önergeye bağlamış bulunmaktadır. Bu da 1 nci maddenin muhtevasındaki 2 nci maddeye taalluk ediyor. Onu da bilgilerinize sunduktan sonra, bütün öteki...

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Bolu) — Sayın Başkan, bir hususu arz edeceğim.

BAŞKAN — Anlaşıldı efendim, anlaşıldı!..

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Bolu) — Burada madde madde önerge verilmesini önerdiniz. Şimdi, Sayın Rendeci'nin verdiği önergeye göre işlem yapmadan evvel, bütün önergeleri okuyacak ve ondan sonra onu ilşeme koyacak iseniz, bu 1 nci maddeyle ilgili gelecek olan 20, 21, 6, 7 gibi maddelerde de önerilerimiz olacak. Onu vermemiş bulunuyoruz. Hiç olmazsa, benim 1 nci madde olarak verdiğim tüm önergeyi nazara almanızı istirham edeyim ki, ayrıca önerge vermek ihtiyacı kalmasın.

BAŞKAN — Sayın Alâeddin Yılmaztürk, bir kanun tasarı ve teklifinin tümü üzerindeki görüşmeler bittikten ve maddelere geçilmesi kararlaştırıldıktan sonra, eğer tadil önergeleri varsa ve komisyonun başkanı veya sözcüsü, bu tadil önergelerinin komisyona verilmesini isterse; Başkanın hiç bir takdir yetkisi yok, Yüce Genel Kurulun hiç bir takdir yetkisi yok; Tüzüğümüzün 95 nci maddesine göre bu önergelerin komisyona verilmesi mecburî. Onun içindir ki, komisyonun bu yetkisini kullanıp kullanmaması bakımından, bu yetkisini kullanıp kullanamayacağını isabetle karara bağlayabilmesi bakımından, bütün önergeleri okutmaklığım zorunludur. Okuttuktan sonra komisyon «Alıyorum.» derse, oylamaya gitmeksizin vermeye mecburum. Ne benim yetkim var, ne Yüce Genel Kurulun yetkisi var.

Şimdi, 2 nci madde hakkındaki önergelerin hepsini sundum. 2 nci madde hakkındaki önergelerin hepsini sunduktan sonra sizden bir önerge geldi, sizinkini işleme tabi tutacağımı söylerken, Sayın Bahriye Üçok'tan da bir önerge geldi. Bütün önergeleri okuturken; sizin ilk verdiğiniz önergeyi de okutacağım.

ALÂEDDİN YILMAZTÜRK (Bolu) — Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Şimdi, önce 1 nci maddenin muhtevasındaki 2 nci madde hakkında Sayın Alâeddin Yılmaztürk'ten gelen önergeyi, ondan sonrada yine bu madde hakkında Sayın Bahriye Üçok tarafından gelen önergeyi bilgilerinize sunacağız.

Sayın Başkanlığa

Madde : 2.

Din Hizmetleri Dairesi yerine, Dini Hizmetler Dairesi olarak değiştirilmesini arz ederim.

Bolu

Alâeddin Yılmaztürk

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

2 nci maddenin (A) bendinde, «Din Hizmetleri Dairesi» nden sonra, «Olgunlaştırma Dairesi» nden önce «Mezhepler Dairesi» sözcüklerinin eklenmesini arz ve teklif ederim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.

Bahriye Üçok

BAŞKAN — Şimdi, 1 nci maddenin muhtevasındaki beş önergeyi ve müteakıp maddeler hakkında verilmiş bulunan önergeleri sırayla sunuyorum.

FAKİH ÖZLEN (Konya) — Sayın Başkan, şimdi müteakıp maddeler hakkında verilen önergelerin okutulmasını usule uygun bulmuyorum ben. Sırayla karar verelim.

Şimdi Sayın Başkan, eğer sayın arkadaşlarımız bu kanunun geri gitmesini istiyorlarsa kestirme yol vardır; yoklama isterler, bu iş biter. Aksi takdirde birtakım yeni usuller ihdas etmeyelim; şu işi bugün bitirmeye çalışalım.

Meselâ «Önergelerin hepsini okutacağım.» diyorsunuz. Bunları okutmadan önce Komisyon Başkanına lütfen bir sorun, geri almaya niyeti var mı, yok mu? Eğer varsa, önergeler ondan sonra okunsun. Boşa vakit kaybolıyor.

BAŞKAN — Sayın Fakih Özlen, Komisyon Başkanının, geri alıp almama yetkisini kullanırken bazı hususlar hakkında bilgi sahibi olması lâzım. İçtüzüğün 95 nci maddesi açık; önergelerin neleri ihtiva ettiğine muttali olacak ki, ona göre, geri alıp almama konusunda takdir yetkisini kullanabilsin. «Alıyorum» dediği zaman da, Yüce Genel Kurulun yetkisi yok; İçtüzüğe göre Komisyona verme zorunluğundayız.

TALÂT DOĞAN (Rize) — Sayın Başkan, sıra ile gidelim.

FAKİH ÖZLEN (Konya) — Sayın Başkan, bendeniz İçtüzüğü sizin kadar iyi bildiğim iddiasında değilim; fakat akıl için yol birdir.

Farz ediniz ki, bu kanun 256 madde; her madde hakkında 10'ardan toplam 2 560 önerge verildi, bunların 2 560'ını da okutacak mıyız; bunu icat edersek?...

Başkan bir kanun geldi diyelim. Aynı durumla karşı karşıyayız. Her madde üzerinde 10 tane önerge var; 256 madde üzerinde 2 560 takrir var; bugünkü takip ettiğimiz yolu takip etmek icap ederse, bu gerekçe ile bu emsale dayanarak 2 560 takriri okumak lâzım gelecektir. Hiç böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN — İçtüzüğümüzün 94 - 99 ncu maddelerine göre, konunun içtihada tahammülü yok. O kadar sayıda madde, o kadar sayıda önerge varsa ve Genel Kurulda çoğunluk da mevcut ise, hepsini okumaya mecburuz. Meselenin içtihada mütehammil yeri yok. İçtüzüğün 94 - 99 ncu maddeleri açık.

REFET RENDECİ (Samsun) — Sayın Başkan, müsaade eder misiniz, yerimden bir cümle ile arz edeyim?

BAŞKAN — Müsaade buyurun, sizi dinledim efendim.

REFET RENDECİ (Samsun) — Size ışık tutacağını tahmin ediyorum.

96 ncı madde; birinci görüşülmesi yapıldıktan ve maddelere geçildikten sonra...

BAŞKAN — 95 nci madde efendim.

REFET RENDECİ (Samsun) — 96 ncı madde de var efendim.

BAŞKAN — Konumuzda 96 ncı madde kabili tatbik değil, çünkü öncelik ve ivedilik kararı alınmıştır.

REFET RENDECİ (Samsun) — İşte efendim, müsaade buyurun arz edeyim.

«Bir tasarı veya teklifin birinci görüşmesi bittikten sonra...» deniyor. Şimdi, bizde birinci görüşme diye bir şey yok. İvedilik kararı aldığımıza göre, bu tek görüşmedir. Tek görüşme usulü olunca, artık burada «Birinci görüşme bittikten sonra» ibaresini çıkararak Tüzüğün o maddesini okumamız lâzım. Orada mecburiyet koyuyor.

BAŞKAN — Sayın Rendeci, siz sadece bir madde hakkındaki tadil önergelerinin komisyona verilmesini istemiyorsunuz. Bütün maddeler hakkındaki..

REFET RENDECİ (Samsun) — Tamamını istiyorum, Sayın Başkan, tamamını.

BAŞKAN — Münakaşa etmeyelim efendim, uygulamam doğrudur. Lütfen vakit geçiriyoruz efendim. Devam edelim.

REFET RENDECİ (Samsun) — Tamamını okumak mecburiyeti yok. Sayın Özlen'in fikrine katılıyorum. Önergelerin hepsinin okunması Umumi Heyeti boş yere işgaldir.

BAŞKAN — Uygulamamız doğrudur efendim.

REFET RENDECİ (Samsun) — Umumî Heyeti işgaldir, diyoruz, bu işin çıkmaması gibi bir netice çıkarılıyor. Uygulamamız doğru değildir.

BAŞKAN — Şimdiye kadar önergelerin yarısı okunmuştu efendim.

REFET RENDECİ (Samsun) — Yanlış bir tutumdasınız, yanlış bir yola gidiyorsunuz.

İMADETTİN ELMAS (Çanakkale) — Önergenizi geri alın da, çıksın bu kanun.

BAŞKAN — Önergeleri okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Din İşleri Yüksek Kurulunun oluşması ve görevleri 633 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığının, bu Kurulun görevleri dışında kalan ve diğer kanunların gereği olan daha birçok işleri vardır. Dolayısiyle; Din İşleri Yüksek Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığının bütün işleri üzerinde en yüksek karar ve danışma organı değildir ve olamaz.

Bu sebeplerle; 446 Sıra Sayılı kanun tasarısının 1 nci madde kuruluş bölümünde yer alan madde - 5'in birinci cümlesinden (Diyanet İşleri Başkanlığının en yüksek karar ve danışma organı olup) ibaresinin metinden çıkarılmasını önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Din İşleri Yüksek Kurulunun oluşması ve görevleri 633 sayılı Kanunun 5 nci maddesinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığının bu Kurulun görevleri dışında kalan ve diğer kanunların gereği olan daha birçok işleri vardır. Dolayısiyle; Din İşleri Yüksek Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığının bütün işleri üzerinde en yüksek karar ve danışma organı değildir ve olamaz.

Bu sebeplerle; 446 Sıra Sayılı kanun tasarısının 1 nci madde kuruluş bölümünde yer alan madde - 5'in birinci cümlesinden (Diyanet İşleri Başkanlığının en

yüksek karar ve danışma organı olup) ibaresinin metinden çıkarılmasını önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Sayın Başkanlığa

633 sayılı Kanunun tadilini gerektiren 446 Sıra Sayılı kanun tasarısının madde 6 «Din İşleri Dairesi» ibaresinin Meclisten geldiği şekilde «Dinî Hizmetler Dairesi» şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Sayın Başkanlığa

Madde 6 :

«Din Hizmetleri Dairesi» ibaresinin «Dinî Hizmetler Dairesi» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Sayın Başkanlığa

446 Sıra Sayılı kanun tasarısının madde : 7. — A) «Din Hizmetleri Müdürlüğünün görevleri» ibaresinin «Dinî Hizmetler Müdürlüğünün görevleri» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

446 Sıra Sayılı kanun tasarısının 1 nci madde «Din Hizmetleri Dairesi» bölümündeki madde - 7 ve (A) paragrafında açıklanan «Din Hizmetleri Müdürlüğünün görevlerine (h) fıkrası olarak; (Deprem, savaş, taşkın ve yangın gibi olağandışı hallerde büyük ölçüde artış gösteren defin ve din hizmetlerinin yürütülebilmesi için gerekli tertip ve tedbirleri almak) görevinin de ilâve edilmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Layik devlette din konusu, içinde değişik dinlere mensup olanların her yerde bulunabileceği toplumu değil, o devletin vatandaşlarını fert olarak ilgilendirir. Anayasamızın «Herkes» kelimesiyle başlayan 19 ncu maddesi de bu ilkeye göre düzenlenmiştir.

Bu sebeple; 446 Sıra Sayılı kanun tasarısının 1 nci maddesindeki madde 7'de sıralanan Din Hizmetleri Müdürlüğünün görevlerini açıklayan (a) bendinin layikliğe ve Anayasaya uyarlığını sağlamak için, bu bendin (İbadethanelerde ve toplumu aydınlatmaya elverişli her yerde) ibaresinin metinden çıkarılmasını önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

7 nci madde (A) fıkrası (a) bendinin, (Uygun araç ve olanaklardan yararlanarak, toplumu din hususunda aydınlatmak ve gerekirse bu konuda Devlet yayın organlarıyle işbirliği yapmak) şeklinde yeniden yazılmasını arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

Yüksek Başkanlığa

446 Sıra Sayılı tasarının 7 nci maddesinin (a) paragrafının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Gerekli araç ve olanaklardan yararlanarak, toplumu din konusunda aydınlatmak, bu hizmette Devletin yayın organlarıyle işbirliği yapmak.»

Elâzığ
Celâl Ertuğ

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

7 nci madde (A) fıkrası (a) bendinin «Uygun araç ve olanaklardan yararlanarak toplumu din hususunda aydınlatmak ve gerekirse bu konuda Devlet yayın organlarıyle işbirliği yapmak» şeklinde yeniden yazılmasını arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

446 Sıra Sayılı kanun tasarısının 1 nci madde «Din Hizmetleri Dairesi» bölümündeki madde 7 ve (A) paragrafında açıklanan «Din Hizmetleri Müdürlüğünün görevlerine (h) fıkrası olarak; (Deprem, savaş, taşkın ve yangın gibi olağandışı hallerde büyük ölçüde artış gösteren defin ve din hizmetlerinin yürütülebilmesi için gerekli tertip ve tedbirleri almak) görevinin de ilâve edilmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

15 nci maddenin aşağıdaki biçimde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Madde 15. — Diyanet İşleri Başkanlığının iller kuruluşu, il ve ilçe müftülüklerinden oluşur.

Bunların kadroları her bütçe kanununda gösterilir.»

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

20 nci maddenin(f) bendinin tasarıdan çıkarılmasını teklif eder, saygılar sunarım.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

20 nci madde (f) bendinin 633 sayılı Kanundaki esasa göre düzenlenmesi ve daha açık bir ifadeye kavuşturulması için, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

«F) Her il çevresi müftüleri ve vaizlerince seçilecek birer (temsilci seçmeninin) Diyanet İşleri Başkanlığınca bildirilecek bölgelerde toplanarak, bölgeye ayrılan kontenjana göre kendi içlerinden seçecekleri ve bütün iller için toplamı 15 adedi geçmeyecek olan (il temsilcileri) ile kurulur.»

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

20 nci madde (f) bendinin 633 sayılı Kanundaki esasa göre düzenlenmesi ve daha açık bir ifadeye kavuşturulması için, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

«F) Her il çevresi müftüleri ve vaizlerince seçilecek birer (temsilci seçmeninin) Diyanet İşleri Başkanlığınca bildirilecek bölgelerde toplanarak, bölgeye ayrılan kontenjana göre kendi içlerinden seçecekleri ve bütün iller için toplamı 15 adedi geçmeyecek olan (il temsilcileri) ile kurulur.»

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısının, 1 nci maddesi ile değişikliği öngörülen 20 nci maddenin, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Sivas Senatörü
Âdil Altay

«Madde 20. — Din İşleri Yüksek Kurulu üyeliğine atanacakların adaylığını tespit etmekle görevli bir Aday Tespit Kurulu kurulmuştur.

Aday Tespit Kurulu, Diyanet İşleri Başkanının Başkanlığında :

a) Diyanet İşleri Başkanı ve Yardımcıları,

b) Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı ve üyeleri,

c) Diyanet İşleri Başkanlığı Teşkilâtındaki daire ve kurul başkanları,

d) Millî Eğitim Bakanlığı Din Eğitimi Genel Müdürü,

e) Vakıflar Genel Müdürü,

f) Din eğitimi veren yüksek dereceli okullarla aynı cins akademi ve fakültelerin her birinin İslâmî bilimleri okutan, kürsü sahibi seviyesindeki öğretim üyeleri,

h) Din eğitimi veren orta ve yüksek dereceli okullarla aynı cins akademi ve fakültelerin mezunlarınca veya din görevlilerince oluşturulmuş bulunan vakıf, federasyon ve konfederasyon seviyesindeki kuruluşların genel başkanları,

i) İl müftüleri ile kurulur.

Aday Tespit Kurulu; üç yılda bir olağan, Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinin sayısı yarıya inince de derhal olağan üstü toplanır.»

Sayın Başkanlığa

Tasarının 21 nci maddesinin Komisyondan geldiği biçimde kabulünü arz ve teklif ederim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

22 nci madde 1 nci fıkrasının (Birinci cümlesinin) metinden çıkarılarak, yerine aşağıdaki ibarenin konmasını arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

«Madde 22. — Diyanet İşleri Teşkilâtının bütün görevlilerinde Devlet Memurları Kanununun 8 nci maddesi genel hükmiyle aynı Yasanın 48 nci maddesinde sözü geçen, görev ve çalışma yönetmeliğindeki özel şartlar aranır. Ayrıca;...»

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

22 nci maddenin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Diyanet İşleri Başkanlığı görevlilerinden aşağıda sayılmış olanlarda aranacak nitelikler şunlardır:»

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

22 nci madde 1 nci fıkrasının (Birinci cümlesinin) metinden çıkarılarak, yerine aşağıdaki ibarenin konmasını arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

«Madde 22. — Diyanet İşleri Teşkilâtının bütün görevlilerinde Devlet Memurları Kanununun 8 nci maddesi genel hükmiyle aynı Yasanın 48 nci maddesinde sözü geçen, görev ve çalışma yönetmeliğindeki özel şartlar aranır. Ayrıca:...»

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

22 nci maddenin 1 nci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Diyanet İşleri Başkanlığı üniversitelerde görevlilerinden aşağıda sayılmış olanlarda aranacak nitelikler şunlardır.»

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

22 nci madde 1 nci fıkranın (Birinci cümlesinin) metinden çıkarılarak yerine aşağıdaki ibarenin konmasını arz ederim.

Tabiî Üye
Kadri Kaplan

«Madde 22. — Diyanet İşleri Teşkilâtının bütün görevlilerinde Devlet Memurları Kanununun 8 nci maddesi genel hükmüyle aynı yasanın 48 nci maddesinde sözü geçen görev ve çalışma yönetmeliğindeki özel şartlar aranır. Ayrıca:...»

Sayın Başkanlığa

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu Yasaya 5 geçici madde eklenmesine dair Yasa tasarısının 22 nci maddesinin (a) bendi ikinci satır başındaki «Dinî Hizmetler Dairesi»nin, «Din Hizmetleri Dairesi» olarak düzeltilmesini arz ve teklif ederim.

Rize
Talât Doğan

Gerekçe :

2 nci madde «Dinî Hizmetler Dairesi», «Din Hizmetleri Dairesi» olarak değiştirilmiştir. Bu değişikliğe uyulması bakımından önerge tanzim edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

22 nci maddede (a) fıkrasının sonunda Diyanet İşleri Başkanlığında görev alacakların nitelikleri sayılırken, «Toplam en az 6 yıl çalışmış olmak» kaydının işgal edecekleri yüksek kadrolar gözönüne alınarak, derecelerindeki emsalleri gibi hizmet süresinin en az 10 yıla çıkarılmasının isabetli olacağı inancındayız.

Bu nedenle, (a) fıkrasının son bölümünün aşağıdaki biçimde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Toplam en az 10 yıl çalışmış olması ve Arapça bilmesi.»

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Bahriye Üçok

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair Kanun tasarısının, 8 nci geçici maddesine aşağıdaki (d) fıkrasının eklenmesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Sivas
Âdil Altay

«d) 10 yıllık süre sonunda, (b) ve (c) fıkralarındaki şartlardan birisini yerine getirememiş bulunan vekil imam - hatipler; müezzin veya kayyım olarak görevlendirilirler. Bunlar da, Devlet memurlarına tanınan bütün haklardan yararlanırlar..»

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

446 S. Sayılı Kanun tasarısının 1 nci maddesinin nitelikler bölümündeki madde 22 nin (15 nci sayfaya bakınız.) 1 nci fıkrasında ve parantez içinde yer alan (itikadı, ibadeti, tavır ve hareketlerinin İslâm törelerine uygunluğu çerçevesinde bilinir olduğu ortak niteliğinin) ibaresi, Diyanet İşleri Başkanlığının din dışındaki çeşitli hizmetleri ile ilgili vatandaşlarımızın insan ve çalışma haklarına ve Anayasanın tasarıya ilişkin bazı maddelerine aykırıdır.

Bu sebeple; mezkur ibare yerine, (657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 46 : 61 nci maddelerinde belirtilen niteliklerin) ibaresinin tasarı metnine konulmasını önerir, gereğini dilerim.

M. Cihat Alpan
Cumhurbaşkanınca S. Ü.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Yasanın bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu Yasaya 5 geçici madde eklenmesine dair Yasa tasarısının geçici 8 nci maddesinin (a) ve (b) fıkralarının (a) fıkrası olarak aşağıdaki şekilde değiştirilmesi ve (c) fıkrasının (b) fıkrası olarak sıralanmasının yapılmasını arz ve teklif ederim.

Rize
Talât Doğan

Teklif edilen :

a) Görevli bulunan vekil imam - hatipler durumlarına uygun imam - hatip kadrolarına asaleten atanırlar ve bunların vekil imam - hatiplikte geçen hizmet süreleri öğrenim derecelerine göre kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi suretiyle değerlendirilir. Yeniden atanacak imam - hatiplerin, imam - hatip okulu ikinci devre mezunu, yoksa birinci devre mezunu olmaları icap eder. Her iki devre mezunu talipli bulunmadığı hallerde ilkokul mezunları imtihanla ve asaleten atanırlar.

Gerekçe :

Halen görevli bulunan vekil imam - hatipler mahallî müftülüklerce Diyanet İşleri Başkanlığının mevzuatına ve emirlerine göre imtihan edilerek hak kazananlar arasından alınmışlardır, müktesep hakları vardır. Müktesep haklara dokunulması sakıncalıdır. Bu sakıncanın giderilmesi için önerge tanzim edilmiştir.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna beş geçici madde eklenmesi dair Kanun tasarısının, 11 nci geçici maddesinin, aşağıdaki şekilde değiştirilmesini saygı ile arz ve teklif ederim.

Sivas
Âdil Altay

Madde 2. — Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinin yarısının üç yılda bir yenilenmesini sağlamak amacı ile ilk seçimden üç yıl sonra yapılacak seçimde yenilenecek olanları tespit etmek üzere, bu seçimden iki ay önce, bütün üyeler için adçekmeye başvurulur. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı hakkında adçekme işlemi uygulanmaz...

Sayın Başkanlığa

446 sayılı Kanun tasarısının birinci maddesinin Millet Meclisinin kabul ettiği metnin kabulünü arz ve teklif ederim.

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

446 S. Sayılı Kanun tasarısının birinci madde kuruluş bölümünde gösterilen (B) ve (C) bentlerinin daha uygun bir düzenleme olarak birleştirilmesini ve aşağıdaki biçimde düzeltilmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

B) Merkez dışı kuruluşları :
İl müftülükleri,
İlçe müftülükleri,

Din hizmetleri yurt dışı müşavirlikleri (yurt dışına atanacak din hizmetlileri müşavirliklerinin teşkilât, çalışma esas ve usulleri çıkarılacak bir tüzük ile tespit edilir.)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Araştırma ve Planlama; genel idarenin bağlayıcı, önemli, temelli ve sürekli hizmetlerindendir. Bu türlü hizmetler, Devlet teşkilâtında müşavirlikler ile değil, ilke olarak dairelerce yürütülür.

Bu sebepledir ki; araştırma ve planlama için öngörülen hizmetleri yürüten birim veya birimler, Devletimizin diğer hiç bir kuruluşunda müşavirlik terimi ile isimlendirilmemiştir.

Ayrıca; araştırma ve planlama birimlerini içeren ve tamamlayan birer kavram ve birlikte yürütülen işlerdir. Bunların yanında yer alması ve bunlarla birlikte mütalâa edilerek sağlam bir tutuma bağlanması gereken Program Bütçe konusu, 1975 malî yılı Bütçesi 896 milyon liraya yükseltilmiş olan Diyanet İşleri Başkanlığında da büyük bir ağırlık kazanmıştır.

Diyanet İşleri Başkanlığında ihtiyacı duyulan bu hizmetleri karşılamak için; 446 sıra sayılı Kanun tasarısının birinci madde kuruluş bölümündeki madde 2'ye konmuş olan Araştırma ve Planlama Müşavirliğinin, aynı maddenin Personel Dairesine bağlı müdürlüklerin görevleri arasında bulunan Bütçe ve Muhasebe İşleri Müdürlüğünün ve sorumluluklarını da kap-

samak üzere Bütçe ve Plan Dairesi olarak değiştirilmesini ve ilgili maddenin buna göre yeniden düzenlenmesini önerir, gereğini dilerim.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
M. Cihat Alpan

Sayın Başkanlığa

446 sayılı Kanun tasarısının birinci maddesinin Millet Meclisinin kabul ettiği metnin kabulünü arz ve teklif ederim.

Bolu
Alâeddin Yılmaztürk

BAŞKAN — Sayın Çelikbaş, söz mü istediniz efendim?

FETHİ ÇELİKBAŞ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Efendim, tümü ile alâkalı, müzakerenin seyrine ait bir maruzatta bulunmak istiyorum; intaç etmek için o tarzda konuşmak istiyorum.

BAŞKAN — Bitti efendim, okuttuk. Şimdi, Hükümet üyesi Sayın Hasan Aksay söz istiyorlar. Peşinden soracağım Komisyon Başkanı Sayın Atayurt'a, geri alırlarsa zaten mecburî, almazlarsa oylayacağız. Bitti muamele efendim.

Buyurunuz Sayın Bakan.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Peki, ondan sonra konuşmak istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

DEVLET BAKANI HASAN AKSAY (İstanbul Milletvekili) — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Millet Meclisi metni ile Senato metni arasında çok büyük bir fark yoktur; sadece bir maddesi hariç.

Muhterem arkadaşlar;

Diyanet İşleri Kanunları genellikle çok incelenmiş kanunlardır. Meselâ, 633 sayılı Kanun çıkıncaya kadar Meclis'e 22 defa gelmiş, gitmiştir. Komisyonlarda da çok dikkatle incelenen bir kanundur bu. Yani burada, bunun üzerinde çok fazla değişiklik önergelerine de kanaatimce lüzum yok. Nitekim, uzun ve dikkatli çalışmaların sonunda Meclis ve Senato metni arasında dört noktada fark olmuştur.

Bu dört noktanın birinci farkı : 2 nci madde, 6 ncı madde, 7 nci madde, 20 nci madde ve 22 nci maddelerde sadece «Dinî» kelimesi «Din» kelimesi şeklinde değiştirilmiştir; yani beş maddedeki değişiklik bir kelime değişikliğinden, hatta bir harf değişikliğinden başka bir şey değildir.

İkinci değişiklik; 12 nci maddede yapılmış; (D) fıkrasında hiç bir kelime dahi değiştirilmeden sadece (D) fıkrası diğer maddelere uygun olarak tasnif edilmiştir.

Bir de, 12 nci maddenin son fıkrası kaldırılmıştır; kaldırılması ile kaldırılmaması arasında hiç bir fark yoktur.

Önemli değişiklik; üçüncü maddede yapılmış. Hükümet tasarısında Meclis'e gelirken Reis'in Bakanlar Kurulu kararı ile tâyini öngörülmüş, Meclisde bu metin değiştirilerek seçim esasına bağlanmış, Senato, Hükümet tasarısına uygun bir şekilde yine Bakanlar Kurulu kararı ile yapılmasını kararlaştırmıştır.

Dördüncü değişiklik ise; 22 nci maddede bir «Niteliğin» kelimesi «Niteliğinin» olarak değiştirilmiştir.

O halde, 21 nci maddeye kadar Meclisin, Meclis komisyonlarının, Senato Komisyonunun üzerinde tamamen ittifak ettiği ve birbirinden farkları çok az olan bir metin vardır; bunun üzerinde çok sayıda önergeler vermek suretiyle meseleyi uzatmak, uzamasına vesile olmak kanaatimce doğru değildir. Belki bu noktada sadece konuşulacak husus, «Hükümet tasarısının ve Senato metnindeki Bakanlar Kurulu ataması mı olmalıdır, Millet Meclisi metni mi olmalıdır?» diye bir tek o madde münakaşa edilip, öbürlerinin süratle geçirilmesinde 10 tane büyük hizmetimizin biran önce yapılması bakımından büyük yararlar olduğu kanaatindeyim.

Yüce Senatoya saygılar sunarım.

BAŞKAN — Komisyon Başkanı sayın Atayurt, 95 nci madde Komisyon Başkanı sıfatı ile size yetki veriyor; «Tadil tekliflerini Komisyona alıyorum» derseniz, biz Başkanlık Divanı olarak ve Genel Kurul olarak vermeye mecburuz; almıyorsanız, sayın Refet Rendeci'nin önergesini oya sunacağım.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkanım, buradan arz edebilir miyim maruzatımı?

BAŞKAN — Buyurunuz efendim.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Uşak) — Efendim, haklarında ivedilik kararı verilen işleri kapsayan gündemin birinci maddesinde açıkça belirtildiği veçhile, bu kanun tasarısının bitiş tarihi 29 . 4 . 1975'tir. Bugün 17 . 4 . 1975 Perşembedir; bugünü saymayacak olursak, çok kısa bir süre kalmış olur.

Sayın Bakan, Millet Meclisinden gelen metin ile Geçici Komisyonda yapılan değişikliklerin hakikaten önemli değişiklikler olmadığını, sadece Başkanın seçimi ile alâkalı bir değişikliğin önem kazandığını bu-

rada belirttiler. Hükümetler, Diyanet İşleri Başkanının seçimle değil, Bakanlar Kurulu kararı ile atanmasını şart ve lüzumlu görmektedirler, buraya sevk etmişlerdir. Fakat bu Millet Meclisinde değiştirilerek, üç adayın seçimle tespiti ve bu suretle hükümetlerin bu üç adayla sınırlı kalarak bir atama yapmasını tespit etmektedir.

Şimdi, şahsan şu hususu arz etmek istiyorum. Bu kadar çok önerge verilecek tarzda bir tasarıyle karşı karşıya olduğumuz inancını taşımıyoruz.

CİHAT ALPAN (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Komisyon raporunun meşruhatını da açıklayın lütfen sayın Komisyon Başkanı.

BAŞKAN — Efendim tümü üzerindeki öğrüşmeler bitmiştir.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Devamla) — Komisyon gayet tabiî ki, bugünkü tarihten sonra toplanacak, bu kadar önergeyi müzakere edecek, bunları karara bağlayacak, raporunu tanzim edecek, matbaaya verecek, gelecek ve belli kanunî süreler geçecek, tekrar bunlar burada müzakere konusu olacak. Bunun zamanı uzatacağını tasavvur ediyoruz.

Bu itibarla, bunu herhangi bir hizmet veya işten kaçtığımız için beyan etmiyorum. Bu müddetin çok sınırlı olması ve tasarının da çok önemli olduğunu ve daha fazla gecikmeye meydan verilmeden Genel Kurulumuzda bir neticeye bağlanmasını arz ederim.

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Komisyon Başkanı sayın Atayurt'un görüşlerini dinlediniz. Sayın Refet Rendeci'nin önergesini bir kere daha bilgilerinize sunarak oylarınıza arz edeceğim.

FAKİH ÖZLEN (Konya) — Sayın Başkan, yerimden bir sualim var. Sayın Refet Rendeci'nin önergesi okunduktan sonra, bendeniz öğrenmek istiyorum.

İçtüzüğün hangi maddesine istinat ederek, dayanarak oyluyorsunuz?.. Bunu öğrenmek istiyorum.

Komisyon geri almadığına göre, Komisyona geri gitmesi oylanabilir mi oylanamaz mı?.. Oylanması mümkünse, hangi maddeye dayanarak; bunu öğrenmek istiyorum.

(Samsun üyesi Refet Rendeci'nin önergesi tekrar okundu.)

BAŞKAN — Sayın Özlen, komisyon başkanı veya sözcüsü, tadil önergelerini geri almak istediği takdirde, komisyona iade mecburîdir. Başkanlık Divanının yapacağı bir işlem yok, Genel Kurulun yapacağı bir işlem yok.

Sayın üyelerden birisi, göstereceği gerekçelerle, o gerekçelere göre gerekli incelemenin yapılması için tasarı ve teklifin Komisyona iadesini isteyebilir. Yüce Genel Kurul da bu isteği uygun görür, karara bağlarsa, tasarı, o önergelere göre incelenmek ve Komisyonun görüşü bir arada ek rapor halinde tespit edilmek üzere Komisyona gider. Şimdiye kadarki bütün uygulamalar böyledir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler?... Kabul etmeyenler?..

Sayın üyeler;

Sayın üyeler tarafından verilmiş ve Başkanlıkça da Yüce Genel Kurulun bilgilerine sunulmuş bulunan tadil önergelerinin incelenmesi için ve buna göre bir ek rapor tanzim edilmesi amacıyle, kanun tasarısının Komisyona iade olunması kararlaştırılmıştır.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Zaten kanunlaşacak, süre doluyor.

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Sayın Başkan, burada bir maddî hata var, acaba şimdi arz edebilir miyim?

BAŞKAN — Bitti artık efendim. Komisyona iade edildi.

GEÇİCİ KOMİSYON BAŞKANI MEHMET FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz bir hususu arz edeyim?

BAŞKAN — Hayır efendim.

2. — Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadî İşler ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/4; C. Senatosu: 1/325) (S. Sayısı : 462) (1)

BAŞKAN — Şimdi sıra, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanununun görüşülmesine gelmiştir.

Sayın üyeler;

Bildiğiniz gibi, yetki kanunları tasarılarının öncelikle ve ivedilikle görüşülmesi Anayasa emridir.

Sayın üyeler;

462 Sıra Sayılı kanun tasarısının görüşülmesinde Malî ve İktisadî İşler Komisyonunca kabul edilen metnin esas alınması, 48 nci Birleşimde Yüce Genel Kurulun kararına bağlanmış bulunmaktadır.

---

(1) 462 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Komisyon raporunun okunmasına lüzum görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım. Komisyon raporunun okunulmasına lüzum görenler lütfen ellerini kaldırsınlar... Lüzum görmeyenler... Komisyon raporunun okunmasına lüzum görülmemiştir.

Tümü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

İlk sözü sayın Hamdi Özer almışlardır, sayın Hamdi Özer, buyurunuz. (C. H. P. sıralarından «Grup adına» sesleri.)

Sayın Hamdi Özer, Grup adına mı istemiştiniz?

HAMDİ ÖZER (Malatya) — Hayır, şahsım adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Grup adına değil...

FETHİ ÇELİKBAŞ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, ben de söz istiyorum.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Sayın Başkan, ben de söz istemiştim.

ALİ KEMAL TURGUT (Denizli) — Adalet Partisi Grupu adına söz istiyorum.

NACİ CİDAL (Hakkâri) — Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına söz istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Ali Kemal Turgut, Adalet Partisi Grupu adına söz istediler.

Sayın Fethi Çelikbaş, Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına sayın Naci Cidal, sayın Süreyya Öner söz istiyorlar.

Adalet Partisi Grupu adına sayın Ali Kemal Turgut, buyurunuz.

A. P. GRUPU ADINA ALİ KEMAL TURGUT (Denizli) — Sayın Başkan, sayın arkadaşlarım;

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulmasıyle ilgili Yetki Kanunu Tasarısı hakkında Adalet Partisi Grupunun görüşlerini ifade etmek üzere muhterem huzurunuza gelmiş bulunuyorum.

Memleketimizin sanayi bakımından kalkınması, sanayi kuruluşlarının vatan sathına dengeli bir şekilde yayılması ve bilhassa dış memleketlerde çalışan işçilerimizin büyük mahrumiyetlere katlanarak yapabildikleri tasarruflarının değerlendirilmesi ve sanayie yatırılması konusu, hepimizin içinde büyük bir özlem olarak yatmaktaydı.

Dış memleketlerde ağır şartlar altında çalışmak zorunda kalan işçilerimiz, biriktirdikleri paralarla kendi yurtlarında yeni iş sahaları açılmak suretiyle, hem yabancı memleketlere iş aramaya gitmekten kurtulmak, hem de memleketin daha yüksek refah seviyesine ulaşabilmesini temin edecek imkânları yaratmak için, tasarruflarını birleştirmenin yollarını arayagelmişlerdir. Bu zarureti kuvvetle hisseden vatandaşlarımız, kendi imkânları ölçüsünde bu kabil teşebbüslere girişmişler ve bazı hallerde başarı sağlamışlarsa da, bu imkân çok mahdut ölçüler içinde kalmış; büyük bir çoğunluk böyle bir imkâna ulaşamamanın üzüntüsü içinde, ölü yatırım dediğimiz gayrimenkule paralarını yatırmak mecburiyetinde kalmışlar ve bir kısmı da Alman bankalarının kendi tasarruflarına tanıdığı yüksek faiz hadlerine aldanarak paralarını Alman bankalarına yatırmışlardır.

Yabancı memleketlerde çalışan işçilerimiz, hiç şüphe etmeyelim ki, Alman bankalarının verdiği imkânlar ölçüsünde; hatta ondan az olmakla beraber, ona yaklaşan seviyede bir imkân sağlandığı takdirde, tasarruflarını mutlaka memleketimize getireceklerdir. Kendileriyle büyük ölçüde temas kurduğumuz işçilerimiz, maruz kaldıkları güçlükleri ve tasarruflarını memleketimizde emniyetli ve verimli bir yatırım sağlanmamasının büyük üzüntüsünü her zaman ifade etmişlerdir. İşte bu kanun tasarısı, bu ihtiyacın ve bu müspet tazyikin bir mahsulüdür.

Hemen ifade edelim ki, bu konuda çok geç kalınmıştır. Görüşmekte olduğumuz bu Yetki Kanunu Tasarısı dahi 22 . 10 . 1973 tarihinde Meclislere sevk edildiği halde, aradan 2 seneye yakın zaman geçmiş olmasına rağmen kanunlaşamamıştır. Bu kadar önemli ve âcil bir konuda bu kadar gecikilmiş olması karşısında hayret etmemek ve hatta üzüntü duymamak mümkün değildir. Mademki bu kadar uzayacaktı, yetki kanunu tasarısı olarak getirmek yerine, normal kanun şeklinde getirilmesi mutlaka çok daha isabetli olurdu. Her türlü teferrüatı Yasama Organlarımızda enine boyuna tartışarak en mükemmel bir şekilde çıkması imkânını sağlamış olurduk; ancak bu kadar merhale katedildikten ve işin son safhasına gelindikten sonra geriye dönmek «Kanun şeklinde gelsin» demek, elbette doğru değildir ve artık bu şekilde bir davranış kanaatimizce memleket hayrına olamaz.

Anayasamızın 64 ncü maddesinde 1488 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle, Bakanlar Kuruluna kanun kuvvetinde kararnameler çıkarma yetkisi verilmesi, esas kanunun çıkarılmasında gecikme olabileceği gerekçesine dayanmaktadır. Yani yetki veren kanunun gecikmesinde sakınca görülecek hallerde ve şartlarda çıkarılması öngörülmüştür. İşçi Yatırım Bankası kurulmasını icap ettiren şartlar, hakikaten normal kanun yapma yolunu beklemeyecek kadar önemli idi; ama ne yazık ki, mutlaka âcil olması gereken ve Anayasanın 64 ncü maddesi gereğince bütün merhalelerde; yani Anayasanın ve Yasama Meclisleri içtüzükleri-

nin kanunların görüşülmesi için koyduğu kurallara göre, ancak komisyonlarda ve Genel Kurullarda diğer kanun tasarı ve tekliflerinden önce ve ivedilikle görüşülüp karara bağlanması emredilen bu Yetki Kanunu Tasarısının sevkindeki gecikme bir yana, Meclislere sevkinden sonra dahi Anayasanın bu amir hükmüne rağmen, Senatoya 2 sene sonra gelebilmiş olması, konuya lâyık olduğu önemin verilmemiş olmasının kesin delilidir. Bütün bunlara rağmen, muhtelif siyasî partilere mensup arkadaşlarımızın Millet Meclisindeki müzakereler sırasında bu mevzuun önemi üzerinde bir tek istisnasıyle birleşmiş olmalarını büyük bir memnuniyetle karşılıyor ve bu durumu tasarının bir şansı olarak kabul ediyorum.

Muhterem arkadaşlarım;

1 nci maddesiyle halkımızın ve yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını ekonomik bir güç halinde birleştirerek, kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek, Kalkınma Planlarının temel ilkelerine uygun ve yurt sathına yaygın teşebbüslere, özellikle sınaî yatırımlara yöneltmek amacıyle Bakanlar Kuruluna, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi veren bu tasarı, kanaatimizce Meclislerimizin bugüne kadar görüştüğü mevzular içinde ekonomik yönden en önemlilerinden birisidir ve yurt kalkınmasına büyük katkısı olacak bir tasarıdır.

Muhterem arkadaşlarım;

Sanayileşme, memleketimizin şüphesiz en büyük ihtiyaçlarından birisidir. Sanayileşmede, bugünkü durumumuzun çok ilerisine gidebilmenin imkânlarını yaratmakla işsizlik önlenecek, istihsalimiz büyük ölçüde artacak, ihracat imkânlarımız olacak ve belki de yurttaşlarımızın yaban illerindeki çileleri son bulacaktır.

Muhterem arkadaşlarım;

Yabancı memleketlerde çalışan işçilerimizin, tasarruflarını yatırmak için aradıkları tek ve ilk şart, emniyet unsurudur. Diğer bütün unsurlar ve şartlar bundan sonra gelir. Uzun yıllar çalışarak biriktirdiği paranın, emniyet telkin etmeyen ellerde ve teşebbüslerde heder olması korkusu, tasarruf sahiplerini huzursuz kılmakta ve emniyet telkin etmeyen kuruluşlara iştirakten kaçınmalarına sebep olmaktadır. Ortada görülen bazı kötü örnekler bu korkuyu takviye etmektedir. İşte bu Yetki Tasarısında esasları çizilen, sınırları belirtilen Kanun Kuvvetindeki Kararname, bu esasları kapsayacak şekilde çıkarıldığı takdirde, öyle ümit ediyoruz ki, işçi tasarrufları bu emniyetli Devlet güvenliği altında yatırımlara kolayca kayacaktır. Ayrıca, yatırım teşebbüslerine teknik yardımlarda bulunmak, proje seçiminde yol göstermek, tasarrufu teşvik edici tedbirler almak dahi teşebbüsün başarıya ulaşmasında çok önemli unsurlardır. Bu tasarı bunları da temin edecektir.

Diğer teşvik tedbirleri, sanayileşmenin yurt sathına dengeli bir şekilde yayılmasını sağlayacaktır. Ancak, burada bir hususu önemle ifade etmekte fayda görmekteyim. Bu petki kanununda çerçevesi çizilen Kararname ,güdülen maksadı temin edecek mahiyette yapılamadığı ve bu yolda tatbik imkânı bulunamadığı takdirde, Türk işçisinin ve tasarruf sahibinin bu tasarıya bağladığı son ümit de kırılacak ve bir daha böyle bir teşebbüsün başarıya ulaşması imkânı hemen hemen tamamıyle ortadan kalkmış olacaktır. Bilhassa yabancı memleketlerde çalışan işçilerimizin yıllardan beri beklemekte oldukları bu kanun, arzu edilen maksadı tahakkuk ettiremezse, büyük bir hayal sükûtu yaratacak, bu da Türk sanayii ve sermaye birikimi teşebbüsünün aleyhine büyük neticeler doğuracaktır. Bu noktaya ilgililerin çok dikkatle eğilmelerini temenni etmekteyiz.

İşçi tasarruflarını, gerek işçiler, gerekse yurt çıkarları yönünden kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek şeklinde kanun hükmünde kararname çıkarılması yetkisi verilmesinde gözetilen hedef ,bu yetki kanununa göre çıkarılacak kararnamede, yabancı memleketlerdeki işçi tasarruflarını çekebilecek mahiyette açık hükümler halinde belirtilmelidir.

İşçi Yatırım Bankası kurulması konusunda çıkarılacak kanun hükmündeki Kararnamede bu yolda işçiyi tatmin eden ve işçi tasarrufuna teminat veren hükümler bulunamazsa, korkarım kanun tedvinindeki asıl maksat, yani yabancı memleketlerdeki işçi tasarruflarının celbi ve ekonomik bir güç halinde birleştirilmesi mümkün olmayabilir. Bu nokta çok önemlidir muhterem arkadaşlarım.

Sermaye korkaktır; teminat ve kâr görmediği yere kolay kolay giremez. İşçi tasarruflarına bu teminat ve kârlılık esası mutlaka verilmelidir ki, bu teşebbüs gayesine ulaşabilsin.

Ayrıca, 2 nci maddenin (e) bendinde belirtildiği üzere, kaynakları, uzun vadeli kalkınma planı ve yıllık programlarının hedefine ve toplu yararına uygun yatırımlara yöneltmek ve gelişmişlik farklarını azaltıcı faaliyetlerde bulunmak ve halkın kalkınma gayretlerini desteklemek şeklinde belirlenen görev ve yetki hükümleri de bu maksada uygun, sarih ve anlaşılır şekilde çıkarılacak kararnamede yer almalıdır.

Netice olarak, Anayasanın 41 nci maddesine uygun olarak hazırlanan tasarının, sanayi yatırımı, yatırımların artırılması ve dengeli şekilde vatan sathına yayılması ve işçi tasarruflarının değerlendirilmesi bakımından memleketimize büyük faydalar sağlayacağı kanaatinde olduğumuzu ifade eder, Yüce Senatoyu şahsım ve grupum adına saygıyle selâmlarım. (A. P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz efendim.

Sayın üyeler,

Sayın Kemal Turgut konuşmasına başladığı sırada, Sayın Özer Derbil tarafından Başkanlığa gönderilmiş bir önerge var, sunuyorum:

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına,

Diyanet İşleri Kanun Tasarısının bugünkü görüşmesi sırasında bir önergenin oylanması sırasında Cumhuriyet Senatosu mevcudunun; kabul - 32, ret = 34 + 1 toplam; 67 kişi olduğu anlaşılıp, zabıtlara geçmiş olmasına rağmen, Birleşimin, çoğunluk olmayışı nedeniyle kapatılmayışı İçtüzüğe aykırıdır.

Saygılarımla.

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Özer Derbil

BAŞKAN — Sayın üyeler,

Gerçekten, sayın Lütfî Doğan'ın 446 sıra sayılı Kanun tasarısının görüşülmesi sırasında, Geçici Komisyon tarafından tespit edilen metnin değil, Millet Meclisi tarafından kabul olunan metnin görüşmeye esas alınması hakkındaki önergesi oylandığı zaman; 32 kabul, 34 ret oyu kullanıldığı açıklanmıştır.

Şimdi Sayın Özer Derbil, 66 oya 1 oy daha (Benim o oylamaya katılmamaklılığım nedeniyle olacak) ekliyor, «67 kişi oya katıldı» diyor. Anayasamıza ve İçtüzüğümüze göre, üyelerin oylamaya katılması mecburî değildir. Yaptığımız oylama işarî oylama idi. Açık oylama olmadığı için, oy pusulası ile çeşinser oy kullanma olanağı da yoktur. Binaenaleyh biz, kabul edenler ile etmeyenleri saydık, çoğunluğun bulunmadığı hakkında o sırada Sayın Derbil tarafından da, sayın herhangi bir üye tarafından da herhangi bir itiraz vuku bulmadı.

Sayın Özer Derbil, bu önergesinde oy kullanmanın mecburî olduğu gibi bir esasa istinat ederek; lehte oy kullananlar şunlar, aleyhte oy kullanan bunlar; 66, Başkan oy kullanmadı 67 diyerek, üye sayısının 67'den ibaret olduğu gibi bir esasa istinat ediyor.

Bu itibarla yapılacak bir işlem yoktur. Bilgilerinize sunulur.

Sayın Naci Cidal, C. H. P. Grupu adına buyurunuz efendim.

C. H. P. GRUPU ADINA NACİ CİDAL (Hakkâri) — Sayın Başkan, değerli senatörler;

Huzurunuzda müzakeresini yapmakta olduğumuz Devlet Sanayî ve İşçi Yatırım Bankası hakkındaki görüşlerimizi C. H. P. Grupu adına zamanınızı israf etmeden kısaca arza çalışacağım.

Planlı kalkınma dönemi içinde olan ülkemizin en önemli sorunlarından biri, yatırımlar için devamlı kaynak teminidir. Yurt dışındaki işçilerimizin sağladığı olanaklar şimdiye kadar gereğince değerlendirilmemiştir. Tekelci sermayeyi kayıran ve halk girişimciliğini zorlaştıran bir ekonomik düzende, fazla bir değerlendirme de beklenemezdi.

İşçilerimizin yurda gönderdikleri dövizin, ekonomimiz açısından önemi küçümsenemez. Nice varlıklı kişilerimiz Türkiye'de kazandıklarını geniş ölçüde yurt dışına götürür, kaçırır ve yurt dışında rahatça harcarken, çalışmak üzere yurt dışına giden memleket evlâtları, dışarıda alın terleriyle elde ettikleri kazancı geniş ölçüde tasarruf etmekte ve bu tasarruflarının da büyükçe bir bölümünü yurda göndermektedirler. Ne var ki, yurt dışında çalışan yurttaşlarımızın tasarruflarından yurda gönderdikleri dövizler, verimli ve üretken alanlarda gereği gibi değerlendirilmediği için, daha çok tüketime ve üretken olmayan yatırımlara yönelmektedir.

İyi kullanılmadığı için, ülkenin kalkınmasına büyük hız katabilecek ve ekonomimizde istikrar unsuru olabilecek bu dövizler, Türkiye'nin bozuk ekonomik düzeninde beklenen yararı sağlayamamaktadır.

Değerli senatörler;

Yakın zamana kadar, sanıldığı gibi, artık Türkiye'nin ekonomik kalkınma yolunda en büyük sıkıntısı döviz açığı değildir. Yoksun olduğumuz şey, organize eksikliğidir. Zira bu açık, yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruf ettikleri dövizlerle kapandığı gibi, Devlet elinde şimdiye kadar görülmedik ölçüde döviz fazlası dahi birikmiştir; ama yine de ekonomimiz darboğazdan ve enflasyonist baskılardan kurtulamamıştır.

İşçilerimizin alın terinin mahsulü olan dövizler, sanayileşmede ve üretimi arttırmada gereği gibi değerlendirilmediği için, ya gereksiz bazı tüketim mallarını ithal yolu ile veyahut turist olarak yurt dışına gidenlerin döviz istihkakını arttırarak, bu değerli dövizler gerisin geriye yabancı ülkelere gönderilmektedir.

Hiçbir olay, Türk ekonomisindeki düzen bozukluğunun nimetleri bile külfete çevirecek ölçülere vardığını bu kadar açık - seçik gösteremez.

Değerli senatörler;

Yüce Heyetinize şunu da arz etmek isterim ki; yurt dışındaki vatandaşlarımız döviz biriktirip, yurda göndermekle de kalmamakta, tasarruflarını kendi bölgelerinde, yörelerinde, köylerinde üretken girişimlere, sanayi kuruluşlarına yatırmayı ısrarla istemektedirler. İşte huzurlarınızda müzakeresini yapmakta olduğumuz Devlet Sanayî ve İşçi Yatırım Bankası Kurulmasıyle ilgili yetki Kanun tasarısı, gecikmiş de olsa, bu isteğe bir cevap olarak zamanın Hükümeti tarafından yüce Meclislere sevkedilmiş idi; fakat üzüntü ile kaydedelim ki, Hükümet tasarısı, Millet Meclisince kökten bir değişikliğe tabi tutulmuş, Hükümetin maksadını aşarak, yetki kanunu olmaktan çıkarılıp, kendine özgü bir finans şirketi kurma kanunu haline dönüştürülmüştür.

Bu hüviyetiyle müessese, bir tasarruf ve mevduat toplayıcı ve finans sağlayıcı banka olmaktan uzaklaşmış, gayesine hizmet edebilecek güçten ve imkândan yoksun bırakılmıştır.

Bunun nedeni gayet açıktır; işçilerimizin bu saygıdeğer isteklerine yardımcı olmak, öncülük etmek, onlara güvence sağlamak yerine, Devleti yönetenlerin bir doğrultuda bulundukları büyük sermaye çevrelerinin, küçük tasarrufların kendilerinde toplanması ve diledikleri gibi kullanması yolundaki emellerine hizmet yolu tercih edilmiştir. Oysa, bu şekliyle kullanılırsa, bu tasarruflar, büyük sermaye çevrelerinin genellikle tercih ettikleri ulusal ekonomi açısından fazla değer taşımayan sanayi dallarına yöneleceği gibi, tasarruflarını yurda gönderen işçilere, hakları olan kâr paylarının verileceğinin de bir güvencesi yoktur.

Meclis müzakerelerini dikkatle incelediğimizde, genellikle cepheci parti sözcülerinin çizdiği tablo, aşağı - yukarı sanayi dallarına yönelme şeklindedir. Halbuki, gerçek bir vaka vardır; şimdiye kadar dışarıdaki işçilerimizin tasarruflarıyle kurulmuş sanayi tesislerinden bazıları, hatta pek çoğu tasarruf sahibi işçilerimize, ya hiç kâr dağıtmamıştır, ya da dağıttıkları kâr, para değerindeki düşüşü karşılayamayacak kadar küçük ölçüler içinde kalmıştır. Bunun istisnası çok azdır. Üstelik, Devletin ilgisizliğinden yararlanan her dönemin fırsatçıları, bu başıboşluktan yararlanarak alabildiğince işçilerimizi istismar etmektedirler. Bu fırsat düşkünleri, elde ettikleri teşvik belgelerini kendilerine güven uyandırmak için kullanarak, yurt dışındaki işçilerin paralarını toplamakta; kimisi baktırmakta, kimisi de imtiyazlı kurucu hisseleri ayırarak işçi tasarruflarıyle kendilerine servet sağlamaktadırlar. Bu da işçilerimizde güvensizlik doğmasına, tasarruf eğilimlerinin zamanla hızını yitirmesine, dolayısıyle ülkeyi döviz kaynağından yoksun bırakmak gibi sonuçlar yaratabilir.

Nitekim, bazı tahminlere göre, yurt dışındaki işçilerimiz, genellikle kazançlarının 1/3'ni kendi yaşamları için harcamakta, 1/3'ni yurda yollamakta ve geri kalanını da yurt dışındaki bankalarda tutmaktadırlar.

Yabancı bankalar da, öneğin; Alman bankaları küçümsenmeyecek miktardaki işçi tasarruflarımızın, yurdumuza transferini önlemek için önemli ölçüde özendirici kararlar almaktadırlar. Üstelik, Alman Hükümeti de bankaların bu özendirici kararları istikametinde yasalar getirmektedirler.

Çok değerli senatörler;

Yukarıdan beri arz ettiğim, izahına çalıştığım sebeplerde nazara alınarak, müzakere mevzuu tasarının, taşıdığı önem dolayısıyle aceleye getirilmeyip, Yüce Heyetten değerli arkadaşlarımızın da serdedecekleri çok kıymetli fikirlerinin ışığı altında, sakıncalarını giderici, faydalarını artırıcı şekilde düzenleyip, o şekilde kanunlaşmasını ümit ve temenni eder, C. H. P. Grupu ve şahsım adına Yüce Heyetinizi saygı ile selâmlarım. (C. H. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Kanun tasarısının tümü üzerinde Malî ve İktisadî İşler Komisyonu Başkanı Sayın Orhan Tuğrul, Sözcüsü Sayın Raif Eriş ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Abdulkerim Doğru hazır olduğu halde başlayan görüşmeler esnasında Adalet Partisi ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup sözcüleri konuşmuşlardır. Şimdi sıra, şahısları adına söz almış sayın üyelere gelmiştir.

Sırasıyle bu sayın üyelerin adlarını sunuyorum: Sayın Hamdi Özer, Sayın Mehmet Feyyat, Sayın Sırrı Atalay, Sayın Fethi Çelikbaş, Sayın Süreyya Öner.

Sayın Hamdi Özer, buyurunuz.

HAMDİ ÖZER (Malatya) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Planlı kalkınma döneminde bulunan ülkemizde plan hedeflerine ve Planın öngördüğü süre içinde ulaşabilmek, süratle değişen ekonomik ve sosyal şartlara ayak uydurabilmekle mümkündür.

Millet Meclisindeki şeklinin kabulüyle Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasının süratle kurulması ge-

rekir. Akıp giden zaman birçok imkânlarımızı alıp götürmektedir. Millet Meclisindeki şekli, uzun yılların hesabına dayanmaktadır. Bunun bir değişikliğe uğratılmadan kabulü, hem zaman kaybını önler, hem de halkın ve tüm işçilerin tasarruflarıyle güçleşecek bir kaynağı süratle sanayi yatırımlarına yöneltir. Çünkü kaynaklar yatırımı, yatırımlar da kaynağı gürleştirererek kalkınmayı sağlar. O halde kaynağı kısıtlı tutmamak için, halk ve işçilerin tüm tasarruflarına açık bir kuruma ihtiyaç vardır. Halkın ve işçilerin tasarruflarını sınaî yatırıma dönük biçimde kanalize edecek ve onlara muhatap olabilecek yetkili, görevli ve sorumlu bir kuruma ihtiyaç vardır. Bu da, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası hüviyetinde olmalıdır. Böylece, geniş kitleleri kalkınma süresine katmak, halkımıza hem ekonomik, hem de siyasal açıdan etkinlik kazandıracaktır. Ancak, yapılan incelemeler, bu amaçla kurulacak müesseselerin kullanıp, paylaşacakları teknik ve malî kaynakların sınırlı bulunduğunu göstermektedir. Ülkemizde, yatırımlara dönüşebilir tasarrufların ve teknik olanakların sınırlı olduğu göz önünde tutularak, halk sektörünü yaratacak çözümler aranmış ve yurt içi halk tasarruflarını, yurt dışı işçi tasarruflarıyle aynı düzeyde ele alarak bu amaçla düzenlenecek tek bir kurumsal tedbirin amaç ve faaliyet konuları içinde mütalââ etmekte yarar görülmektedir. Şöyle ki; yurt dışı tasarruflar, gerek geniş bir tabana dayanması, gerek ekonomik potansiyeli bakımından halk sektörünü yaratacak girişimlerde özel bir ağırlık taşımaktadır. Bu tasarrufların sınaî yatırımlara yöneltilmesi, işçilerimizin çıkarlarına ve bölgesel eğilimlerde olduğu kadar, ulusal kalkınma gereklerine de uygun düşecektir.

Hükümetlerimiz 1961 yılından beri bu konuyle ilgilenmekte, ancak yapılan çalışmalar genellikle malî disiplin sorununa ilişkin olmuş bulunmaktadır. Paranın iç ve dış değer farkından doğan güçlükleri giderecek tedbirler düzenlenmiştir. Buna karşılık, yurt dışı işçi tasarruflarını bir yatırım kaynağı olarak değerlendirecek yeterli hizmetler henüz kurulmamıştır. Bu nedenle de, işçilerimizin şirketleşme ve tasarruflarını yatırımlara yöneltmek çabaları sınırlı ve dağınık kalmış; hatalı kararlarla girişilen bazı teşebbüsler ise, beklenen sonuçları vermemiştir. Bunun içindir ki, yurt dışı işçi tasarruflarının kârlı ve verimli yatırım alanlarına yöneltilmesi, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulmasıyle ilgili çalışmaların ağırlık noktasını teşkil etmiş bulunmaktadır. Nitekim, 1973 petrol krizinden bu yana baş gösteren gelişmeler, konunun âcil çözüm bekleyen önemini ortaya koymuş, yurt dışında çalışan 1 milyona yakın vatandaşlarımızın tasarruflarını biran önce değerlendirecek tedbirlerin gerçekleştirilmesi kesin bir zaruret halini almıştır.

Bu kanunla malî disiplin sorununa düğümlü kalmadan, işçilerimizin geleceklerini teminat altına almak için tasarruflarının yatırımlara dönüştürülmesi amaç alınmıştır. Bu amacı daha açık, seçik bir biçimde ortaya koyabilmek için, yurt dışında çalışan işçilerimizin yarattıkları gelirin ne olduğunu, ne yolda ve ne biçimde değerlendirildiğini bilmemiz gerekir. Yurt dışındaki işçilerimizin sayısı 1 milyon seviyesine yaklaşmış bulunmaktadır. Bunların toplam olarak yılda 5 milyar 280 milyon lira kazanç sağladıkları görülmektedir. Bunun % 40'ı bulundukları ülkelerdeki carî harcamaları, % 60'ı da aile ihtiyaçlarını veya geleceklerini teminat altına almak için yaptıkları tasarrufları göstermektedir.

Bunların hesabından sonuç olarak şunu belirtelim ki, işçilerimizin elinde yılda toplam olarak 2 milyar lira tutarında bir miktar kalmaktadır. İşte, işçilerimizin geleceklerini teminat altına almak için, yaptıkları gerçek aile tasarrufuna tekabül etmekte ve Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasının da asıl kuruluş nedenini teşkil etmektedir. Yaklaşık olarak 2 milyar lira seviyesinde kabul edeceğimiz iş bu tasarrufları, gerek işçilerimizin, gerek ulusal kalkınmamızın çıkarlarına uygun hizmetler bugüne kadar kurulmamış, bu nedenle yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını pazarlarımızda talep bulan tüketim mallarına yatırmak veya yurt dışında stok etmek gibi arzu edilmeyen bir yönde değerlendirmek zorunda bırakılmıştır. İşte, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası bu boşluğu gidermek amacıyla kurulmakta; iç ve dış kaynak niteliğiyle ekonomiye doğrudan doğruya katkıda bulunmak suretiyle kalkınmamızı hızlandıracak tedbirleri kapsamaktadır.

Bu suretle, bir yönden Anayasanın 41 nci maddesi uyarınca millî tasarrufları artırmak ve yatırımlara yöneltmek ödevi yerine getirilirken, bir de işçilerimize yurda dönüşlerinde istihdam olanakları sağlanmış olacaktır. Bunun ekonomik açıdan olduğu kadar, sosyal açıdan da taşıdığı büyük önem, 1973 petrol krizinden beri, özellikle son aylar zarfında Ortak Pazar Ülkelerinde baş gösteren iktisadî dalgalanmalar bir kez daha ortaya koymuş bulunmaktadır.

Devlet sanayi ve işçi yatırım bankası yetki kanunu tasarısı bu nedenle hazırlanmış, sadece bir finansman kurumu olmanın ötesinde, proje ve yatırım öncü-

lüğü yapmak, vatandaşlarımız arasında ortak teşebbüs ve proje fikrini geliştirmek için gereken her türlü teknik ve idarî yardımı sağlamak gibi çeşitli görevler yüklenmiştir.

Kurulması öngörülen iş bu bankanın Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı bulunması gerekliliği, yukarıda belirtilen fonksiyonlardan olduğu kadar, 6973 sayılı Teşkilât Kanunu hükümlerine de uygun düşmektedir. Bu Kanun, memleketin küçük sanatlarla ilgili işlerini genel menfaat ve ihtiyaçlara uygun şekilde düzenlemek, her türlü teknik yardım ve kredi imkânlarını hazırlamakla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını görevli kılmıştır. Bunun yanı sıra, teşvik ve uygulama sanayiî, küçük sanatlar gibi Bakanlık ünitelerine verilen görevler de, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına bağlı olmasının çalışmalarında ahenk ve koordinasyon sağlamak bakımından yararlı, hatta zorunlu olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Nitekim, memleketimizdeki mevcut uygulamalar, ihtisas kurumu niteliği taşıyan belirli bir amaca dönük teşekküllerin konusuyle ilgili bakanlıklar camiasında yeraldığını göstermektedir.

İller Bankası, Sümerbank, Etibank, Ziraat Bankası, Emlâk Kredi Bankası bu görüşü kanıtlayan somut örneklerdir. Yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın genel eğilimlerinin taasarruflarını özellikle kendi bölgelerinde yapılacak sınaî tesislere yöneltmek veya küçük sanatlar alanında değerlendirmek istedikleri bilinmektedir. İşçilerimizin bu eğilimlerinin yanı sıra, sanayi sektörünün kalkınma planlarında sürükleyici sektör olarak kabul edilmesi de, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasının Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili olduğunu gösteren bir diğer husustur.

Sayın senatörler;

Vakit çok dar olduğu için anlaşılamayacak şekilde belki hızlı okudum; kısaca bağlıyorum.

Millet Meclisinde kabul edilen şekliyle bu kanun kalkınmayı daha hızlı ve etkin biçimde işler hale getirecektir. Sanayi yurt düzeyine yaygın ve bölgeler arasında ekonomik, sosyal ve siyasal dengeyi sağlayıcı nitelikte bir planlamaya imkân verecektir. İşsizlik sorunu bölgeler içinde çözümlenecek, zaruretin yarattığı iç muhaceret önlenecek, kendi bölgesinde açlık ve sefaletten tedirgin olan insanlar o bölgeyi geri kalmışlıktan kurtaracaktır. Kuşlar bile ancak barınabileceği yerde yuva yapabilirler. Bu Banka, halkımızın ve işçilerimizin bir nevi emniyet sandığı; daha doğrusu bir sosyal güvenlik bankası niteliğinde olacaktır. Bu bakımdan bu çok hayırlı kanunun Milletimize, memleketimize, işçilerimize ve halkımıza hayırlı ve uğurlu olmasını diler, Yüce Senatoya saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Mehmet Feyyat.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Ben konunun önemine, ehemmiyetine binaen, Türkiye'de Anayasamızın 41 nci maddesi muvacehesinde fırsat eşitliği, ekonomik özgürlüğü sağlaması bakımından bir geniş açıdan bir iki noktada maruzatta bulunup, fazlaca zamanınızı israf etmeyeceğim.

Anayasamızın temel hak ve hürriyetler kısmının ikinci bölümünde yer alan maddeler amir hükümlerinin gaye ve prensiplerini açık bir şekilde tespit eden 41 nci madde, «İktisadî ve sosyal hayat, adalete, tam çalışma esasına ve herkes için insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlanması amacına göre düzenlenir.» der. Konumuzu, bilhassa bu maddenin ikinci fıkrası ilgilendirmekte ve bundan kuvvet alınmaktadır.

İkinci fıkra da: «İktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek; bu maksatla, millî tasarrufu artırmak, yatırımları toplum yararının gerektirdiği önceliklere yöneltmek ve kalkınma planlarını yapmak Devletin ödevidir» der.

Burada, özellikle millî tasarrufu artırmak ve umumiyetle çoğunluğu dar gelirli vatandaşların teşkil ettiği kimselerin biriktirdiği tasarrufların önemi ve bilhassa yurt dışında bulunan vatandaşların tasarrufları gözönünde bulundurulursa, kanun tasarısının önemi kendiliğinden meydana çıkmaktadır. Bir atasözü var. «Karın aç olursa, bağarsaklar keman teli gibi olur» Artik o keman telinden çıkan sedayı Mehter davulu ile takviyenin hiçbir faydası yoktur.

Bu itibarla yaşayan insanların kişiliği, eskiyle mukayese ederek, Sokrat'ın dediği gibi, «İnsan düşünen bir yaratıktır.» Diğer yaratıklardan ayırıcı niteliği budur. Bugün için de vatandaş, hakkını alabilen kimsedir. Hakkını alamıyorsa, ya Devlet zaafa düşmüştür veyahut da kişiliği şüphelidir. Bu yönden mütalaa edilirse, artık asrımız ekonomik meseleleri ön plana almış, Münhasıran manevî ve siyasî şahsiyat haklarının ötesinde, ekonomik hakların önemi muvacehesinde Devlet, millet, halk kavramı üzerinde durup konuşmama son vereceğim.

Devlet içindeki iktisadî ve sosyal hayatın, sosyal adalet ve fırsat eşitliği ilkelerine göre düzenlenmesi, milliyetçiliğin esas şartlarından sayılacağı, izahtan

varestedir. Devletin beşerî unsurunun mücerret; yani soyut belirtisi millet ile bunun müşahhas; yani somut belirtisi, halk kitlelerinin mutluluğu arasındaki farkı ve yekdiğerlerinden ayrılmayacağı gereğini tekrarda fayda ummaktayım. Halk kitlelerinin ezelden ebede kadar devamlı olmasına, millet desek yerinde olur. Fakat bu halk kitlelerinin, mevzuu hukuk yönünden ele alındığı takdirde, halkçılık kavramının önemi kendiliğinden meydana çıkar. O halde carî olan hukukun muhatabı münhasıran halktır. Çünkü, millet kavramı daha soyut, daha geniş bir kavramdır. Bunu gelişigüzel bazı politikacılar bilirbilmez bir şekilde kullanıyorlar; bunu da tekrar etmekte fayda umuyorum, özür dilerim.

Başka bir ifade ile devletin beşerî unsurunun yani milletin izahı, objektif hukuk tarihi muvacehesinde, umumî hukuk ve umumî amme hukuku yönünden mümkün iken, halkçılığın izahı ise, mevzuu hukukun süjesi, uygulama alanı olması bakımından mümkündür. Bu itibarla umumî amme hukuku dediğim zaman orada millet soyuttur, gözle görülmez, elle tutulmaz; ama mevzuu hukukun muhatabı halk, somuttur, elle tutulur. Fakat maalesef bazı gözü kapalı politikacılara bu somut örneği gösteremedik, halk kelimesinden hernedense çekinen, âdeta böyle kafasında bir ur gibi, fobileşmiş; yani biraz tedaviye muhtaç bazı politikacıların bu durumu, beni bu izaha mecbur etmiştir. Çünkü, halk kelimesi, millet kelimesi eş değerdir, manaları başka yönden izah edilir.

Bu durum karşısında, yatırımların millet ve milliyetçilikle; sosyal adaletin halkçılıkla bağlantısı doğru orantılıdır. Bu itibarla yatırımların milliyetçilikle, sosyal adaletin halkçılıkla bağlantısı, yakın ilişkisi, aradaki farkı daha iyi bir şekilde gösterir. Bu nedenle millî gelirden nasiplerini alamayan halk kitlelerini uyutma ve kirli emellerine araç edinenlerin, özellikle siyasî rüşte varamayanların şovenist duygularını tatmin arzuları ve ihtirasları arasındaki büyük açık; bilgisizliği ile ihtirası arasındaki büyük açık bazı liderlerin; bu kere milliyetçiliği hepten inkâr ederek, arşı ulusal bir anarşizme alet olanların meydanı boş bulmalarıyle eşdeğerdir.

Bu itibarla kafatasçı, ırkçı, aşırı fanatik veyahut da halkçılıktan hoşnut olmayanların ihtirasları ile bilgisizliği arasındaki açıklığın, farkın; aşırı sol anarşizminin cirit oynatma alanı olduğunu huzurunuzda belirtmek isterim.

Anayasamızın 41 nci maddesi, biraz evvel arz ettiğim gibi, hem halk kalkınmasının, hem de sosyal adaletin yekdiğerine paralel bir biçimde ele alınmasını öngörmüştür. Hem kalkınmayı hem sosyal adaleti.. Sosyal adaleti ihmal ile salt yatırıma hız vermeyi veya yatırımları ihmal ile sadece yaşayan neslin, halkın refahını esas alan şovenist muhterislerle aşırı solun kıskançlık duygularının hırçınlaştığını göz önünden uzak tutmamak lâzımdır.

Bu itibarla, sosyal adaleti ön plana alıp, uzun vadeli ve devamlı yatırımı göz önünde bulundurmadığımız takdirde, gündelik politika ve bir anarşizm olur. Mevcut düzende sosyal adaleti ihmal, halkı ihmal edip sadece yatırımı düşünürsek, Spartaküs'ün yanında bir maskara gibi Jül Sezar taslağı haline geliriz. Bunu gözden uzak tutmamak lazım. Bu itibarla, yatırımla sosyal adalet eşdeğerdir. Birisine aşırılığın, şovenizme, belli kimselerin çıkarına, diğerine aşırılığın anarşizme fırsat vereceğini gözden ırak tutmamak lâzım. Bu itibarla, «Halk» kelimesinden hoşnut olmayanların bu konuda kursa gitmelerini Yüce Parlamentoda arz etmek isterim. Yani hukuk fakültesinin birinci sınıfında yeniden kursa tabi tutulmaları gerekir. Çünkü, Türk vatandaşı bu konuda çok kandırılıyor.

Halkçılıkta sosyal adalet, milliyetçilikte yatırım. Çünkü yatırım uzun vadelidir, devamlıdır, ezelden ebededir. Sosyal adalet, mevcut yaşayan insanların refahıdır. «Millet» de ebedîdir, mücerret soyut bir kelimedir. O halde, milletle yatırım, sosyal adaletle halkçılık kavramını bir arada tutmak gerekir. Zaten devleti bu ekonomik bünye içerisinde mütalaa etmediğimiz gün devlet, belli bir kimsenin çıkar vasıtası olmaktan ileri gidemez; Karl Marks denilen Yahudinin dedikleri gerçekten bu noktada tahakkuk edebilir. Bu itibarla, aşırı sağda da anarşizmin temel unsurlarını bulabiliriz. Bunun için, kalkınmanın demokratik bir düzende ilmî esaslar dahinde saptanırken sosyal adaletin kaynağını, yani sağlanmasını, amil olması gereklidir. Bunun yolu da, herhalde bölgeler arası ekonomik dengesizliği engellemektedir.

Bu genel izahtan sonra, yatırımların istenilen biçimde sağlanması ve sosyal adalete paralel bir tarzda yürütülmesi için kaynak temini gereklidir. Bu kaynağın da biricik ve en önemli yolu, tasarrufların sağlanmasıdır. Tasarrufları belli zümrelere yükleyip bunun değerlendirilmesinde ve nemalandırılmasında bir avuç azınlık ve krediyle her zaman devlete, millete borçlu; iflâslarıyle aslına rücu eden bazı azınlık grupların menfaatına; geniş tabanlı ve Sayın Süleyman Demirel'in ifade buyurdukları gibi, 36 milyon özel sektörü yaygınlaştırmadığımız gün, hatalı bir yola gitmiş

oluruz. Bu itibarla, sayın Süleyman Demirel'in «36 milyon özel sektör» dediğini ben burada bu konuda çok yerinde buluyorum; Meclis zabıtlarında gözüme çarptı. Senede bir milyar ufak tasarruf sahiplerinin bankalarda mevduatı artmaktadır. Bunlar kim, kimler ve hangi zümrenin lehine kullanılmaktadır?

Bir de, Avrupa'dan gelen 7,5 milyar marklık tasarruf birikimi de bu şekilde uygulanırsa, gerçekten Devlete karşı bütün dar gelirli vatandaşların itimadı sarsılır.

Bu nedenle, gündemimizde bulunan Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulmasıyle ilgili yetki kanununun görüşülmesinde bize hız ve kuvvet veren gizli kahramanlarımızdan bir örnek arz edip konuşmamı bitireceğim.

Türkiye'nin herhangi bir yerinde iş sahasında faaliyet gösteren bir kimse çalışmıştır, biriktirmiştir, zengin olmuştur, namusludur; evet, güzel ama, köyde fakirdir, çalışmamıştır; bu adam namuslu değil mi?. Bu itibarla, köprü altında serserilik yapan veyahutta hırsızlık yapan vatandaşlarımızın Türkiye'deki davranışı bu; ama Almanya'ya gittiği zaman döviz gönderiyor. Bizler tüketici, onlar üretici. Döviz gönderiyor. Muharebede bir askerin, bir şehidin, bir gazinin rolü neyse, Türkiye'ye döviz gönderen bir işçimizin de rolü o kadar şerefli ve yücedir. Bu itibarla, orduya duyduğumuz saygı kadar, bu işçilere de aynı saygıyı duyduğumuz gün istismar etmemiş oluruz. Çünkü kahramanlığın artık asrımızda gerçek nedeni dış ticarettir. Ulubatlı Hasan'ın surlara bayrak asması o gün için geçerliydi, bugün için geçerli olan dış ticarettir. Dış ticaret bakımından bunun değerini vermek lâzım. Bu itibarla, oturup düşüneceğiz; ne üretiyoruz, ne tüketiyoruz, Türkiye'nin dövizine ne katkıda bulunuyoruz?.. «Asma köprünün masrafı çıkmıştır.» diyorlar. Buna inanmak için saf olmak lâzım. Lüzumludur, kabul; ama masrafı çıkmamıştır. Dışarıdan gelen dövizden ne kadar karşılanmıştır, onu bileceğiz?. Yoksa Türk vatandaşının verdiği parayla karşılandığı iddia edilemez. Dışarıda kumara para vereceğiz; ondan sonra eşimizden, hanımımızdan para aldığımız zaman, «Eh, karşıladım ben bunu» gibi acayip, garip bir düşünce tarzıdır bu. Dışarıya verdiğimizi dışarıdan gelen dövizle karşılayabiliyormuyuz?.. Bu itibarla, vatandaşları bu konuda bilinçlendirmek her politikacının görevidir; kandırmamamız gerekir. Artık vatandaş bu yutturmacalara inanmıyor, kişiliğini bulmuştur; hem de bizden daha fazla, bizden daha ilerde, temsilcilerinden daha yüce.

O halde, Türkiye'de işsiz, serseri, suizanını davet edecek bir tip Avrupada çalışkan ve döviz gönderiyor. İstanbul'da bir hastanede gayet çalışkan ve kabiliyetli bir doktor Hakkâri'ye gidiyor, imkânları olmadığı için büyücü kadar teşhis imkânı yok. Bir kimse, gayet kabiliyetli, hudutta kontrolsuz, vazifesini suiistimâl ediyor; aynı kişi hâkim oluyor veyahutta parlamenter oluyor, kanunun denetimi altında namusu müseccel oluyor. Demek ki, kişiler üzerinde durmamak lâzım. Kişileri kişi kılan harici etkilerdir, objedir. Bu itibarla, ekonomik ortamın da ona göre ayarlanması lâzım. Bugün bizi namuslu kılıyorsa, içinde bulunduğumuz şartlar bizi namuslu kılmıştır. İşte buna inandığımız gün, gerçek meselenin kökenine inmiş olacağız.

Şimdi, bu tasarrufların başında yurt dışı tasarrufları gelmektedir. Türkiye'de imali mümkün olmayan makine yapan makinelerden başkaca, dış ticaretle ilgili klâsik ihtisas nazariyesinin gereği bünyesel ve millî ürünlerimizin en iyi bir biçimde değerlendirilmesi ve ihracata dönük olması gereklidir. Kanun hükümetlere bu yetkiyi vermiştir.

Dünyanın en iyi tütünü Türkiye'de çıkar; ama Türkiye'de sigara kaçakçılığı dünyada birinci gelir. Neyimizle övünüyoruz arkadaşlar?. Artık bu vatandaş bunu anlamaktadır. Dünyanın en iyi hammaddesini üreten bir ülkede Amerikan sigarası moda halinde gider. Bu itibarla, ihtisas prensibi her ne kadar klâsik, bu doktrin her ne kadar zamanı için geçerli belli bir sürede değişmiştir; fakat bugün Türkiye için kurtuluştur, kurtuluş yoludur. Türkiye'nin bünyesine uygun millî ürünlerimizi en iyi bir biçimde değerlendirmek lâzımdır. Bu itibarla, dünyanın en iyi tütünü bizde olduğuna göre, en iyi sigarasını yapabiliyor muyuz, bunu değerlendirebiliyor muyuz?. Mesele burada. Onun için, ülkemizin kalkınmasında küçük çaptaki tasarruf birikimlerinin sahipleri tüm halkımıza yaygın olduğu halde, uygulamalarda bunun aksini görmekteyiz.

Biraz evvel arz ettim; küçük çaptaki kimselerin senede bir milyar tasarruf birikimi var; fakat bundan belli zümreler istifade etmektedir. Meselâ bir yerde teşvik belgesi alan bir zat, bir fabrikatörün hiçbir fedakârlığı yok. Şöyle ki, falan yerdeki fabrikasının yeri değerlenmiştir, değer kazanmıştır; sahildir, parsellenmiştir, spekülasyondan milyonlar kazanacak. Bu fabrikayı alıyor, hemen yakın bir yerde, bir köyde ucuz arazi almak suretiyle naklediyor. Bu kişinin, bu sanayicinin şahsî bir fedakârlığı var mıdır burada?. Yoktur. Şahsî fedakârlığı olmadığına göre, Pötürge'

de bir deri, tabak sanayiini kuran bir kimseyle, İstanbul'un burnunun dibinde veyahutta Trakya'da sanayi kuran kişiyi eşdeğer tutarsak, aynı teşvik, aynı lisansa, aynı gümrük muafiyetine, aynı vergi muafiyetine tabi tutarsak, müsaadenizle Sayın Süleyman Demirel'in buyurduğu gibi 36 milyon fakir fukara, özel sektör, halk sektörünün hakkını bir avuç kimseye yedirmemek lâzım. İflâs ettiği zamanda aslına rücu eder. Çünkü bugün sermayedarlarımızın çoğu Devlete, Millete olan, yabancı şirketlere olan, Devletin tekeffülü altında olan borçlarını bir kenara getirsin aslına rücu eder. Asıl malını, ya karısının, ya çocuğunun üzerine veyahut da İsviçre Bankasına naklettirmiş ve kendisini teminat altına almıştır. Bunun kaybedecek bir şeyi yoktur; kaybedilen milletin malıdır.

Bir tereke misâlini verip, huzurunuzdan ayrılacağım.

Bir tarihte bir tereke dosyası elime geçmişti; 2.5 milyon lira kredi almış, karşılık olarak 124 bin liralık ziraî alet göstermiş ve Ziraat Bankasının çeşitli şubelerinden kredi almış. Nihayet adam intihar ediyor, intihar ettikten sonra terekeye gelen makine 24 küsur bin liraya satılıyor. Hazinenin sırtından çıkan 2.5 milyonluk milletin malı kime kalıyor?.. Bunun hesabını kimse veremedi, adam intihar etti; rahmetli Menderes' in arkadaşı idi. Bu itibarla, aslına rücu sayılan bu tip iflâsa yağmacılara, fırsatçılara, vurgunculara imkân verilmemesini temenni ederim. Gelecek hükümetlerin buna imkân verip vermeyeceği de karakterini gösterecektir. Ben bu cepheden bu kanuna temenni ettiğim şekilde bir yön verileceği inancında değilim; inşallah mahcup olacağım.

Saygılarımı arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Sayın Fethi Çelikbaş, buyurunuz.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

Müzakere ettiğimiz kanun tasarısı, Türkiye için; tabiî uygulamada başarılı olduğu nispette, cidden büyük yararlar sağlayacak bir kuruluşun meydana getirilmesine imkân vermektedir. Fakat konuya daha derinden temas etmeden, daha önce konuşan arkadaşlarımın bazı sözleri sebebiyle bir iki noktaya değinmek istiyorum.

Devletin bir çıkarcı zümre müessesesi olduğu telâkkisinin hâkim bulunduğu geçen asırda genel oy sistemi yoktu arkadaşlar. Zenginlerin ve asılzadelerin elinde bir devlet idaresi vardı. Karl Marx Komünist beyannamesini yazarken, başında: Rusya'da diktatör falan, diye ismini yazar; o zamanki kralın mutlak idare için «Fransa'da Guise'nin bulunduğu devirler» diye yazar. Bu itibarla devletin kuruluşu genel oy sistemi ile değişip de, muayyen şartlar dahilinde; ki, o ahlâki redaeti olmayan kişilerin seçmen hüviyetinde olanların, fakir zengin herkesin rey vermeye başlaması ile birlikte, 19 ncu asırdaki devlet, bünyesini ve hizmet telâkkisini değiştirmiştir... Bu bir.

İkincisi; yine 19 ncu asırda vergi sistemi, geliriniz ne olursa olsun, kazanç vergisi şeklinde muayyen nispette vergilendirme şeklinde idi. Çünkü, iktisat ilmi yeterince gelişmemişti; fakat 1870'lerden itibaren iktisat ilminin gelişmesine muvazi olarak vergide, vergi ödeyen vatandaşın fedakârlığının eşit olması esasından hareket etmek suretiyle müterakkî vergi prensibi vergi mevzuatına yerleşince, artık gün geldi. İkinci Dünya Harbinde o kapitalist denen Amerika Birleşik Devletlerinde 300 bin dolar geliri olan bir Amerikalı 3 ncü 100 bin dolarının % 95'ini vergi diye ödedi.

Bu itibarla, bugün modern devlet idaresinde bahis konusu olan düzen v.s. meselesinde, memlekette mevcut olan kıt kaynakları, işgücünü; yine muayyen olan dar bir zaman içerisinde bu kaynakları nasıl bir şekilde kullanalım ki, süratle millî geliri artırarak, bundan da âdil vergi sistemiyle, adaletli bir dağıtım sistemiyle herkesi faydalandıralım. Refah devletinin amacı bu. Bu bakımdan Türkiye'de, hakikaten 19 ncu asırdan kalma fikriyata dayalı konuşmalar, emin olunuz, ekonomik kalkınmamızın süratlenmesine engel olmaktadır.

Şimdi bu kanun, demin de arz ettiğim gibi, mühim bir ihtiyacımıza cevap veriyor; fakat itiraf edeyim ki, müzakere ettiğimiz metinle Millet Meclisinin kabul ettiği metin arasında fevkâlâde radikal değişiklikler vardır.

Asıl amaç, biliyoruz ki dış ülkelerde çalışan işçilerimizin tasarruflarını Türkiye'ye intikal ettirmek ve bu tasarrufları Türkiye'nin noksan olan yatırım kaynağından hem döviz olarak, hem Türk Lirası olarak kullanmak ve bir de bunun yanı başında; ki ona da çok dikkat etmek lâzım, bu yolla bölgeler arasındaki dengesizlikleri de bertaraf etmek. Asıl amaç budur. Ama arkadaşlar, acaba hariçte çalışan vatanperver Türk işçileri Türkiye'ye tasarruflarını olduğu gibi göndermiyorsa, bunun esbabı nedir; düşünmeye değmez mi? Bunun elbette birtakım sebepleri vardır. Bunun başlıca sebebi, arkadaşlar kü-

çümsüyoruz; ama nihayet memleket içindeki çalkantılar oralara kadar gittiğine göre, oralarda da bu vatandaşlarımız memleketinin geleceğinden endişe duymaktadır, «Ne olacak acaba?» demektedirler. Bu endişe, hem siyasî yönden, hem, hem de ekonomik yöndendir. İki de bir parasının kıymeti düşen bir ülkede, yabancı memlekette tasarrufunu değerlendirme imkânını bulan kişi, niçin ucuz zamanda göndersin? «Bir mark dört lira iken göndereceğime, beklerim nasıl olsa bir sene sonra 6 lira olacak, o zaman gönderirim» der. Bu itibarla, Türkiye'de iktisadî ve malî istikrarı sağlayacak büyük ölçüde stratejik bir politikayı uygular ve buna bir itimat telkin edemezsek, sadece siyasî istikrar dahi kâfi gelmeyecektir. Kaldı ki, siyasî bakımdan istikrarımız da, vatandaşlara üç sene, beş sene, sekiz sene sonrası için cidden emniyet verici olmaktan içerideki kavgalar çok uzaktır.

Bu bakımdan bu, bir işe yarayacaktır; ama hayal kurmayalım, böyle bir çırpıda bir sihirbaz değneği ile bütün tasarruflar bu yatırım bankasına gelecek, orada birikecek ve kalkınma olacak diye. Hayır arkadaşlar, kolay değildir; anane yaratmak ve inandırmak lâzımdır. İnandırmak ise sözle değil, icraatımızla olur.

Demin arkadaşlarım tenkit ediyorlar; Türkiye'de bugün yıllardan beri çalışan öyle iş adamları vardır ki, elli milyon liralık tahvil çıkarsın, iki günde kapışılıyor. Neden?.. Başarı göstermiş inanılıyor. Öbür taraftan, bizim Devletin bankalar delâletiyle sattığı tahvillerin dahi ne kadar yavaş satıldığını herhalde takip etmişsinizdir. Bu bakımdan, evvelâ hastalığı teşhis etmek lâzımdır. Hastalık teşhis edildikten sonra tedavisi ve tedbirleri kolaydır, peşin hükümle hareket etmemek lâzımdır.

Şimdi, prensibi iyi olmakla beraber, dış ülkelerde çalışan işçilerimizin tasarruflarını memleketimize nakletmek için umumî siyasî durumumuz ve malî, iktisadî istikrar politikamızın yanı başında, (o büyük bir iş, buraya sığdırmaya imkân yok, o başka bir konu) bu kanunla düşünülmesi gerekli olan bazı hususlar vardır; o da, hariçten döviz olarak bu bankaya tasarrufunu göndereceklere, göndereceği zamana nazaran daha cazip birtakım esaslar vaz etmektir. Göndereceği zamana nazaran demeye mecburum; çünkü iki sene geçtikten sonra, iki sene evvelki cazibe kayboluyor; Türkiye'nin mumumî şartları, para kıymetinin düşmesi vesaire bakımından.

Millet Meclisinin kabul ettiği metinde bir kâr garantisi varmış. Bizim müzakere ettiğimiz metinde bu kâr garantisi kalkmış, yok; aradım taradım bulamadım. Meselâ, 3 ncü maddede, xYurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlarımızın hisselerine % 12 kâr garantisi tanınır.» demiş.

Bir yetki kanunu olduğu için ne ölçüde ilkeler yer alır, ne ölçüde almaz, kapsamı ne olur, bunun ölçüsü yok; ne koyarsak öyle oluyor. Eğer % 12 kâr garantisi Millet Meclisindeki metinde bulunmuş olmakla beraber, buradan kaldırmış olmasına rağmen, yine vardır manasına geliyor ise, o zaman bir diyeceğim yok. Yalnız, burada da demin arz ettiğim gibi, bunun yabancı memlekette çalışan işçinin dövizi göndereceği zamandaki durumuna göre cazip hale getirilmesi lâzım. Bugün % 12 cazip gelebilir, dört sene sonra bu % 12; bir kuruş, bir mark memlekete gelmesi imkânlarını selbedebilir.

SÜREYYA ÖNER (Siirt) — O hükümler var Sayın Çelikbaş.

FETHİ ÇELİKBAŞ (Devamla) — Yok, baktım; bir tarafta var, bir tarafta yok.

Diğer taraftan, bir yandan İktisadî Devlet Teşekkülü halinde kuurlacak deniliyor ki, bu 440 sayılı Kanun gereğince bir kanunla kurulmak lâzımdır, diğer taraftan, Millet Meclisinde kabul olunan metinde de «Banka, tüzel kişiliğe sahip, özel hükümlerine tabi, Kalkınma ve Yatırım Bankacılığının gerektirdiği her türlü faaliyette bulunan bir anonim şirket olarak kurulacaktır». Yani, o hissi aldım ki; hükme bağlamıyorum, iyi niyetle ele alınan metin gerçekte bu niyetlerin gerçekleşmesine imkân verecek vuzuhta görünmüyor.

Burada herhangi bir teklifte bulunmuyorum, çıkacak kararnamelerde; hal ve zamana göre, memleketin cidden büyük ihtiyacı olan bu tasarrufların mümkün olduğu kadar büyük miktarlarda memlekete gelmesine, bu bankaya getirilmesine imkân verecek hükümler o kararnamelerle iki yıl içerisinde derpiş edilir ise, hükme bağlanırsa hakikaten maksat hâsıl olabilir.

Bu bir idare meselesidir. Eğer bankanın sevki ida

Bu bir idare meselesidir. Eğer bankanın sevki idasi gerçekten kârlılığa götürecek durumda değil ise; (Yani hususî teşebbüsün hep kârlılığını görmemek lâzım, demin bir arkadaşımız batanını da söyledi.) iktisadî hayatta başarı kazanmak her zaman zuhurata tabi değil, baştaki sevki idarenin büyük ölçüde bunda dahli var arkadaşlar. Kitaplar yazar;

bir sevki idareci gelir, hali iflâsta olan bir şirketi kâra geçirir. Kitapların yazdığı böyle müteşebbis tipler vardır; sanayi kaptanı, süvarisi, kumandan derler bunlara; tıpkı bir kumandan gibi.

Bu bakımdan bunun sevki idaresiyle alâkadar olacak Bakanlık, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı gözüküyor, çok dikkatli olmak lâzımdır.

Şimdi, Türkiye'nin bugünkü son derece değınık ve devamlı enflasyon içerisinde seyreden ekonomik ve malî durumu içerisinde bu türlü müesseseleri çeşitli organların sevki idaresinde toplamak mı isabetlidir, yoksa Maliye Bakanlığında; Maliye Bakanlığının da adını değiştirerek bazı ülkelerde olduğu gibi, İktisadî ve Malî İşler Bakanlığı diyerek, orada mı bunları toparlayarak sevk ve idare etmek gerekir. Bunun üzerinde durmak lâzım gelir kanaatini taşıyorum. Çünkü, birazdan konuşacağımız belediyelerin, özel idarelerin borçlarının tahkimiyle alâkalı milyarlara baliğ olan borçlar var ki, bunlar 1960'tan sonra da oldu, arkadaşlar, devam ediyor. Yani bünyemiz alışıktır. Neden?.. Çünkü, memleketin malî politikasında cidden kudretli, yırtıcı, sözü geçirecek; olamazsa, emaneti teslim ediyorum, diyecek bir havayı yaratamamışızdır. Maliyenin dışındaki öteki bakanlıklar hep masrafçıdır, maliyeyi sadece Maliye Bakanlığının görüşüne bırakır, kendileri yeterince ona destek olmazlar. Bunun da neticesi, devamlı, Türkiye her yıl normalin üstünde parasının kıymetini düşürmekte devam eder.

Bu bakımdan, hiçbir teklifte bulunmuyorum; çünkü, geri gitmesini de istemiyorum ve bir an evvel çıkmasında fayda görüyorum, ama çıkartılacak kararnamelerin hakikaten çok dikkatli düşünülmesini ve Maliyenin, (zaman olur hepimiz şikâyet ederiz) Türk parasının kıymetini korumakta birinci derecede müessir bir otorite olduğunu ve bu otoriteyi zaafa uğratmanın memlekete zaman içerisinde fayda değil, zarar getireceğini de hesaba katmalıyız. Maliyenin tenkit edilecek yeri yor mu? Var. Misâl vereyim derhal; Hükümet Programında ilk defa Türkiye'de fevkâlâde güzel bir esas gördüm: Türkiye'de işadamı ve sermaye erbabını dış ülkelerde iş yapmaya teşvik etmek. Fevkâlâde. Bugüne kadar Cumhuriyet hükümetlerinin hiçbirisinde yoktu, bu Hükümetin Programında var; ama geliniz görünüz ki, bir Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu vardır, hariçte bir iş kurmak için bir ihaleye giren müessese bir buçuk milyarlık bir ihale almış, bir şantiye kuracak, şantiye kurmak için para lâzım, transfer etmek lâzım. Bu transfer, Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu gereğince evvelâ Maliyece benimsenecek, sonra Bakanlar Kurulunun kararına çıkacak... On, onbeş günde çıkar arkadaşlar.

Bu itibarla, mevzuatımızda işe sürat vermek bakımından, her ne kadar Maliyeyi yakından ilgilendiren esaslı hükümler bulunmakla beraber, malî ve ekonomik politikada bir üstün otoriteye Türkiye'nin gerçekten ihtiyacını belirtmeyi zarurî görüyorum. Çünkü yirmi küsur yıldan beri buna uğraşırız ve Türk parasının kıymeti hakikaten bir buz gibi erimeye devam eder; para kıymeti de düşmeye devam ettiği sırada tasarruf olmaz arkadaşlar. Tasarruf edebilmenin temel şartı, paranın kıymetinin nispî bir istikrar içerisinde bulunmasıdır. Öteki, özendirici tedbirler vesaire ayrı. İsviçre'de herkes tasarruf eder. Neden?.. Parası müstakardır, kararlıdır. İngiltereye nazaran daha tasarruf edilen bir memlekettir.

Bu bakımdan bazı ekonomik anadavalarımızı halletmeden veya hal yoluna gitmeden, hemen halletmenin de kolay olacağı kanaatinde değilim. Bu anadavaya ulaşma imkânlarını bertaraf edecek yeni yeni açılımlardan evvel, toparlanmanın lüzumuna kanaat getirerek, ancak bu sayede cidden memleketin büyük ihtiyacına cevap verecek yabancı ülkelerde çalışan işçilerimizin tasarruflarını bir kaynak olarak yatırımlarda kullanmak olanağımız ortaya çıkabilir, bu da geniş ölçüde tatbikatla ilgilidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Sırrı Atalay?.. Yoklar.

Sayın Süreyya Öner, buyurunuz.

SÜREYYA ÖNER (Siirt) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Görüşmekte olduğumuz Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile İlgili Yetki Kanunu tasarısı ile amaçlanan, halkımızın ve özellikle yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını yurt sathına yaygın verimli teşebbüslere yöneltmektir.

Halkımızın ve yurt dışında çalışan işçilerimizin yaptıkları tasarruflar azımsanmayacak bir yekûn teşkil etmektedir. Ancak, tasarının gerekçesinde de belirtildiği gibi, bugüne kadar ortak teşebbüs fikrinin yeterince gelişmemiş olması, proje hazırlanmasında karşılaşılan teknik güçlükler gibi bazı nedenler, küçük halk tasarruflarının yatırımlara dönüştürülmesini engellemektedir.

Bizce, bunlara ilâveten önemli bir husus da, bu tasarruf sahiplerine şimdiye kadar gerekli güvencenin verilmemiş olmasıdır. Gerçekten, bir araya gelmeyi düşünen kimseler arasında ortak güvence sağlayacak bir unsurun mevcut olmaması halinde, küçük müteşebbisler arasında daha başlangıçta bir itimatsızlık havası esmektedir. Hele, bazı kötü emsal de ortada mevcut olduğuna göre, vatandaşı, kaygılarında haksız bulmaya imkân yoktur.

Bu bakımdan, Yüce meclislere «İşçi Yatırım Bankası» başlığıyle sevk edilen yetki tasarısının adının, «Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası» şekline dönüştürülmesinde büyük bir isabet mevcuttur. En büyük güvence olan Devletin araya girmesiyle işçi vatandaşımız katkıda bulunurken herhangi bir endişeye, parasının heder olabileceği kaygısına artık kapılmayacaktır.

Değerli senatörler;

Halkımızın tasarrufa karşı belirgin bir eğilimi olduğu bilinen bir hususdur. Kazancının, imkânlarının elverdiği orandaki bir bölümünü bir köşeye ayırmakta ve bu küçük birikimler zaman içinde önemli bir yekûna ulaşmaktadır. Çoğu köylü olan, köyleri ve kendi yöreleriyle ilişkilerini devam ettirmek isteyen yurt dışındaki işçilerimizin tasarruf alışkanlıkları, yurt içindeki halkımıza göre daha da fazladır.

El kapılarında vatan hasreti, yurt ve aile ocağı hasreti içinde binbir güçlükle ve meşakkatle ağır şartlar altında çalışan işçilerimiz, dışarda alınteri ile elde ettikleri kazancı geniş ölçüde biriktirmekte ve bu tasarrufların önemli bir bölümünü, memnuniyetle görüyoruz ki, yurda göndermektedirler.

Ancak, grup sözcümüzün konuşmasında belirttiği gibi, birçok varlıklı kişilerimiz Türkiye'de kazandıklarını büyük ölçüde yurt dışına götürür, bazen kaçırır veya dışarda zevk ve eğlencesinde harcarken, işçilerimizin bu büyük tasarruf bilinci ve alışkanlığı her türlü övgüye lâyık bir davranıştır. O itibarla bunun değerini takdir etmek, kurulacak bankada toplanacağını ümit ettiğimiz bu paralar üzerinde titremek, bunları yalnız ve yalnız yine kendilerinin kuracağı şirketlere tahsis etmeyi sağlamak, bu konuda azamî titizlik göstermek, kurulacak bankanın başta gelen görevi olması lâzım gelir.

Halkın büyük sıkıntı ve feragatlarla bir araya getirebildiği tasarruflarını başkalarına kaptırmak, yeterli olanaklara esasen sahip özel sektör yatırım ve işletmelerinin finansmanında kullanmak, bankayı kısa zamanda vatandaşın gözünden düşürebilecek sakıncalı bir yoldur. Bizce, çıkarılacak kararnamelerle bu yolun mutlâka tıkanması lâzım gelir.

Büyük sermaye sahipleri, «Halka açık olan anonim ortaklıklar» adı altında hisse sahiplerini yönetime katmadan kendilerine sermaye temin etmek yoluna gitmektedirler. Benimsediğimiz karma ekonomi düzeninde bu, onların doğal haklarıdır. Ancak, halkın ekonomideki ve siyasetteki ağırlığını artırarak demokrasimizin daha sağlam temellere oturması, halkın refah seviyesinin artması, aynı zamanda millî ekonominin güçlenmesi için halk tasarruflarının Devletin yardım ve teminatı altında yine kendi kuruluşları vasıtasiyle değerlendirilmesi, bizce en sağlıklı yoldur.

Halkımız, katkıda bulunacakları veya oluşturacakları teşebbüslerin kendi yörelerinde gerçekleştirilmesini büyük bir arzu ile istemektedir. Bu tür tasarruf sahipleri ise, genellikle geri kalmış bölgelerin insanlarıdır. Saygı ile karşılanması gereken bu isteğin büyük faydaları da meydandadır. Bu suretle yurt içindeki nüfus hareketlerini durdurmak, büyük kentlere vaki akınları önlemek mümkün olabileceği gibi, hızla artan nüfusumuza yeni istihdam olanakları sağlamak, öteden beri özlemi çekilen sanayinin Anadolu'ya ve bütün yurt sathına yayılmasını gerçekleştirmek de ancak bu şekilde mümkün olacaktır.

Sayın senatörler;

Yapılan araştırmalara göre yurt dışındaki işçilerimiz genellikle kazançlarının 1/3'ünü kendi yaşamları için harcamakta, 1/3'ünü yurda yollamakta ve geri kalan 1/3'ünü de yurt dışındaki bankalarda muhafaza etmektedirler. Bu dışarda kalan kısım, takriben 1.5 milyar dolara ulaşmaktadır. İşte, kurulacak İşçi Yatırım Bankası işçilerimize tam bir güvence verir, onlara her yönden yardımcı olursa, bu 1,5 milyar dolar dövizi yurda girmemesi için hiçbir sebep mevcut olamaz. İşçilerimiz şimdiye kadar hiçbir güvence bulamadıkları için, hatta çok kere aldatıldıkları cihetle, Türkiye'ye gönderdikleri tasarruflarını üretken alanlara yatırma cesaretini gösterememiş, ister istemez arsa, bina gibi ölü yatırımlara yönelmek zorunluğunda kalmışlardır. 1,5 milyar dolara varan bu tasarrufları da üretken alanlara aktarmak ve neticede toplam olarak 3 milyar dolarlık bir kaynak yaratmak, kuracağımız bankanın iyi ve sağlam tutumu ile imkân dâhiline gireceği aşikârdır.

Yetki tasarısına Millet Meclisinde büyük bir isabetle çok önemli bazı hükümler ilâve edilmiştir. Ezcümle, uzun vadeli kredilerde tanınan on yıllık vadenin yıllık programlarda geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde 15 yıla kadar uzatılabileceği ve diğer bölgelere kıyasla iki katı ödemesiz süre tanınabileceği gibi. Yine geri kalmış bölgelerde faizin en az % 50 eksiği ile uygulanabileceği, ödenmiş sermayesinin % 5'inden fazlasına hiçbir ortağın sahip olmadığı en az 250 ortaklı girişimci kuruluşların banka kredi ve hizmetlerinden öncelikle yararlanacakları ve banka kaynaklarının % 75'inin yıllık programlarda geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlere yapılacak yatırımlara tahsis edileceği öngörülmüştür.

Bu hükümleri, tasarruf sahiplerinin arzularını yansıtan ve bu nedenle onların iştirak heveslerini kamçılar nitelikte olduğu gibi, sanayinin Anadolu'ya yayılmasını bir ölçüde de olsa sağlayacağı ve bu suretle sanayinin belirli bölgelerde daha fazla yoğunlaşmasını durdurup, bölgelerarası dengesizliği gidereceği ve ekonomik gelişmemizi sosyal adalet ilkeleri içinde hızlandıracağı için isabetli ve yerinde bulmamak imkânsızdır.

Yüce Senatomuzun, tasarıyı tümü ile birlikte bu faydalı ve isabetli hükümleri aynen benimseyeceği ve tasarıyı daha da mükemmelleştirerek kabul buyuracağı ümit ve dileği ile yüce senatörlere saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın Lütfi Bilgen, buyurunuz.

LÛTFİ BİLGEN (İçel) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Bu bir yetki kanunudur. Burada kabul edilen prensiplere göre bir banka kurulacaktır. Tabiî bütün teferruatını burada söylemek, yazmak mümkün değildir. Bu banka, hükümetlerin takdirlerine göre de işleyecektir; asıl önemli olan da orasıdır. Bankanın adı Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankasıdır; fakat bu başlığın altındaki kapsam maddesinde işçi lehinde bir tek madde görmüyoruz.

«Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası» başlığındaki «Kapsam» adı altında 2 nci maddenin (a) dan (f) ye kadar fıkralarını okuduğumuz zaman şunları görüyoruz:

«Tasarrufu teşvik etmek ve fon sağlamak» tamam; bir banka için normal bir şey; işçi için bir şey yok.

«Yatırım teşebbüslerine her türlü teknik yardımda bulunmak» Yine işçi içi bir şey yok; yatırımla ilgili.

«Sanayi yatırımlarını ve işletmelerini finanse etmek». Bu da, yine bankanın işi.

«Yatırımcı ve işletmeci teşebbüslerin kurulmasına öncülük etmek ve sermayelerine iştirak etmek». Bu da bankacılık işi.

«Kaynakları uzun vadeli kalkınma planı ve yıllık programların hedefine ve toplum yararına uygun yatırımlara yöneltmek ve gelişmişlik farklarını azaltıcı faaliyetlerde bulunmak ve halkın kalkınma gayretlerini desteklemek» Bu da, işçilerle ilgili değil.

«Kurulacak bankanın teşkilât ve çalışma esaslarını tespit etmek» Bu da yine bankacılıkla ilgili.

Acaba bu kapsamın görev verdiği bir banka başlığına neden «İşçi» adını koydu? Hiç olmazsa burada, (b) bendinde, «Yatırım teşebbüslerine her türlü teknik yardımda bulunmak,» derken, başına «İşçi yatırım teşebbüslerine her türlü teknik yardımda bulunmak,» deseydi, başlıkla kapsam arasında bir bağlantı kurmak mümkün olabilirdi. Bu da yoktur. Sonra bunu da teklif etmek isterim.

Yine aşağılarda bütün maksat, dışarıda çalışan işçilerin biriktirdiği dövizlerin bu bankaya toplanmasıdır. Bu da doğru bir şeydir; bir bakıma doğrudur. Yalnız, işçilerimizin derdi, her halde paralarını burada bir emin bankada toplayabilmek meselesi değil. Aşağıda vaat edilen % 12 kâr garantisi, yine bankaya yatırılan işçi paralarının kâr garantisidir. Halbuki bizim işçilerimiz Türkiy'de yatırım yapmak istiyorlar. Eğer banka, işçilerin yaptığı yatırımlara % 10 - 15'lik bir kâr garantisi verseydi, o zaman İşçi Yatırım Bankası adını alabilirdi ve doğru olurdu. Biz maalesef burada göremiyoruz.

Şöyle bir husus var: Yukarıda diyor ki; yurt dışında çalışan işçilerin yatırdığı paralara % 12 kâr garantisi verecek. İlânlarını görüyoruz; bir hayli resmî, ciddî müesseseler var, % 15; hatta % 20 kâr garantisi veriyorlar. Bu da yeterli değil. Bu Mart ayında büyük şirketlerin bilançolarını tetkik ettik. Büyük bir şirket var ki; % 57 temettü dağıtıyor ve Türkiye'de batması mümkün olmayan çok önemli bir şirket. Böyle % 57 temettü dağıtan bir firma varken, işçileri % 12 ile buraya bağlamak biraz mümkün değil. Ancak, işçilerin özlemini çektikleri husus şudur:

Türkiye'de kendilerinin elinden Devlet tutmalı, hükümetler elinden tutmalı, yatırım yapmalılar, Devlet bu yatırımların garantisini sağlamalı. Yoksa bekledikleri, bankaya verecekleri paranın garantisi değildir.

Yine özel bir kısımda şöyle bir şey var; ödenmiş sermayesinin % 5'inden fazlasına sahip olmayan kişilerin en az 250'yi geçmesi halinde bir teşebbüs kurarlarsa, buna da öncelik tanıyacak.

Şimdi, yukarıda birtakım muafiyetler var; herhangi bir bankanın verdiği kredilerden farklı işlemler yapacak vesaire... Bir kuruluş düşünün, 250 kişi 10'ar bin liradan 2,5 milyon lira koydular, bir teşebbüse geçtiler. Görünüşü itibarıyle % 5'ini de geçmediğine göre hisseler, bütün muafiyetlerden faydalanacak, teşvik primleri alacak, bankadan kredi alacak, kurulacak. Kuruldu; bir sene sonra bir varlıklı kişi bu 250 hisse senedinin 200 tanesini toplarsa ne olacak?...

10 - 15 sene devamlı olarak en az 250 kişinin kurduğu, görünüşte bir halk yatırımı gibi gözüküyor, bu bir iki kişinin eline geçecek, şimdi mevcut holdinglerde olduğu gibi. Buna dair bir koruyucu tedbir de yok.

Öyle ise, bu yetki kanununda, banka kurulurken hükümete verilen drektifler yetersiz. Eğer bir hükümet de, işçi nazarında kendisnine bir itimat yeri bulmuyorsa, bu hiç yürümez. Nitekim, şimdi içinde bulunduğumuz devrede Hükümete gelen tebrik telgraflarına bakıyoruz, iş alanlardan, işçilerden çok, işverenlerden geliyor; memnuniyet o yönden geliyor. Öyle ise, bunun adının başına, bankanın ismine bir «İşçi» kelimesi eklemekle bu, işçi yatırım bankası olmuyor.

Ben bu noktada ikazda bulunmak için söz aldım. Aslında güzel bir şey; fakat şu haliyle, bu hedefler içersinde bir banka kurulacaksa, bunun Türkiye'de işçi yatırımlarını teşvik edeceğini sanmıyorum. Bugün öğrenildiğine göre, dışarıda, Avrupada milyarlarca marklık dövizlerimiz beklemektedir. Bu işçilerimiz bir tek şey bekliyorlar; Türkiye'de işçilere itimat telkin edecek, güven sağlayacak bir yönetimin kurulma gününü beklemektedirler. Bu itimat telkin edilmedikçe, bu banka da, mevcut diğer kurulmuş bankalardan farklı olmayacaktır, bir fayda sağlamayacaktır ve işçi yatırım bankası değil, bir Devlet bankası, bir sanayi bankası gibi bir banka olacaktır.

Bu bakımdan, bunların düzeltilmesini dilerim. Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Halil Özmen, üzerinde.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar:

Görüştüğümüz mevzu, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulmasıyle ilgili yetki kanunu tasarısı. Geç kalmış bir kanun olmakla beraber, hazırlandığı, getirildiği için; hazırlayan ve yüce huzurunuza getiren arkadaşlarımıza en derin saygılarımı sunarım.

Muhterem arkadaşlar;

İşçilerimiz bu kanunun çıkmasını dört gözle beklemektedirler. Bu kanun çıktığı zaman, Almanya'da, Belçika'da, Hollânda'da bulunan arkadaşlarımız sevinecekler ve orada yapmış oldukları tasarrufları buraya devredeceklerdir. Esasen kanunun amacı açıkça görünmektedir; açıkça sizlere, değerli arkadaşlarıma durumu göstermektedir. Amaç, dışarıya giden işçilerimize büyük ümit telkin etmek ve onların dışarıda tasarruf ettikleri paraları Türkiye'ye getirmektir. Bütün gaye bu; ama çok geç kalınmıştır, yıllar geçmiştir, yıllarca işçilerimizin emekleri, tasarrufları dışarıda, Almanya'da, Hollânda'da, Belçika'da, Fransa' da kalmıştır.

Muhterem arkadaşlar;

Sadece kalan, orada tasarruf edilen paralar mıdır acaba? Hayır. Türkiye'de olduğu gibi, Almanya'da ve ona benzer yabancı devletlerde çok daha garantili ve sosyal güvenliği sağlayan sigorta müesseseleri vardır ve bunlar son derece itimada şayandır, âdeta devlet içinde birer devlettirler. 10 - 11 seneden beri dışarıya işçi gönderiyoruz; bu 10 sene içerisinde Türkiye'nin kayıplarını; işçilerin dövizleri bakımından olduğu gibi, Alman sigortalarına sigorta primi olarak verdikleri paraları hesap etseniz, milyarlar Alman sigorta müesseselerinde yatmaktadır.

Bunu çok değerli arkadaşlarım 11 seneden beri Türkiye Büyük Millet Meclisinde, Yüce Senatoda anlattılar. Bunları ben çok iyi hatırlıyorum; fakat her nedense bir türlü bu mühim konu üstünde durulmadı. Şimdi değerli arkadaşlarımız bir kanun getiriyorlar, bu kanun çıkarsa ben inanıyorum ki, yüzde yüz başarı elde edilecektir.

Değerli arkadaşlar;

Gördüğümü söylemek mecburiyetindeyim, vazifem icabı söylemem gerekiyor; Türkiye'de idarî bir reform yapılmadıkça, zihinlerde bir reform yapılmadıkça, aklıselim ile hareket edilmedikçe, hiç bir teşebbüsün sonuca varacağına ve parlak bir netice getireceğine inanmıyorum. Beni mazur görün.

Size küçücük bir misal arz edeyim. Sene 1945'ten bu tarafa Türkiye'de memurluk yapıyoruz ve kaç seneden beri de birlikte çalışıyoruz. Bir mektubun postaneye verilmesinde, arkadaşın alması için «Zata mahsus» kelimesini yazıyorum. «Zata mahsus» kelimesi yazıldığı için 180 kuruş istiyor. Hiç duydunuz mu?.. İşte bu, Türkiye'de idarî reformun yapılmadığına, ol-

madığına en büyük delildir. Çünkü, kimse, karşısındakinin hangi harekette bulunacağına inanamıyor ve ona göre hareket edemiyor. Ben, bir mektubun zarfının üzerine «Zata mahsus» kelimesini, o arkadaşım alsın diye yazıyorum; ama 100 kuruşluk mektup 180 kuruşa çıkıyor. Böyle bir şey yok kanunlarımızda, nizamlarımızda, genelgemizde.

Arkadaşlar;

İşte bu, idarî reformun olmamasından, yapılmamasındandır. Onun için işçilerimiz, Türkiye'de, özel sektör bakımından olsun, (Bu kanun Maliye Bakanlığına bağlanmış da olsa) Devlet bakımından olsun; ciddî bir teşebbüs olarak, itimat vermiş, inanmış, güvenlik bir kuruluş olarak görürlerse, hiç şüpheniz olmasın ki, derhal bütün paralar Türkiye'ye gelecektir; ama orada kalan sigorta primleri ne olacaktır?.. Üç sene içinde ölen arkadaşımın sigorta primleri orada kalmıştır; ne olacaktır?.. Beş sene içinde ölen vatandaşın, işçinin sigorta primleri ortada kalmıştır; ne olacaktır?.. Bunlar da çok mühimdir arkadaşlar.

Bu kanunun çıkarılmasında emeği geçenlere en derin saygılarımı sunuyorum. Yalnız, yüce huzurunuzda işaret ettiğim bu konular üzerinde Hükümetin durmasını da canı görülden istiyorum. Eğer durulursa Türkiye'ye milyarlar gelecektir.

Hepinize en derin saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Sayın üyeler, 462 S. Sayılı kanun tasarısının tümü üzerinde söz isteyen sayın üyeler konuşmuşlardır.

Saşka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı

Amaç :

Madde 1. — Halkımızın ve yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını :

a) Ekonomik bir güç halinde birleştirerek kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek,

b) Kalkınma planlarının temel ilkelerine uygun ve yurt sathına yaygın teşebbüslere, özellikle sınaî yatırımlara yöneltmek,

Amacı ile Bakanlar Kuruluna «Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası» kurulması için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

BAŞKAN — Tasarının başlığı hakkında bir değiştirme önergesi verilmiştir, sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

«Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası» kurulması ile ilgili kanunun (Yetki K.) başlığının «İşçi Yatırım Bankası» olarak, Bütçe - Plan Komisyonunun önerisi gibi değiştirilmesini arz ederim.

İstanbul
Mehmet Feyyat

BAŞKAN — Önerge üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Önergenin dikkate alınması konusunda Komisyon?..

MALÎ VE İKTİSADI İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI M. ORHAN TUĞRUL (Bilecik) — Önergeye katılmıyoruz efendim. Zaten bizim değil; Millet Meclisinden gelen başlığı biz Komisyon olarak aynen kabul ettik. Evvelâ bunu açıklamak isterim, bir.

İkincisi; sayın önerge sahibinin verdiği önergeye katılmıyoruz.

BAŞKAN — Hükümet?..

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜŞAVİRİ KUDRET BOSUTER — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Yetki belgeniz var mı efendim?

MALÎ VE İKTİSADÎ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI M. ORHAN TUĞRUL (Bilecik) — Efendim, yetki belgesi var arkadaşımızın. Bakan, oylamaya çağırdıkları için gitti.

BAŞKAN — Yetki belgesi ibraz edildi mi efendim?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Verilmiş Sayın Başkan.

BAŞKAN — Yetki belgesini sunuyoruz.

Senato Başkanlığına

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Yetki Kanunu tasarısının Komisyon ve Genel Kurul müzakerelerinde Bakanlığımı temsilen, Bakanlık Müşavirlerinden Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kuruluş Çalışmalarını Yürütme Komisyonu Başkanı Dr. Kudret Bosuter'in yetkili kılındığını bilgilerinize saygıyle arz ederim.

Abdülkerim Doğru
Sanayi ve Teknoloji Bakanı

BAŞKAN — Sayın Kudret Bosuter, yetkilisiniz Hükümet adına. Bu değiştirge önergesine katılıyor musunuz?..

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜŞAVİRİ KUDRET BOSUTER — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılmıyor.

Değiştirge önergesinin dikkate alınması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge dikkate alınmamıştır.

Maddeyi okunduğu şekliyle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde okunan şekliyle kabul olunmuştur.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, çok özür dilerim. Eğer madde okunduğu şekliyle kabul edilirse hatalı olacak kanısındayım. Çünkü arkadaşımız, «Yöneltmek» kelimesini «Yönelmek» diye okudu.

BAŞKAN — Metindeki şekli «Yöneltmek» tir Sayın Ucuzal. Uyarınıza teşekkür ederiz.

Kapsam :

Madde 2. — Bu yetki kanununa göre çıkarılacak kararnameler bankaya,

a) Tasarrufu teşvik etmek ve fon sağlamak,

b) Yatırım teşebbüslerine her türlü teknik yardımda bulunmak,

c) Sanayi yatırımlarını ve işletmelerini finanse etmek,

d) Yatırımcı ve işletmeci teşebbüslerin kurulmasına öncülük etmek ve sermayelerine iştirak etmek,

e) Kaynakları uzun vadeli kalkınma planı ve yıllık programlarının hedefine ve toplum yararına uygun yatırımlara yöneltmek ve gelişmişlik farklarını azaltıcı faaliyetlerde bulunmak ve halkın kalkınma gayretlerini desteklemek,

f) Kurulacak bankanın teşkilât ve çalışma esaslarını tespit etmek,

Görev ve yetkilerini veren esasları kapsar.

BAŞKAN — Sayın Lûtfi Bilgen tarafından verilmiş bir değiştirge önergesi var, sunuyoruz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Geri alıyorlar efendim.

LÛTFİ BİLGEN (İçel) — Hayır efendim, geri almıyorum; reddedersiniz.

BAŞKAN — Önergeyi okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

462 Sıra Sayılı Kanun tasarısının Madde 2. (b) fıkrasının «İşçi Yatırım teşebbüslerine her türlü teknik yardımda bulunmak» şeklinde değiştirilmesini teklif ederim.

İçel
Lûtfi Bilgen

BAŞKAN — Komisyon?..

MALÎ VE İKTİSADÎ İŞLER KOMİSYONU BAŞKANI M. ORHAN TUĞRUL (Bilecik) — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Sayın Hükümet Sözcüsü?..

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI MÜŞAVİRİ KUDRET BOSUTER — Katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet katılmıyor,

Önergenin dikkate alınıp alınmaması hususlarını oylarınıza sunuyorum. Önergenin dikkate alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergenin dikkate alınmaması kararlaştırılmıştır.

Okunan 2 nci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Okunan 2 nci madde kabul edilmiştir.

İlkeler :

Madde 3. — Bakanlar Kurulu, 1 ve 2 nci maddelerle verilen yetkileri kullanırken aşağıdaki ilkeleri gözönünde bulundurur.

a) Banka, tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi, Kalkınma ve Yatırım Bankacılığının gerektirdiği her türlü faaliyette bulunan bir anonim şirket olarak kurulacaktır. Banka, Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanununun kuruluş muamelelerine ilişkin vergi, resim ve harçlarla her türlü şart ve hükümlerinden muaf tutulacaktır.

b) Bankanın merkezi Ankara, bağlı bulunduğu bakanlık ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olacaktır.

c) Bankanın sermayesi 1 000 000 000 TL.'dır. Sermayesinin % 85'i Hazine tarafından % 15'i de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili kamu iktisadî teşebbüsleri tarafından taahhüt edilecektir.

d) Hisse senetlerinin en çok % 49'u, öncelikle yurt dışında çalışmış ve halen çalışanlara olmak üzere halka ve diğer tüzel kişilere devredilecektir. Kamu hisseleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından temsil olunur.

e) Banka ve sermayesine iştirak ettiği şirketler 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale, 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü Hakkında, 6245 sayılı Harcırah, 440 sayılı İktisadî Devlet Teşekkülleri ile Müesseseleri ve İştirakleri hakkında, 657, 1327 sayılı Devlet Memurları Kanunları ile bunların ek ve tadillerine, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesine tabi olmayacaktır. Banka, 7129 sayılı Bankalar Kanununun gerekli görülen maddelerine tabi tutulmayabilecektir.

Ancak Banka, kamu kuruluşlarına ve kamu iktisadî teşebbüslerine kanunlarla tanınmış her türlü hak, imtiyaz, istisna ve muafiyetlerden yararlanabilecek;

Maliye Bakanlığının izni ile Devlet tahvillerinin haiz olduğu her türlü hak ve imtiyazlardan istifade eden tahviller çıkarmaya yetkili olacaktır.

f) Banka, programda öngörülen sanayi yatırımlarına uzun ve orta vadeli kredi verir. Uzun vadeli kredilerde vade 10 yıla kadar olabilir. Yıllık programlarda geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde vade 15 yıla kadar uzatılabilir ve ve diğer bölgelere kıyasla iki katı ödemesiz süre tanınabilir. Geri kalmış bölgelerde faiz en az % 50 eksiği ile uygulanır.

Banka, Kalkınma Planlarında öngörülmüş olup sermayesine katıldığı yatırım teşebbüslerine kâr ortaklığı esasları dahilinde kredi verebilir.

Banka hisse senetleri, hisse senedi sahibi özel kişilerin talebi üzerine, asgarî nominal kıymet üzerinden derhal nakte çevrilir. Yurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlarımızın hisselerine % 12 kâr garantisi tanınır. Ödenmiş sermayesinin % 5'inden fazlasına hiçbir ortağın sahip olmadığı en az 250 ortaklı girişimci kuruluşlar, Banka kredi ve hizmetlerinden öncelikle yararlanır.

g) Banka, kaynaklarının % 75'ini yıllık programlardan geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde yapılacak yatırımlara tahsis eder.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yetki süresi :

Madde 4. — Bu Kanun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 2 yıl içinde geçerlidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yürürlük :

Madde 5. — Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?..

İLYAS KARAÖZ (Muğla) — Lehinde, Sayın Başkan.

HALİL ÖZMEN (Kırşehir) — Lehinde...

BAŞKAN — Sayın İlyas Karaöz, lehinde buyurunuz.

İLYAS KARAÖZ (Muğla) — Sayın Başkan, muhterem senatörler;

Müzakeresini ikmal etmiş bulunduğumuz Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Kanun tasarısının tümü üzerindeki müzakereler sırasında bazı değerli arkadaşlarımın tereddütleri oldu. Biraz önce kabul edilen ve «ilkeler» başlığını taşıyan 3 ncü maddede şöyle bir kayıt bulunmaktadır.

«Banka, tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi, Kalkınma ve Yatırım Bankacılığının gerektirdiği her türlü faaliyette bulunan bir anonim şirket olarak kurulacaktır. Banka, Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanununun kuruluş muamelelerine ilişkin vergi, resim ve harçlarla her türlü şart ve hükümlerinden muaf tutulacaktır.

Bankanın sermayesi 1 000 000 000 TL. dır. Sermayesinin % 85'i Hazine tarafından % 15'i Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili Kamu İktisadî Teşebbüsleri tarafından taahhüt edilecektir.

Hisse senetlerinin en çok % 49'u, öncelikle yurt dışında çalışmış ve halen çalışanlara olmak üzere halka; ve diğer tüzel kişilere devredilecektir. Kamu hisseleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından temsil olunur.»

Değerli arkadaşlarım;

Burada «Hisse senedi» tâbirinin geçmesini tahvil değil, teşvik unsuru olarak dikkate almak lâzımdır.

Yine 3 ncü maddenin bünyesinde bankaya tahvil çıkarmak yetkisi de bulunmaktadır.

Muhterem arkadaşlarım;

3 ncü maddenin (f) fıkrasının son bendinde:

«Banka hisse senetleri, hisse senedi sahibi özel kişilerin talebi üzerine, asgarî nominal kıymet üzerinden derhal nakte çevrilir. Yurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlarımızın hisselerine % 12 kâr garantisi tanınır. Ödenmiş sermayesinin % 5'inden fazlasına hiçbir ortağın sahibolmadığı en az 250 ortaklı girişimci kuruluşlar, banka kredi ve hizmetlerinden öncelikle yararlanır.» hükmü olduğuna göre, değerli arkadaşlarımın tereddütleri bu madde ile izale edilmiş bulunmaktadır.

Muhterem senatörler;

Planlı kalkınma dönemi içinde olan ülkemizde yatırımlar için kaynak temini bakımından halkımızın ve yurt dışında çalışan işçilerimizin tasarruflarının

kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirilmesini hedef alan bu kanun tasarısı kalkınmamızda yardımcı olacaktır. Büyük bir kısmı tüketim harcamalarına sarfedilen tasarrufları, bu kanunun sağladığı imkânlarla yatırım sahasına aktarmak mümkün olacaktır. Bu suretle memleketimizde son yıllarda bir problem haline gelmiş bulunan istihdam konusu mümkün mertebe halledilmiş olacaktır, yatırımlara hız verilecektir.

Bu suretle, gerek Avrupa'da çalışan işçilerimiz yurdumuza döndüğünde ve gerekse memleketimizde bulunan işçilerimizin çalışma sahaları bulma imkânları da yaratılmış bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlarim;

Kanunun memleketimiz için hayırlı ve uğurlu olmasını diler, Yüce Senatoya saygılar sunarım. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Tasarının tümü üzerinde lehte konuşulmuştur, aleyhte söz isteyen yok.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarı tümüyle kabul olunmuştur.

Tasarı, başka türlü oylama şekli istenilmediğine göre, küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle sayın üyelerin açık oylarına sunulacaktır, küreler dolaştırılsın.

3. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/63; C. Senatosu : 1/302) (S. Sayısı : 459) (1)

4. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve Ceza İşlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclis : 1/87; C. Senatosu : 1/301) (S. Sayısı : 458) (2)

5. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/88; C. Senatosu : 1/299) (S. Sayısı : 456) (3)

6. — Ad ve soyadlarının nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/86; C. Senatosu : 1/308) (S. Sayısı : 454) (4)

7. — Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/298) (S. Sayısı : 449) (5)

8. — Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/85; C. Senatosu : 1/307) (S. Sayısı : 445) (1)

9. — Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/161; C. Senatosu : 1/297) S. Sayısı 450) (2)

---

(1) 459 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(2) 458 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(3) 456 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(4) 454 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(5) 449 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 455 S. Sayılı basmayazıtutanağın sonuna eklidir.

(2) 450 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

10. — Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/153; C. Senatosu : 1/300) (S. Sayısı : 448) (1)

11. — Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/144; C. Senatosu : 1/303) (S. Sayısı : 443) (2)

12. — Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/127; C. Senatosu : 1/304) (S. Sayısı : 444) (3)

13. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları ((M. Meclisi : 1/145; C. Senatosu : 1/306) (S. Sayısı : 452) (4)

14. — «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/146; C. Senatosu : 1/305) (S. Sayısı : 453) (5)

---

(1) 448 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(2) 443 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(3) 444 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(4) 452 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(5) 453 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sayın üyeler; 440 S. Sayılı Kanun tasarısının öncelikle ve ivedilikle görüşülmesine Yüce Genel Kurulca karar verilmiştir. Ayrıca, 451 S. Sayılı kanun tasarısının da öncelikle ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir. Ancak, Dışişleri Bakanı Sayın İhsan Sabri Çağlayangil, Başkanlığa bir önerge vermiş ve bu önergesinde 459, 458, 456, 454, 449, 455, 450, 448, 443, ve 444 S. Sayılı kanun tasarılarının, sadece öncelikle ve ivedilikle değil, aynı zamanda gündemde mevcut diğer işlere takdimen görüşülmesi önerisinde de bulunmaktadır. Bu nedenle bu iki önergeyi sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

İlişik listede adları yazılı bulunan ve özellikle dış ülkelerdeki vatandaşları ilgilendirmesi bakımından önem taşıyan kanun tasarılarının öncelik ve ivedilikle ve gündemde mevcut diğer işlere takdimen görüşülmesini arz ve teklif ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Kanun tasarısının adı :

1. Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında hukukî ve ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşme. (S. Sayısı : 459)

2. Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve veza işlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma Sözleşmesi. (S. Sayısı : 458)

3. Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında Konsolosluk Sözleşmesi. (S. Sayısı : 456)

4. Ad ve Soyadlarının Nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşme. (S. Sayısı : 454)

5. Evlenme ile nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşme. (S. Sayısı : 449)

6. Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair Sözleşme. (S. Sayısı : 455)

7. Evlilik bağına ilişkin kararların tanınması hakkında Sözleşme. (S. Sayısı : 450)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu gündeminde bulunan «Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda Bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı» «Hayvanların Uluslararası Nakliyat Sırasında Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı» ve «Cenazelerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı» nın, gerekli onay işlemlerinin bir an önce tamamlanabilmesi için, ön-

celik ve ivedilikle ve gündemde bulunan diğer maddelere takdimen görüşülmesini müsaadelerine arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

BAŞKAN — Sayın üyeler, Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Başkanı Sayın Kâmran İnan tarafından 452 ve 453 S. Sayılı Kanun tasarıları hakkında da birer önerge verilmiştir, sunuyoruz.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşmesi yapılacak işler kısmının 6 ncı sırasında yer alan «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair tasarının Cumhuriyet Senatosundaki görüşülme süresinin bitimine çok az bir süre kalmıştır. Bu nedenle 452 Sıra Sayılı bu tasarının gündemde mevcut bütün diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Dışişleri Turizm ve Tanıtma
Komisyonu Başkanı
Kâmran İnan

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşmesi yapılacak işler kısmının 7 nci sırasında yer alan «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının Cumhuriyet Senatosundaki görüşülme süresinin bitimine çok az bir zaman kalmıştır. Bu nedenle 453 Sıra Sayılı bu tasarının gündemde mevcut diğer bütün işlere takdimen, öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Dışişleri Turizm ve Tanıtma
Komisyonu Başkanı
Kâmran İnan

BAŞKAN — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu adına Sayın Komisyon Başkanı Kâmran İnan, Komisyon yerine buyurunuz.

Dışişleri Bakanı Sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından imzalanan yetki yazıları vardır, sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosunun gündemine alınmış bulunan «Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu» nun Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunnda görüşülmesi esnasında Dışişleri Bakanlığını temsil etmeğe ve gerekirse adıma söz almaya Bakanlık Avrupa Konseyi Dairesi Reisi Nejat Aydın'ı yetkili kıldığımı saygılarımla arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosunun gündemine alınmış bulunan «Cenazelerin Nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu» nun Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi esnasında Dışişleri Bakanlığını temsil etmeğe ve gerekirse adıma söz almaya Bakanlık Avrupa Konseyi Dairesi Reisi Nejat Aydın'ı yetkili kıldığımı saygılarımla arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosunun gündemine alınmış bulunan «Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin Kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu» nun Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi esnasında Dışişleri Bakanlığını temsil etmeye ve gerekirse adıma söz almaya Bakanlık Avrupa Konseyi Dairesi Reisi Nejat Aydın'ı yetkili kıldığımı saygılarımla arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında hukukî ve ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşme» nin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma Sözleşmesi» nin Cumhu-

riyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında Konsolosluk Sözleşmesi» nin, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Ad ve soyadlarının nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşme» nin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Evlenme ile nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşme» nin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair Sözleşme» nin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

«Evlilik bağına ilişkin kararların tanınması hakkında Sözleşme» nin Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunda görüşülmesi sırasında, icabında adıma söz alabilmek üzere, Bakanlığımda Sözleşmeler ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi İlhan Bakay'ı yetkili kıldığımı saygı ile arz ederim.

İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

BAŞKAN — İçişleri Bakanı Sayın Oğuzhan Asiltürk tarafından verilmiş yetki belgeleri vardır, okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Gündeminin birinci görüşmesi yapılacak işler bölümünün 15 nci sırasında yer alan «Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine Yazılış Şekline ilişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının» göürşülmesi sırasında Bakanlığımı Nüfus İşleri Genel Müdürü Nihat Üçyıldız temsile yetkili kılınmıştır.

Arz ederim.

Oğuzhan Asiltürk
İçişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Gündeminin birinci görüşmesi yapılacak işler bölümünün 16 ncı sırasında yer alan «Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun tasarısının» görüşülmesi sırasında Bakanlığımı Nüfus İşleri Genel Müdürü Nihat Üçyıldız temsile yetkili kılınmıştır.

Arz ederim.

Oğuzhan Asiltürk
İçişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Gündeminin birinci görüşmesi yapılacak işler bölümünün 10 ncu sırasında yer alan «Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin Kanun tasarısının» görüşülmesi sırasında Bakanlığımı Nüfus İşleri Genel Müdürü Nihat Üçyıldız temsile yetkili kılınmıştır.

Arz ederim.

Oğuzhan Asiltürk
İçişleri Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Gündeminin birinci görüşmesi yapılacak işler bölümünün 11 nci sırasında yer alan «Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının» görüşülmesi sırasın-

da Bakanlığımı Nüfus İşleri Genel Müdürü Nihat Üçyıldız temsile yetkili kılınmıştır.

Arz ederim.

Oğuzhan Asiltürk
İçişleri Bakanı

BAŞKAN — Sayın İlhan Bakay... Buradalar.

Sayın Nejat Aydın... Buradalar.

Sayın Nihat Üçyıldız... Buradalar.

Sayın üyeler;

459 Sıra Sayılı Kanun tasarısının Gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi hakkında Dışişleri Bakanı sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından verilen önergeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... 459 Sıra sayılı Kanun tasarısının gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi kabul edilmiştir.

Aynı kanun tasarısının ivedilikle görüşülmesi de sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı kanun tasarısının ivedilikle görüşülmesi de kabul edilmiştir.

458 Sıra sayılı kanun tasarısının gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi hakkında sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından yapılan teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etme yenler... Kabul edilmiştir.

456 Sıra Sayılı kanun tasarısının gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir..

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

454 Sıra sayılı kanun tasarısının gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Aynı tasarısının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

449 Sıra Sayılı kanun tasarısının gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi Sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

455 Sıra Sayılı kanun tasarısının Gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

450 Sıra sayılı kanun tasarısının Gündemde mevcut diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum Kabul edenler... Kabul etmeyenler.... Kabul edilmiştir.

448 sıra sayılı kanun tasarısının gündemde bulunan diğer maddelere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ayni tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

443 Sıra sayılı kanun tasarısının gündemde bulunan diğer maddelere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ayni tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

444 Sıra sayılı kanun tasarısının gündemde bulunan diğer maddelere takdimen öncelikle görüşülmesi sayın İhsan Sabri Çağlayangil tarafından teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

452 Sıra sayılı kanun tasarısının gündemde mevcut bütün diğer işlere takdimen öncelikle görüşülmesi Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Başkanı sayın Kâmran İnan tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

453 Sıra sayılı kanun tasarısının gündemde mevcut diğer bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Başkanı sayın Kâmran İnan tarafından teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım;

Gündemde 462 sıra sayılı kanun tasarısını açık oylarınıza sundum; oylama devam ediyor, küreler sıralar arasında dolaştırılıyor.

Bundan sonra gündemde sıra, 440 sıra sayılı kanun tasarısında, Ondan sonra da sıra 451 sıra sayılı kanun tasarısındadır. Bu iki tasarı hakkında öncelikle görüşülmesi, ivedilikle görüşülmesi kararları Yüce Genel Kurulca alınmıştır. Ancak, öncelikle görüşülmesi kararı, gündemde mevcut diğer bütün işlere takdimen kaydıyle alınmış değildir. Bu nedenledir ki, oyladığımız kanun tasarılarının görüşülmesine oylama sırasına göre bu iki tasarıdan önce başlayacağız.

3. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi: 1/63; C. Senatosu : 1/302) (S. Sayısı : 459) (1)

BAŞKAN — Tasarı ile ilgili müzakerelere geçiyoruz. Komisyon Başkanı ve Bakanlık temsilcileri hazırlar.

Bu tasarı hakkında Anayasa ve Adalet Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına lüzum görülüp görülmediğini oylarınıza sunuyorum. Lüzum görenler işaret buyursunlar.. Lüzum görmeyenler... Komisyon raporunun okunmasına lüzum görülmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?. Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi sunuyorum.

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

Madde 1. — 13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi sunuyoruz:

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi sunuyoruz:

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Tasarı, başka türlü oylama istenilmediğine göre, küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle açık oyunuza sunulacaktır.

4. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve Ceza İşlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/87; C. Senatosu : 1/301) (S. Sayısı : 458) (1)

BAŞKAN — 458 S. Sayılı tasarı ile ilgili olarak Anayasa ve Adalet Komisyonu tarafından hazırlanmış bulunan raporun okunmasına lüzum görenler lütfen işaret buyursunlar... Lüzum görmeyenler... Komisyon

(1) 459 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 458 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

tarafından hazırlanan raporun okunmasına lüzum görülmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi sunuyoruz :

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimi Ürdün Krallığı arasında suçluların geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî ve Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun Tasarısı

Madde 1. — 13 . 9 . 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Suçluların Geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi sunuyorum :

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi sunuyoruz :

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte veya aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Başka tür oylama teklifi yapılmadığına göre, küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle tasarı açık oylarınıza sunulacaktır.

5. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/88; C. Senatosu : 1/299) (S. Sayısı : 456) (1)

---

(1) 456 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — 456 S. Sayılı tasarı ile ilgili olarak Anayasa ve Adalet Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına lüzum gören üyeler lütfen işaret buyursunlar... Lüzum görmeyenler... Komisyon raporunun okunmasına lüzum görülmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi sunuyoruz :

Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun Tasarısı

Madde 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında 28 Nisan 1972 tarihinde Ankara'da imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 nci maddeyi sunuyoruz :

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3 ncü maddeyi sunuyoruz:

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz istiyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Başka tür açık oylama istenmediğine göre, küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle açık oylama yapılacaktır.

6. — Ad ve soyadlarının nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/86; C. Senatosu : 1/308 (S. Sayısı : 454) (1)

---

(1) 454 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sıra, 454 sıra sayılı Kanun tasarısına gelmiştir.

İçişleri Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım. İhtiyaç görenler lütfen işaret buyursunlar... Görmeyenler... İçişleri Komisyonu tarafından tasarı hakkında hazırlanan raporun okunmasına lüzum görülmemiştir.

Tasarının tümü hakkında söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun Tasarısı

Madde 1. — 13 Eylül 1973 tarihinde Bern'de imzalanan Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum .Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Başka tür açık oylama istenmediğine göre, küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle açık oylama yapılacaktır.

7. — Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/160; C. Senatosu: 1/298) (S. Sayısı: 449) (1)

(1) 449 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sıra, 449 S. Sayılı Kanun tasarısına gelmiştir.

Dışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç duyulup duyulmadığını oylarınıza sunacağım. Raporun okunmasına ihtiyaç görenler lütfen işaret buyursunlar... Okunmasına ihtiyaç görmeyenler lütfen işaret buyursunlar... Raporun okunmasına ihtiyaç görülmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna dair Kanun Tasarısı

Madde 1. — 10 Eylül 1970 tarihinde Roma'da imzalanan Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte ve aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Başka tür açık oylama istenilmediğine göre, kürelerin sıralar arasında dolaştırılması suretiyle açık oylama yapılacaktır.

8. — Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/85; C. Senatosu : 1/307) (S. Sayısı : 455) (1)

(1) 455 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sıra, 455 Sıra Sayılı kanun tasarısına gelmiştir.

İçişleri Komisyonu tarafından hazırlanan raporun görüşülmesine ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunuyorum. İhtiyaç görüldüğünü kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... İhtiyaç olmadığını kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... İçişleri Komisyonu tarafından tasarı hakkında hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç görülmediği kabul olunmuştur.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu hakkında Kanun Tasarısı

Madde 1. — 13 Eylül 1973 tarihinde Bern'de imzalanan Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oylama, başka tür açık oylama şekli önerilmediğine göre küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle yapılacaktır.

9. — Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi: 1/161; C. Senatosu: 1/297 (S. Sayısı : 450) (1)

BAŞKAN — Sıra, 450 Sıra Sayılı kanun tasarısının görüşülmesine gelmiştir.

Bu tasarı hakkında Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun hazırladığı raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım. İhtiyaç olduğunu kabul edenler... Etmeyenler... Bu tasarı hakkında Komisyon tarafından yazılan raporun okunmasına lüzum ve ihtiyaç görülmemiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

Madde 1. — 8 Eylül 1967 tarihinde Lüksemburg'da imzalanan Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması hakkında Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğer girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Ta-

---

(1) 450 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

sarının tümü kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Başka tür açık oylama şekli önerilmediğine göre, küreler sıralar arasında dolaştırılmak suretiyle açık oylama yapılacaktır.

10. — Vasiyetnamelerin Tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/153; C. Senatosu : 1/300) (S. Sayısı : 448) (1)

BAŞKAN — Sıra, 447 S. Sayılı kanun tasarısına gelmiştir.

Bu tasarı hakkında Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım: Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Bu tasarının tümü hakkında söz isteyen sayın üye?. Yok. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda Bir Usul Kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin Kanun Tasarısı

Madde 1. — 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda Bir Usul Kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Türkiye Noterler Birliği, Sözleşmesinin 3 ncü maddesinde öngörülen «Millî Tescil Merkezi» görevlerini Sözleşme hükümleri uyarınca yürütür. Bu görevin yerine getirilme şekli ve usulü 1512 sayılı Noterlik Kanununun 198 nci maddesi uyarınca çıkarılacak Yönetmelikte gösterilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir..

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oylama, başka tür oylama şekli önerilmediğine göre, kürelerin sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılacaktır.

11. — Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/144; C. Senatosu : 1/303) (S. Sayısı : 443) (1)

BAŞKAN — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporunun okunmasına ihtiyaç görülüp, görülmediğini oylarınıza sunacağım. İhtiyaç olduğunu kabul edenler... Kabul etmeyenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı

Madde 1. — 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

---

(1) 448 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 443 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde; lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylarınıza sunulacaktır. Oylama, başk tür oylama önerilmediğine göre, kürelerin sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılacaktır.

12. —— Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/127; C. Senatosu : 1/304) (S. Sayısı : 444) (1)

BAŞKAN — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporunun okunmasına ihtiyaç görülüp, görülmediğini oylarınıza sunuyorum. İhtiyaç olduğunu kabul edenler... Etmeyenler.. Komisyon tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

Madde 1. — 26 Ekim 1973 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Cenazelerin nakli Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(1) *444 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.*

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oylama, başka tür oylama önerilmediği için kürelerin sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılacaktır.

13. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/145; C. Senatosu : 1/305) (S. Sayısı : 452) (1)

BAŞKAN — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporunun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım. Raporun okunmasını kabul edenler... Okunmasına ihtiyaç olmadığını kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir..

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

Madde 1. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanması uygun bulumuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) *452 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.*

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarı açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oylama, başka tür oylama önerilmediğine göre, kürelerin sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılacaktır.

14. — «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının Millet Mecisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/146; C. Senatosu : 1/305) (S. Sayısı : 453) (1)

BAŞKAN — Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporunun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunuyorum: Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... İhtiyaç olmadığını kabul edenler... Tasarı hakkında Komisyon tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

«Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı

Madde 1. — «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) *453 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.*

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarınnı tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oylama, başka tür oylama önerilmediğine göre, kürelerin sıralar arasında dolaştırılması suretiyle yapılacaktır.

462 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye var mı? Yok. 462 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

459 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye var mı?. Yok. 459 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

458 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye var mı?. Yok. 458 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

456 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına iştirak etmeyen sayın üye var mı?. Yok. 456 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

454 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye var mı?. Yok. 454 Sıra Sayılı Kanun tasarısınnı açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

15. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının, Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan Komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/179; C. Senatosu : 1/335) (S. Sayısı : 465) (1)

BAŞKAN — Bütçe Plan Komisyonu Başkanı Sağit Köker tarafından verilmiş önergeler var, sunuyorum.

(1) *465 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.*

Yüksek Başkanlığa

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının, biran önce kesinleşmemesi halinde kanun kapsamına giren kahraman Silâhlı Kuvvetlerimizin güzide mensuplarının, terfilerinde bir senelik kayba uğrayacakları keyfiyetini gözeten Komisyonumuz, bu mahiyeti icabı, tasarının Gündemdeki bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine saygı ile arz ederim.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı Sayın Yiğit Köker buradalar. Hükümet Temsilcisi Sayın Millî Savunma Bakanı?. Buradalar.

465 sıra sayılı kanun tasarısının gündemdeki bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16 — 926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/178; C. Senatosu : 1/332) (S. Sayısı : 467) (1)

BAŞKAN — Diğer önergeyi, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu arasında yan ödemeler bakımından paralellik sağlayacağını gözeten Komisyonumuz, Genel Kurulda bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine saygı ile arz ederim.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — 467 Sıra Sayılı Kanun tasarısının bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

17. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan mıtni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/177; C. Senatosu : 1/333) (S. Sayısı : 466) (1)

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının biran önce kesinleşmemesi halinde kanun kapsamına giren Kahraman Silâhlı Kuvvetlerimizin güzide mensuplarının terfilerinde bir senelik kayba uğrayacakları keyfiyetini gözeten Komisyonumuz, bu mahiyeti icabı tasarının Gündemdeki bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine saygı ile arz ederim.

Bütçe Plan Komisyonu Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — 466 Sıra Sayılı Kanun tasarısının gündemdeki bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 467 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 466 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

18. — 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/49; C. Senatosu : 1/336) (S .Sayısı : 463) (1)

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının, yurt savunmasında ağır sorumluulklar taşıyan er ve erbaşların harçlıklarını günümüz koşullarına uygun hale getirecek işbu tasarının biran önce yürürlüğe konulmasında yarar gören Komisyonumuz, Genel Kurulda bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine saygı ile arz ederim.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — 463 Sıra Sayılı Kanun tasarısının bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

19. — Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/189; C. Senatosu : 1/334) (S. Sayısı : 464) (2)

BAŞKAN — Bir önerge var okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Arttırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa Ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasasının, alınan ve alınmakta olan bazı harp silâh ve araçlarının onarım, montaj ve teknik bakım hizmetlerinin 6246 sayılı Kanunun kapsamı dışında kaldığından öncelik ve çabukluk isteyen bu hizmetlerin aksamaması gereğini gözeten Komisyonumuz, Genel Kurulda bütün işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususnda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine saygı ile arz ederim.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — 464 Sıra Sayılı Kanun tasarısının bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20. — 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/235; C. Senatosu : 1/337) S. Sayısı : 470) (1)

BAŞKAN — Diğer önergeyi okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin 19 ncu kısmında bulunan 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun tasarısının; önemi, mahiyeti ve hizmetlerin yeterli ve süratli bir şekilde yürütülmesini sağlayacak niteliği dikkate alınarak gündemdeki diğer bütün işlere takdimen, öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Ferid Melen
Millî Savunma Bakanı

BAŞKAN — 470 Sıra Sayılı Kanun tasarısının gündemdeki diğer bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi Millî Savunma Bakanı Sayın Ferid Melen tarafından teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... İvedilikle görüşülmesi de kabul edilmiştir.

---

(1) 463 S. Sayılı Basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(2) 464 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 470 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

15. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakında kanun tasarısının, Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhudiyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan Komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/179; C. Senatosu : 1/335) (S. Sayısı : 465) (1)

BAŞKAN — 465 S. Sayılı kanun tasarısına sıra gelmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonunun tasarı hakkında hazırladığı raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunuyorum. Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... İhtiyaç olduğunu kabul etmeyenler... Tasarı hakkında Komisyon tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının maddeelrine geçilmesi kabul edilmiştir.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu Kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 3 ncü maddesinin (m) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan maddeye aşağıdaki (s) bendi eklenmiştir.

m) Sicil Notu : Sicil belgelerine, sicil üstlerince yazılan notların ortalamasıdır.

s) Lisans üstü öğrenim kıdemi : Türk Silâhlı Kuvvetlerinde Harp Okulu mezunu olduktan sonra Harp Akademilerini bitirenlere, tıpta, veterinerlikte, eczacılıkta uzmanlık belgesi alanlar ile diğer mesleklerde yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görenler veya doktora yapanlara, doçentlere bu kanunla verilen kıdemdir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 31 nci maddesine aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

c) Üstün başarı kıdemi alan Yüzbaşı ve Binbaşıların normal bekleme süreleri bir yıl eksiktir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 36 ncı maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir.

d) Harp Akademilerindeki öğrenimlerini tamamlayarak kurmay subaylığa onananlara bir yıl ve sonraki rütbelerde birer yıl olmak üzere toplam olarak üç yıl;

Tıpta, veterinerlikte, eczacılıkta uzmanlık belgesi alanlara iki yıl, bunlardan doçent olanlara ayrıca bir yıl; diğer mesleklerde yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görenlere bir yıl, meslekleriyle ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara iki yıl, bunlardan doçent olanlara ayrıca bir yıl kıdem verilir.

Ancak, diğer mesleklerde yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık ve doktora yapılması nedeniyle verilecek kıdemler toplamı iki yılı aşamaz.

Bu şekilde kıdem alanların nasıpları düzeltilir.

e) Nasıp düzeltilmek suretiyle yapılacak terfiler 33 ncü madde hükmüne tabidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 7 . 7 . 1971 tarih ve 1424 sayılı Kanunla değişik 38 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan maddeye aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

c) Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşıların terfi esasları :

Yüzbaşı ve binbaşıların rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce, bu rütbelere ait geçerli sicil notlarının ortalaması saptanır. Bunlardan, sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olanlar, en üstün not ortalamasından başlanarak sıralanırlar. Sicil notu ortalaması saptanın bu subaylardan % 6 oranına kadarı ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine, not ortalaması en üstün olandan başlanarak bir üst rütbeye yükseltilirler.

d) Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf rütbelerin, özelliklerine göre ne süretle, kimler tarafından ve hangi zamanlarda

---

(1) 465 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

doldurulacağı, üstün başarı kıdemleri ile lisans üstü öğrenim kıdemlerinin verilme usulleri subay sicil yönetmeliğinde gösterilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 5. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 79 ncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Üstün başarı kıdemi alan kıdemli üstçavuşlar ile başçavuşların normal bekleme süreleri bir yıl eksiktir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 6. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 83 ncü maddesi ile 85 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

Madde 83. — Kazaî ve idarî kararlar sonucu astsubayların nasıplarının düzeltilmesi hakkında 36 ncı maddenin (a), (b), (e) bentleri hükümleri uygulanır. Ancak sıhhî sebepler ile devamsızlık, yönetmelikte gösterilen özel nitelik isteyen kurslar ve 3 ay (dahil) daha az süreli kurslar için 36 ncı maddenin (b) bendi hükümleri uygulanmaz.

Madde 85. — c) Kıdemli üstçavuş ve başçavuş rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce, kıdemli üstçavuşların üstçavuşluk ve kıdemli üstçavukluk rütbelerine ait, başçavuşların ise başçavuşluk rütbesine ait geçerli sicil notlarının ortalaması saptanır. Sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olanlar her rütbede ayrı ayrı olmak ve en üstün not ortalaması alandan başlamak üzere sıralanırlar Sicil notlarının ortalaması saptanan bu astsubaylardan kıdemli üstçavuşlar ile başçavuşların ayrı ayrı % 6 oranına kadarı ilgili Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine not ortalaması en üstün olandan başlanılarak bir üst rütbeye yükseltilirler.

d) Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerinin özelliklerine göre ne suretle kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı; üstün başarı nedeniyle erken bekleme süresine tabi astsubayların terfi işlemlerinin nasıl yapılacağı Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 7. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki ek geçici 23 ncü madde eklenmiştir.

Ek Geçici Madde 23. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli bulunan subaylardan;

a) Subaylığa nasıpları aynı olan emsalleri mülga 4273 sayılı Kanuna veya 926 sayılı Kanunun geçici 8 nci maddesine istinaden kıdem almış olduğu halde bu kıdemden yararlanmamış bulunan kurmay veya yüksek mühendis subaylara, subaylığa nasıpları aynı olan emsallerine verilen kıdemler aynen verilir.

b) (a) fıkrası kapsamına girmeyen kurmay subaylara 3 yıl kıdem verilir.

c) Tıpta, veterinerlikte, eczacılıkta uzmanlık belgesi almış bulunanlardan;

1. — Mülga 4273 sayılı Kanuna ve 926 sayılı Kanunun geçici 8 nci maddesine göre ihtisas kıdemi almış bulunanlara bir yıl kıdem verilir. Bunlardan başasistanlık kıdemi almış olanlar bu kıdemden yararlanamazlar.

2. — 1 numaralı fıkra kapsamına girmeyenlere iki yıl kıdem verilir.

d) Yukarıdaki bentler kapsamı dışında kalan diğer mesleklerde yüksek lisans, yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görmüş olanlara 1 yıl, meslekleriyle ilgili doktora yapanlara 2 yıl kıdem verilir.

Ancak diğer mesleklerde yüksek lisans, yüksek öğrenim üstü uzmanlık veya doktora nedeniyle verilecek kıdemlerin toplamı 2 yılı aşamaz.

e) Doçent unvanını kazanmış bulunanlara bir yıl kıdem verilir.

Bu madde gereğince kıdem alan subaylardan rütbe terfii veya rütbe kıdemliliği yapma durumuna girmemiş olanların, bu kıdemlerle ilerledikleri kademeler, bu Kanunun 8 nci maddesi ile kaldırılan 141 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre ilerledikleri kademeden geride ise, bulundukları kademeye ulaşıncaya kadar bu kademeyi muhafaza ederler.

Bu kıdemler dolayısıyle terfi, rütbe kıdemliliği ve kademe ilerlemesi yapacaklara eski maaş farkları ödenmez.

Bunların aldıkları aylıklarla bu kanunla düzeltilen aylık tutarları arasındaki farkın emeklilik kesenek ve karşılıkları hesaplanarak adlarına borç kaydedilir ve aylıklarından % 5 kesilmek suretiyle T. C. Emekli Sandığına ödenir.

Kıdemlerin nasıl ve ne şekilde verileceği, kıdemlerden dolayı terfilerin, rütbe kıdemliliklerinin nasıl ve ne şekilde yapılacağı Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

İBRAHİM TEVFİK KUTLAR (Gaziantep) — Efendim, bu madde hakkında Hükümetten ve Komisyondan iki sorum var.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Kutlar.

İBRAHİM TEVFİK KUTLAR (Gaziantep) — Birinci sorum :

1963 yılında subay çıkıp da 4273 sayılı Kanun ve 962 sayılı Kanunun geçici 8 nci maddesinden istifade edememiş; fakat bu sınıftan bir yıl kıdemsiz olan 1964 yılında subay çıkmış sınıftan bu kıdemlerden istifade eden varsa, 1963 yılında ve 1961 yılında subay çıkmış sınıflardan yüksek mühendis subaylar da bu kıdemden istifade edecekler mi?

2 nci sorum : Halen 1961 ve 1963 yılında subay çıkmış yüksek mühendis subaylardan kıdem almamış kaç kişi vardır?

BAŞKAN — Komisyon Başkanı Sayın Yiğit Köker.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan,

Sayın Kutlar'ın sordukları 1961 ve 1963 nasıplı yüksek mühendis subaylar da bu madde şümulüne girecekler ve kendilerine de kıdem verilecektir. Benim bilebildiğim kadarı ile ve Komisyondaki müzakerelerden edindiğimiz bilgilere göre, bu kıdemden istifade edecek yüksek mühendis subay sayısı 9'dur.

Arz ederim.

BAŞKAN — Efendim, Sayın Kutlar «Hükümetten de soruyorum» dediler, Sayın Melen?..

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Komisyon Başkanının verdiği izahata katılıyorum.

BAŞKAN — Komisyon Başkanının yaptığı açıklamaya katılıyorsunuz.

İBRAHİM TEVFİK KUTLAR (Gaziantep) — Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 8. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 141 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 10. — Bu Kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir. Kabul edilen tasarının Milletimize ve memleketimize uğurlu olmasını dileriz.

448 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 448 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

449 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 449 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

450 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 450 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

455 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 455 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

443 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 443 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

444 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?... Yok. 444 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

452 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 452 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

453 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına katılmayan sayın üye?.. Yok. 453 Sıra Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına ait işlem tamamlanmıştır.

16. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/178; C. Senatosu : 1/332) (S. Sayısı : 467) (1)

BAŞKAN — Sıra, 467 Sıra Sayılı Kanun tasarısına gelmiştir. Bu tasarı hakkında Bütçe ve Plan Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım. Bu tasarı hakkında Komisyon tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... İhtiyaç olmadığını kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen Ek Madde 2, Ek Madde 3 ve 136 ncı maddenin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanuna Ek Geçici 24 ncü madde eklenmiştir :

Ek Madde 2. — Subay, assubay, uzman çavuş ve uzman jandarmaların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere, düzenlenir. Ancak 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun bu konudaki hükümleri saklıdır.

Ek Madde 3. — Subay, assubay, uzman çavuş ve uzman jandarmalardan;

Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara iş güçlüğü zammı,

Hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara iş riski zammı,

Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlara temininde güçlük zammı,

Sayıştaya hesap vermekle yükümlü olan saymanlara malî sorumluluk tazminatı ödenir.

Bu tazminat ve zamların hangi işi yapanlara, hangi görevde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları her yıl Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının müştereken lüzum göstermesi üzerine Maliye Bakanlığının görüşü alındıktan sonra Millî Savunma Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca yılda bir defa tespit edilir. Ve bu tespiti izleyen malî yılbaşından itibaren yürürlüğe girer.

Madde 136. — e) (1) İş güçlüğü zammı : Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara ödenen parayı,

(2) İş riski zammı : Hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara ödenen parayı,

(3) Eleman teminindeki güçlük zammı : Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için ödenen parayı,

(4) Malî sorumluluk tazminatı : Sayıştaya hesap vermekle yükümlü saymanlara ödenen parayı,

İfade eder.

Ek Geçici Madde 24. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 1323 sayılı Kanunun 13 ncü maddesiyle getirilen ek 3 ncü maddesi 1.3.1976 tarihine kadar uygulanmaz.

Şu kadar ki; bu tarihe kadar hangi işi yapanlara ve hangi görevde bulunanlara ne miktarda iş güçlüğü, iş riski, teminindeki güçlük zammı ve malî sorumluluk tazminatı verileceği Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının müştereken lüzum göstermesi üzerine Maliye Bakanlığının görüşü alındıktan sonra Millî Savunma Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak ve yürürlüğü bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından itibaren geçerli olacak Kararnameyle saptanır. Ve 1 . 3 . 1976 tarihine kadar yeni miktarlar üzerinden ödeme yapılır.

BAŞKAN — Okunan birinci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Buyurunuz Sayın Batur.

MUHSİN BATUR (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Bu tasarı ile getirilen anaprensip üzerindeki görüşlerimi açıklamak istiyorum.

---

(1) 467 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Silâhlı Kuvvetlerimizin muayyen bir tarihe kadar çeşitli maaş dışında ödenekler alırlardı; makam tazminatı, uçuş tazminatı, denizaltıcılık tazminatı, hâkim tazminatı ve saire gibi. Bir zaman geldi ki, bu tazminatların hepsi Silâhlı Kuvvetlerden kaldırıldı; yalnızca, uçuculara, denizaltıcılara, hâkimlere tahsisat verildi ve evvelce verilen tahsisatların, yan ödemelerin hepsi maaşa iblâğ edildi. Bu suretle, Silâhlı Kuvvetlerde birbiriyle mukayeseye imkân veren bir huzursuzluk ortamı ortadan kalktı.

Son yıllarda tekrar yan ödeme şekillerine tevessül edildi ve bu, sınıflar arasında bir yarış halini almaya başladı.

Prensipte, bu hataya ilâveten getirilen tasarıdaki tabirler daima bu ödemelerin ödenme şeklini Genelkurmay Başkanının hazırlayacağı, Millî Savunma Bakanının Maliye Vekâletiyle istişareden sonra Bakanlar Kurulu kararı tarzında itasını öngörüyor; gayet kapalı tabirlerle.

Muhtelif sınıfların muhtelif kuvvetlerin kendi içindeki baskı ve yarışlarıyle bu ödenekler her yıl şunun veya bunun tesiriyle değiştiriliyor. Bugün öyle bir hal aldı ki, benim görüşüme göre, bu yan ödemelerin toplamı, Silâhlı Kuvvetlerin toplamına verilen maaşı aştı. Onun için, bu kürsüden inmeden, Sayın Komisyona veya Sayın Bakana bir sual sormak isterim : Silâhlı Kuvvetlerdeki maaş tutarı nedir, yan ödemeler tutarı nedir?

Yine burada iş riski zammı ve eleman temindeki güçnük zammı tatbikatta hemen hemen herkese teşmil edilmektedir; bu sefer, esas temininde güçlük çekilen doktor, mühendis gibi insanların diğerleri ile arasında fark kalmadığı için, yine Silâhlı Kuvvetlerde bunları tutmak mümkün olmamaktadır.

Onun için, bu tarzda yazılmış bir kanuna ben kendimde uyma noktası göremiyorum. Biraz daha uzun yazılıp ta kimlere verileceği sarih olarak tadat edilseydi katılabilirdim; fakat bu tarzına katılamıyorum. Çünkü, açık bonoyu ifade ediyor, bu ifadeler. Her sene karşımıza ne gelir, zaten bunu Meclisin kontrol yetkisi yok. Çünkü kanunen Bakanlar Kuruluna bu yetkiyi verdikten sonra her sene karşınıza zannederim şimdilik yan ödemeler tutarı 1,4 milyarı aşmıştır gelecek senelerde iki milyarı, üç milyarı bulacaktır bu tempoyla giderse.

Bunu arz etmek ve bu sebeple de tasarıya olumlu oy vermemek kararında olduğumu açıklarım.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Batur, soru sordular.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Bu anda kesin rakamı arz etmeme imkân yok maalesef, yanımda değil; ama arkadaşlarımızın ifadesine göre, yan ödemeler Silâhlı Kuvvetlerde 1,5 milyar lira civarındadır.

İşin esasına gelince; bu, 657 sayılı Kanunda diğer Devlet memurlarına verilen yan ödemelerin mütenazırıdır, ona paralel olarak tanzim edilmiştir, aynı esaslara göre, ötekilerde nasıl hazırlanıyorsa burada da aynı esaslara göre hazırlanıyor ve Bütçe Kanunlarında da bunların tavanları mevcuttur. Bu sebeple büyük rakamlara baliğ olmasına, yani o tavanı aşmasına imkân mevcut değildir.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın Üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir. Milletimiz ve memleketimiz için, hayırlı ve uğurlu olmasını dileriz.

17. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/177; C. Senatosu : 1/333) (S. Sayısı : 466) (1)

BAŞKAN — Sıra, 466 sıra sayılı kanun tasarısına geldi.

Bu tasarı hakkında Bütçe ve Plan Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunacağım : İhtiyaç olduğunu kabul edenler... Etmeyenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

---

(1) 466 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

MUHSİN BATUR (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Batur.

MUHSİN BATUR (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, değerli senatörler;

Senatomuzun genel temayülünü biliyorum. Genellikle Silâhlı Kuvvetler ile ilgili gelen kanun tasarıları fazla incelenmeden tasvibe mazhar oluyor. Ona rağmen, Silâhlı Kuvvetlerin eski bir mensubu olarak bu tasarıda getirilen görüşlere katılamadığım için zamanınızı almak ihtiyacını duydum.

Biliyorsunuz, çok eski bir Silâhlı Kuvvetlere sahibiz : Kara Kuvvetlerimizin kuruluşu Alpaslan devrine, Deniz Kuvvetlerimizin Preveze Savaşına, Hava Kuvvetlerimizin de havacılığın hemen hemen ilk kuruluş yıllarına rastlıyor.

Buna rağmen elimizdeki 926 sayılı Personel Kanunu, vaktiyle Türkiye'ye gelmiş bir Amerikan yarbayının İkinci Dünya Harbinden çıkışta çok büyük bir silâhlı kuvvetlere sahip Amerikan Silâhlı Kuvvetlerinin nasıl küçültülüp kabuğuna çekileceğini öngören bir uygulamasını bize bırakıp gitmesinden sonra tarafımızdan ele alınmış ve kabul edilmiş bir kanun tasarısıdır, ve genellikle bizim bünyemize hiç uymamıştır. Uymadığı da tatbikatından bellidir. Kanun, 27 . 7 . 1967'de kabul edilmiştir. O günden bu güne gayet kısa sürede sekiz değişiklik teklifi gelmiş, kabul edilmiştir. Üç değişiklik teklifini bugün konuşuyoruz. Pek yakında da çok maddeli bir değişiklik teklifi daha gelecektir.

Genellikle bünyemize uymayan 926 sayılı Kanunun iyi tarafları da vardır. Bu iyi taraflarından firi de insanları çalışmaya ve hayat boyunca birbirleriyle tatlı bir yarışa sevketme hususlarıdır ve insanların, çalışanların nasıl terfi edeceklerini çalışmayanların nasıl yerlerinde ipka edileceklerini ve nitelik ve yetenek itibarıyle yetersiz olanların da Silâhlı Kuvvetlerden nasıl tasfiye edileceğini göstermesi bakımından Kanunun bu kısmı genel prensipler içerisinde doğrudur.

Şimdiye kadarki uygulamaya göre bu doğru gördüğüm prensipler içinde örneğin bir yüzbaşı nitelik ve yeteneklerini gösterir sicil ortalamasında % 50'nin altında not alırsa Silâhlı Kuvvetlerle ilişkisi kesilir. % 50 - 60 arasında not alırsa, ki çok vasat bir nottur, bulunduğu rütbede yaş haddine kadar Silâhlı Kuvvetlerde hizmete devam eder. Bunun üzerinde numara alanlar da seneleri geldikçe bir üst rütbeye yükselirler.

Şimdi getirilmek istenen kanunla yeteneksizlikleri ve niteliksizlikleri uzun yıllar tescil edilmiş ve rütbeleri dondurulmuş insanlara yeniden düzelmeleri dikkate alınarak, (ki, ben bunu kabul edemiyorum, biraz sonra izah edeceğim) terfi imkânı açılmak isteniyor.

Örneğin; Türk Silâhlı Kuvvetlerinde binbaşılık süresi altı yıldır. Yarbaylık süresi de altı yıldır; etti 12. Dört yıl da albaylık; etti 16 yıl. Bu 16 yılın vasatisi olarak % 70 sicil notunun altında not almış ve son albaylık süresinde, dört senede de % 60'ın altında not almış bir insan Yüksek Askerî Şûraya terfi için çıkarılmaz. Zaten bu sürede 48 - 50 yaşına gelmiştir. Son 16 yılı da denenmiştir ve menfî olarak netice vermiştir.

Şimdi getirilmek istenen değişiklikle 16 ncı yıldan sonra düzelecek insanlar vardır kanaatiyle bunlara şans verilmek isteniyor ki; böyle bir şeyin dünyada vukubulacağına ben inanmıyorum. 48 - 50 yaşına gelmiş ve 35 - 50 yaş arasında menfî faaliyet göstermiş, yeteneksiz kalmış bir insanın bundan sonra düzeleceğine ve bu prime lâyık olacağına inanmıyorum.

Bu Kanunda, yani şimdiki uygulanan Kanunda bir tek eksik ve hatalı nokta vardır o değiştirilmek istenseydi ona canı gönülden katılırdım. O da şu : Yetenekleri ve nitelikleri bu sicil talimatına göre uygun olan ve yeteri kadar numara almış albaylarımız bir sene Yüksek Askerî Şûraya giriyorlar, kadro dolayısıyle terfi edemiyorlar. İkinci sene bir daha giriyorlar; kadro dalayısıyle terfi edemiyorlar. Üçüncü sene bir daha ve son hak... Ondan sonra Silâhlı Kuvvetlerde kırık olarak hizmete devam ediyorlar. Çünkü sicili tertemiz, yeteneği var. İşte bunlara ön açılsın. Bunlar emekli olacakları yaş haddine kadar Şûraya girmek hakkına sahip olsunlar; fakat getirilen Kanun bu değil. Yeteneksizlikleri tescil edilmiş insanın düzeldiği varsayımı ile getirilmiş bir değişiklik önergesidir ki; ben buna katılamıyorum. Arz ederim. Karar sizlerindir.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 44 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Teğmen ve üsteğmenlerin tamamı;

Madde 44. — Rütbe terfii edemeyen subaylardan;

b) Yüzbaşı ve binbaşıların kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyenleri ile sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50 (dahil) den fazla ve % 60'dan az olanları;

c) Yarbayların, sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60'ından yukarı olup da kadrosuzluktan terfi edemeyenleri;

d) Albayların, albaylık rütbesindeki sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 60 (dahil) ve üzerinde olup da,

(1) Binbaşı, yarbay ve albaylık rütbesindeki sicil notları toplamlarının ortalaması sicil tam notunun % 70 (dahil) ve üzerinde olan ve Yüksek Askerî Şûraca yapılan değerlendirmede kadrosuzluk nedeniyle tuğgeneral - tuğamiral rütbelerine yükselemeyenleri;

(2) Binbaşı, yarbay ve albaylık rütbelerindeki sicil notları toplamlarının ortalaması sicil tam notunun % 70 (hariç)'inden az olanları;

Hizmete devam ettirildikleri sürece rütbe terfi şartlarını haiz olmak şartiyle sonraki yıllarda, o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 38 nci madde esaslarına göre yeniden terfi işlemine tabi tutulurlar.

Yukarıdaki esaslara göre terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasıp tarihleridir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbenin bekleme süresine tabidirler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

LÛTFİ BİLGEN (İçel) — Soru sorabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN — Elbette buyurunuz Sayın Bilgen.

LÛTFİ BİLGEN (İçel) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Biraz evvelki konuşmadan da ve bu ifadeden anladığıma göre, bu bir nevi af kanunudur. Terfi edememek daha çok disiplinle ilgili olur. Geçen sene Genel Af Kanunu çıkarken 14 ncü maddede memurların ve özellikle öğretmenlerin disiplin suçlarını affetmekte gayret eden partiler bugün Hükümeti oluşturmuşlardır. Sivillerde, özellikle öğretmenlerde bir disiplin suçunu affetmemekte direnen partilerin teşkil ettiği Hükümetin sözcüsü acaba bugün bu atfa ne düşünürler onu öğrenmek istiyorum, bu mukayeseyi nasıl yaparlar? Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Bilgen'in sorusuna. Hükümet cevap verecek mi?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — İzin verirseniz buradan cevap vereyim. Bunun afla bir ilgisi yoktur, bir af değildir. Hizmette kalanlar müspet sicil aldığı takdirde terfi edecektir. İzin verirseniz kürsüden arz edeyim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar;

Bu tasarıyı biz sevk etmedik, evvelâ onu arz edeyim. Sanıyorum ki, Sayın Ecevit Hükümeti tarafından sevk edilmiş bir tasarıdır. Bu sebeple, arkadaşlarım zihniyet meselesini mevzuubahit ettiler, evvelâ ona işaret etmek isterim.

Muhterem arkadaşlarım,

Burada bir şey var, sicil almayanı terfi ettirmeye imkân hazırlama, diye bir mevzuu yok ortada. Eski hükümde 200 esası üzerinden 120 puan alan subay terfiye hak kazanıyordu. Şimdi, yine o mahfuzdur. Yalnız, 100 ilâ 120 puan arasında 100'den aşağı puan alanlar terfi edemiyor, yani % 50'den aşağı puan alanlar sicil almamış sayılıyor, 100'ün üstünde puan alanlardan 120'yi aşanlar terfi edebiliyor, 100 ilâ 120 arasında bir müsamaha payı daha kabul edilmiştir, bu metinle. Yani, eski hükümlerle, eski prensiple bunun arasındaki fark budur. 100 ilâ 120 arasında, yani hudut noktasında puan alanlar için bir müsamahalı hüküm getirilmiştir, bunlar ileride puan aldıkları takdirde ve tabiî kadro da müsait olduğu takdirde terfi edeceklerdir. Durum bu; bir yumuşatma var, bir müsamaha var, bir imkân daha verme vardır. Yoksa bunun af şeklinde mütalâa edilmemesi lâzım.

Şunu da arz edeyim; mutlak olarak Sayın Batur'un söylediği gibi, 8 - 10 - 15 sene kalmasına imkân yok. Çünkü, terfi edebilmek için iki şey lâzım; bir sicil alma, bir de kadronun müsait olması lâzım. Eğer kadro; kadro her yıl tespit ediliyor. Kadroya nazaran kadroda fazlalık varsa, o vakit en şeyden başlayarak bunlar zaten Yüksek Askerî Şûranın kararıyle emekli olacaklardır, bu şartları haiz olanlar dahi. Yani, kadronun tespiti esasen mekanizmadır ve Sayın Batur'un işaret ettikleri gibi, Ordunun genç tutulmasını asıl o sağlayacaktır. Yani, her yıl kadroların tespiti, kadronun üstünde olanlar bu şartları haiz

olsalar dahi terfi imkânını elde edemeyecekler ve emekli olacaklardır. Teşekkür ederim.

LÛTFİ BİLGEN (İçel) — Sorum var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bilgen.

LÛTFİ BİLGEN (İçel) — Tasarının halinden belli ki, Genel Af Kanununu Ecevit Hükümeti getirdi. Ecevit Hükümetinin getirdiği Genel Af Kanununda sivil memurların ve bilhassa öğretmenlerin disiplin suçlarının affını sağlamayanlar, bunu bir nevi af olarak getiriyorlar. Beceriksizliklerine beceri veren bir aftır. Bu noktadaki yumuşamalarını, toleranslarını anlamak istiyorum.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — İzah ettim efendim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

Madde üzerinde başka söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 50 nci maddesinin (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Kadrosuzluk nedeniyle ayırma;

44 ncü madde gereğince müteakıp yıllarda yeniden değerlendirilmek üzere hizmete devam ettiren yarbay ve albaylardan subaylığa nasıpları en eski olanlarından, aynı nasıplılar arasında yarbaylık veya albaylık rübesinde almış oldukları sicil notlarının ortalaması en düşük olanlardan başlamak üzere, terfi şartlarını haiz binbaşı ve yarbaylara kadro açılması amacıyle yeteri kadarı emekliye sevk edilir.

b) Yetersizlik nedeniyle ayırma;

(1) Rütbe bekleme süresi sonunda veya sonraki yıllarda sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50' sinden aşağı düşen yüzbaşı ve binbaşılar ile % 60'ının altına düşen yarbay ve albaylar,

(2) Subay sicil yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre kendisinden istifade edilemeyeceği sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil belgesi ile anlaşılan subaylar;

Hakkında hizmet sürelerine bakılmaksızın T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 7 . 7 . 1971 tarih ve 1424 sayılı Kanunla değişik 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 92. — Rütbe terfii edemeyen assubaylardan sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50 (dahil) üzerinde olanlar hizmete devam ettirilirler. Sonraki yıllarda rütbe terfii şartlarını haiz oldukları takdirde o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 85 nci madde esaslarına göre yeniden terfi işlemine tabi tutulurlar.

Yukardaki esaslara göre terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasıp tarihidir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbelerinin bekleme süresine tabidirler.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 7 . 7 . 1971 tarih ve 1424 sayılı Kanunla değişik 94 ncü maddesinin (a) bendinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

1. Rütbe bekleme süresi sonunda veya sonraki yıllarda yapılan yeterlik sıralamasında sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50'sinden az olan üstçavuş - başçavuşlar;

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 6. — Bu Kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir. Milletimize ve memleketimize hayırlı ve uğurlu olmasını dileriz.

BAŞKAN — Sayın üyeler, açık oylamaya sunulmuş bulunan kanun tasarıları hakkındaki oylama sonuçlarını arz ediyorum.

462 S. Sayılı kanun tasarısının açık oylamasına 118 sayın üye katılmış ve 118 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

459 S. Sayılı kanun tasarısının açık oylamasına 119 sayın üye katılmış ve 119 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

458 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 120 sayın üye katılmış ve 120 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

456 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 105 sayın üye katılmış ve 105 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

454 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 107 sayın üye katılmış, 106 sayın üye kabul ve 1 sayın üye çekinser oyu kullanmış ve tasarı kabul olunmuştur.

449 S. Sayılı Kanun tasarsının açık oylamasına 120 sayın üye katılmış ve 120 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kaubl olunmuştur.

455 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 121 sayın üye katılmış, 120 sayın üye kabul ve 1 sayın üye çekinser oyu kullanmış ve tasarı kabul olunmuştur.

450 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 116 sayın üye katılmış, 115 sayın üye kabul ve 1 sayın üye çekinser oyu kullanmış ve tasarı kabul olunmuştur.

448 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 114 sayın üye katılmış ve 114 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

443 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 114 sayın üye katılmış ve 114 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

444 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 118 sayın üye katılmış ve 118 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

452 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 111 sayın üye katılmış ve 111 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur,

453 S. Sayılı Kanun tasarısının açık oylamasına 111 sayın üye katılmış ve 111 sayın üye kabul oyu kullanmış, tasarı kabul olunmuştur.

18. — 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/49; C. Senatosu : 1/336) (S. Sayısı : 463) (1)

BAŞKAN — Sayın üyeler, şimdi sıra, 463 S. Sayılı Kanun tasarısına gelmiştir.

Bu tasarı hakkında Bütçe ve Plan Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç görülüp görülmediğini oylarınıza sunuyorum. Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... İhtiyaç olmadığını kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun tasarısı

Madde 1. — 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Harçlıklar

Madde 2. — Er ve erbaşlara aşağıda gösterilen miktarlarda harçlık ödenir. Bu harçlık miktarları Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun mütalaası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile artırılabilir.

1. Kara Kuvvetleri er ve erbaşları :

	Lira
(Çavuş)	90
(Onbaşı)	45
(Er)	30

2. Deniz Kuvvetleri er ve erbaşları :

(Güverte Çavuşu)	90
(Güverte Onbaşısı)	45
(Güverte Eri)	30
(Makine Çavuşu)	120
(Makine Onbaşısı)	60
(Makine Eri)	45

3. Hava Kuvvetleri er ve erbaşları :

(Çavuş)	90
(Onbaşı)	45
(Er)	30

4. Hudut birlikleri er ve erbaşları :

(Çavuş)	120
(Onbaşı)	60
(Er)	45

(1) 463 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

5. Jandarma Genel Komutanlığı er ve erbaşları :

	Lira
(Kıta Çavuşu)	120
(Kıta Onbaşısı)	60
(Kıta Eri)	45
(Namzet Er)	30

6. Radar müfrezeleri, antrak postalarında görevli :

(Çavuş)	120
(Onbaşı)	60
(Er)	45

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?..

MUHSİN BATUR (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Soru sormak istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Batur.

MUHSİN BATUR (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, bu son siyasî olaylar nedeniyle Silâhlı Kuvvetlerin kendi kendine yeterli hale gelebilmesi için çok paraya ihtiyaç olduğu bütçe konuşmalarında belirtildiği ve yine bütçe konuşmalarında görüldüğü gibi, bu yılki Silâhlı Kuvvetler Bütçesi 9 milyar lira açık vermiştir. Sene içinde bu para istenecektir. Ben, tasarının aleyhinde olmak hissiyle sormuyorum. Zaten verilen para çok az; fakat bunun malî portesi nedir bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Köker, buyurunuz.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI YİĞİT KÖKER (Ankara) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — İsterseniz kürsüden konuşabilirsiniz.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI YİĞİT KÖKER (Ankara) — Cevabım kısa olacaktır.

Bu kanunla, er ve erbaşlara verilecek harçlıklara yapılacak zammın tutarı 197 milyon liradır; arz ederim.

BAŞKAN — Sayın Melen, ilâve edilecek bir sözünüz var mı efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Yok efendim.

BAŞKAN — Soru cevaplandırılmıştır.

Madde üzerinde söz isteyen başka sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 6 ncı maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 6. — a) Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlıkları ile Harita Genel Müdürlüğünün kadrolarına dahil ücretli sivil şoförler ve operatörler yerinde kullanılacak şoför ve iş makineleri operatörü er ve erbaşlarına ayda 90 lirayı geçmemek üzere;

b) Staj, kurs veya herhangi geçici bir görevin yapılması amacı ile yabancı ülkelere gönderilen er ve erbaşlara Türkiye dışında bulundukları sürece yiyecek, yatacak, giyecek, tedavi ve nakil masrafları karşılandıktan başka günde 30 lirayı geçmemek üzere;

c) İnzibat (Askerî Polis) birlikleri kadrosuna dahil bulunan ve bilfiil askerî polis görevinde çalıştırılan er ve erbaşlardan Millî Savunma Bakanlığınca gerekli görülen kadrolu yerlerde görev yapanlara her ay 20 lira;

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir. Milletimiz ve memleketimiz için uğurlu ve hayırlı olmasını dileriz.

19. — Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/189; C. Senatosu : 1/334) (S. Sayısı : 464). (1)

BAŞKAN — 464 S. Sayılı Kanun tasarısı hakkında Bütçe ve Plan Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olup olmadığını oylarınıza sunuyorum. Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığını kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı

Madde 1. — 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. — Dış memleketlerden satınalınacak her çeşit eşya ve gereçler ile kiralama, onarma, yaptırma, keşfettirme, montaj, taşıma, teknik yardım, eğitim, sigortalama ve teknik işlerle ilgili hizmetler; 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 83 ncü maddesinin (H) fıkrası hükümlerinin uygulanamaması hallerinde, aidolduğu Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görmesi ile Bakanlar Kurulunca saptanacak esaslar çerçevesinde alınabilir ve yaptırılabilir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Kanun tasarısının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Kanun tasarısının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20. — 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/235; C. Senatosu : 1/337) (S. Sayısı : 470). (1)

BAŞKAN — 470 S. Sayılı Kanun tasarısı hakkında Millî Savunma Komisyonu tarafından hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olup olmadığını oylarınıza sunuyorum. Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığını kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin Kanun tasarısı

Madde 1. — 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 58. — Yedek erbaş ve erler; Olağan üstü haller ile sıkıyönetim veya savaş, seferberlik, asayiş ve eğitim ve manevra için sınıf ihtiyacına göre tamamen veya kısmen çağrılabilirler.

Ancak eğitim veya manevra için çağırılmış olanların eğitim ve manevra süresi birbuçuk ayı geçemez, olağanüstü hallerde bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile lüzumu kadar uzatılabilir.

---

(1) 464 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

(1) 470 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Hiç silâh altına alınmamış olanlar dört ay süre ile, silâh altına alınmış olup da dört aydan eksik eğitim görmüş bulunanlar ise gerektiğinde bu süreyi tamamlamak üzere askere alınırlar.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir. Milletimiz ve memleketimize hayırlı ve uğurlu olmasını dileriz.

21. — Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Köy Tüzelkişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/171; C. Senatosu : 1/310) (S. Sayısı : 440). (1)

BAŞKAN — 440 S. Sayılı Kanun tasarısı hakkında bir önerge vardır, sunuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin Öncelikle Görüşülmesi Kararlaştırılan İşler bölümünün Haklarında İvedilik Kararı Verilen İşler kısmında yer alan, Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Köy Tüzelkişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında Kanun tasarısının gündemdeki bütün işlere takdimen görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe ve Plan Komisyonu
Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

(1) 440 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Sayın üyeler, bu tasarı hakkında öncelikle görüşülmesi, ivedilikle görüşülmesi kararı daha önce alınmıştı. Bu defa bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi istenilmektedir. Bu hususu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 440 S. Sayılı Kanun tasarısının bütün işlere takdimen öncelikle görüşülmesi hususu kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı Sayın Yiğit Köker hazırdırlar.

Sayın Bakanlık temsilcisinin yetki belgesini takdim ediyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Genel Kurulda, Konsolidasyon Kanun tasarısının görüşülmesi sırasında Maliye Bakanı adına konuşmaya Hazine Genel Müdürü Asaf Güven yetkili kılınmıştır.

Saygıyle arz olunur.

Doç. Dr. Yılmaz Ergenekon
Maliye Bakanı

BAŞKAN — Sayın Asaf Güven hazırdırlar.

Tasarı hakkında Bütçe ve Plan Komisyonunca hazırlanan raporun okunmasına ihtiyaç olup olmadığını oylarınıza sunuyorum. Raporun okunmasına ihtiyaç olduğunu kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığını kabul edenler... Raporun okunmasına ihtiyaç olmadığı kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?..

C. H. P. Grupu adına Sayın Veli Uyar söz istemişler.

VELİ UYAR (Yozgat) — Vazgeçtim.

Sayın Ömer Ucuzal şahsı adına söz istemiştir.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum.

Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve köy tüzelkişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında kanun tasarısı

Madde 1. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin, köy tüzelkişiliklerinin Hazineye, Kamu İktisadi Teşebbüslerine ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin birbirlerine ve T. C. Merkez Bankasına 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile olan bir kısım

borçları bu kanun hükümleri çerçevesinde tahkim olunur.

BAŞKAN — Madde üzerinde iki önerge verilmiş bulunmaktadır, bu önergeleri sunuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Yüce Senatoda görüşülmekte olan Bir Kısım Borçların Tahkimi Hakkındaki Kanun tasarısının adının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Ömer Ucuzal

«Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin, köy tüzelkişiliklerinin, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Tekel Genel Müdürlüğünün bir kısım borçlarının tahkimi hakkında kanun tasarısı.»

BAŞKAN — Sayın Ucuzal, önerge üzerinde konuşmak istiyor musunuz efendim?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Hayır Sayın Başkanım. Önergem açıktır, bir eksikliği düzeltiyor.

BAŞKAN — Kanun tasarısının başlığı hakkında değişiklik önerilmektedir. Komisyon Başkanı Sayın Yiğit Köker?..

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI YİĞİT KÖKER (Ankara) — Takdire bırakıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Genel Kurulun tasvibine bırakıyorsunuz.

Sayın Hükümet temsilcisi?..

HAZİNE GENEL MÜDÜRÜ ASAF GÜVEN — Yüce Senatonun takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN — Yüce Genel Kurulun takdirine bırakıyorsunuz.

İMADETTİN ELMAS (Çanakkale) — Söz isteyebilir miyim?

BAŞKAN — Buyurun efendim.

İMADETTİN ELMAS (Çanakkale) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Bu tasarının biran evvel kanunlaşmasında belediyeler bakımından büyük fayda var.

Şimdi başlığı değiştirdiğimiz takdirde, bir değişiklik olmuş olacak, Meclise geri gidecek ve zaman alacaktır. Komisyonun 4 ncü maddede yapmış olduğu bir değişiklik var. Bu değişikliğin Mecliste kabul edildiği şekilde burada da kabul edilmesi için verilmiş bir önergemiz de var. Bunu söylemekteki maksadım, orada bir değişiklik olmuştur, binaenaleyh bunu da değiştirmekte bir sakınca yoktur, nasıl olsa Meclise gidecektir zihniyetini silmek için, kanaatini silmek için söylüyorum.

Çünkü, bu 4 ncü maddede yapılan değişiklik, aslında doğru da değildir. Şu bakımdan doğru değildir. 2 nci maddede belediyelerin Hazineye olan borçları 10 yıl ödemesiz devrede yüzde 3 faizle ödenir, diye kabul ediyoruz. Komisyon bunun için bir değişiklik yapmamış. Buna mukabil 4 ncü maddede, İller Bankasına olan borcunu yüzde 3 yerine yüzde 5'e çıkarmış. Mecliste bu yüzde 3 olarak geçmiş.

Binaenaleyh, 2 nci maddede değişiklik yapmadığına göre, bu yüzde 5'i; (Yani Komsiyonda değiştirilerek yüzde 3 yüzde 5 yapılmıştır, bunu) yüzde 3'e indirmek suretiyle Komisyonun yapmış olduğu bu değişikliği reddedersek, bu kanunu Meclisten geçen metniyle aynen kabul edersek; belediyelere büyük yardımda ve hizmette bulunmuş oluruz.

Saygılarımla.

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Soru sormak istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Bilgen.

LÜTFİ BİLGEN (İçel) — Teklif edilen başlıkta sanıyorum bir ek olarak «Tekel» ismi geçiyor. Tekel Genel Müdürlüğüyle ilgili bir hüküm var. Acaba, kanun tasarısının bağlığı «Tekel» kelimesini almasa; içindeki tekelle ilgili borcun geçerliği olmaz mı? Yani, mutlâka başlığa bir «Tekel» kelimesi eklenmesi şart mı? Yoksa, tasarının Meclise tekrar geri dönmesiyle, bu kanunun çıkmasında zaman kaybedilmiş olur. Arkadaşımız bu önergesini geri alsınlar. Başlığın şöyle veya böyle olmasıyle bir değişiklik yapılmış olmayacaktır.

BAŞKAN — Başka söz isteyen sayın üye?..

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Ali Oğuz.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Muhterem Başkan, muhterem senatörler;

Huzurunuza gelmiş bulunan bu Kanun üzerinde başlıkta bir değişiklik teklif ediliyor. Aslında bunu Meclise geri göndermekle muhakkak ki, Kanunun biran evvel çıkmaması hususunda bir tedbir gibi akla gelir; ama bence asıl mühim taraf şu:

Şimdi bir tarafta belediyelerin durumunu arkadaşlarımız dile getiriyorlar, diğer taraftan da belediyelerin bu borçlarının ödenmemesi veya ödenmesinin bir müddet tehiri ve tahkimi öngörülmüş. Kanunun detayına girdiğimiz zaman göreceğimiz gibi, Türkiye Elektrik Kurumu, İller Bankası, Kömür İşletmesi, Denizcilik Bankası ve Petrol Ofisi gibi müesseselerin alacaklı müesseseler olduğu göze

batıyor. Eğer bu müesseselerin yaşaması ve hizmetlerine devam etmesi esas olarak kabul edilirse, bence bu Kanuna oy vermemek, bu tahkimi kabul etmemek; bu borçların mümkün olduğu kadar bulunacak kaynaklarla ödenmesi ve bu yatırımcı ve hizmet gören müesseselerin hizmetlerine devamına imkân vermemesinin asıl hizmet olduğu kanaatimi arz etmek isterim.

Sayğılar sunarım.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurunuz Sayın Ucuzal.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Elimizdeki tasarıyı tetkik buyurduğunuzda göreceksiniz ki, belediyelerin Hazineye belediyelerin Kamu İktisadî Teşebbüslerine, belediyelerin İller Bankasına, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Merkez Bankasına, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin birbirlerine olan borçları tahkim edilmekte. Bunun yanında «Kurumların adı» ismi altında tespit edilen Toprak Mahsulleri Ofisi, Sümerbank, Şeker Fabrikaları, Ziraat Bankası Tarım Satış Kooperatifleri, bunlar Kamu İktisadî Teşebbüsleri. Bunlar arasında Tekel Genel Müdürlüğü katma bütçeli bir kuruluş olarak tespit edilmiş, 2 milyar 270 milyon liralık bir borcun da tahkimi istenmektedir.

Altıncı maddede, okuduğunuz takdirde göreceksiniz ki, Tekel Genel Müdürlüğünün burada ismi geçmemekte, Kamu İktisadî Teşebbüsleri olarak borçları tahkim edilecek müesseseler görülüyor. Eğer biz, Tekel Genel Müdürlüğünün ismini bu Kanunun başlığında ve altıncı maddede zikretmediğimiz takdirde; kabul edeceğiniz tasarının tatbikatında güçlük çıkacak. Bu mecburiyeti hissederek önergeyi verdim ve aslı da sayılıyor zaten; fakat Tekel Genel Müdürlüğü katma bütçeli olarak görülüyor, isminden bahsedilmiyor. Tatbikatçılara kolaylık getirmek için bu değişiklikte büyük fayda vardır.

Bu sebeple önergeyi verdim. Yoksa, gecikmesi, geri dönmesi falan gibi bir düşüncenin içerisinde olmadığımı arz ederim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok. Önergeyi tekrar sunuyorum..

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Yüce Senatoda görüşülmekte olan bir kısım borçların tahkimi hakkındaki Kanun tasarısının adının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Ömer Ucuzal

«Belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin, köy tüzelkişiliklerinin, Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Tekel Genel Müdürlüğünün bir kısım borçlarının tahkimi hakkında Kanun tasarısı»

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümet temsilcisi öneriyi Yüce Genel Kurulun takdirine bıraktılar. Oylarınıza sunuyorum: Dikkate alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Tereddüt oldu efendim. Dikkate alınmasını kabul edenler lütfen ayağa kalksınlar... Dikkate alınmasını kabul etmeyenler lütfen ayağa kalksınlar... Önergenin dikkate alınması kabul olunmuştur.

Dikkate alınması kabul edilen ve okunmuş bulunan önergede yazılı olduğu üzere Kanun başlığının değiştirilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci madde metni hakkında da verilmiş bir önerge vardır. Sunuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Yüce Senatoda görüşülmekte olan Bir Kısım Borçların Tahkimi Hakkındaki Kanun tasarısının birinci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Ömer Ucuzal

«Madde 1. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin, köy tüzelkişiliklerinin Hazineye ve Kamu İktisadî Teşebbüslerine; Kamu İktisadî Teşebbüslerinin birbirlerine ve Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına ve Tekel Genel Müdürlüğünün Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına olan bir kısım borçları bu Kanun hükümleri çerçevesinde tahkim olunur.»

BAŞKAN — Sayın Ucuzal önergeniz üzerinde konuşacak mısınız ihtiyaç görüyor musunuz?...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Önergem açık, yalnız bir tarih çıkardım efendim. Başka birşey yok tarih 31 . 12 . 1974.

BAŞKAN — Komisyonun Sayın Başkanı?..

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI YİĞİT KÖKER (Ankara) — Takdire bırakıyorum.

BAŞKAN — Takdire bırakıyorsunuz.

Hükümetin Sayın Temsilcisi?..

HAZİNE GENEL MÜDÜRÜ ASAF GÜVEN — Yüce Senatonun takdirine bırakıyorum.

BAŞKAN — Komisyon ve Hükümetin temsilcisi, Yüce Genel Kurulun takdirine bırakmaktadırlar.

Okunan önergenin dikkate alınması hususunu oylarınıza sunuyorum. Dikkate alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Dikkate alınması kabul edilmiştir.

Birinci maddenin önergede yazılı olduğu şekilde değiştirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Birinci madde önergede önerildiği şekilde kabul olunmuştur.

İkinci maddeyi okutuyorum.

Belediyelerin ve belediyelcre bağlı müessese ve işletmelerin Hazineye olan borçları

Madde 2. — Belediyelere, bütçe kanunları ve 12 . 3 . 1964 tarih, 441 sayılı Devlet Yatırım Bankası Kanununun 5-b/3 maddesi gereğince Devlet Yatırım Bankası ve İller Bankası aracılığı ile Hazine tarafından açılmış olan kredilerin 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile ödenmemiş bakiyeleri 10 yıl ödemesiz devreden sonra 20 yılda ve altışar aylık eşit taksitler halinde borçlu belediyeler tarafından Hazineye ödenir. Belediyeler borç bakiyeleri üzerinde Hazineye yıllık % 3 faiz öderler. Faiz ödemeleri ödemesiz devre içinde de yapılır.

31 . 12 . 1974 tarihindeki borç bakiyelerine mahsuben, bu tarihten sonra belediyelerden yapılmış olan kesintiler ilerde faiz ve anapara taksitlerine mahsubedilmek üzere emanete alınır.

BAŞKAN — İkinci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3'ü okutuyorum.

Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin Kamu İktisadî Teşebbüslerine olan borçları

Madde 3. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve köy tüzelkişiliklerinin Türkiye Elektrik Kurumuna, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna, Petrol Ofisi ve Denizcilik Bankası Anonim Ortaklığına 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile olan borçlarından seyyaliyetini kaybedenler, Hazinece devralınır.

Hazinece devralınan bu borçlar alacaklı kuruluşların Hazineye, mevcut ve üç yıl içinde doğacak olan borçları ile takas ve mahsup olunur. Belediyelerin Hazineye devrolunan bu borçları, 2 nci madde hükümleri esaslarına göre tahkim olunur.

Bu madde gereğince, Hazinece devralınarak seyyaliyetini yitiren borçların tutarı kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 4 ay içinde ilgili kuruluşların işbirliği ile Maliye Bakanlığınca saptanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Madde hakkında bir değiştirge önergesi vardır. Sunuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Yüce Senatoda görüşülmekte olan Bir Kısım Borçların Tahkimi Hakkındaki Kanun tasarısının 3 ncü maddesinin başlığiyle, madde metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Ömer Ucuzal

xBelediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve köy tüzelkişiliklerinin Kamu İktisadî Teşebbüslerine olan borçları.

Madde 3. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve köy tüzelkişiliklerinin Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna, Petrol Ofisi ve Denizcilik Bankası Anonim ortaklıklarına 31 . 12 . 1973 tarihi ve Türkiye Elektrik Kurumuna 31 . 12 . 1973 tarihi itibarıyle olan borçlarından seyyaliyetini kaybedenler Hazinece devralınır.

Hazinece devralınan bu borçlar alacaklı kuruluşların Hazineye mevcut ve 3 yıl içinde doğacak olan borçlarıyle takas ve mahsup olunur.. Belediyelerin ve köy tüzelkişiliklerinin Hazinece devrolunan bu borçları, 2 nci madde esaslarına göre tahkim olunur

Bu madde gereğince, Hazinece devralınacak seyyaliyetini yitiren borçların tutarı, kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 4 ay içinde ilgili kuruluşların işbirliği ile Maliye Bakanlığınca saptanır»

BAŞKAN — Madde başlığının değiştirilmesine ait kısmını dikkate alınmasını oylarınıza sunuyorum. Önergenin madde başlığının değiştirilmesine ait kısmının dikkate alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Dikkate alınması kabul edilmiştir.

Madde başlığının önergede yazılı olduğu üzere değiştirilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde başlığı önergede yazılı olduğu üzere değiştirilmesi kabul olunmuştur.

Önergenin maddenin değiştirilmesine ait kısmının dikkate alınmasını oylarınıza sunuyorum. Dikkate alınmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Dikkate alınması kabul edilmiştir.

Maddenin önergede yazılı olduğu üzere değiştirilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Değiştirilmesi kabul edilmiştir.

Maddenin başlığının ve metninin önergede yazılı olduğu üzere değiştirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4'ü okutuyorum.

Madde 4. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmlerin 31 . 12 . 1974 tarihi itibari ile İller Bankasına olan borç bakiyeleri, 10 yıllık ödemesiz devreden sonra, 15 yılda ve altışar aylık eşit taksitler halinde, borçlular tarafından İller Bankasına ödenmek üzere tahkim olunur. Borçlular, borç bakiyeleri üzerinden, yıllık % 5 faiz öderler. Faiz ödemeleri, ödemesiz devre içinde de yapılır. İller Bankasının bu tahkimler dolayısıyle ortaya çıkacak açığı Maliye Bakanlığınca yıllık yatırım ve finansman programı çerçevesinde sağlanır.

31 . 12 . 1974 tarihindeki borç bakiyelerine mahsuben, bu tarihten sonra belediyelerden yapılmış olan kesintiler alacaklılarına geri verilir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddede değişiklik isteyen bir önerge var, sunuyorum.

Sayın Başkanlığa

440 S. Sayılı Kanun tasarısının 4 ncü maddesinin Millet Meclisinde kabul edilen metninin aynen kabulünü ve maddenin bu şekilde değiştirilmesini saygiyle arz ederim.

Yozgat
Veli Uyar

BAŞKAN — Sayın Uyar, önergeniz hakkında konuşmak istiyor musunuz efendim?

VELİ UYAR (Yozgat) — Hayır efendim!..

BAŞKAN — Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet önergeye katılıyorlar mı efendim?

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU BAŞKANI YİĞİT KÖKER (Ankara) — Takdire bırakıyoruz sayın Başkan.

HAZİNE GENEL MÜDÜRÜ ASAF GÜVEN — Yüce Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz efendim.

BAŞKAN — 4 ncü madde hakkında Sayın Veli Uyar tarafından verilen ve okunan önergenin dikkate alınması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Dikkate alınması kabul edilmiştir.

Maddeyi okunan şekliyle oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Aşağıda belirtilen borçlar, bu kanunla yapılacak tahkimin dışındadır.

A) İller Bankası nezdindeki «Belediyeler Fonu»na olan borçlar,

B) Belediyelerin kendi kurdukları müessese ve işletmelere olan borçları ile bu müessese ve işletmelerin, bağlı oldukarı belediyelere olan borçları.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin T. C. Merkez Bankasına olan borçları,

Madde 6. — Kamu İktisadî Teşebbüslerinin T. C. Merkez Bankasına 31 . 12 . 1974 tarihi itibariyle olan borçlardan seyyaliyetini yitirmiş olanlar Hazinece devralınır. Devralınan bu borçlar karşılığında Hazine T. C. Merkez Bankasına 100 yıl vadeli ve % 1/2 fazli tahvil verir.

Yukarıdaki fıkra gereğince, borçları Hazinece devralınan ve 3 yıl içinde doğacak görev zararı ve destekleme alım zararları bu borçlara mahsubedilir. Mahsuptan bakiye kalacak borç tutarları sermayelerine mahsubedilir.

Bu madde kapsamına giren Kamu İktisadî Teşebbüslerinin borçlarından seyyaliyetini kaybetmiş olan miktarları bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 4 ay içinde T. C. Merkez Bankası ve diğer ilgili kuruluşların işbirliği ile Maliye Bakanlığınca saptanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Madde ha kkında bir değiştirge önergesi vardır, sunuyoruz.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Yüce Senatoda görüşülmekte olan Bir Kısım Borçların Tahkimi hakkındaki Kanun tasarısının 6 ncı maddesinin başlığı ile madde metninin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim

Eskişehir
Ömer Ucuzal

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Tekel Genel Müdürlüğünün T. C. Merkez Bankasına olan borçları

Madde 6. — Kamu İktisadî Teşebbüslerinden Toprak Mahsulleri Ofisi, Sümerbank, Şeker Fabrikaları A.Ş., T. C. Ziraat Bankası, Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile Tekel Genel Müdürlüğünün T. C. Merkez Bankası-

na 31 . 12 . 1974 tarihi itibarıyle olan borçlarından, seyyaliyetini yitirmiş olanlar Hazinece devralınır. Devralınan bu borçlar karşılığında Hazine, T. C. Merkez Bankasına - 100 yıl vadeli ve faizsiz tahvil verir.

Yukardaki fıkra gereğince, borçları Hazinece devralınan Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Tekel Genel Müdürlüğünün Hazineden, mevcut ve 3 yıl içinde doğacak görev zararı ve destekleme alım zararları alacakları bu borçlara mahsubedilebilir. Mahsuptan bakiye kalacak borç tutarları sermayelerine mahsubedilebilir.

Bu madde kapsamına giren Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Tekel Genel Müdürlüğünün borçlarından, seyyaliyetini kaybetmiş olan miktarları bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 4 ay içinde T. .C Merkez Bankası ve diğer ilgili kuruluşların işbirliği ile Maliye Bakanlığınca saptanır.

BAŞKAN — Önergeniz hakkında açıklama yapmak istiyor musunuz Sayın Ucuzal?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkanım, 6 ncı maddenin her üç fıkrasında, kanunun başlığında yapılan değişiklik istikâmetinde, Tekel Genel Müdürlüğünün isminden bahsederek açıklık getirmek istedim. Açıklayacak başka bir husus yok efendim.

BAŞKAN — Önergenin dikkate alınması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergenin dikkate alınması kabul olunmuştur.

6 ncı maddenin, önergede yazılı olduğu şekilde değiştirilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6 ncı maddenin, önergede yazılı olduğu şekilde değiştirilmiş olmasını kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergede yazılı olduğu şekilde 6 ncı maddenin değiştirilmesi kabul edilmiştir.

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin kendi aralarındaki borçları

Madde 7. — Kamu İktisadî Teşebbüslerinin kendi aralarındaki borç ve alacaklarından 31 . 12 . 1974 tarihi itibarıyle seyyaliyetini yitirmiş olanlar Devlet Yatırım Bankasına devir ve temlik olunur. Bu suretle alacakları temlik olunan kurumların 1 . 1 . 1975 tarihinden itibaren Devlet Yatırım Bankasına ödenecek borçları bu alacaklarına mahsubedilir.

Borçlu kuruluşların Devlet Yatırım Bankasına devrolunan borçları ve kurumların 31 . 12 . 1974 tarihi itibarıyle Devlet Yatırım Bankasına olan seyyaliyetini kaybetmiş, borçları bu kurumlar tarafından 5 yıllık ödemesiz devreyi izleyen 5 yıl içinde altışar aylık eşit taksitler halinde Devlet Yatırım Bankasına ödenir. Bu borçlar için, ödemesiz devre de dahil olmak üzere yılda % 6 oranında faiz ödenir.

Devlet Yatırım Bankasının yukarıdaki tahkim dolayısıyle ortaya çıkacak açığı Maliye Bakanlığınca yıllık yatırım ve finansman programı çerçevesinde sağlanır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — Bu kanunda öngörülen işlemlerin yürütülebilmesi için gerekli meblâğları bütçenin ilgili tertiplerine veya yeniden açılacak özel tertiplerine gelir, ödenek ve gider kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 9. — Bu kanunda sayılan ve fakat borçları olmaması nedeniyle bu kanun hükmünden yararlanmayan belediyeler ve belediyelere bağlı işletmeler ile köy tüzelkişiliklerine tahkim konusu edilen hususlarla ilgili taleplerinde öncelik tanınır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 10. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 11. — Bu kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde lehte aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok. Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

22. — 4036 sayılı Kanunun değişik 4 ncü, 8 nci ve 22 nci maddelerinin ve 31 nci maddein (a) bendinin değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/181; C. Senatosu : 1/312) (S. Sayısı : 451)

BAŞKAN — Sıra, 451 Sıra Sayılı Kanun tasarısının görüşülmesine gelmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı Sayın Yiğit Köker hazır bulunuyorlar. Bütçe ve Plan Komisyonunda görüşülürken, Gümrük ve Tekel ile Maliye Bakanlığı temsilcileri hazır bulunmuşlar. Gümrük ve Tekel Bakanı? Yoklar. Maliye Bakanı yahut Bakanlık temsilcileri? Yoklar. Bu nedenle bu kanun tasarısının görüşülmesi gelecek Birleşime bırakılmıştır.

23. — 19 . 7 . 1972 günlü ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına ve bu maddeler yerine yeni maddeler konulmasına ve 7 . 1 . 1932 günlü ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine dair Kanunun değişik 24 ncü maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/172; C. Senatosu : 1/326) (S. Sayısı : 457)

BAŞKAN — 457 Sıra Sayılı Kanun tasarısı hakkında Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı Sayın Yiğit Köker tarafından verilmiş bir önerge var, sunuyorum:

Yüksek Başkanlığa

19 . 7 . 1972 günlü ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına ve Bu Maddeler Yerine Yeni Maddeler Konulmasına ve 7 . 1 . 1932 günlü ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanunun Değişik 24 ncü Maddesinin Değiştirilmesine Dair İlişkin kanun tasarısının; antrepo, sundurma ve diğer bekleme yerlerinde biriken gümrüklü eşyanın biran önce tasfiye edilerek bir değer haline getirilmesinde yarar gören Komisyonumuz, Genel Kurulda bütün işlere takdimen, öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine saygı ile arz ve teklif ederim.

Bütçe ve Plan Komisyonu
Başkanı
Ankara
Yiğit Köker

BAŞKAN — Önergede sözü edilen 457 S. Sayılı Kanun tasarısının Genel Kurulda bütün işlere takdimen ve öncelikle görüşülmesi teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Aynı tasarının ivedilikle görüşülmesi de teklif edilmektedir. Teklifi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bütçe ve Plan Komisyonu Başkanı Sayın Yiğit Köker hazırdırlar. Tasarı Komisyonda Gümrük ve Tekel ile Maliye bakanlıkları temsilcileri ile birlikte görüşülmüştür. Sayın Maliye Bakanı? Yoklar. Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı? Yoklar. Bu bakanlıkların temsilcileri? Yok. Tasarının görüşülmesi bu zorunlukla gelecek Birleşime bırakılmıştır.

III. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

6. — Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal'ın, Cumhuriyet Senatosunun 24 Nisan 1975 günü toplanmasına dair önergesi. (4/233)

BAŞKAN — Sayın üyeler, bir önerge var sunuyorum.

Sayın Başkanlığa

Cumhuriyet Senatosunun önümüzdeki Salı günü 23 Nisan Bayramı arifesi olması dolayısıyle 24 Nisan Perşembe günü saat 15,00'te Yüce Genel Kurulun toplanmasını arz ve teklif ederim.

Eskişehir
Ömer Ucuzal

BAŞKAN — Önümüzdeki Birleşimin 24 Nisan Perşembe günü saat 15,00'te yapılması hususu önerilmektedir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Önümüzdeki birleşimin 24 Nisan Perşembe günü saat 15,00'te yapılması kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım;

Gündemde yer alan kanun teklif ve tasarılarının görüşülmesi tamamlanıncaya kadar çalışmalara saat 19,00'dan sonra da devam edilmesi önerilmiş ve kabul olunmuştu. İki kanun tasarısı hariç diğerleri görüşüldü. İki kanun tasarısının görüşülememesinin nedeni de ilgili bakanların veya ilgili bakanlık temsilcilerinin bulunmamasıdır.

Bu nedenle 24 Nisan Perşembe günü saat 15,00'te toplanmak üzere 51 nci Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 21,57

V. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Cumhuriyet Senatosu Çanakkale Üyesi İsmail Kutluk'un Millî Eğitim Bakanlığında yapılan tayinlere dair soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı Ali Naili Erdem'in cevabı. (7/312)

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanı tarafından, Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğünün 120 nci maddesi gereğince yazılı cevaplandırılması hususunda delâletlerinizi saygılarımla arz ederim.

2. 1 . 1975

C. Senatosu
Çanakkale Üyesi
İsmail Kutluk

1. — 7 Şubat 1974 tarihinden, Sayın Prof. Dr. Sadi Irmak Başkanlığında kurulan Hükümetin işe başladığı zamana kadar Ecevit Hükümetinin Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ zamanında :

a) Kaç tane genel müdür görevlerinden alınmıştır? Bu genel müdürlerin alınış sebepleri nelerdir? Bu genel müdürlerin tayinleri bir tahkikata veya Bakan tasarrufuna mı dayanılarak yapılmıştır? Alınanların yerlerine kimler getirilmiş, bu yeni tayin edilenlerin daha evvel bu görevlerin hangi kademelerinde ne kadar çalışmışlardır?

b) Kaç tane Millî Eğitim Müdürü hangi sebeplere dayanılarak alınmıştır? Görevlerinden alınan Millî Eğitim müdürlerinin kaç tanesi hakkında bir tahkikat yapılmıştır? Tahkikat yapılmamış ise alınan Millî Eğitim müdürlerinin suçları nelerdir?

c) Kaç tane lise, öğretmen okulu ve orta dereceli diğer okul ile eğitim enstitüsü müdürü değiştirilmiştir? Değiştirilenlerden kaç tanesi hakkında idarî tahkikat yapılmış ve alınmışlardır.

2. — İsviçre Bölgesi Öğrenci Müfettişliğine atanan Cevat Tiniş'in bu göreve atanması yerinde midir? Bu atama 30 Eylül 1967 gün ve 12713 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan (Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği) nin 13 ncü maddesi hükmüne uymakta mıdır?

a) İsviçre Öğrenci Müfettişliğine atanan bu zatın yukarıda zikredilen yönetmelik uyarınca yabancı dil ve yeterlik sınavına girmiş midir? Girdi ise bu imtihan hangi tarihte ve nerede yapılmıştır?

b) Millî Eğitim Bakanlığı bu zatın durumunun adı geçen yönetmeliğe uymadığını tespit ettikten sonra Türkiye'ye geri çağıracak mıdır? Yabancı dil ve yeterlik sınavına girmeyen ve yabancı dil bilmediği iddia edilen bu zatın memleketimizi İsviçre'de temsil edebileceğine inanıyor musunuz?

3. — İstanbul'da 600 tane ilkokul öğretmeninin fazla olduğu ve bunlardan 250 kadarının er öğretmen olduğu ve şehirlerde görev yaptığı ifade edilmektedir. Halbuki er öğretmenlerin köylerdeki ilkokullarda görev yapmaları kanun icabıdır. Bu iddia doğru mudur?

a) İstanbul'da görevli öğretmenlerin, diğer ihtiyacı olan yerlere verilmesi hakkında İstanbul Valiliğince Millî Eğitim Bakanlığına teklif edildiği ve sonradan İstanbul Millî Eğitim Müdürünün ricası üzerine tekrar İstanbul'da bırakıldıkları söylentileri doğru mudur? Doğru ise ilgililerin görevlerini kötüye kullandıkları ve diğer suçlardan dolayı herhangi bir tahkikat yapılmış mıdır?

b) 250 er öğretmenin bir meslekî derneğin üyesi oldukları için ilgililerce İstanbul'da bırakıldıkları doğru mudur? Şayet doğru ise Doğu illerimizdeki açık öğretmenlikleri varken bu öğretmenlerin İstanbul'da bırakılmaları hangi memleket severlikle bağdaştırılmaktadır?

4. — Yine Ecevit Hükümetinin Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ zamanında kaç tane Millî Eğitim Bakanlığı müfettişi tayin edilmiştir? Müfettişliğine atananların durumları (Teftiş Kurulu Yönetmeliği) ndeki müfettişliğe atanmada aranılan esaslara uymakta mıdır? Uymuyorsa usulsüz tayinleri yapılan bu müfettişlerin durumları hakkında ne düşünülmektedir?

5. — Ankara'daki orta dereceli okullardan birinde resim öğretmeni ve o zamanki Millî Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ'ın yakını olduğu söylenen Mevlüt Koca'nın önce Bakanlık müfettişliğine az sonra da yukarıda zikredilen yönetmelik hükümlerindeki yabancı dil yeterlik sınavına girmeden Batı Almanya bölgesi öğrenci müfettişliğine, daha yaşlı ve tecrübeli, yabancı dil bilen müfettişler varken atandığı doğru mudur? Eğer doğru ise kayırıldığı açıkça belli olan bu zat hakkında herhangi bir işlem yapılacak mıdır?

6. — Yeni atanan Genel Müdür, Millî Eğitim Bakanlığı Müfettişi, Millî Eğitim Müdür ve okul mü-

dürlerinden kaç tanesi herhangi bir öğretmen kuruluşuna üyedirler? Bunlardan kaç tanesi hangi fiil ve suçlardan takibata tabi tutulmuş ve ne gibi cezalar almışlardır?

7. — Bakanlık Başmüşavirliğine, C. H. P. eski Milletvekili Nuri Çelik Yazıcı'nın tayin edildiği ve makamını, memuriyetini düşünmeden siyaset yaptığı doğru mudur? Bu zattan başka daha kimler bakanlık müşavirliğine atanmışlardır? Bu zatlarda Bakanlık müşavirliğine atanacaklarda aranacak şartların bulunup bulunmadığının açıklanması;

T. C.
Millî Eğitim Bakanlığı 17 . 4 . 1975
Bakanlık Müşavirliği
Sayı : 031. 2 - 135
Bö. : Parlamento - İrtibat

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 2 . 1 . 1975 tarih ve 5195 - 2517 - 7/322 sayılı yazımız.

Cumhuriyet Senatosu Çanakkale Senatörü Sayın İsmail Kutluk'un Bakanlığımızda yapılan tayinlere dair vermiş olduğu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize saygı ile arz ederim.

Ali Naili Erdem
Millî Eğitim Bakanı

Cumhuriyet Senatosu Çanakkale Senatörü Sayın İsmail Kutluk'un Bakanlığımızda yapılan tayinlere dair vermiş olduğu yazılı soru önergesi ile ilgili cevabımız.

1. — 7 Şubat 1974 tarihinde, Sayın Prof Dr. Sadi Irmak Başkanlığında kurulan Hükümetin göreve başladığı tarihe kadar :

a) 6 genel müdürden 5'i kendi istekleriyle görev değiştirmiştir. Bir genel müdür ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 76 ncı maddesi uyarınca ve idarî tasarrufa dayalı olarak kendi isteği de dikkate alınmak suretiyle maaş durumuna uygun Bakanlık Müfettişliğine atanmıştır.

Ayrılanların yerlerine :

1. — Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne : Eğitim Araçları ve Teknik İşbirliği Genel Müdür Yardımcısı Hüseyin Işık,

2. — Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğüne : Gazi Eğitim Enstitüsü Meslek Dersleri Öğretmeni Celâl Şentürk,

3. — Özlük İşleri Genel Müdürlüğüne : İzmir Millî Eğitim Müdürü Fethi Esendal,

4. — İşletme ve Donatım Genel Müdürlüğüne : Aynı daire Genel Müdür Yardımcısı Hasan Çağlayan,

5. — Ticaret ve Turizm Öğretim Genel Müdürlüğüne : Bakanlık Müşaviri Eyüp Yaşar atanmıştır.

b) 1. — 21 ilin Millî Eğitim Müdürü, kendi istekleriyle çeşitli idarî görevlere veya öğretmenliklere atanmışlardır.

2. — 3 ilin Millî Eğitim Müdürünün daha önce haklarında yapılan tahkikat sonucu, idarî görevleri üzerlerinden alınmıştır.

3. — 3 ilin Millî Eğitim Müdürü de emekliye ayrılmıştır.

c) 40 lise müdürü 10 öğretmen okulu, 28 orta dereceli okul ve 3 eğitim enstitüsü müdürünün yer veya görevi değiştirilmiştir. Yer veya görev değiştirme işlemleri, 69 müdür için soruşturma sonunda 12 müdür için de genel teftiş sonunda mahallî muhakkik veya bakanlık müfettişlerinin teklifleri üzerine yapılmıştır.

1. — İsviçre Bölgesi Öğrenci Müfettişliğine 1 nci derece kadro aylığını alan Bakanlığımız Teftiş Kurulu Başkanı Cevat Tiniç daha önceki uygulamaya bakılarak ve isteğine uygun olarak 2 nci dereceye getirilmek suretiyle atanmıştır. Adı geçenin yabancı dil bilmesi bir sınavla saptanmamıştır. Durumu incelenmektedir.

2. — İstanbul ili öğretmenlerinden olup 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi gereğince er öğretmenliğine karar alınan 149 er öğretmenin köy okullarında görevlendirildiği İstanbul Valiliğinin 3 . 1 . 1975 gün ve 1110 sayılı yazısında belirtilmiştir.

Her ne kadar İstanbul ilinin öğretmen fazlalığı hesaplanarak er öğretmenlerin başka illere atanmaları düşünülmüş ise de, İstanbul Valiliğinden alınan 19 . 8 . 1974 gün ve 7779 sayılı yazıda er öğretmenlerin illeri emrinde bırakıldığı takdirde, köy okullarında görevlendirilmelerinin mümkün olacağı açıklandığından, mağdur olmamaları gözönünde bulundurularak sözü edilen öğretmenler İstanbul ili emrinde bırakılmış; yukarıda da belirtildiği gibi, köy okullarına tayinleri yapılmıştır.

Er öğretmenlerin herhangi bir meslekî derneğe üye oldukları hakkında Bakanlığımızda bir bilgi yoktur.

3. — Bu süre içinde, mevcut açık kadrolara 44 Bakanlık müfettişi atanmıştır. Atanan müfettişlerin teftiş kurulu yönetmeliğindeki müfettişliğine atamada aranılan esaslara uygun olması gerekmektedir.

Ancak, önergeniz üzerine bu konuda yeniden bir inceleme yapılmaktadır. Ayrıca Millî Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliğinin 14 ncü maddesinde «Müfettişler, atandıkları tarihten itibaren geçecek bir yıl süre içinde, 65 nci maddede belirtilen esaslara göre, yetiştirilirler. Teftiş hizmetlerine intibak edemeyip bu alanda kendilerinden beklenen faydanın elde edilemeyeceği anlaşılanlar, bu bir yıllık süre sonunda eski görevlerine iade olunurlar. Eski görevlerinin münhal olmaması halinde denk bir görevle başka bir yere atanırlar.

Bu yönetmelik hükümlerine, haklı sebep veya zaruret olmaksızın uymayanlar ile çalışmaları yetersiz veya kusurlu görülenler Teftiş Kurulu Başkanlığınca ikaz olunurlar.

Durumlarını düzeltmemekte devam ve ısrar edenler, Bakanlıkça, başka bir göreve naklolunurlar.» denilmektedir. Bu madde uyarınca işlem yapılacağı da tabiîdir.

4. — Ankara Mimar Kemal Lisesi Resim - İş Öğretmeni Mevlüt Koca, 3 ncü derecenin 2 nci kademesinden maaş alırken, kendi isteği ve 657 sayılı Kanunun 161 nci maddesi gereğince 4 ncü derece kadrolu birinci sınıf bakanlık müfettişliğine atanmış ve daha sonra Batı Almanya Bölgesi Öğrenci Müfettişliğinde görevlendirilmiştir.

5. — Yeni atanan genel müdür, bakanlık müfettişi ve Millî Eğitim müdürlerinin herhangi bir öğretmen kuruluşuna üye olduklarına dair Bakanlığımızda bir bilgi mevcut değildir. İlgililerin hangi fiil ve suçlardan takibata tutulup tutulmadıkları hususu ayrıca incelenmektedir.

6. — Bakanlık Müşavirliğine C. H. P. eski Milletvekili Nuri Çelik Yazıcıoğlu, atanmıştır. Memuriyete uymayan davranışlarda bulunduğu iddiası ile, Çankırı C. Savcılığınca hakkında takibat yapılmakta, ayrıca idari tahkikatı da devam etmektedir.

Bunun dışında Bakanlık Müşavirliğine atananlar:

a) Selçuk Kantarcıoğlu (Planlama - Araştırma ve Koordinasyon Dairesinde görevlendirilmiştir.)

b) Kâzım Eke (Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığı Müşaviri)

c) Orhan Çakıroğlu (Planlama - Araştırma ve Koordinasyon Dairesinde görevlendirilmiştir.)

d) Adil Aral (Ortaöğretim Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirilmiştir.)

e) Rıfat Hancılar (Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürü olarak görevli)

f) M. Mirza Demir (Bakanlık Müşaviri)

g) Necati Kıyak (Özlük İşleri Genel Müdürlüğünde çalışmaktadır.

h) Bozkurt Benderlioğlu (Meslekî ve Teknik Yüksek Öğretim Genel Müdürü olarak görev yapmaktadır.)

i) Hüseyin Rahmi Kılıç (Bakanlık Müşaviri)

ı) Kenan Hulûsi Okan (Mektupla Öğretim Merkezi Müdürü olarak görevli)

k) Şevket Ulutekin (Planlama - Araştırma ve Koordinasyon Dairesinde başkan yardımcısıdır.)

Bilgilerinize saygı ile arz ederim.

Ali Naili Erdem
Millî Eğitim Bakanı

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile İlgili Yetki Kanunu tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 118
Kabul edenler : 118
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 60
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor
Necip Mirkelâmoğlu

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Âdil Altay
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Muhsin Batur
Sabahattin Özbek

[Oya katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Kâmil Karavelioğlu
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
(İ. Á)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KARS
Yusuf Ziya Ayrım

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu (B.)

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

ORDU
Selâhattin Acar

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil
(Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

VAN
Ferid Melen (B.)

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Selâhaddin Babüroğlu
Zeyyat Baykara
Hüsamettin Çelebi
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî İlişkileri Düzenleyen Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 119
Kabul edenler : 119
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 59
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Hüsamettin Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. Â)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

ORDU
Selâhattin Acar

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Adil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sebahattin Özbek (B.)
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 120
Kabul edenler : 120
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 58
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Sohnaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan
NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun
NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk
ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal
RİZE
Talât Doğan
SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı
SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci
SİİRT
Süreyya Öner
SİVAS
Hüseyin Öztürk
TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan
TOKAT
Cevdet Aykan
TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu
URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral
VAN
Ferid Melen
YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar
ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce
CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Hüsamettin Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş
ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)
AĞRI
Kasım Küfrevî
ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
ANTALYA
Şerafettin Paker
ARTVİN
Recai Kocaman
AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)
BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş
ÇANAKKALE
İsmail Kutluk
DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. Ü.)
DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli
ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı
ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen
GAZİANTEP
Salih Tanyeri
GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu
GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra
HAKKÂRİ
Naci Cidal
İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz (B)
İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)
KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan
KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
KOCAELİ
Hikmet İşmen
KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu
MALATYA
Nurettin Akyurt
MARDİN
Sait Mehmetoğlu
ORDU
Selâhattin Acar
SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim
SİNOP
Nâzım İnebeyli
SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal
TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)
TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
UŞAK
Mehmet Faik Atayurt
CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Reddedenler]

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında İmzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 105
Kabul edenler : 105
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 73
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Mucip Atakh
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SAMSUN
Bahri Cömert

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Hüsamettin Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Emanullah Çelebi
Kâmil Karavelioğlu
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukaddar Öztekin
Mehmet Ünaldı
(Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
(İ. A.)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
M. Tekin Arıburun
(Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz
(B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
A. Orhan Süersan

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil
(Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattiin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine Yazılış Şekline İlişkin Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 107
Kabul edenler : 106
Reddedenler : —
Çekinserler : 1
Oya katılmayanlar : 71
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BOLU
Turgut Yaşar Gülez

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SAMSUN
Bahri Cömert

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Hüsamettin Çelebi

[Çekinser]

TABİÎ ÜYE
Cevdet Sunay

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Alâeddin Yılmaztürk

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. A.)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun
(Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz
(B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
A. Orhan Süersan

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 120
Kabul edenler : 120
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 58
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Hüsamettin Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AFYON KARAHİSAR
Kemal Şenocak

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. A.)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

ORDU
Selâhattin Acar

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 121
Kabul edenler : 120
Reddedenler : —
Çekinserler : 1
Oya katılmayanlar : 57
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acüner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Muhsin Batur
Hüsamettin Çelebi

[Çekinser]

TABİÎ ÜYE
Cevdet Sunay

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bkş. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe

ANTALYA
Şerafettin Paker

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş
Cemalettin İnkaya

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
(İ. A)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
M. Tekin Arıburun
(Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk
(İ)

ORDU
Selâhattin Acar

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay

Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattiin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda Bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul Edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 114
Kabul edenler : 114
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 64
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Mucip Atakh
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarhcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmuran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Güleç
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Muhsin Batur

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

BURSA
Cahit Ortaç

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. A.)
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen

KÜTAHYA
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SAMSUN
Bahri Cömert
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Zeyyat Baykara
Hüsamettin Çelebi
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattiin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 116
Kabul edenler : 115
Reddedenler : —
Çekinserler : 1
Oya katılmayanlar : 62
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Güleç
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KOCAELİ
Lûtfi Tokoğlu

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Muhsin Batur

(Çekinser)

TABİÎ ÜYE
Cevdet Sunay

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

BURSA
Cahit Ortaç

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. A.)
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ali Oğuz
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KOCAELİ
Hikmet İşmen

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Zeyyat Baykara
Hüsamettin Çelebi
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Hayvanların Uluslararası Nakliyat Sırasında Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 114
Kabul edenler : 114
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 64
Açık üyelikler : 6

[*Kabul edenler*]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Yiğit Köker
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Güleç
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karakücük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SAMSUN
Bahri Cömert

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYE
Hüsamettin Çelebi

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı (B.)

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)
Halil Goral

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil (B.)
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. Â.)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu (B.)

MALATYA
Nurettin Akyurt

MANİSA
Oral Karaosmanoğlu

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim
Refet Rendeci

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Toplam	6

Cenazelerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 118
Kabul edenler : 118
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 60
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Mucip Atakh
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâbattin Özgür
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit
Kemal Şenocak

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Yiğit Köker
Mahmut Vural
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

DİYARBAKIR
Azmi Erdoğan

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı

KONYA
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Osman Salihoğlu
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Muhsin Batur
Hüsamettin Çelebi

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş
M. Şükran Özkaya
Ahmet Yıldız

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Turhan Kapanlı (B.)

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil (B.)
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
(İ. A)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
M. Tekin Arıburun
(Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lütfi Tokoğlu (B.)

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

ORDU
Selâhattin Acar

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay
Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhaddin Babüroğlu
Zeyyat Baykara
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

«Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin» 23 Eylül 1971 Tarihli Montreal Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 184
Oy verenler : 111
Kabul edenler : 111
Reddedenler : —
Çekinserler : —
Oya katılmayanlar : 67
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Mucip Atakli
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpaklıoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

TOKAT
Cevdet Aykan

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

[Oya katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Muhkadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AFYON KARAHİSAR
Kemal Şenocak

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca
(İ. A.)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
M. Tekin Arıburun
(Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu
(Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfi Tokoğlu

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk
(İ.)

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Osman Salihoğlu

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay

Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan

TOKAT
Zihni Betil (Bşk. V.)

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Hüsamettin Çelebi
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekün	6

«Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin» 14 Eylül 1963 Tarihli Tokyo Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	: 184
Oy verenler	: 111
Kabul edenler	: 111
Reddedenler	: —
Çekinserler	: —
Oya katılmayanlar	: 67
Açık üyelikler	: 6

[Kabul edenler]

TABİÎ ÜYELER
Ekrem Acuner
Mucip Ataklı
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Sami Küçük
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
M. Şükran Özkaya
Cevdet Sunay
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

ADANA
M. Yılmaz Mete

ADIYAMAN
Mehmet Sırrı Turanlı

AFYON KARAHİSAR
M. Kâzım Karaağaçlıoğlu
Ahmet Karayiğit

AMASYA
Macit Zeren

ANKARA
Turhan Kapanlı
Yiğit Köker
İsmail Yetiş

ANTALYA
Reşat Oğuz
Şerafettin Paker

AYDIN
İskender Cenap Ege
Halil Goral

BALIKESİR
Cemalettin İnkaya
Nejat Sarlıcalı

BİLECİK
Mehmet Orhan Tuğrul

BİNGÖL
A. Hikmet Yurtsever

BİTLİS
Kâmran İnan

BOLU
Turgut Yaşar Gülez
Alâeddin Yılmaztürk

BURDUR
Ekrem Kabay

BURSA
İ. Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
Cahit Ortaç
Saffet Ural

ÇANAKKALE
İmadettin Elmas

ÇANKIRI
Gürhan Titrek

ÇORUM
M. Şevket Özçetin

DENİZLİ
Ali Kemal Turgut

ELÂZIĞ
Celâl Ertuğ

ERZİNCAN
Niyazi Ünsal

ERZURUM
Lütfi Doğan
Sakıp Hatunoğlu
Hilmi Nalbantoğlu

ESKİŞEHİR
Ömer Ucuzal

GAZİANTEP
İbrahim Tevfik Kutlar

HATAY
Mustafa Deliveli
Kemal Kılıçoğlu

ISPARTA
Mustafa Gülcügil

İÇEL
Lûtfi Bilgen
Talip Özdolay

İSTANBUL
M. Erdoğan Adalı
Solmaz Belül
Rahmi Erdem
Fevzi Hakkı Esatoğlu
Mehmet Feyyat
Fikret Gündoğan
Ali Oğuz

İZMİR
Beliğ Beler
Mustafa Bozoklar
Nazif Çağatay
Mümin Kırlı
Orhan Kor

KAHRAMAN MARAŞ
Adnan Karaküçük

KARS
Sırrı Atalay
Yusuf Ziya Ayrım
Muzaffer Şamiloğlu

KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ
Hüseyin Kalpakhoğlu
Sami Turan

KIRKLARELİ
Ali Alkan

KIRŞEHİR
Halil Özmen

KONYA
Osman Nuri Canpolat
Fevzi Halıcı
Fakih Özlen
Mehmet Varışlı

KÜTAHYA
Osman Albayrak
Ahmet Özmumcu

MALATYA
Hamdi Özer

MANİSA
Doğan Barutçuoğlu
Oral Karaosmanoğlu
A. Orhan Süersan
Ruhi Tunakan

MARDİN
Mehmet Ali Arıkan

MUĞLA
İlyas Karaöz

NEVŞEHİR
İ. Şevki Atasağun

ORDU
Bekir Sıtkı Baykal
Şevket Köksal

RİZE
Talât Doğan

SAKARYA
Mustafa Tığlı

SAMSUN
Bahri Cömert
Refet Rendeci

SİİRT
Süreyya Öner

SİVAS
Hüseyin Öztürk

TOKAT
Cevdet Aykan

TRABZON
Ö. Lûtfi Hocaoğlu
Reşat Zaloğlu

URFA
İbrahim Halil Balkıs
Hasan Oral

VAN
Ferid Melen

YOZGAT
E. Süleyman Ergin
Veli Uyar

ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Mehmet Ali Pestilci
Ahmet Demir Yüce

[Oya Katılmayanlar]

TABİÎ ÜYELER
Refet Aksoyoğlu
Emanullah Çelebi
Mehmet Özgüneş

ADANA
M. Nuri Âdemoğlu
Mukadder Öztekin
Mehmet Ünaldı (Bşk. V.)

AFYON KARAHİSAR
Kemal Şenocak

AĞRI
Kasım Küfrevî

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
Turgut Cebe
Mahmut Vural

ARTVİN
Recai Kocaman

AYDIN
Ali Celâlettin Coşkun (İ.)

BALIKESİR
Hikmet Aslanoğlu
Raif Eriş

ÇANAKKALE
İsmail Kutluk

ÇORUM
Safa Yalçuk

DENİZLİ
Hüseyin Atmaca (İ. Â.)

DİYARBAKIR
Selâhattin Cizrelioğlu
Azmi Erdoğan

EDİRNE
Mehmet Nafiz Ergeneli

ELÂZIĞ
Salim Hazerdağlı

ESKİŞEHİR
Hasan Ergeçen

GAZİANTEP
Salih Tanyeri

GİRESUN
Sabahattin Orhon
İhsan Topaloğlu

GÜMÜŞHANE
Abbas Cilâra

HAKKÂRİ
Naci Cidal

İSTANBUL
Tekin Arıburun (Başkan)
Ahmet Vefa Poyraz (B.)

İZMİR
Necip Mirkelâmoğlu (Bşk. V.)

KAHRAMAN MARAŞ
Hilmi Soydan

KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil

KOCAELİ
Hikmet İşmen
Lûtfî Tokoğlu (B.)

MALATYA
Nurettin Akyurt

MARDİN
Sait Mehmetoğlu

MUĞLA
Haldun Menteşeoğlu

MUŞ
İsmail İlhan

NİĞDE
Hüseyin Avni Göktürk (İ.)

ORDU
Selâhattin Acar

SAKARYA
Osman Saliheğlu

SAMSUN
Ziya Gökalp Mülâyim

SİNOP
Nâzım İnebeyli

SİVAS
Âdil Altay

Nurettin Ertürk
Kâzım Kangal

TEKİRDAĞ
Hayri Mumcuoğlu
Cemal Tarlan

TOKAT
Zihni Betil (Bşk.V.)

TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu

UŞAK
Mehmet Faik Atayurt

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cihat Alpan
Selâhattin Babüroğlu
Muhsin Batur
Zeyyat Baykara
Hüsamettin Çelebi
Fethi Çelikbaş
Özer Derbil
Sait Naci Ergin
Nihat Erim
Ecvet Güresin (İ.)
Sadi Irmak
Sabahattin Özbek
Naim Talû
Halil Tunç
Bahriye Üçok

[Açık üyelikler]

Ankara	1	Samsun	1
İstanbul	1	Tunceli	1
Konya	1		—
Niğde	1	Yekûn	6

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

51 NCİ BİRLEŞİM

17 . 4 . 1975 Perşembe

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere seçim.

2. — Avrupa Konseyi Danışma Meclisine bağımsız üye seçimi.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A — HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

× 1. — 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu Kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim, Gençlik ve Spor ve Bütçe ve Plan komisyonlarından 5'er üye alınmak suretiyle kurulan Geçici Komisyon raporu. (M. Meclisi : 1/150; C. Senatosu : 1/309) (S. Sayısı : 446) (Dağıtma Tarihi : 20 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 29 . 4 . 1975)

× 2. — Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadî İşler ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/4; C. Senatosu : 1/325) (S. Sayısı : 462) (Dağıtma tarihi : 28 . 3 . 1975) (Bitiş tarihi : 7 . 5 . 1975)

3. — Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Köy Tüzelkişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/171; C. Senatosu : 1/310) (S. Sayısı : 440) (Dağıtma tarihi : 12 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 30 . 4 . 1975)

4. — 4036 sayılı Kanunun değişik 4 ncü, 8 nci ve 22 nci maddelerinin ve 31 nci maddenin (a) bendinin değiştirilmesine ve bir madde eklenmesine dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/181; C. Senatosu : 1/342) (S. Sayısı : 451) (Dağıtma tarihi : 24 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 30 . 4 . 1975)

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Sosyal Sigortalar Kurumunun içinde bulunduğu duruma dair Senato araştırması isteyen önergesi (10/3)

2. — Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı ile Uçak Servisi Anonim Ortaklığının durumuna dair Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu ve ek raporu (10/33) (Dağıtma tarihi : 3 3 . 1973)

3. — Cumhuriyet Senatosu Giresun Üyesi İhsan Topaloğlu ile İstanbul Üyesi Fikret Gündoğan'ın, yurdumuzdaki enerji darlığının nedenleri ve çözüm yolları konusunda Senato araştırması isteyen önergeleri (10/6)

4. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, mason localarına dair Senato araştırması isteyen önergesi. (10/7)

5. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatına dair Senato araştırması isteyen önergesi. (10/9)

6. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, Millî Eğitim Bakanlığının 7.2.1974 tarih ve özel 000.01/114 sayılı tamimi ve bu tamime göre yapılan tayinler hakkında Senato araştırması isteyen önergesi (10/10)

7. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun, Atatürk Devrimleri ve Devletin temel ilkeleriyle ilgili işlemler hakkında Senato araştırması isteyen önergesi (10/11)

8. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Sami Turan ile Cumhurbaşkanınca seçilen üye Fethi Çelikbaş'ın 11 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameye müsteniden TRT Genel Müdürlüğüne yapılan atamaya dair Senato araştırması isteyen önergeleri (10/12)

9. — Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal ve 9 arkadaşının, Millî Eğitim Bakanı tarafından yapılmış olan tayin ve nakil tasarrufları hakkında Senato araştırması isteyen önergesi (10/13)

10. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca seçilen Üye Özer Derbil ve 3 arkadaşının, Elektrofer Firmasına verilen teşvik ve ithal belgeleri ile bu firmanın gümrük işlemleri hakkında Senato Araştırması isteyen önergeleri. (10/14)

11. — Cumhuriyet Senatosu Bursa Üyesi Şeref Kayalar ve arkadaşlarının, TRT hakkında Senato Araştırması isteyen önergeleri (10/15)

12. — Cumhuriyet Senatosu Saymanlığının Haziran, Temmuz ve Ağustos 1974 aylarına ait hesaplar hakkında Cumhuriyet Senatosu Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu (5/14) (S. Sayısı : 404) (Dağıtma tarihi : 12 . 12 . 1974)

13. — Cumhuriyet Senatosu Saymanlığının Eylül, Ekim ve Kasım 1974 aylarına ait hesapları hakkında Cumhuriyet Senatosu Hesapları İnceleme Komisyonu raporu (5/15) (S. Sayısı : 468) (Dağıtma tarihi : 7 . 4 . 1975)

14. — Cumhuriyet Senatosu Bolu Üyesi Turgut Gülez'in, Anayasanın 78 nci maddesi muvacehesinde Bolu Çimento Fabrikası İdare Meclisi Reisliği sıfatıyle Senatörlük sıfatının bağdaşıp bağdaşmayacağına dair, İstanbul eski Üyesi Ekrem Özden'in önergesi ve bu hususta Başkanlık Divanının 1 Haziran 1970 tarih ve 28, 10 Temmuz 1972 tarih ve 31, 11 Mart 1974 tarih ve 9, 13 . 11 . 1974 tarih ve 2 sayılı kararları (Dağıtma tarihi : 16 . 12 . 1974)

15. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil, ile Zonguldak Üyesi Ahmet Demir Yüce'nin, Başbakanlığa bağlı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış olan yönetmelik hakkında Senato araştırması isteyen önergeleri (10/16)

16. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Fethi Çelikbaş ve iki arkadaşının, TRT'nin malî ve idarî işlemleri hakkında Senato araştırması isteyen önergeleri (10/17)

17. — Diyanet İşleri Başkanlığında görevli Yaşar Tunagür'ün faaliyetleri konusunda kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonunun üçüncü raporu (10/44) (Dağıtma tarihi : 24 . 2 . 1975)

18. — Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 10 . 5 . 1972 tarih ve 15561 sayılı kararı ile 12 . 6 . 1973 tarih ve 28, 20 . 6 . 1974 tarih ve 28, 6 . 3 . 1975 tarih ve 28 sayılı raporları (Cumhuriyet Senatosu : 4/131) (S. Sayısı : 279'a 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 3 . 1975)

19. — Kütahya Milletvekili Eski Maliye Bakanı Mesut Erez'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5873 sayılı Şevket Bozkurt'a, 5878 sayılı Şefika Sertkan'a, 5879 sayılı Nuriye Karabulut'a, 5880 sayılı Fatma Hikmet Göymen'e, 5881 sayılı Özgül Ertunç'a 5882 sayılı Mesut Tuğrul Oymak'a, 5883 sayılı Fatma Müeyyed Genç'e, 5884 sayılı Vedia Şen'e, 5885 sayılı Asiye Gündüz'e, 5886 sayılı Naciye Mutlu'ya, 5887 sayılı Neşet Eray'a, 5888 sayılı Şerife Azrak'a, 5889 sayılı Ahmet Acar'a, 5890 sayılı Şevkiye Şengelen'e, 5891 sayılı Feride Nezahat Anarman'a, 5892 sayılı Mecit Solmaz'a ve 5893 sayılı Asiye Ünsaldı'ya ait kararların Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 25 . 6 . 1973, 20 . 6 . 1974, 6 . 3 . 1975 tarih ve 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 5937/7041 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/135) (S. Sayısı : 314'e 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1975

20. — Kütahya eski Milletvekili Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5872 sayılı İhsan Ünesen'e ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 7, 3 . 3 . 1975 tarih ve 7 sayılı raporları C. Senatosu : 4/160) (S. Sayısı : 360'a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 3 . 1975)

21. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5871 sayılı Şerife Önkal'a ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 1, 3 . 3 . 1975 tarih ve 1 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/163) (S. Sayısı : 361'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 3 . 1975)

22. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun

12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5875 sayılı Ayşe Dursun'a ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 3, 3 . 3 . 1975 tarih ve 3 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/162) (S. Sayısı : 362'ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1975)

23. — Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5876 sayılı Mehmet Fuat Tanrısever'e ait kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 6 . 6 . 1974 tarih ve 4, 3 . 3 . 1975 tarih ve 4 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/159) (S. Sayısı : 364'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 3 . 1975)

24. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 8 . 6 . 1972 tarih ve 128 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 15558 sayılı Aziz Ronabar'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 6 . 6 . 1974 tarih ve 29, 3 . 3 . 1975 tarih ve 29 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/164) (S. Sayısı : 365'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

25. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1.11.1970 tarih ve 15 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 1274 sayılı Tahir Şanlı'ya ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 20.6.1974 tarih ve 33, 3.3.1975 tarih ve 33 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/169) (S. Sayısı : 377'ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 19.3.1975)

26. — Ali Rıza Uzuner'in (Eski Çalışma Bakanı) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 10.1.1972 tarih ve 34 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2510 sayılı Emine Şinik'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 20.6.1974 tarih ve 32, 3.3.1975 tarih ve 32 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/168) (S. Sayısı : 378'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 19.3.1975)

27. — İstanbul Milletvekili (Eski Millî Savunma Bakanı) İlhami Sancar'ın Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 21.6.1973 tarih ve 159 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 19065 sayılı Bekir Şirin'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 20.6.1974 tarih ve 30,3.3.1975 tarih ve 30 sayılı raporları (C. Senatosu: 4/166) (S. Sayısı : 379'a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 19.3.1975)

28. — Konya Milletvekili (Eski Tarım Bakanı) Bahri Dağdaş'ın Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 19 . 6 . 1967 tarih ve 29 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2144 sayılı Mürüvet Gökşin'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 20 . 6 . 1974 tarih ve 31, 6 . 3 . 1975 tarih ve 31 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/167) (S. Sayısı : 380'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 23.3.1975)

29. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28 . 5 . 1969 tarih ve 64 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5133 sayılı Pakize İzbul'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 4 . 7 . 1974 tarih ve 50, 6 . 3 . 1975 tarih ve 50 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/197) (S. Sayısı : 383'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20.3.1975)

30. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28 . 5 . 1969 tarih ve 64 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5129 sayılı Lâtife Doğdu'ya ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 49, 6 . 3 . 1975 tarih ve 49 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/196) (S. Sayısı: 384'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

31. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 887 sayılı Fatma Boy'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 4 . 7 . 1974 tarih ve 48, 6 . 3 . 1975 tarih ve 48 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/195) (S. Sayısı : 385'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi: 20 . 3 . 1975)

32. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 886 sayılı Fatma Ayla Ergun'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 47, 6 . 3 . 1975 tarih ve 47 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/194) (S. Sayısı : 386'ya 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

33. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 885 sayılı Gülayşe Kış'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 46, 6 . 3 . 1975 tarih ve 46 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/193) (S. Sayısı : 387'ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

34. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 884 sayılı Saniye Tokmak'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 45, 6 . 3 . 1975 tarih ve 45 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/192) (S. Sayısı : 388'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

35. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 883 sayılı Hicriye İlker'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 44, 6 . 3 . 1975 tarih ve 44 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/191) (S. Sayısı : 389'a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

36. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 882 sayılı Hayriye Özaşkan'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 43, 6 . 3 . 1975 tarih ve 43 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/190) (S. Sayısı : 390'a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

37. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 881 sayılı Şerife As'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 42, 6 . 3 . 1975 tarih ve 42 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/189) (S. Sayısı : 391'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

38. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 880 sayılı Zeynep Karataş'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazılı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 41, 6 . 3 . 1975 tarih ve 41 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/188) (S. Sayısı : 392'ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

39. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 879 sayılı Kudret Aydın'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 40, 6 . 3 . 1975 tarih ve 40 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/187) (S. Sayısı : 393'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

40. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 878 sayılı Safiye Gençtürk'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 39,

6 . 3 . 1974 tarih ve 39 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/186) (S. Sayısı : 394'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

41. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 877 sayılı Halide Nom'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 38, 6 . 3 . 1975 tarih ve 38 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/185) (S. Sayısı : 395'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

42. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 6 . 1970 tarih ve 8 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 875 sayılı Naciye İzgi'ye ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 37, 6 . 3 . 1975 tarih ve 37 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/184) (S. Sayısı : 396'ya 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

43. — Sait Naci Ergin'in (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 11 . 1970 tarih ve 15 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 1275 sayılı Muteber Alemdar'a ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 36, 6 . 3 . 1975 tarih ve 36 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/183) (S. Sayısı : 397'ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

44. — Sait Naci Ergin'in (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 27 . 3 . 1968 tarih ve 53 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 4263 sayılı Gülhan Erkul vekili Avukat M. Salih Yurdakuler'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 35, 6 . 3 . 1975 tarih ve 35 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/182) (S. Sayısı : 398'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

45. — Ziya Müezzinoğlu'nun (Eski Maliye Bakanı - Dışardan) Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 8 . 6 . 1972 tarih ve 128 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 15564 sayılı Kemal Derin'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 4 . 7 . 1974 tarih ve 34, 6 . 3 . 1975 tarih ve 34 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/181) (S. Sayısı : 399'a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

46. — Kütahya eski Milletvekili (Eski Maliye Bakanı) Mesut Erez'in Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 28 . 5 . 1969 tarih ve 64 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5106 sayılı Nuri Öner'e ait kararın tatbik edilemeyeceğine dair yazısı ve 140 sayılı Kanunun 12 nci maddesi gereğince Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair Dilekçe Karma Komisyonunun, 11 . 7 . 1974 tarih ve 51, 6.3.1975 tarih ve 51 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/199) (S. Sayısı : 402'ye 1 nci ek (Dağıtma tarihi: 20.3.1975)

47. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarih ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5894 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun, 31 . 5 . 1971 tarih ve 6, 10 . 5 . 1972 tarih ve 6, 20 . 6 . 1974 tarih ve 6, 3 . 3 . 1975 tarih ve 6 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/81 - 4/22) (S. Sayısı : 1574'e 3 ncü ek) (Dağıtma tarihi : 20 . 3 . 1975)

48. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarih ve 38 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2942 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonunun 31 . 5 . 1971 tarih ve 17/1, 10.5.1972 tarih ve 17/1, 20 . 6 . 1974 tarih ve 17, 3 . 3 . 1975 tarih ve 17 sayılı raporları (C. Senatosu : 4/80 - 4/23) (S. Sayısı : 1575'e 3 ncü ek) (Dağıtma tarihi: 20.3.1975)

49. — Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lütfi Bilgen'in, İçel - Alata Teknik Bahçıvanlık ve Ziraat Okulu hakkında Senato araştırması isteyen önergesi (10/19)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

× 1. — Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onay-

lanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/144; C. Senatosu : 1/303) (S. Sayısı : 443) (Dağıtma Tarihi : 20 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

× 2. — Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu. (M. Meclisi : 1/127; C. Senatosu : 1/304) (S. Sayısı: 444) (Dağıtma tarihi : 20.2.1975) (Bitiş tarihi : 28.4.1975)

× 3. — Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/153; C .Senatosu : 1/300) (S. Sayısı : 448) (Dağıtma tarihi : 24 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

× 4. — Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/298) (S. Sayısı : 449) (Dağıtma tarihi : 24 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

× 5. — Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/161; C. Senatosu : 1/297) (S. Sayısı : 450) (Dağıtma Tarihi : 24 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 1975)

× 6. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/145; C. Senatosu : 1/306) (S. Sayısı : 452) (Dağıtma Tarihi : 24.2.1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

× 7. — «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/146; C. Senatosu : 1/305) (S. Sayısı : 453) (Dağıtma Tarihi : 24 . 2 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 1975)

× 8. — Ad ve soyadlarının nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/86; C. Senatosu : 1/308) (S. Sayısı : 454) (Dağıtma tarihi : 4 . 3 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 1975)

× 9. — Vatansızlık hallerinin sayısının azaltılmasına dair sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/85; C. Senatosu : 1/307) (S. Sayısı : 455) (Dağıtma tarihi : 4 . 3 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

× 10. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/88; C. Senatosu : 1/299) (S. Sayısı : 456) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1975) (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

× 11. — 19 . 7 . 1972 günlü ve 1615 sayılı Gümrük Kanununun bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına ve bu maddeler yerine yeni maddeler konulmasına ve 7 . 1 . 1932 günlü ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine dair Kanunun değişik 24 ncü maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/172; C. Senatosu : 1/326) (S. Sayısı : 457) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1975) (Bitiş tarihi : 7 . 5 . 1975)

× 12. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geri verilmesi ve Ceza İşlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve

Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/87; C. Senatosu : 1/301) (S. Sayısı : 458) (Dağıtma tarihi : 12 . 3 . 1975) (Bitiş tarihi : 29 . 4 . 1975)

× 13. — Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/63; C. Senatosu : 1/302) (S. Sayısı : 459) (Dağıtma tarihi : 12.3.1975). (Bitiş tarihi : 28 . 4 . 1975)

14. — 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/49: C. Senatosu : 1/336) (S. Sayısı : 463) (Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1975) (Bitiş tarihi : 20 . 6 . 1975)

15. — Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/189; C. Senatosu : 1/334) (S. Sayısı : 464) (Dağıtma tarihi : 1 . 4 . 1975) Bitiş tarihi : 20 . 6 . 1975)

16. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının, Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan Komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/179; C. Senatosu : 1/335) (S. Sayısı : 465) (Dağıtma tarihi : 2.4.1975) (Bitiş tarihi : 20.6.1975)

17. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/177; C. Senatosu : 1/333) (S. Sayısı : 466) (Dağıtma tarihi : 2 . 4 . 1975) (Bitiş tarihi : 20 . 6 . 1975)

18. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/178; C. Senatosu : 1/332) (S. Sayısı : 467) (Dağıtma tarihi : 2 . 4 . 1975) (Bitiş tarihi : 20 . 6 . 1975)

19. — 21 Haziran 1927 Tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/235; C. Senatosu : 1/337) S. Sayısı : 470) (Dağıtma tarihi: 11 . 4 . 1975)

Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve köy tüzel kişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/171; C. Senatosu : 1/310)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 98)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1124

31 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 30 . 1 . 1975 tarihli 33 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Belediyelerin, Belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve Köy tüzel kişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 24 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 21, 30 . 1 . 1975 tarihli 28 ve 33 ncü birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 98)

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/130
Karar No. : 5

6 / 2 / 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 30 Ocak 1975 tarihli ve 33 ncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Belediyelerin, Belediyelere Bağlı Müessese ve İşletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerin ve Köy Tüzel Kişiliğinin Bir Kısım Borçlarının Tahkimi Hakkında Kanun Tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 31 Ocak 1975 tarihli ve 1124 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 6 Ocak 1975 tarihli Birleşiminde Maliye Bakanlığı temsilcileri ile İller Bankası Genel Müdürü de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

I. — Tasarı, Belediyelerin günümüzdeki malî olanak sorunları nedeni ile, belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin Hazineye, Kamu İktisadî Teşebbüslerine, İller Bankasına, belediye borçlarından dolayı Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin birbirlerine olan seyyaliyetini yitirmiş borçlarının tahkimini öngörmektedir.

Gelir kaynaklarının merkezî idare ile mahallî idareler ve bu arada özellikle belediyeler düzeyinde ahenkli bir şekilde bölüştürülerek belediyelerin sıhhatli gelirlere kavuşturulması imkânlarının ve bunun sonuçu olarak da kanunlar ile kendilerine verilen görevleri yeterli düzeyde gerçekleştirememeleri ve değ-

şen ekonomik ve sosyal şartlara uyamamaları vakıası karşısında belediyelere 441 sayılı Devlet Yatırım Bankası Kanunu gereğince Devlet Yatırım Bankası ve İller Bankası aracılığı ile Hazineden kredi açılmak sureti ile malî imkânların genişletilmesi yoluna gidilmiş ancak, belirtilen yöntemlerle belediyelere gerek Hazineden ve gerek İller Bankasından verilen kredi ve ikrazların vadeleri geldiği tarihte ilgili belediyeler tarafından değinilen malî olanaksızlıkların bir sonuçu olarak ödenme imkânına sahip bulunulamadığı gerçeği ile de karşılaşılmıştır.

Bu itibarla belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin geniş ölçüde malî imkânsızlıklarının sonucu olan hizmet yetersizliklerinin telâfisi için gerekli tedbirlerin alınması zorunlu bir nitelik kazanmıştır.

Tasarının gerekcesinde belirtildiği üzere belediyelerin, yükümlülükleri altındaki kamu hizmetlerini yapabilmeleri ve bozulmuş olan malî durumlarını düzeltebilmeleri sorununa iki temel yönden yaklaşmak mümkün olup bunlardan birincisini malî tevzin probleminin ve Belediyeler Gelir Kanununun yeniden ele alınması ve ikincisi ise belediye borçları üzerinde kısa dönemli hafifletici bir malî operasyona gidilmesidir.

İşbu tasarı ile başlangıçta değinildiği üzere tahkim yoluna gidilmekte ve yukarıda belirtilen kısa vadeli tedbirin gerçekleştirilmesi amaç bilinerek belediyelerin ve belediyelere bağlı müessse ve işletmelerin Hazineye, Kamu İktisadi Teşebbüslerine, İller Bankasına, belediye borçlarından dolayı Kamu İktisadî Teşebbüslerinin, Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına ve birbirlerine olan seyyaliyetini yitirmiş borçları tahkim edilmektedir. Tahkim edilecek borçlar arasında kamulaştırmadan ve taahhüt bedellerinden doğanlar yer almamaktadır.

Malî Porte : Tasarı kanunlaştığı takdirde malî portesinin tahlili şu şekilde yapılabilir. Ancak bilindiği üzere malî yıl başı Mart 1975 tarihi olarak geçerli kabul edildiği cihetle ve bu tarihe de gelinmemiş bulunduğundan ötürü tabloda verilen rakkamlar şu ana kadar elde edilen ve tahkime tabi tutulacak tutarları göstermektedir.

	31 Aralık 1974 itibarıyle (Milyon TL.)
Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin Hazineye	461.1
Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin Kamu İktisadî Teşebbüslerine	929.9
Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin İller Bankasına	2.526.5
Kamu İktisadî Teşebbüslerinin T. C. Merkez Bankasına	25.072.0
Kamu İktisadî Teşebbüslerinin birbirlerine	1.512.0
Toplam borçları	30.505.5

Not : Devlet Yatırım Bankasının Özel Fon münasebeti ile Merkez Bankasına olan 5.934.0 milyon liralık borcu yukarıdaki hesaba dahil değildir.

Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Merkez Bankasına 31 Aralık 1974 tarihindeki borçları kuruluşlar itibarıyle aşağıdadır.

Kurum adı	Borç miktarı (Milyon TL.)
T. M. Ofisi	6.700.0
Sümerbank	1.094.0
Şeker Fabrikası T. A. Ş.	976.0
Tekel Genel Müdürlüğü (Katma bütçeli bir kuruluştur.)	2.270.0
Ziraat Bankası (Tarım Kredi Kooperatifleri)	2.877.0
Tarım Satış Kooperatifleri	11.155.0
Toplam :	**25.072.0**

Komisyonumuz, belediyelerin bozulmuş olan malî durumlarının düzeltilmesine ivedi bir çare getiren bu tasarının tümünü bu ivedi niteliği ile benimsemiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11 nci maddeleri Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

Madde 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi ile öngörülen tedbir esas itibarıyle Komisyonumuzca da kabul edilmiş ancak, madde metninde esas kabul edilen % 3 faiz nispeti Komisyonumuzda hazır bulunan İller Bankası Genel Müdürünün yaptığı açıklamalar ışığında ve söz konusu bankanın yapacağı yatırımlardaki, olumsuz etkisi gözetilmek suretiyle % 5 olarak yeniden tespit edilmiş ve madde bu şekliyle kabul olunmuştur.

III - Tasarının belediyelerin içinde bulundukları malî bunalım karşısında ivedi bir tedbir olarak getirildiğini gözeten Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara *Y. Köker*	Başkan Vekili Konya *F. Özlen*	Sözcü Uşak *M. F. Atayurt*
Kâtip Yozgat S. E. Ergin Toplantıda bulunamadı	Aydın *İ. C. Ege*	Cumhurbaşkanınca S. Ü. N. Talû Toplantıda bulunamadı.
Diyarbakır A. Erdoğan Toplantıda bulunamadı	Edirne 4 ncü maddeye muhalifim *M. N. Ergeneli*	Elâzığ *S. Hazerdağlı*
Rize *T. Doğan*	Sivas K. Kangal Toplantıda bulunamadı	Tabiî Üye S. Karaman Toplantıda bulunamadı.
Trobzon A. Ş. Ağanoğlu Toplantıda bulunamadı	Urfa *İ. H. Balkıs*	Yozgat V. Uyar Toplantıda bulunamadı.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve köy tüzel kişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında kanun tasarısı	*Belediyelerin, belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin ve köy tüzel kişiliğinin bir kısım borçlarının tahkimi hakkında Kanun tasarısı*
MADDE 1. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin, köy tüzel kişiliklerinin Hazineye, Kamu İktisadî Teşebbüslerine ve Kamu İktisadî Teşebbüslerinin birbirlerine ve T. C. Merkez Bankasına 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile olan bir kısım borçları bu kanun hükümleri çerçevesinde tahkim olunur.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin Hazineye olan borçları	
MADDE 2. — Belediyelere, bütçe kanunları ve 12 . 3 . 1964 tarih, 441 sayılı Devlet Yatırım Bankası Kanununun 5-b/3 maddesi gereğince Devlet Yatırım Bankası ve İller Bankası aracılığı ile Hazine tarafından açılmış olan kredilerin 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile ödenmemiş bakiyeleri 10 yıl ödemesiz devreden sonra 20 yılda ve altışar aylık eşit taksitler halinde borçlu belediyeler tarafından Hazineye ödenir. Belediyeler borç bakiyeleri üzerinden Hazineye yıllık % 3 faiz öderler. Faiz ödemeleri ödemesiz devre içinde de yapılır. 31 . 12 . 1974 tarihindeki borç bakiyelerine mahsuben, bu tarihten sonra belediyelerden yapılmış olan kesintiler ilerde faiz ve anapara taksitlerine mahsubedilmek üzere emanete alınır.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin Kamu İktisadî Teşebbüslerine olan borçları	
MADDE 3. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin ve köy tüzel kişiliklerinin Türkiye Elektrik Kurumuna, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumuna, Petrol Ofisi ve Denizcilik Bankası Anonim Ortaklığına 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile olan borçlarından seyyaliyetini kaybedenler, Hazinece devralınır. Hazinece devralınan bu borçlar alacaklı kuruluşların Hazineye, mevcut ve üç yıl içinde doğacak olan borçları ile takas ve mahsup olunur. Belediyelerin Hazineye devrolunan bu borçları, 2 nci madde hükümleri esaslarına göre tahkim olunur.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin
Bu madde gereğince, Hazinece devralınarak seyyaliyetini yitiren borçların tutarı kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 4 ay içinde ilgili kuruluşların işbirliği ile Maliye Bakanlığınca saptanır.	
MADDE 4. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin, 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile İller Bankasına olan borç bakiyeleri, 10 yıllık ödemesiz devreden sonra, 15 yılda ve altışar aylık eşit taksitler halinde, borçlular tarafından İller Bankasına ödenmek üzere tahkim olunur. Borçlular, borç bakiyeleri üzerinden, İller Bankasına, yıllık % 3 faiz öderler. Faiz ödemeleri, ödemesiz devre içinde de yapılır. İller Bankasının bu tahkimler dolayısıyle ortaya çıkacak açığı Maliye Bakanlığınca yıllık yatırım ve finansman programı çerçevesinde sağlanır. 31 . 12 . 1974 tarihindeki borç bakiyelerine mahsuben, bu tarihten sonra belediyelerden yapılmış olan kesintiler alacaklılarına geri verilir.	MADDE 4. — Belediyelerin ve belediyelere bağlı müessese ve işletmelerin 31 . 12 . 1974 tarihi itibarı ile İller Bankasına olan borç bakiyeleri, 10 yıllık ödemesiz devreden sonra, 15 yılda ve altışar aylık eşit taksitler halinde, borçlular tarafından İller Bankasına ödenmek üzere tahkim olunur. Borçlular, borç bakiyeleri üzerinden, yıllık % 5 faiz öderler. Faiz ödemeleri, ödemesiz devre içinde de yapılır. İller Bankasının bu tahkimler dolayısıyle ortaya çıkacak açığı Maliye Bakanlığınca yıllık yatırım ve finansman programı çerçevesinde sağlanır. 31 . 12 . 1974 tarihindeki borç bakiyelerine mahsuben, bu tarihten sonra belediyelerden yapılmış olan kesintiler alacaklılarına geri verilir.
MADDE 5. — Aşağıda belirtilen borçlar, bu kanunla yapılacak tahkimin dışındadır. A) İller Bankası nezdindeki «Belediyeler Fonu» na olan borçlar, B) Belediyelerin kendi kurdukları müessese ve işletmelere olan borçları ile bu müessese ve işletmelerin, bağlı oldukları belediyelere olan borçları.	MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
Kamu İktisadî Teşebbüslerinin T .C. Merkez Bankasına olan borçları MADDE 6. — Kamu İktisadî Teşebbüslerinin T. C. Merkez Bankasına 31 . 12 . 1974 tarihi itibarıyle olan borçlarından seyyaliyetini yitirmiş olanlar Hazinece devralınır. Devralınan bu borçlar karşılığında Hazine T. C. Merkez Bankasına 100 yıl vadeli ve % 1/2 faizli tahvil verir.	MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
Yukarıdaki fıkra gereğince, borçları Hazinece devralınan Kamu İktisadî Teşebbüslerinin Hazineden, mevcut ve 3 yıl içinde doğacak görev zararı ve destekleme alım zararları alacakları bu borçlara mahsubedilir. Mahsuptan bakiye kalacak borç tutarları sermayelerine mahsubedilir. Bu madde kapsamına giren Kamu İktisadî Teşebbüslerinin borçlarından seyyaliyetini kaybetmiş olan miktarları bu kanunun yayımı tarihinden itibaren 4 ay içinde T. C. Merkez Bankası ve diğer ilgili kuruluşların işbirliği ile Maliye Bakanlığınca saptanır.	

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin
Kamu İktisadî Teşebbüslerinin kendi aralarındaki borçları	
MADDE 7. — Kamu İktisadî Teşebbüslerinin kendi aralarındaki borç ve alacaklarından 31.12.1974 tarihi itibarıyle seyyaliyetini yitirmiş olanlar Devlet Yatırım Bankasına devir ve temlik olunur. Bu suretle alacakları temlik olunan kurumların 1 . 1 . 1975 tarihinden itibaren Devlet Yatırım Bankasına ödenecek borçları bu alacaklarına mahsubedilir.	MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
Borçlu kuruluşların Devlet Yatırım Bankasına devrolunan borçları ve kurumların 31 . 12 . 1974 tarihi itibarıyle Devlet Yatırım Bankasına olan seyyaliyetini kaybetmiş borçları bu kurumlar tarafından 5 yıllık ödemesiz devreyi izleyen 5 yıl içinde altışar aylık eşit taksitler halinde Devlet Yatırım Bankasına ödenir. Bu borçlar için, ödemesiz devre de dahil olmak üzere yılda % 6 oranında faiz ödenir. Devlet Yatırım Bankasının yukarıdaki tahkim dolayısıyle ortaya çıkacak açığı Maliye Bakanlığınca yıllık yatırım ve finansman programı çerçevesinde sağlanır.	
MADDE 8. — Bu kanunda öngörülen işlemlerin yürütülebilmesi için gerekli meblâğları bütçenin ilgili tertiplerine veya yeniden açılacak özel tertiplerine gelir, ödenek ve gider kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir.	MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
MADDE 9. — Bu kanunda sayılan ve fakat borçları olmaması nedeniyle bu kanun hükmünden yararlanmayan belediyeler ve belediyelere bağlı işletmeler ile köy tüzel kişiliklerine tahkim konusu edilen hususlarla ilgili taleplerinde öncelik tanınır.	MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
MADDE 10. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.
MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Maliye Bakanı yürütür.	MADDE 11. — Millet Meclisi metninin 11 nci maddesi Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 443

Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/144; C. Senatosu : 1/303)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 75)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 987

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Hayvanların Uluslararası Nakliyat Sırasında Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 30 . 5 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sıyısı : 75)

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/303
Karar No. : 12

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

18 . 2 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Hayvanların Uluslararası Nakliyat Sırasında Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle incelendi ve görüşüldü.

Kanun Tasarısının gerekçesinde belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden tasarı Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığasaygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip	Üye
Bursa	Ankara	Manisa	Niğde
İ. S. Çağlayangil	*H. O. Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*	*H. A. Göktürk*

Üye	Üye	Üye	Üye
İzmir	Trabzon	İzmir	Tabiî Üye
M. Bozoklar	*R. Zaloğlu*	N. Çağatay	*A. Yıldız*
		İmzada bulunamadı	

Üye
C. Bşk. S. Ü.
N. Erim

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı	*Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı*
MADDE 1. — 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Hayvanların Uluslararası nakliyat sırasında korunmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 444

Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/127; C. Senatosu : 1/304)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 74)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 921

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Cenazelerin Nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not :

Bu tasarı 14 . 5 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 74)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/304
Karar No. : 12

18 . 2 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Cenazelerin Nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında, ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar üzerinde yapılan müzakereden sonra, bu hususlar uygun mütalâa edildiğinden tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Bursa	Ankara	Manisa
İ. S. Çağlayangil	*H. O. Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*

Üye	Üye	Üye
Niğde	İzmir	Trabzon
H. A. Göktürk	*M. Bozoklar*	*R. Zaloğlu*

Üye	Üye	Üye
İzmir	Tabiî Üye	Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye
N. Çağatay	*A. Yıldız*	*N. Erim*
İmzada bulunamadı.		

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı	*Cenazelerin nakli Anlaşmasının onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı*
MADDE 1. — 26 Ekim 1973 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Cenazelerin nakli Anlaşması» nın onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 448

Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/153; C. Senatosu : 1/300)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 93)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1010

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 5 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 93)

Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/300
Karar No. : 16

11 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 1010 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 11 Şubat 1975 tarihli Birleşiminde ilgili hükümet temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I) Tasarı, 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Avrupa Konseyi ülkeleri arasındaki ilişkilerin gelişmesi nedeni ile yabancı ülkelerde yapılan vasiyetnamelerin her geçen gün arttığı, tasarının gerekçesinde açık bir dil ile belirtilmiştir. Aynı gerekçede, anılan ülkeler-

de vasiyetnamelerin düzenlenmesi konusunda farklı sistemlerin benimsenmiş olduğu da ileri sürülmektedir. Uygulama gerçekleri gözetilerek, uluslararası bir tescil sisteminin gerektiği görüşü ile hazırlanan «Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesi» vasiyetnamelerin millî tescil merkezlerinde kaydedilmelerini ve bu konuda âkıd devletler arasında işbirliği yapılmasını öngören bir usul ihdası yolu ile vasiyetçilerin iradelerinin yerine getirilmesini kolaylaştırmak amacını gütmektedir.

Özellikle yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın düzenleyecekleri vasiyetnameler yönünden önem taşıyan sözleşme ile ihdas edilen usul, mevzuatımıza aykırı bulunmadığı gibi hukuk sistemimize de uygundur.

Arz edilen görüşler ile getirilen sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin bu tasarı, yurt dışındaki vatandaşlarımızın yararına bir düzenleme kabul edilmek sureti ile Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Samsun *R. Rendeci*	Sözcü Eskişehir *Ö. Ucuzal*	Kâtip Malatya N. Akyurt Toplantıda bulunamadı.
Kastamonu *A. N. Tuna*	Ankara *T. Kapanlı*	Amasya *M. Zeren*
Artvin R. Kocaman Toplantıda bulunamadı.	Bursa *Ş. Kayalar*	C. Bşk. S. Ü. F. Çelikbaş Toplantıda bulunamadı.
C. Bşk. S. Ü. *N. Erim*	Hatay M. Deliveli Toplantıda bulunamadı.	Zonguldak M. A. Pestilci Toplantıda bulunamadı.
İstanbul *F. H. Esatoğlu*	Tabiî Üye *M. Ataklı*	İstanbul R. Erdem Toplantıda bulunamadı.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu *18 . 2 . 1975*
Esas No. : 1/300
Karar No. : 18

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı, Komisyonumuzda ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle 18 . 2 . 1975 tarihinde yapılan toplantıda tetkik ve müzakere olundu.

1. Tasarı, 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Özellikle yurt dışında bulunan vatandaşlarımızın düzenleyecekleri vasiyetnameler bakımından önem taşıyan sözleşme ile ihdas edilen usul, hukuk sistemimize aykırı bulunmamaktadır.

Bu bakımdan tasarının gerekçesinde açıkça belirtilen hususlar Komisyonumuzca da benimsendiğinden tasarı Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Kanunda Sözcü ve Kâtip
Bursa	Ankara	Manisa
İ. Sabri Çağlayangil	*H. Oğuz Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*
Üye	Üye	Üye
Niğde	İzmir	Trabzon
H. Avni Göktürk	*M. Bozoklar*	*R. Zaloğlu*
Üye	Üye	Üye
İzmir	Tabiî Üye	C. Bşk. S. Ü.
N. Çağatay	*A. Yıldız*	*N. Erim*
İmzada bulunamadı.		

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin
Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı	*Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı*	*Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı*
MADDE 1. — 18 Nisan 1974 tarihinde Strazburg'da imzalanan «Vasiyetnamelerin tescili konusunda bir usul kurulmasına dair Avrupa Sözleşmesi» nin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Türkiye Noterler Birliği, Sözleşmenin 3 ncü maddesinde öngörülen «Millî tescil merkezi» görevlerini Sözleşme hükümleri uyarınca yürütür. Bu görevin yerine getirilme şekli ve usulü 1512 sayılı Noterlik Kanununun 198 nci maddesi uyarınca çıkarılacak yönelikte gösterilir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Millet Meclisince kabul edilen 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 449

Evlenme ile nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/160; C. Senatosu : 1/298)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 104)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1095

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28.1.1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 17 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi : S. Sayısı : 104)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/298
Karar No. : 19

11 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 1095 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 11 Şubat 1975 tarihli Birleşiminde ilgili bakanlık temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

I. Tasarı, Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğunu öngörmektedir.

Türkiye'nin de üyesi bulunduğu Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu tarafından, kuruluşunun amacına uygun olarak, üye ülkelerin kişi halleri mevzuatında yakınlaşma sağlamak, kanunlarındaki boşlukları doldur-

mak, vatandaşlarının diğer ülke devletlerinde bulundukları sırada kişi halleri ile ilgili işlemlerinde kolaylık görmelerini temin etmek gayesiyle bir seri sözleşme hazırlanmış ve bu sözleşmeler, üye devletler tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu seriden olarak 10 Eylül 1970 tarihinde Roma'da imzalanan «Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşme», âkit devletlerden birinde evlenme yolu ile yapılan nesep düzeltilmesinin diğer âkit devletlerde de geçerli sayılmasını öngörmektedir. Sözleşme bir yandan, âkit devletlerde geçerli olabilmesi için, nesep düzeltilmesinin dayandırılması gereken kanunu saptamak, diğer yandan nesebi düzeltilmiş çocuklarla ilgili kişi halleri sicillerinin işlenmesinde uyulacak esasları tespit etmek amacını gütmektedir.

Esas itibariyle, Medenî Kanunumuzun 247 nci maddesi, «Evlenme ile nesebin düzeleceğini» kabul etmiştir. Böylece mevzuatımıza da uygun düşen adı geçen sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasını öngören kanun tasarısını komisyonumuz benimsemiştir.

II. Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Kastamonu
Samsun	Eskişehir	Malatya	*A. N. Tuna*
R. Rendeci	*Ö. Ucuzal*	N. Akyurt	
		Toplantıda bulunamadı.	
Ankara	Amasya	Artvin	Bursa
T. Kapanlı	*M. Zeren*	R. Kocaman	*Ş. Kayalar*
		Toplantıda bulunamadı.	
C. Bşk. Seç. Üye	C. Bşk. Seç. Üye	Hatay	Zonguldak
F. Çelikbaş	*N. Erim*	M. Deliveli	M. A. Pestilci
Toplantıda bulunamadı.		Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı.

İstanbul	Tabiî Üye	İstanbul
F. H. Esatoğlu	*M. Ataklı*	R. Erdem
		Toplantıda bulunamadı.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri Turizm ve Tanıtma Komisyonu *18 . 2 . 1975*
Esas No. : 1/298
Karar No. : 17

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarı, Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğunu öngörmektedir.

Gerek tasarının gerekçesinde gerek Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunun raporunda açıkça belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Senato Genel Kuruluna sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip ve bu Kanunda Sözcü	Üye
Bursa	Ankara	Manisa	Niğde
İ. Sabri Çağlayangil	*H. Oğuz Bekata*	*Oral Karaosmanoğlu*	*H. Avni Göktürk*
Üye	Üye	Üye	Üye
İzmir	Trabzon	İzmir	Tabiî Üye
Mustafa Bozoklar	*Reşat Zaloğlu*	Nazif Çağatay	*Ahmet Yıldız*
		İmzada bulunamadı	

Üye
Nihat Erim
C. Bşk. S. Ü.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin
Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı	*Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*	*Evlenme ile Nesep düzeltilmesi hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*
MADDE 1. — 10 Eylül 1970 tarihinde Roma'da imzalanan Evlenme ile Nesep Düzeltilmesi Hakkında Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 450

Evlilik bağına ilişkin kararların tanınması hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/161; C. Senatosu : 1/297)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 105)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1094

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 17 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 105)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/297
Karar No. : 17

11 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 1094 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 11 Şubat 1975 tarihli Birleşiminde ilgili hükümet temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde de belirtildiği üzere, Türkiye'nin de üyesi bulunduğu Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu tarafından, kuruluşunun amacına uygun olarak, üye ülkelerin kişi halleri mevzuatında yakınlaşma sağlamak, kanunlardaki boşlukları doldurmak, vatandaşlarının diğer ülkelerde bulundukları sırada, kişi halleri ile ilgili işlemlerinde kolaylık görmelerini temin etmek gayesi ile hazırlanan ve ilgili ülkelerce imzalanan sözleşmeler arasındaki 8 Eylül 1967 tarihinde Lüksenburg'ta imzalanan «Evlilik bağına ilişkin kararların tanınması hakkında sözleşme» esas itibarı ile evlilik bağına ilişkin kararların özellikle boşanma kararlarının, verildikleri ülkeler dışındaki ülkelerde tanınmasından meydana gelen zorlukları imkânlar ölçüsünde çözümlemek amacını gütmektedir.

Mevzuatımıza aykırılık teşkil etmeyen ve hukuk sistemimize uygun olan işbu sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya esas sözleşme metnini inceleyen Komisyonumuz, sözleşmenin 3 ncü maddesinin 1 nci bendinin :

«1. Her iki eş veya talebin reddini gerektiren bir karar bahis konusu oldukta, eşlerden yalnız biri bu devletin uyrukluğunda ise»,

Sözleşmenin 3 ncü maddesinin 2 nci bendinin :

«2. Kararın dermeyan edildiği devlette, Devletler Özel Hukukunca saptanan kanunun uygulanması ile hasıl olacak neticeye aykırı bir sonuca varılmışsa.»

şeklinde olmaları gerekirken bir tercüme hatası ile basılı biçimde gösterilmiş olduğunu tespit etmiş ve sözü edilen hükümleri metnin Fransızca ifadesine uygun olarak yukarıda açıklandığı şekilde anlayarak kabul etmiş ve bundan böyle ilgili heyetlerde bu yolda yapılacak tercüme işlemlerinde Hukuk Müşavirlerinin bizzat hazır bulunup metni, gerek hukuk sistemimize gerek hukuk mevzuatımıza uygun bir lisan birliği içinde tanzim edip ilgili tasarıların ancak böylece yasama organının onayına arz olunabilmesi konusundaki temennisini raporda belirtmeyi de karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Samsun *R. Rendeci*	Sözcü Eskişehir *Ö. Ucuzal*	Kâtip Malatya N. Akyurt Toplantıda bulunamadı.
Kastamonu *A. Nusret Tuna*	Ankara *T. Kapanlı*	Amasya *M. Zeren*
Artvin R. Kocaman Toplantıda bulunamadı.	Bursa *Ş. Kayalar*	C. Bşk. S. Ü. F. Çelikbaş Toplantıda bulunamadı.
C. Bşk. S. Ü. *N. Erim*	Hatay M. Deliveli Toplantıda bulunamadı.	Zonguldak M. Ali Pestilci Toplantıda bulunamadı.
İstanbul Söz hakkım saklıdır. *F. Hakkı Esatoğlu*	Tabiî Üye *M. Ataklı*	İstanbul R. Erdem Toplantıda bulunamadı.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/297
Karar No. : 16

18 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında ilgili bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

1. Tasarı, Evlilik Bagına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun bulunmasını öngörmektedir.

Mevzuatımıza aykırılık teşkil etmeyen ve hukuk sistemimize uygun olan işbu sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin tasarı Komisyonumuzca da benimsenerek, Millet Meclisi Metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

2. Tasarıya esas sözleşme metnini inceleyen Komisyonumuz, Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu Raporunu da dikkate alarak, Sözleşmenin 3 ncü maddesinin 1 nci bendinin :

1. «Her iki eş veya talebin reddini gerektiren bir karar bahis konusu oldukta, eşlerden yalnız biri bu devletin uyrukluğunda ise,»

Sözleşmenin 3 ncü maddesinin 2 nci bendinin :

2. «Kararın dermeyan edildiği devlette, Devletler Özel Hukukunca saptanan kanunun uygulanması ile hâsıl olacak neticeye aykırı bir sonuca varılmışsa.» şeklinde olmaları gerekirken tercüme hatası ile basılı biçimde gösterilmiş olduğunu tespit etmiş ve bu hükümleri metnin Fransızca ifadesine uygun olarak yukarıda açıklandığı şekilde anlayarak kabul etmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Kanunda Sözcü ve Kâtip
Bursa	Ankara	Manisa
İ. Sabri Çağlayangil	*H. Oğuz Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*
Üye	Üye	Üye
Niğde	İzmir	Trabzon
H. Avni Göktürk	*M. Bozoklar*	*R. Zaloğlu*
Üye	Üye	Üye
İzmir	Tabiî Üye	C. Bşk. S. Ü.
N. Çağatay	*A. Yıldız*	*N. Erim*
İmzada bulunamadı.		

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin
Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı	*Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*	*Evlilik Bağına İlişkin Kararların Tanınması Hakkında Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*
MADDE 1. — 8 Eylül 1967 tarihinde Lüksemburg'da imzalanan Evlilik Bağına İlişkin Kararların tanınması hakkında sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 452

«Sivil havacılık güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/145; C. Senatosu : 1/306)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 72)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 984

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine İlişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 30 . 5 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli, 25, 27, 28 ve 31 nci birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 72)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet
Komisyonu
Esas No. : 1/306
Karar No. : 18

11 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun Dışı Eylemlerin Önlenmesine ilişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 984 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 11 Şubat 1975 tarihli Birleşiminde ilgili Bakanlık temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I) Tasarı, sivil havacılık güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Uçak kaçırma olaylarının önlenmesini ve faillerinin cezalandırılmasını sağlayacak hukukî tedbirleri saptamak amacıyle Sivil Havacılık Örgütü devamlı çalışmalar yapmaktadır. Bu çalışmalardan, 1963 yılı Ağustos ve Eylül aylarında yapılmış olan Tokyo Hava Hukuku Konferansında imzalanan «Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin Sözleşme» ye Türkiye'nin katılması için gerekli katılmanın uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı ile 1970 yılı Aralık ayında La Haye'de toplanan konferans sonunda imzalanan «Uçakların kanun dışı yollarla ele geçirilmesinin önlenmesi hakkında Sözleşme» nin Hükümetimizce de imzalandığı ve Yüce Meclislerin onayından geçerek kanunlaşıp yürürlüğe girdiği bilinmektedir.

Bu sözleşmeler, uçağa el koyma ve uçağın kontrolunu ele geçirme fiilleri ile ilgili hususları düzenlemektedir. Ancak, Sivil Havacılığa karşı yönetilen saldırılar bu fiillerden ibaret kalmadığından ve çeşitli şekillerde meydana çıkarak devam ettiğinden, daha geniş kapsamlı hukukî tedbirlerin alınması zorunlu olmuştur. Sivil Havacılık Örgütünün öncülüğü ile 8 - 28 Eylül 1971 tarihlerinde Montreal'de toplanan Uluslararası Hava Hukuku Konferansı sonunda adı geçen sözleşme imzalanmış ve Hükümetimiz de 5 Temmuz 1972 tarihinde imzalayarak bu sözleşmeye katılmıştır.

Adı geçen sözleşme ile, uçuş halindeki bir uçakta bulunan kimselere karşı uçağın güvenliğini tehlikeye düşürebilecek şiddet hareketinde bulunulması, uçağın tahrip edilmesi veya hasara uğratılması, uçağa cihaz veya maddenin konulması, hava seyrüsefer kolaylıklarının işletilmesine müdahale edilmesi veya bunların hasara uğratılması, asılsız bilgiler verilerek uçağın güvenliğinin tehlikeye düşürülmesi gibi fiiller veya bunlara girişmek suç sayılmış, bu suçların şiddetle cezalandırılması, bu suçların suçluların iadesi anlaşmalarında iadesi mümkün suçlar olarak yer alması, suçluların iade edilmemesi halinde, bulunduğu ülkede cezalandırılması için gerekli tedbirlerin alınması, Sözleşmeye taraf olan devletlere bu suçların önlenmesi amacıyle her türlü tedbirin alınması öngörülmektedir.

Sivil havacılık güvenliğine bir teminat olarak getirilen bu sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair olan işbu tasarıyı Komisyonumuz benimsemiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Samsun *R. Rendeci*	Sözcü Eskişehir *Ö. Ucuzal*	Kâtip Malatya N. Akyurt Toplantıda bulunamadı.
Kastamonu *A. N. Tuna*	Ankara *T. Kapanlı*	Amasya *M. Zeren*
Artvin R. Kocaman Toplantıda bulunamadı.	Bursa *Ş. Kayalar*	C. Bşk. Seç. Üye F. Çelikbaş Toplantıda bulunamadı.
C. Bşk. Seç. Üye *N. Erim*	Hatay M. Deliveli Toplantıda bulunamadı.	Zonguldak M. A. Pestilci Toplantıda bulunamadı.
İstanbul Söz hakkım saklıdır. *F. H. Esatoğlu*	Tabiî Üye *M. Ataklı*	İstanbul R. Erdem Toplantıda bulunamadı.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/306
Karar No. : 20

18 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Sivil Havacılık Güvenliğine karşı kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunda 18 . 2 . 1975 tarihinde yapılan toplantıda tetkik ve müzakere olundu. Tasarının gerekçesinde de açıkça ifade edildiğine göre; Sivil Havacılık Güvenliğine bir teminat olarak getirilen bu Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair olan işbu tasarıyı Komisyonumuz benimsemiştir.

Millet Meclisinin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Kanunda Sözcü ve Kâtip
Bursa	Ankara	Manisa
İ. S. Çağlayangil	*H. O. Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*
Üye	Üye	Üye
Niğde	İzmir	Trabzon
H. A. Göktürk	*M. Bozoklar*	*R. Zaloğlu*
Üye	Üye	Üye
İzmir	Tabiî Üye	C. Bşk. S. Ü.
N. Çağatay	*A. Yıldız*	*N. Erim*
İmzada bulunamadı.		

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin
«Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı	*«Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*	*«Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*
MADDE 1. — «Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı Kanun dışı eylemlerin önlenmesine ilişkin» 23 Eylül 1971 tarihli Montreal Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

«Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/146; C. Senatosu : 1/305)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 73)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 985

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28.1.1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 30 . 5 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 73)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/305
Karar No. : 15

11 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, «Uçaklarda İşlenen Suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 985 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 11 Şubat 1975 tarihli Birleşiminde ilgili bakanlıkların temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I. Tasarı, «Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde belirtildiği üzere, son yıllarda sivil havacılık sahasında görülen çeşitli kanunsuz hareketlerin önlenmesi ve faillerinin cezalandırılması maksadı ile yeni tedbirler düşünülüp - Lâ Haye- ve - Montreal - sözleşmeleri gibi metinler konulurken birçok devletler de, bu sahada belirli bir konuyu düzenleyen - Tokyo Sözleşmesi - ne katılmakta yarar görmüşlerdir.

Tokyo Sözleşmesi, ceza kanunlarında yer alan suçlara ve suç olmasa dahi uçağın ve içindekilerin güvenliğini tehlikeye düşürecek veya uçakta düzen ve disiplini bozan fiiler hakkında uygulanacaktır. Sözleşmede, bu suç ve fiiller ile ilgili olarak uçağın kaptanına bazı tedbirler almak ve bunları yapan kişileri iniş yaptığı ülke makamlarına teslim etmek yetkisi tanınmıştır. Sözleşme metninde yargı hakkı esas itibarı ile uçağı tescil eden devlete ait kabul edilmekle beraber âkid devletlere de belirli hallerde yargı hakkı tanınmış ve âkid devletlere de, faili teslim almak, muhafazasını sağlamak, gerekli kovuşturma ve yargılama için işbirliğinde bulunmak kanunî imkân bulunması halinde suçluyu geri vermek, kaptanın uçağa yeniden hâkim olabilmesi için tedbirler almak, iniş için müsaade vermek, uçak ve hamûlesinin kanunî sahibine verilebilmesi yolunda tedbir almak v.d. hak ve yükümlülükler tanınmıştır.

Tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II. Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Samsun *R. Rendeci*	Sözcü Eskişehir *Ö. Ucuzal*	Kâtip Malatya N. Akyurt Toplantıda bulunamadı.
Kastamonu *A. N. Tuna*	Ankara *T. Kapanlı*	Amasya *M. Zeren*
Artvin R. Kocaman Toplantıda bulunamadı.	Bursa *Ş. Kayalar*	C. Bşk. Seç. Üye F. Çelikbaş Toplantıda bulunamadı.
C. Bşk. Seç. Üye *N. Erim*	Hatay M. Deliveli Toplantıda bulunamadı.	Zonguldak M. A. Peştilci Toplantıda bulunamadı.
İstanbul Söz hakkım saklıdır. *F. H. Esatoğlu*	Tabiî Üye *M. Ataklı*	İstanbul R. Erdem Toplantıda bulunamadı.

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/305
Karar No. : 19

18 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen. «Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştiraki ile 18 Ekim 1975 tarihinde komisyonumuzda yapılan toplantıda tetkik ve müzakere olundu.

Tasarı «Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunmasını öngörmektedir.

Bu sözleşme, ceza kanunlarında yer alan suçlara ve suç olmasa dahi uçağın ve içindekilerin güvenliğini tehlikeye düşürecek veya uçakta düzen ve disiplini bozan fiillere uygulanacaktır. Sözleşmede bu suç ve fiiller ile ilgili olarak uçağın kaptanına bazı tedbirler almak, bunları yapan kişiyi iniş yaptığı ülke makamlarına teslim etmek yetkisi tanınmıştır.

Yargı hakkı esas itibariyle uçağı tescil eden devlete ait kabul edilmekle beraber âkit devletlere de, faili teslim almak, muhafazasını sağlamak gerekli kovuşturma ve yargılama için iş birliğinde bulunmak, kanunî imkân bulunması halinde suçluyu geri vermek, kaptanın uçağa yeniden hâkim olabilmesi için tedbir almak, iniş için müsaade vermek, uçak ve hamulesini kanunî sahibine verilebilmesi yolunda tedbir almak, vesair hak ve yükümlülükler tanınmıştır.

Tasarı Millet Meclisinden gelen şekli ile komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir. Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Kanunda Sözcü ve Kâtip
Bursa	Ankara	Manisa
İ. S. Çağlayangil	*H. O. Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*
Üye	**Üye**	**Üye**
Niğde	İzmir	Trabzon
H. A. Göktürk	*M. Bozoklar*	*R. Zaloğlu*
Üye	**Üye**	**Üye**
İzmir	Tabiî Üye	C. Bşk. S. Ü.
N. Çağatay	*A. Yıldız*	*N. Erim*
İmzada bulunamadı.		

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin
«Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakında kanun tasarısı	*«Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakında kanun tasarısı*	*«Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamızın uygun bulunduğu hakında kanun tasarısı*
MADDE 1. — «Uçaklarda işlenen suçlar ve diğer bazı eylemlere ilişkin» 14 Eylül 1963 tarihli Tokyo Sözleşmesine katılmamız uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 454

Ad ve soyadlarının nüfus kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/86; C. Senatosu : 1/308)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 62)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 692

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine Yazılış Şekline İlişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not :

Bu tasarı 5 . 4 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 62)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/308
Karar No. : 11

18 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine Yazılış Şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun bulunduğundan tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip ve bu Kanunda Sözcü
Bursa	Ankara	Manisa
İ. S. Çağlayangil	*H. O. Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*

Üye Niğde *H. A. Göktürk*	Üye İzmir *M. Bozoklar*	Üye Trabzon *R. Zaloğlu*
Üye İzmir N. Çağatay İmzada bulunamadı	Üye Tabiî Üye *A. Yıldız*	Üye C. Bşk. S. Ü. *N. Erim*

İçişleri Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/308
Karar No. : 18
Sıra No. : 31

27 . 2 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine Yazılış Şekline İlişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı, Komisyonumuzun 27 Şubat 1975 tarihli toplantısında, İçişleri Bakanlığı temsilcisinin de katılması ile tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının gerekçesinde belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiştir.

Bu nedenle; Millet Meclisince kabul edilen metin aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan Aydın *C. Coşkun*	Bu Kanunun görüşülmesinde Sözcü Bursa *C. Ortaç*	Bu Kanunun görüşülmesinde Kâtip Kırşehir *H. Özmen*
Muğla *H. Menteşeoğlu*	İstanbul *V. Poyraz*	Balıkesir *H. Aslanoğlu*
Denizli *A. K. Turgut*	Hakkâri *N. Cidal*	Malatya *H. Özer*
Balıkesir *N. Sarlıcalı*	Cumhurbaşkanınca S. Ü. *S. N. Ergin*	Çorum *S. Yalçuk*

Millet Meclisinin Kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin	İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin
Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı	*Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı*	*Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı*
MADDE 1. — 13 Eylül 1973 tarihinde Bern'de imzalanan Ad ve Soyadlarının Nüfus Kütüklerine yazılış şekline ilişkin Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

AD VE SOYADLARININ NÜFUS KÜTÜKLERİNE YAZILIŞ ŞEKLİNE İLİŞKİN SÖZLEŞME

Adların ve soyadlarının nüfus kütüklerine benzer şekilde kayıt edilmesini sağlamak arzusu ile bu Sözleşmeyi imzalayan Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu üyesi Devletler, aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır :

Madde — 1

Bu sözleşme, uyrukluğu ne olursa olsun, tüm kişilerin adlarının ve soyadlarının nüfus kütüklerine kaydedilmesinde uygulanır.

Bu sözleşme, Âkit Devletlerde yürürlükte bulunan, adların ve soyadlarının saptanmasına ilişkin mevzuatın uygulanmasına halel getirmez.

Bu sözleşme, yeni bir belgenin hazırlanması için ibraz edilen belge ve evrak düzenlendikten sonra, adlarda ve soyadlarda meydana gelen kanunî değişikliklere hiçbir şekilde engel teşkil etmez.

Bu Sözleşme, yeni bir belge düzenlemekle görevlendirilen makamın, kendisine ibraz edilen belge ve evrakta bulunabilecek adlara ve soyadlara ilişkin açık imlâ yanlışlarını düzeltmesine mâni değildir.

Madde — 2

Bir Âkit Devlet makamı tarafından, bir nüfus kütüğüne bir kayıt düşülmesi gerektiği takdirde ve bu amaçla, ad ve soyadları bu belgenin düzenleneceği dil alfabesiyle yazılmış nüfus kayıt örneği veya bir başka belge ibraz edilmiş ise, bu ad ve soyadları harfiyen, değiştirilmeksizin ve tercüme edilmeksizin kayda geçirilir.

Bu ad ve soyadlarında bulunan ayırıcı harf işaretleri de, belgenin düzenleneceği dil alfabesinde bu işaretler olmasa dahi, aynen yazılır.

Madde — 3

Bir Âkit Devlet makamı tarafından, nüfus kütüğüne bir kayıt düşülmesi gerektiği takdirde ve bu amaçla, ad ve soyadlarını bu belgenin düzenleneceği dil alfabesinden başka bir yazı ile gösteren bir nüfus kayıt örneği veya diğer bir belgen ibraz edilmişse, bu ad ve soyadları tercüme edilmeksizin ve mümkün olan ölçüde, harflerin kullanılacak dil alfabesine uydurularak nakledilmesi suretiyle yazılır.

Uluslararası Standartlar Örgütünce (I. S. O.) önerilen esaslar varsa bunların uygulanması gerekir.

Madde — 4

İbraz edilen çeşitli belgelerde, adların ve soyadların yazılışlarında farklılıklar bulunması halinde, ilgili, kimliğini tespit eden nüfus kaydı veya belgelerin düzenlendiği sırada hangi devletin uyruğu ise, o belgelere göre gösterilir.

Bu hükmün uygulanmasında, «uyruk» deyimi, kişisel statüsü söz konusu devlet kanunlarınca düzenlenen ve bu devletin vatandaşı olan kimseleri kapsar.

Madde — 5

İç hukukta aksine hüküm bulunmadığı takdirde, bir Âkit makam tarafından nüfus kütüklerine düşülen bütün kayıtlarda soyadı olmayan veya bilinmeyen kimse, sadece öz adı ile gösterilir. Bu kimsenin öz adları da yoksa, veya bunlar da bilinmiyorsa, kayıtta, tanındığı lâkap ile gösterilir.

Madde — 6

Âkit Taraflar makamlarınca nüfus kütüğüne düşürülen iki veya daha fazla kayıtta, aynı kimsenin, değişik ad veya soyadlarla gösterilmesi halinde, her Âkit Tarafın yetkili makamları, gerektiğinde farklılıkların giderilmesi için tedbirler alacaktır.

Âkit Devlet makamları, bu amaçla aralarında doğrudan doğruya yazışabilirler.

Madde — 7

Mümzi Devletler, bu Sözleşmenin kendi ülkelerinde yürürlüğe girmesi için gerekli işlemlerin yapıldığını İsviçre Federal Hükümetine bildireceklerdir. İsviçre Federal Hükümeti, yukardaki fıkraya göre yapılmış her bildirimden Âkit Devletleri ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

Madde — 8

Bu Sözleşme, ikinci bildirimin tevdi edildiği tarihi izleyen otuzuncu gün yürürlüğe girecek ve bu andan itibaren, söz konusu işlemi tamamlamış olan iki devlet arasında geçerli olacaktır. Yukardaki maddede öngörülen işlemi sonradan tamamlayan her Âkit Devlet için Sözleşme, bildirimlerin tevdii tarihinden itibaren otuzuncu gün geçerli olacaktır.

Madde — 9

Bu Sözleşme, Âkit Devletlerin her birinin ülkesinin tamamında bihakkın uygulanır.

Her Devlet, imza, bildirim, katılma sırasında veya sonradan İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirim ile, bu sözleşme hükümlerinin anavatan dışı topraklarının ve uluslararası sorumluluğunu taşıdığı devlet veya ülkelerin birinde veya bir kaçında uygulanacağını beyan edebilir. İsviçre Federal Hükümeti, bu son bildirimden her Âkit Devleti ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir. Bu sözleşme hükümleri, bildirimde belirtilen ülkede veya ülkelerde, söz konusu bildirimin İsviçre Federal Hükümetince alındığı tarihten itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uyarınca beyanda bulunmuş olan her Devlet, sonradan, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirim ile, bu sözleşmenin ilk bildirimde belirtilen devlet veya ülkelerin birinde veya birkaçında uygulanmasına son verileceğini her zaman bildirebilir.

İsviçre Federal Hükümeti, Âkit Devletlerden her birini ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu yeni bildirimden haberdar edecektir.

Bu sözleşme, anılan bildirimin İsviçre Federal Hükümetine tevdi edildiği tarihten itibaren altmışıncı gün, söz konusu devlet veya ülkede uygulamadan kalkacaktır.

Madde — 10

Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu, Avrupa Konseyi, Birleşmiş Milletler Örgütü veya Birleşmiş Milletlerin İhtisas örgütlerinden birinin üyesi olan her devlet bu sözleşmeye katılabilir. Katılma belgesi, İsviçre Federal Hükümeti nezdine tevdi edilecektir. İsviçre Federal Hükümeti, Âkit Devletlerden her birinin ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini her katılma belgesi tevdiinden haberdar edecektir. Sözleşme, katılan devlet bakımından, katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten itibaren otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Katılma belgesinin tevdii ancak, bu sözleşme yürürlüğe girdikten sonra mümkündür.

Bu sözleşme, süresiz yürürlükte kalacaktır. Bununla beraber, her Âkit Devlet, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği yazılı bir bildirimle, her zaman sözleşmeyi feshetmek hakkına sahip olacak ve adı geçen Hükümet, diğer Âkit Devletleri ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu bildirimden haberdar edecektir.

Söz konusu fesih hakkı, sekizinci maddede öngörülen bildirimden veya katılmadan itibaren, bir yıllık bir süre tamamlanmadan kullanılamaz.

Fesih hakkı, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen bildirimin İsviçre Federal Hükümetince alındığı tarihten itibaren altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler, bu sözleşmeyi imzalamışlardır.

İsviçre Federal Hükümeti arşivlerine tevdi edilmek ve aslına uygunluğu onaylanmış birer örneği diplomasi yolu ile Âkit Devletlerden her birine ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine gönderilmek üzere, bir tek nüsha halinde, on üç Eylül bin dokuz yüz yetmiş üç günü Bern'de tanzim olunmuştur.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 455

Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına Dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve İçişleri komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/85; C. Senatosu : 1/307)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 60)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 691

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 5.4.1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 60)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/307
Karar No. : 13

18 . 2 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında, ilgili bakanlık temsilcilerininde iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısının gerekçesinde belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince İçişleri Komisyonuna tevdi edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip ve bu Kanunda Sözcü
Bursa	Ankara	Manisa
İ. S. Çağlayangil	*H. O. Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*

Üye Niğde *H. A. Göktürk*	Üye İzmir *M. Bozoklar*	Üye Trabzon *R. Zaloğlu*
Üye İzmir N. Çağatay İmzada bulunamadı	Üye Tabiî Üye *A. Yıldız*	Üye C. Bşk. S. Ü. *N. Erim*

İçişleri Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 1/307
Karar No. : 19
Sıra No. : 32

27 . 2 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzun 27 Şubat 1975 tarihli toplantısında, İçişleri Bakanlığı temsilcisinin katılmasiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının ,gerekçesinde belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiştir.
Bu nedenle; Millet Meclisince kabul edilen metin aynen kabul edilmiştir.
Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan Aydın *C. Coşkun*	Bu Kanunun görüşülmesinde Sözcü Bursa *C. Ortaç*	Bu Kanunun görüşülmesinde Kâtip Kırşehir *H. Özmen*
Muğla *H. Menteşeoğlu*	İstanbul *V. Poyraz*	Balıkesir *H. Aslanoğlu*
Denizli *A. K. Turgut*	Hakkâri *N. Cidal*	Malatya *H. Özer*
Balıkesir *N. Sarlıcalı*	Cumhurbaşkanınca S. Ü. *S. N. Ergin*	Çorum *S. Yalçuk*

Millet Meclisinin Kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin	İçişleri Komisyonunun kabul ettiği metin
Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı	*Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı*	*Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun bulunduğu hakkında Kanun tasarısı*
MADDE 1. — 13 Eylül 1973 tarihinde Bern'de imzalanan Vatansızlık Hallerinin Sayısının Azaltılmasına dair Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

VATANSIZLIK HALLERİNİN SAYISININ AZALTILMASINA DAİR SÖZLEŞME

Vatansızlık hallerinin azaltılmasını arzu eden ve bu Sözleşmeyi imzalayan Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu üyesi Devletler, aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır.

MADDE — 1

Âkit Devletlerden birinin vatandaşı olan bir kadının çocuğu, vatansız kalması halinde, doğumla anasının vatandaşlığını kazanır. Bununla beraber, anaya ait nesep, vatandaşlık bakımından ancak, nesebin tespit edildiği gün geçerli oluyorsa, küçük çocuk o gün anasının vatandaşlığını kazanır.

MADDE — 2

Yukarıdaki maddenin uygulanması bakımından, mülteci vasfını taşıyan babadan dünyaya gelmiş olan çocuk, babasının vatandaşlığını kazanmamış gibi telâkki edilir.

MADDE — 3

Yukarıdaki maddeler hükümleri Âkit Devletlerden her birinde, bu Sözleşmenin o Devlette yürürlüğe girmesinden sonra doğmuş çocuklara veya, bu tarihte henüz küçük olanlara uygulanır.

MADDE — 4

Her Âkit Devlet, imza, altıncı maddede öngörülen bildirim veya kabul sırasında :

a) Yukarıdaki maddelerin uygulanmasını bir Âkit Devlet ülkesinde doğmuş çocuklara inhisar ettirmek,

b) İkinci maddeyi uygulamamak,

c) İkinci maddeyi ancak, babanın, kendi ülkesinde mülteci olarak tanınması halinde uygulamak hakkını saklı tuttuğunu beyan edebilir.

Yukarıdaki fıkrada öngörülen ihtirazî kayıtlar, sadece İsviçre Federal Hükümetine yapılacak bir bildirimle, kısmen veya tamamen, her zaman geri alınabilir.

İsviçre Federal Hükümeti, bu madde uyarınca konulmuş veya geri alınmış bütün ihtirazî kayıtlardan, Âkit Devletleri ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

MADDE — 5

Bu Sözleşme, annenin vatandaşlığının verilmesinde daha elverişli olan iç hukuk kaidelerinin veya Uluslararası Sözleşmelerin uygulanmasına engel olmaz.

MADDE — 6

Mümzî Devletler, bu Sözleşmenin kendi ülkelerinde yürürlüğe girmesi için gerekli işlemlerin yapıldığını İsviçre Federal Hükümetine bildireceklerdir.

İsviçre Federal Hükümeti yukarıdaki fıkraya göre yapılmış her bildirimden Âkit Devletleri ve Uluslarası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir.

MADDE — 7

Bu Sözleşme, altıncı madde uyarınca yapılan ikinci bildirimin tevdii tarihinden itibaren otuzuncu gün yürürlüğe girecek ve bu andan itibaren söz konusu işlemi tamamlamış olan iki Devlet arasında geçerli olacaktır.

Yukarıdaki maddede öngörülen işlemi sonradan tamamlayan her Âkit Devlet için Sözleşme, bildiriminin tevdii tarihinden itibaren otuzuncu gün geçerli olacaktır.

MADDE — 8

Bu Sözleşme her Âkit Devletin anavatan topraklarının tamamında bihakkın uygulanır.

Her Devlet, imza, bildirim ya da katılma sırasında veya daha sonra, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirim ile, bu Sözleşme hükümlerinin anavatan dışı topraklarının ve uluslararası sorumluluğunu taşıdığı devlet veya ülkelerin birinde veya birkaçında uygulanacağını beyan edebilir. İsviçre Federal Hükümeti, bu son bildirimden her Âkit Devleti ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini haberdar edecektir. Bu Sözleşme hükümleri, bildirimde belirtilen devlet veya ülkelerde, söz konusu bildirimin İsviçre Federal Hükümetince alındığı tarihten itibaren altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Bu maddenin ikinci fıkrası hükümleri uyarınca beyanda bulunmuş olan her Devlet, sonradan İsviçre Federal Hükümetine göndereceği bir bildirim ile, bu Sözleşmenin ilk bildirimde belirtilen devlet veya ülkelerin birinde veya birkaçında uygulanmasına son verileceğini, her zaman bildirebilir.

İsviçre Federal Hükümeti Âkit Devletlerden her birini ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini, bu yeni bildirimden haberdar edecektir.

Bu Sözleşme, anılan bildirimin İsviçre Federal Hükümetine tevdi edildiği tarihten itibaren altmışıncı gün, söz konusu devlet veya ülkede uygulamadan kalkacaktır.

MADDE — 9

Avrupa Konseyine veya Uluslararası Kişi Halleri Komisyonuna üye olan, 28 Temmuz 1951 tarihinde Cenevre'de imzalanan «Mültecilerin Statüsüne ilişkin Sözleşme»ye veya 31 Ocak 1967 tarihli «Mültecilerin Statüsü hakkında Protokol»a taraf bulunan her Devlet, bu Sözleşmeye katılabilir. Katılma belgesi, İsviçre Federal Hükümeti nezdine tevdi edilecektir. İsviçre Federal Hükümeti, Âkit Devletlerden her birini ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini, her katılma belgesi tevdiinden haberdar edecektir, Sözleşme, katılan Devlet bakımından, katılma belgesinin tevdi edildiği tarihten itibaren otuzuncu gün yürürlüğe girecektir.

Katılma belgesinin tevdii, ancak bu Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra mümkündür.

MADDE — 10

Bu Sözleşme, süresiz yürürlükte kalacaktır. Bununla beraber, her Âkit Devlet, İsviçre Federal Hükümetine göndereceği yazılı bir bildirimle her zaman Sözleşmeyi feshetmek hakkına sahip olacak ve adı geçen Hükümet, diğer Âkit Devletleri ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterini bu bildirimden haberdar edecektir.

Bu fesih hakkı, altıncı maddede öngörülen bildirimden veya katılmadan itibaren bir yıllık bir süre tamamlanmadan kullanılmaz.

Fesih hakkı, bu maddenin birinci fıkrasında öngörülen bildirimin İsviçre Federal Hükümetince alındığı tarihten itibaren altı ay sonra hüküm ifade edecektir.

Usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış ve aşağıda imzaları bulunan temsilciler bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

İsviçre Federal Hükümeti arşivlerine tevdi edilmek ve aslına uygunluğu onaylanmış birer örneği diplomasi yolu ile Âkit Devletlerden her birine ve Uluslararası Kişi Halleri Komisyonu Genel Sekreterine gönderilmek üzere, bir tek nüsha halinde, onüç Eylül bindokuzyüz yetmişüç günü Bern'de tanzim olunmuştur.

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 456

Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında İmzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/88; C. Senatosu : 1/299)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 89)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 694

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında İmzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 5 . 4 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 89)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve
Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/299
Karar : No. : 10

18 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı Arasında İmzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra, gerekçede belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalaa edildiğinden, tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip ve Bu Kanunda Sözcü	Üye
Bursa	Ankara	Manisa	Niğde
İ. Sabri Çağlayangil	*H. Oğuz Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*	*H. Avni Göktürk*
Üye	Üye	Üye	Üye
İzmir	Trabzon	İzmir	Tabiî Üye
M. Bozoklar	*R. Zaloğlu*	N. Çağatay	*A. Yıldız*
		İmzada bulunamadı	

Üye
C. Bşk. S. Ü.
N. Erim

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu *4 . 3 . 1975*
Esas No. : 1/299
Karar No. : 23

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Kırallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 694 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 4 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında 28 Nisan 1972 tarihinde Ankara'da imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde, Türkiye ile Belçika arasındaki konsolosluk ilişkilerinin günümüze kadar her iki ülkenin kanunları ve uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde yürütülegeldiği ancak, son yıllarda yurt dışında çalışmakta olan vatandaşlarımızın sayısında meydana gelen olağanüstü artış nedeni ile konsoloslukların görev ve yetkileri açısından, yeni unsurlar ortaya çıktığı ve bu yeni ihtiyaçları karşılamak, yeni bir düzen getirmek ve aynı zamanda konsolosluk ilişkilerini ahdî bir esasa bağlamak üzere 28 Nisan 1972 tarihinde Ankara'da Belçika Kırallığı ile bir Konsolosluk Sözleşmesi imzalanmasının gereği ifade edilmektedir.

Sözleşme, 59 maddeden oluşmakta ve - konsoloslukların kurulması -, - konsolosluk mensuplarının atanmaları -, - haklar -, - ayrıcalıklar -, - bağışıklıklar -, - denizcilik -, - sivil havacılık - ve özellikle Belçika'da çalışmakta olan çok sayıdaki vatandaşımızın hak ve menfaatlerinin korunabilmesi yönünden önemli olan - hukukî - ve - idarî konularda konsolosluklarımızın yetkilerini, çıkarlarımıza uygun biçimde ve ayrıntılı bir şekilde düzenlemektedir.

Arz edilen esasları ihtiva eden sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair işbu tasarı, millî mevzuatımız ve dost ve müttefik Belçika ile olan ilişkilerimiz yönünden değerlendirilerek Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Samsun	Eskişehir	Malatya	Kastamonu
R. Rendeci	*Ö. Ucuzal*	N. Akyurt	*A. Nusret Tuna*
		Toplantıda bulunamadı	

Ankara	Amasya	Artvin	Bursa
T. Kapanlı	*M. Zeren*	*R. Kocaman*	Ş. Kayalar
Toplantıda bulunamadı			Toplantıda bulunamadı

C. Bşk. Seç. Üye	C. Bşk. Seç. Üye	Hatay	Zonguldak
F. Çelikbaş	*N. Erim*	*M. Deliveli*	*M. Ali Pestilci*
Toplantıda bulunamadı		İstanbul	
İstanbul	Tabiî Üye	R. Erdem	
F. Hakkı Esatoğlu	*M. Ataklı*	Toplantıda bulunamadı	

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin
Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı	*Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı*	*Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı*
MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Belçika Krallığı arasında 28 Nisan 1972 tarihinde Ankara'da imzalanan Konsolosluk Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 458

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/87; C. Senatosu : 1/301)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 88)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 693

29 . 1 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdın Kırallığı arasında suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 5 . 4 . 1974 taihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarihli 25, 27, 28 ve 31 nci birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 88)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/301
Karar No. : 9

18 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Kırallığı arasında suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerden sonra gerekçede belirtilen hususlar Komisyonumuzca da uygun bulunduğundan tasarı, Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip ve Bu Kanunda Sözcü	Üye
Bursa	Ankara	Manisa	Niğde
İ. Sabri Çağlayangil	*H. Oğuz Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*	*H. Avni Göktürk*
Üye	Üye	Üye	Üye
İzmir	Trabzon	İzmir	Tabiî Üye
M. Bozoklar	*R. Zaloğlu*	N. Çağatay	*A. Yıldız*
		İmzada bulunamadı	

Üye
C. Bşk. S. Ü.
N. Erim

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet
Komisyonu
Esas No. : 1/301
Karar No. : 21

4 . 3 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 23 Ocak 1975 tarihli ve 693 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 4 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Dışişleri ve Adalet Bakanlıkları temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I) Tasarı, 13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde, 13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardım Sözleşmesi» nin iki ülke arasındaki mevcut dostluk bağlarının daha gelişmiş olacağı, Türkiye'de suç işleyip Haşimî Ürdün Krallığına kaçmış bulunan Türk uyruklu kimselerin yakalanmaları ve Türkiye'ye geriverilmeleri ve dolayısı ile sözü edilenlerin yargılanıp mahkum edilebilmeleri yönünden gerekli imkânları sağlayacağı belirtilmektedir.

Millî mevzuatımıza uygun bir biçimde kaleme alınmış olan Sözleşme, 2 kısım ve 32 maddeden oluşmakta ve ülkemizin diğer ülkeler ile akdettiği antlaşmalardakilere benzer hükümleri ihtiva etmektedir.

Aşağı haddi en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı bir cezayı gerektiren fiillerin failleri ile haklarında en az altı aylık bir mahkumiyet kararı verilmiş olanlar geri vermeye tabi olacak ancak, siyasî ve askerî suçlar ile kendisinden geri verme talebinde bulunulan devletin vatandaşları veya ülkesinde işlenen suçların failleri ve takibi şikâyete bağlı suçlar, işbu geri verme işlemleri dışında kalacaktır.

Sözleşme, ceza işlerinde en geniş biçimde karşılıklı yardımda bulunulması gereğini benimsemişse de, adlî yardım talebine esas suç, siyasî, askerî veya bunlar ile murtabit suçlardan yahut talebin yerine getirilmesi, yardım talep edilen tarafın egemenlik, güvenlik, kamu düzeni ile hukukun genel ilkeleri yönünden sakıncalı bir niteliğe sahip bulunması takdirinde yardım talebi de reddedilebilecektir.

Sözleşme hükümleri uyarınca adlî yardım talepleri diplomatik yollar ile yapılacaktır.

Sözleşme, belirli bir tarih ile kayıtlanmamış olup, âkitlerden birinin sona erdirme isteğini karşı tarafa bildirmesi gününden başlamak üzere altı ay geçtikten sonra yürürlükten kaldırılabilecektir.

Arz edilen esasları ihtiva eden Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin işbu tasarı, millî mevzuatımız ve dost ve kardeş Ürdün ile olan yakın ilişkilerimiz esaslarında değerlendirilerek Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Samsun	Eskişehir	Malatya	Kastamonu
R. Rendeci	*Ö. Ucuzal*	N. Akyurt	*A. Nusret Tuna*
		Toplantıda bulunamadı	

Ankara	Amasya	Artvin	Bursa
T. Kapanlı	*M. Zeren*	*R. Kocaman*	Ş. Kayalar
Toplantıda bulunamadı			Toplantıda bulunamadı

C. Bşk. Seç. Üye	C. Bşk. Seç. Üye	Hatay	Zonguldak
F. Çelikbaş	*N. Erim*	*M. Deliveli*	*M. Ali Pestilci*
Toplantıda bulunamadı			

İstanbul	Tabiî Üye	İstanbul
F. Hakkı Esatoğlu	*M. Ataklı*	R. Erdem
		Toplantıda bulunamadı

Millet Meclisinin Kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin
Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı	*Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*	*Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*
MADDE 1. — 13 . 9 . 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların Geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 459

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî İlişkileri Düzenleyen Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma ve Anayasa ve Adalet Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/63; C. Senatosu : 1/302)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 567

29 . 1 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî İlişkileri Düzenleyen Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 14 . 3 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 14, 16, 21, 28 . 1 . 1975 tarili 25, 27, 28 ve 31 nci Birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 76)

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve
Tanıtma Komisyonu
Esas No. : 1/302
Karar No. : 15

18 . 2 . 1975

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 28 . 1 . 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Hukukî ve Ticarî Konularda Adlî İlişkileri Düzenleyen Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 18 . 2 . 1975 tarihli toplantısında, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarının gerekçesinde açıkça belirtilen hususlar, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden tasarı Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Anayasa ve Adalet Komisyonuna tevdi edilmek üzere Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip ve Bu Kanunda Sözcü	Üye
Bursa	Ankara	Manisa	Niğde
İ. Sabri Çağlayangil	*H. Oğuz Bekata*	*O. Karaosmanoğlu*	*H. Avni Göktürk*
Üye	Üye	Üye	Üye
İzmir	Trabzon	İzmir	Tabiî Üye
M. Bozoklar	*R. Zaloğlu*	N. Çağatay	*A. Yıldız*
		İmzada bulunamadı	

Üye
C. Bşk. S. Ü.
N. Erim

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu *4 . 3 . 1975*
Esas No. : 1/302
Karar No. : 22

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 28 Ocak 1975 tarihli 31 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî İlişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 29 Ocak 1975 tarihli ve 567 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 4 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Dışişleri ve Adalet bakanlıkları temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, 13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde, 13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Häşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşme» ile iki ülke arasındaki mevcut dostluk bağlarının daha da gelişeceği ve anılan Sözleşmenin adlî makamlarımızın görevlerini daha iyi yerine getirmelerinde ve vatandaşlarımızın işlerinin daha kolayca görülmesinde yararlı sonuçlar vereceği belirtilmektedir.

Sözleşme ile Âkit Taraflardan birinin uyrukları diğerinin ülkesinde iken şahıslarının ve mallarının korunması konusunda o ülkenin vatandaşlarının sahip oldukları güvencelerden yararlanabilecek ve mahallî mahkemelere serbestçe müracaat edebilecekler ve o ülkenin vatandaşları hakkında geçerli olan şart ve formalite esas olmak üzere dava açabileceklerdir.

Sözleşme hükümleri uyarınca, her iki ülkenin uyrukları açacakları davalar için teminat yükümlülüğünden muaf olacaklar ve mahkeme kararlarıda herhangi bir ödemede bulunulmaksızın infaz edilebilecektir.

Âkit Taraf uyrukları, karşılıklı olarak adlı yardımdan yararlanacaktır.

Sözleşmeye göre, Hukukî ve Ticarî konulardaki evrakın tebliği diplomatik yollardan yapılacak ve aynı konulardaki adlî işlemlerin yürütülmesi, istinabe yolu ile tarafların yetkili mercilerinden istenebilecektir.

Sözleşme, onay belgelerinin teatisinden bir ay geçtikten sonra yürürlüğe girecek ve Âkit Taraflardan birinin yazılı ihbar tarihini takip eden altıncı ay sonunda feshedilebilecektir.

Arz edilen asasları ihtiva eden Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin işbu tasarı, millî hukuk düzenimiz ve dost ve müttefik Ürdün ile olan ilişkilerimiz yönünden değerlendirilerek Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II. - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Samsun	Eskişehir	Malatya	Kastamonu
R. Rendeci	*Ö. Ucuzal*	N. Akyurt	*A. Nusret Tuna*
		Toplantıda bulunamadı	

Ankara	Amasya	Artvin	Bursa
T. Kapanlı	*M. Zeren*	*R. Kocaman*	Ş. Kayalar
Toplantıda bulunamadı			Toplantıda bulunamadı

C. Bşk. Seç. Üye	C. Bşk. Seç. Üye	Hatay	Zonguldak
F. Çelikbaş	*N. Erim*	*M. Deliveli*	*M. Ali Pestilci*
Toplantıda bulunamadı			

İstanbul	Tabiî Üye	İstanbul
F. Hakkı Esatoğlu	*M. Ataklı*	R. Erdem
		Toplantıda bulunamadı

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun Kabul ettiği metin	Anayasa ve Adalet Komisyonunun kabul ettiği metin
Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı	*Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*	*Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı*
MADDE 1. — 13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan, Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Hukukî ve Ticarî konularda Adlî ilişkileri düzenleyen Sözleşmenin onaylanması uygun bulunmuştur.	MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 462

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile İlgili Yetki Kanunu Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadî İşler ve Bütçe ve Plan Komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/4; C. Senatosu : 1/325)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 77)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 8605

7 . 2 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 6 . 2 . 1975 tarihli 36 ncı Birleşiminde Anayasanın 64 ncü maddesi gereğince öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 9 . 1 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 9, 15, 16, 21. 1; 6 . 2 . 1975 tarihli 24, 26, 27, 28 ve 36 ncı birleşimlerinde Anayasanın 64 ncü maddesi gereğince öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 77)

Mali ve İktisadi İşler Komisyonu raporu

Mali ve İktisadi İşler Komisyonu
Esas No. : 1/325
Karar No. : 2

17 . 2 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 6 . 2 . 1975 tarihli 36 ncı Birleşiminde Anayasanın 64 ncü maddesi gereğince öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen «Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı» Komisyonumuzun 17 . 2 . 1975 tarihli toplantısında Hükümetin ve bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu. Tasarının genel gerekçesinde tafsilen belirtilen hususlar ve bunlara ilişkin Hükümetin ve bakanlık temsilcilerinin verdikleri tamamlayıcı bilgiler Komisyonumuzca da aynen benimsenmiş olduğundan mezkûr kanun tasarısının tümü ve maddeleri matlablarıyle beraber Millet Meclisince kabul edilen şekliyle aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygıyle sunulur.

Başkan	Sözcü	Giresun	Çankırı
Bilecik	Balıkesir	Söz hakkım mahfuzdur	Söz hakkım mahfuz
O. Tuğrul	*R. Eriş*	*S. Orhon*	kalma şartıyle
			G. Titrek

Kahraman Maraş *A. Karaküçük*	Siirt Söz hakkım mahfuzdur *S. Öner*	Çanakkale *İ. Elmas*	Tabii Üye *S. Özgür*
Kontenjan *S. N. Ergin*	Kahraman Maraş *H. Soydan*	Erzurum 3 ncü maddenin (F) bendi üzerindeki söz hakkım mahfuzdur *L. Doğan*	

Bütçe ve Plan Komisyonu raporu

Bütçe ve Plan Komisyonu *19 . 3 . 1975*
Esas No. : 1/325
Karar No. : 14

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 6 Şubat 1975 tarihli 36 ncı Birleşiminde Anayasanın 64 ncü maddesi gereğince öncelikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 7 Şubat 1975 tarihli ve 8605 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 5 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Gölhan ile Bakanlık temsilcileri ve Maliye Bakanlığı temsilcileri, 19 Mart 1975 tarihli Birleşimde Maliye Bakanı Bedri Gürsoy ile Bakanlık temsilcileri ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı temsilcileri de hazır bulundukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I. - Tasarı, Hükümete, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurabilmesi ve işleyişini düzenleyebilmesi için işbu tasarıda belirlenen - amaç-, - kapsam -, - ilke - ve - süre - esas olmak üzere - kanun hükmünde kararnameler - çıkarabilme yetkisi verilmesini öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde de belirtildiği gibi, planlı kalkınma dönemi içinde olan ülkemizde, yatırımlar için devamlı kaynak temini ve mevcut kaynakların da azamî ölçüde değerlendirilmesi yolunda gerekli tedbirlerin alınması en önemli sorunlardan biridir. Yatırımlar için gerekli kaynak temininde tasarrufların önemi açıktır. Tasarrufların millî hâsıla içindeki payını artırmak ve böylece üretim kapasitesini yükseltecek yatırımlara yöneltmek zorunludur. Halkımızın ve özellikle yurt dışında bulunan işçilerimizin tasarrufları ve tasarruf eğilimleri bilinen bir gerçek olduğu halde - ortak teşebbüs fikrinin yeterince gelişmemiş olması - ve bunun yanısıra - sermaye piyasasının henüz oluşturulamamış bulunması - gibi nedenler, bu tasarrufların yatırıma dönüştürülmesine imkân vermemektedir. Oysa, yatırım mallarının ithalini mümkün kılan ve millî tasarrufa katkısı ile önemli bir yatırım kaynağını oluşturan yurt dışı tasarrufların, ulusal ekonomi açısından taşıdığı önem büyüktür.

Bu konu ile 1961 yılından bu yana ilgilenildiği halde yapılan çalışmalar sonuçlanamamış ve özellikle «malî disiplin» sorununda düğümlenmiştir. Zaman içinde filhakika paranın iç ve dış değer farkından doğan zorlukları giderecek kararlar alınmış ve mevzuat tıkanıklıklarının giderilmesine ilişkin tedbirler getirilmiş ancak, yurt dışı tasarrufları bir yatırım kaynağı olarak değerlendirecek yeterli hizmet imkânları henüz kurulamamıştır.

Anayasamızın - iktisadî ve sosyal hayatın düzeni - matlaplı 41 nci maddesinin ikinci fıkrası aynen şu hükmü ihtiva etmektedir.

«İktisadî, sosyal ve kültürel kalkınmayı demokratik yollarla gerçekleştirmek; bu maksatla millî tasarrufu artırmak, yatırımları toplum yararının gerektirdiği önceliklere yöneltmek ve kalkınma planlarını yapmak Devletin ödevidir.»

Gerek tasarının gerekçesinde ve gerek Komisyonumuzda yapılan açıklamalarda, Anayasamızın değinilen emredici hükmü ile yukarıda da temas olunan - ekonomik, malî ve sosyal - ihtiyaçlar nedeni ile 1973 yılında «İşçi Yatırım Bankası Kanunu» adı altında bir tasarının hazırlandığı ve düzenleme sahası ve karakteri itibarı ile ekonomik kalkınmamız yönünden büyük önem arz ettiği ve - âcil müdahale bekleyen sorunlara - âcil tedbirler getirilmesine ilişkin düzenlemelerin - zaman faktörü - ile olan yakın ilgisi sonucu - kanun hükmünde kararnameler - ile gerçekleştirilebilmesi için Anayasanın 64 ncü maddesi ile tesis olunan - kanun hükmündeki kararnameler - in konulup yürütülebilmesi yönünden zorunlu - yetkinin alınabilmesi amacı ile bu tasarının hazırlanıp Türkiye Büyük Millet Meclisine arz edildiği beyan olunmaktadır.

Tasarı, Anayasanın 64 ncü maddesinin dördüncü fıkrasında emredilen - öncelik ve ivedilikle görüşme ve karara bağlanma - mekanizmasına rağmen ancak 17 aylık bir süreden sonra Millet Meclisinde tasvip görerek Komisyonumuza gelebilmiştir.

Komisyonumuz, görüşmelerinde, aradan geçen bu çok uzun süreye de işaret ederek düzenlemenin bir - yetki kanunu - uygulaması ile değil - normal kanun - koyma yolu ile gerçekleştirilmesinin Anayasaya ve hatta maksada daha uygun olacağı görüşünde birleşmiştir.

Ancak, Komisyonumuz, esas itibarıyle üstün gördüğü ve birleştiği bu görüşe rağmen tasarının, özellikle kamu sektöründe hâkim - yetki ve görev dağınıklığı - gerçeği karşısında hiç olmaz ise işçilerimizin muhtemel ve müstakbel girişimlerinde muhatabolup ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve kendilerine yardımcı olup girişimlerini değerlendirebilecek - yetkili, görevli ve sorumlu - kamu kurumunun ortaya çıkmasına sebep olacak mahiyetinin ülkemiz kalkınmasına - âcil - olarak sağlayacağı tahmin edilen - sermaye kaynağı - ile - iş potansiyeli - nden doğabilecek - yararın - ve tasarının reddi halinde tabi olacağı prosedürün yanısıra yeniden hazırlanıp meclislerimizce kabul olunup kesinleşeceği tarihe kadar geçecek sürede, mevcudiyetinden söz edilen eksiklikler nedeni ile ülkemiz kalkınmasında bu tasarı açısından meydana gelebileceği ileri sürülen gecikmenin sebep olabileceği sakıncanın karşılıklı değerlendirilmesi sonucunda, tasarının benimsenmesini daha uygun mütalaa etmiş ve tasarı ancak böylece benimsenmiştir.

Anayasamızın 64 ncü maddesinin ikinci fıkrası aynen şu hükmü ihtiva etmektedir.

«Türkiye Büyük Millet Meclisi kanunlarla, belli konularda, Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararnameler çıkarmak yetkisi verebilir. Yetki veren kanunda, çıkarılacak kararnamenin amacı, kapsamı ve ilkeleriyle bu yetkiyi kullanma süresinin ve yürürlükten kaldırılacak kanun hükümlerinin açıkça gösterilmesi ve kanun hükmünde kararnamede de yetkinin hangi kanunla verilmiş olduğunun belirtilmesi lâzımdır.»

Yetki kanunlarına ilişkin olarak Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunun 4 Mayıs 1972 tarihli ve Esas 1/74; Karar 9 sayılı raporunda yer alan ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonunun 9 Mayıs 1972 tarihli ve Esas 1/74; Karar 42 sayılı raporunda da aynen benimsediği (işbu raporlar 6 . 12 . 1971 tarih ve 1497 sayılı Çay Kurumu Kanununun uygulanması için alınacak tedbirlerle ilgili Yetki Kanunu tasarısının reddine dairdir) ve yine Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunun 4 Mayıs 1972 tarihli ve Esas 1/75; Karar 10 sayılı raporunda yer alan ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonunun 9 Mayıs 1972 tarihli ve Esas 1/75; Karar 42 sayılı raporunda da aynen benimsediği (işbu raporlar 23 Mayıs 1972 tarihli ve 1589 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile ilgili Yetki Kanununun kabulüne dairdir) üzere, her yetki kanunu için şu kuralların mevcudiyeti şarttır :

a) Yetki veren kanun, Anayasanın 5 nci maddesinde yer alan ve yasama yetkisinin Türkiye Büyük Millet Meclisine ait olduğuna ve bu yetkinin devredilemeyeceğine dair temel ilkeyi zedelemeyici ve muhafaza edici olmalıdır.

b) Yetki veren kanun, sosyal ve ekonomik şartların gereği olarak, - gecikmesinde sakınca görülebilecek - hallerde söz konusu olmalıdır.

c) Yetki veren kanun, kanun hükmündeki kararnamenin - alanını ve sınırlarını - açıkça belirtici nitelikte olmalıdır.

d) Yetki veren kanun, çıkarılacak kanun hükmündeki kararnamelerin - amacı -, - kapsamı -, - ilkeleri -, - kullanma süresi - ve - yürürlükten kaldırılacak kanun hükümleri - yönlerinden - açık hükümler getirici - olmalıdır.

e) Yetki veren kanun, bütün bu kuralları - topluca ihtiva etmiş - olmalıdır.

Komisyonumuzda yapılan görüşmeler sırasında Millet Meclisince kabul olunan «Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu» tasarısının yukarıda sayılan Anayasal kuralları bünyesinde topluca ihtiva etmediği ve metnin anılan Anayasal kurallarından uzak olduğu görülmüş ve Millet Meclisince kabul olunan metne esas olan ve Hükümet tarafından teklif edilen «İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile ilgili Yetki Kanunu» tasarısı metninin ihtiva ettiği hükümlerin ve bu hükümler esas kabul edilerek benimsenen düzenleme biçiminin Anayasanın 64 ncü maddesinin emrettiği kurallara daha yakın olduğu görüşünde birleşilmiş ve verilen bir önergenin kabulü üzerine tasarı metni, Hükümet tarafından teklif olunan metinden yararlanılarak yeniden tanzim ve tedvin olunmuş ve bundan böyle görüşmeler de bu metin üzerinde sürdürülmüştür.

II - Tasarının Komisyonumuzca kabul olunan metninin 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeleri, Komisyonumuzca, Hükümet tarafından teklif olunan metinden yararlanılarak yeniden tanzim ve tedvin olunmuş ve tasarının yürürlük ile yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeleri de ayniyet nedeni ile Millet Meclisi metninde olduğu biçimde kabul edilmiştir.

Komisyonumuzca kabul edilen 3 ncü maddenin (b) işaretli bendi, tasarıya esas bankanın - amacı - ve - faaliyet sahası gözetilerek, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı camiasında mütalaa edilmesinin hizmetlerin daha süratli ve etkin biçimde görülmesini sağlayacağı mülâhazası ile bu yolda tanzim ve tedvin olunmuştur.

III - Tasarının Genel Kurulda - öncelik ve ivedilikle - görüşülmesi yolunda ve Anayasanın 64 ncü maddesinin dördüncü fıkrasındaki emredici hükmün mevcudiyetine rağmen, bu yolda ayrıca Komisyonumuzca da istemde bulunulmasına ilişkin öneri, Komisyonumuzca, yukarıda değinilen Anayasanın 64 ncü maddesinin dördüncü fıkrasının emredici hükmü esaslarında değerlendirilmiş ve gereksiz bulunduğu mütalâası ile benimsenmemiştir. Zira, Anayasanın 64 ncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan emredici hüküm, - yetki kanunları ile kanun hükmündeki kararnamelerin - Yasama Meclislerinde, Anayasanın ve Yasama Meclisleri içtüzüklerinin - kanunların görüşülmesi için koyduğu kurallara göre - tetkik ve müzakere olunacağı, ancak, bu tetkik ve müzakerelerin gerek komisyonlarda ve gerek genel kurullarda - diğer kanun tasarı ve tekliflerinden önce - görüşüleceği ve böylece karara bağlanacağı yolundadır.

Anayasanın 64 ncü maddesinin dördüncü fıkrası hükmü incelendiği takdirde görülür ki,

a) Gerek yetki kanunları ve gerek kanun hükmünde kararnameler, Anayasanın ve Yasama Meclisleri İçtüzüklerinin - kanunların görüşülmesi için koyduğu kurallara göre - görüşülüp karara bağlanacaktır.

b) Gerek yetki kanunları ve gerek kanun hükmünde kararnameler, komisyonlarda ve genel kurullarda - kaynağını ve dayanağını - Anayasanın teşkil ettiği ve - vazgeçilmesi - yahut - yerine getirilmekten kaçınılması mümkün olmayan - bir usul ile yani gerek komisyonun ve gerek genel kurulun gündemindeki - diğer işlere mutlaka öncelik verilmek suretiyle ve - ivedilikle - görüşülüp karara bağlanacaktır.

Kaynağını ve dayanağını Anayasanın teşkil ettiği bir - öncelik ve ivedilik - keyfiyetinin söz konusu olduğu durumlarda, ayrıca, dayanağını ve kaynağını - hukuk normları hiyerarşisinde - Anayasaya kıyas ile - daha alt derecede - bir hukuk metninin uygulamaya esas alınması, her halûkârda ve mutlâka Anayasanın lâfzına ve ruhuna aykırı bir davranıştır.

Nitekim,

Anayasanın 83 ncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca,

«Türkiye Büyük Millet Meclisi her yıl Kasım ayının ilk günü kendiliğinden toplanır.»

Bu hüküm mevcut olduğu sürece, Türkiye Büyük Millet Meclisinin her yılın Kasım ayının ilk günü toplanması yolunda ayrıca bir istemde bulunulmasına ve bu yolda karar alınmasına gerek yoktur.

Yine Anayasanın 83 ncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca,

«Meclislerden biri toplantıya çağrılınca, diğeri kendiliğinden toplanır.»

Bu hüküm mevcut olduğu sürece, meclislerden birinin toplanması halinde, diğerinin de toplantıya çağrılması yolunda ayrıca bir istemde bulunulmasına ve bu yolda karar alınılmasına gerek yoktur.

Yine Anayasanın 83 ncü maddesinin son fıkrası hükmü uyarınca,

«Ara verme veya tatil sırasında toplantıya çağrılan meclisler, önce, bu toplantıyı gerektiren konu üzerinde görüşme yaparlar.»

Bu hüküm mevcut olduğu sürece, toplantıya çağırılan meclislerin - önce - bu toplantıyı gerektiren konu üzerinde görüşme açılması yolunda ayrıca bir istemde bulunulmasına ve bu yolda karar alınmasına gerek yoktur.

Kaldı ki, Anayasamızda 1971 yılında 1488 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler meyanında Anayasa metnine ithal olunan - kanun hükmünde kararname - müessesesi, - belli ilke ve şartlar altında - bir - yasa düzenlemesi biçimini - oluştururken bunun, «değişen iktisadî ve sosyal şartların gereği olarak - gecikmesinde sakınca bulunabilecek haller için» söz konusu olabileceğini belirtmiş ve parlamenter rejimlerde kanun yapmanın belli usullere uyulmak zorunluluğu ortaya çıkan - zaman faktörü - nün bu - acil tedbir - yönünden - sakıncalı olabileceği - görüşü ile - kanun hükmünde kararname - müessesesinin getirildiği ve bu müessesenin bir - sürat mekanizması - mahiyetinde olduğu yolundaki özelliği, Anayasa koyucusu tarafından maddeye ilişkin gerekçede ifade edilmiş ve uygulamaya ışık tutulabilmesi amaç bilinmiştir. (Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonunun 9 Eylül 1971 tarihli ve Esas 2/342; Karar 91 sayılı raporuna ekli 20 Eylül 1971 tarihli ve 1488 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının bazı maddelerinin değiştirilmesi ve geçici maddeler eklenmesi hakkında Anayasa değişikliğine esas gerekçe)

Bu bölümün sonucu olarak denilebilir ki,

Yukarıdan beri arz edilen gerekçeler nedeni ile işbu raporumuz; Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğünün 34 ncü maddesi esaslarında bastırılıp, üyelere dağıtılmasını ve Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğünün 70 nci maddesi esaslarında Cumhuriyet Senatosu Gündemine alınmasını müteakip, Anayasanın 64 ncü maddesinin dördüncü fıkrasının emredici hükmü muvacehesinde Cumhuriyet Senatosu Gündemindeki - diğer işlere öncelikle - görüşülmeye konu kılınacak ve görüşülmesi de - ivedilikle - yürütülecektir.

İşbu raporumuz, Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak ve Anayasanın 64 ncü maddesi esaslarında işleme tabi tutulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu Kanunda Başkan ve

Sözcü	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Ankara	Konya	Uşak	Yozgat
Y. Köker	*F. Özlen*	Söz hakkım saklıdır. Tasarının Anayasanın 64 ncü maddesindeki ilke ve prensiplere göre biçimlendirilmesini ve gerçek ihtiyacı karşılayacak muhtevada hazırlanmasını sağlamak amacıyle Komisyonumuzda teşkil edilecek 3 kişilik Altkomisyonun düzenleyeceği metnin görüşülmesine taraftarım. *M. Faik Atayurt*	*S. Ergin*

Aydın	C. Bşk. Seç. Üye	Diyarbakır	Edirne
Söz hakkım saklıdır.	Bankanın Maliye Bakanlığına bağlanmasına muhalifim	A. Erdoğan	İşçilerimizin bulunacakları her türlü girişim için en iyi imkânların ve kolaylıkların sağlanması ve işçi dövizlerinin en etkin biçimde değerlendirilmesi görüşündeyim. Tasarı, mevcut düzenleme şekli ile bu hedefleri arzu edilen sürat ve yeterlikte gerçekleştirmekten uzak olduğu cihetle muhalifim.
İ. Cenap Ege	*N. Talû*	Toplantıda bulunamadı	*M. Nafiz Ergeneli*

Elâzığ	Rize	Sivas	Tabiî Üye
S. Hazerdağlı	T. Doğan	K. Kangal	*S. Karaman*
Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı	

Trabzon	Urfa	Yozgat
A. Şakir Ağanoğlu	İ. Halil Balkıs	*V. Uyar*
Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile ilgili yetki kanunu

Amaç :

MADDE 1. — Halkımızın ve yurt dışında çalışan vatandaşlarımızın tasarruflarını :

a) Ekonomik bir güç halinde birleştirerek kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek,

b) Kalkınma planlarının temel ilkelerine uygun ve yurt sathına yaygın teşebbüslere, özellikle sınaî yatırımlara yöneltmek,

Amacı ile Bakanlar Kuruluna «Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası» kurulması için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.

Kapsam :

MADDE 2. — Bu yetki kanununa göre çıkarılacak kararnameler bankaya,

a) Tasarrufu teşvik etmek ve fon sağlamak,

b) Yatırım teşebbüslerine her türlü teknik yardımda bulunmak,

c) Sanayi yatırımlarını ve işletmelerini finanse etmek,

d) Yatırımcı ve işletmeci teşebbüslerin kurulmasına öncülük etmek ve sermayelerine iştirak etmek,

e) Kaynakları uzun vadeli kalkınma planı ve yıllık programlarının hedefine ve toplum yararına uygun yatırımlara yöneltmek ve gelişmişlik farklarını azaltıcı faaliyetlerde bulunmak ve halkın kalkınma gayretlerini desteklemek,

f) Kurulacak bankanın teşkilât ve çalışma esaslarını tespit etmek.

Görev ve yetkilerini veren esasları kapsar.

İlkeler :

MADDE 3. — Bakanlar Kurulu, 1 ve 2 nci maddelerle verilen yetkileri kullanırken aşağıdaki ilkeleri gözönünde bulundurur.

a) Banka, tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi, Kalkınma ve Yatırım Bankacılığının gerektirdiği her türlü faaliyette bulunan bir anonim şirket olarak kurulacaktır. Banka, Türk Ticaret Kanunu ve Bankalar Kanununun kuruluş muamelelerine ilişkin vergi, resim ve harçlarla her türlü şart ve hükümlerinden muaf tutulacaktır.

b) Bankanın merkezi Ankara, bağlı bulunduğu bakanlık ise Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olacaktır.

c) Bankanın sermayesi 1 000 000 000 TL.'dır. Sermayesinin % 85'i Hazine tarafından % 15'i de Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile ilgili kamu iktisadî teşebbüsleri tarafından taahhüt edilecektir.

d) Hisse senetlerinin en çok % 49'u, öncelikle yurt dışında çalışmış ve halen çalışanlara olmak üzere halka; ve diğer tüzel kişilere devredilecektir. Kamu hisseleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından temsil olunur.

MALÎ VE İKTİSADÎ İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı	*İşçi Yatırım Bankası kurulması ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı*
	Amaç :
MADDE 1. — Millet Meclisi Metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — İşçi tasarruflarını gerek işçiler gerekse yurt çıkarları yönünden kârlılık ve verimlilik anlayışı içinde değerlendirmek, özellikle yurt dışındaki işçilerin tasarruflarının ekonomik bir güç halinde birleşmesine yardımcı olarak, daha fazla yatırım kaynağı yaratmak amacıyle Bakanlar Kuruluna İşçi Yatırım Bankası kurabilmesi için kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilmiştir.
	Kapsam :
MADDE 2. — Millet Meclisi Metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Bu Yetki Kanununa göre çıkarılacak kararnameler; a) Tasarrufu teşvik ve fon yaratmak, b) Yatırım teşebbüslerine teknik yardımda bulunmak, c) Yatırımları finanse etmek, d) Yatırımcı teşebbüsler kurmak veya kurulmasına öncülük etmek, e) Kalkınma plan ve programlarına uygun teşebbüsler için banka; etüt ve yatırım projeleri yapmak, yurt dışı işçi tasarruflarını kârlı ve verimli yatırım alanlarına yöneltmek, bölgesel kalkınmanın gereklerine uygun özendirici faaliyetlerde bulunmak, görev ve yetkisini veren hükümleri; Kapsar.
	İlkeler :
MADDE 3. — Millet Meclisi Metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Bakanlar Kurulu 1 nci madde ile verilen yetkiyi kullanırken aşağıdaki ilkeleri gözönünde bulundurur. a) Banka, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerin özerk ve sorumluluğu sermayesi ile sınırlı bir iktisadî Devlet Teşekkülü olarak kurulacaktır. b) Bankanın merkezi Ankara, ilgili Bakanlığı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olacaktır. c) Bankanın sermayesi 400 milyon TL. dır. Sermayenin % 51'i Hazine, % 34'ü İktisadî Devlet Teşekkülleri tarafından karşılanacak, % 15'i ise yurt dışında bulunan işçilere ve Ulusal Bankalara tahsis edilecektir.

e) Banka ve sermayesine iştirak ettiği şirketler 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale, 3659 sayılı Bankalar ve Devlet Müesseseleri Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülü Hakkında; 6245 sayılı Harcırah, 440 sayılı İktisadî Devlet Teşekkülleri ile Müesseseleri ve İştirakleri hakkında, 657, 1327 sayılı Devlet Memurları Kanunları ile bunların ek ve tadillerine, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 40 ncı maddesine tabi olmayacaktır. Banka, 7129 sayılı Bankalar Kanununun gerekli görülen maddelerine tabi tutulmayabilecektir.

Ancak Banka, kamu kuruluşlarına ve kamu iktisadi teşebbüslerine kanunlarla tanınmış her türlü hak, imtiyaz, istisna ve muafiyetlerden yararlanabilecek; Maliye Bakanlığının izni ile Devlet tahvillerinin haiz olduğu her türlü hak ve imtiyazlardan istifade eden tahviller çıkarmaya yetkili olacaktır.

f) Banka, programda öngörülen sanayi yatırımlarına uzun ve orta vadeli kredi verir. Uzun vadeli kredilerde vade 10 yıla kadar olabilir. Yıllık programlarda geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde vade 15 yıla kadar uzatılabilir ve diğer bölgelere kıyasla iki katı ödemesiz süre tanınabilir. Geri kalmış bölgelerde faiz en az % 50 eksiği ile uygulanır.

Banka, Kalkınma Planlarında öngörülmüş olup sermayesine katıldığı yatırım teşebbüslerine kâr ortaklığı esasları dahilinde kredi verebilir.

Banka hisse senetleri, hisse senedı sahibi özel kişilerin talebi üzerine, asgari nominal kıymet üzerinden derhal nakte çevrilir. Yurt dışında çalışmış ve çalışan vatandaşlarımızın hisselerine % 12 kâr garantisi tanınır. Ödenmiş sermayesinin % 5'inden fazlasına hiçbir ortağın sahip olmadığı en az 250 ortaklı girişimci kuruluşlar, Banka kredi ve hizmetlerinden öncelikle yararlanır.

g) Banka, kaynaklarının % 75'ini yıllık programlardan geri kalmış bölge olarak gösterilen yerlerde yapılacak yatırımlara tahsis eder.

Yetki Süresi :

MADDE 4. — Bu Kanun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 2 yıl içinde geçerlidir.

Yürürlük :

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Mâlî ve İktisadî İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	Bütçe ve Plan Komisyonunun Kabul Ettiği Metin
	d) İktisadî Devlet Teşekküllerine ayrılan hisse senetleri, işçilere, öncelikle yurt dışında çalışan işçilere devredilebilecektir.
	Yetki süresi :
MADDE 4. — Millet Meclisi Metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Bu Kanun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren iki yıl için geçerlidir.
MADDE 5. — Millet Meclisi Metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Millet Meclisi Metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.	MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 463

23 . 2 . 1961 Gün ve 257 Sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 1/45; C. Senatosu : 1/336)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 116)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 232

20 . 3 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülecek işaret oyuyle kabul edilen, 23 . 2 . 1961 gün ve 257 Sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 18 . 1 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 116)

Bütçe ve Plan Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/336
Karar No. : 16

27 . 3 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18 Mart 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyle kabul edilen, 23 . 2 . 1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 20 Mart 1975 tarihli ve 292 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 27 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

I) Tasarı, 23 Şubat 1961 tarihli ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilerek er ve erbaşların harçlıklarının arttırılmasını öngörmektedir.

Er ve erbaşlara verilmekte olan maaşlar, 24 Şubat 1330 tarihli Bahriye efrat ve küçük zâbitaniye gedikli zâbitan Kanunu, 29 Temmuz 1330 tarihli Erkân ve Ümera ve Zâbitan ve efradı askeriye muhassasatı hakkında Kanun, 29 Temmuz 1931 tarihli ve 1841 sayılı Gümrük Muhafaza Memurlarının askerî teşkilâta göre tensiki hakkında Kanun, 21 Temmuz 1931 tarih ve 1816 sayılı Jandarma Erat Kanunu gibi çok eski tarihlerde çeşitli isimler altında çıkmış kanunlara dayanmakta idi. 23 Şubat 1961 tarihinde kanunlaşarak 1 Mart 1961 tarihinde yürürlüğe konulan 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanunu ile er ve erbaşların harçlıkları yeniden düzenlenmiş ve malî haklar bakımından birlik sağlanmış oldu. Bu Kanunla er ve erbaş harçlıkları günümüz ekonomik koşulları karşısında çok düşük kalmış ve anılan diğer görevlilerin maaşlarına yapılan zamlara paralel olarak er ve erbaşların harçlıklarında herhangibir artış yapılmamıştır.

Bu nedenlerle, yurt savunmasında ağır görevler ve sorumluluklar taşıyan er ve erbaş harçlıklarının günümüz koşullarına uygun olarak yükseltilmesi zorunlu görüldüğünden Komisyonumuz, tasarıyı benimsemiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2, 3 ve 4 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III) Yurt savunmasında ağır sorumluluklar taşıyan er ve erbaşların harçlıklarını günümüz koşullarına uygun hale getirecek işbu tasarının bir an önce yürürlüğe konulmasında yarar gören Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu kanunda Başkan ve Sözcü Ankara *Y. Köker*	Başkanvekili Konya *F. Özlen*	Sözcü Uşak M. F. Atayurt Toplantıda bulunamadı.
Kâtip Yozgat *S. Ergin*	Aydın *İ. C. Ege*	Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye *N. Talû*
Diyarbakır A. Erdoğan Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı.	Edirne *M. N. Ergeneli*	Elâzığ S. Hazerdağlı Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı.
Rize T. Doğan Toplantıda bulunamadı.	Sivas K. Kangal Toplantıda bulunamadı.	Tabiî Üye *S. Karaman*
Trabzon A. Ş. Ağanoğlu Toplantıda bulunamadı.	Urfa İ. H. Balkıs Toplantıda bulunamadı.	Yozgat Muhalifim *V. Uyar*

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

23.2.1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 23.2.1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Harçlıklar

Madde 2. — Er ve erbaşlara aşağıda gösterilen miktarlarda harçlık ödenir. Bu harçlık miktarları Millî Savunma Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun mütalâası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile artırılabilir.

	Lira
1. Kara Kuvvetleri er ve erbaşları :	
(Çavuş)	90
(Onbaşı)	45
(Er)	30
2. Deniz Kuvvetleri er ve erbaşları :	
(Güverte Çavuşu)	90
(Güverte Onbaşısı)	45
(Güverte Eri)	30
(Makina Çavuşu)	120
(Makina Onbaşısı)	60
(Makina Eri)	45
3. Hava Kuvvetleri er ve erbaşları :	
(Çavuş)	90
(Onbaşı)	45
(Er)	30
4. Hudut birlikleri er ve erbaşları :	
(Çavuş)	120
(Onbaşı)	60
(Er)	45
5. Jandarma Genel Komutanlığı er ve erbaşları :	
(Kıta Çavuşu)	120
(Kıta Onbaşısı)	60
(Kıta Eri)	45
(Namzet Er)	30
6. Radar müfrezeleri, antrak postalarında görevli :	
(Çavuş)	120
(Onbaşı)	60
(Er)	45

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

23.2.1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 2 nci ve 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisinin kabul ettiği metin	Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin
MADDE 2. — 23.2.1961 gün ve 257 sayılı Er ve Erbaş Harçlıkları Kanununun 6 ncı maddesinin (a), (b) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Madde 6. — a) Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Kara, Deniz, Hava Kuvvetleri ve Jandarma Genel Komutanlıkları ile Harita Genel Müdürlüğünün kadrolarına dahil ücretli sivil şoförler ve operatörler yerinde kullanılacak şoför ve iş makineleri operatörü er ve erbaşlarına ayda 90 lirayı geçmemek üzere;	
b) Staj, kurs veya herhangi geçici bir görevin yapılması amacı ile yabancı ülkelere gönderilen er ve erbaşlara Türkiye dışında bulundukları sürece yiyecek, yatacak, giyecek, tedavi ve nakil masrafları karşılandıktan başka günde 30 lirayı geçmemek üzere;	
c) İnzibat (Askerî Polis) birlikleri kadrosuna dahil bulunan ve bilfiil askerî polis görevinde çalıştırılan er ve erbaşlardan Millî Savunma Bakanlığınca gerekli görülen kadrolu yerlerde görev yapanlara her ay 20 lira;	
MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 464

Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa Ek 6246 Sayılı Kanunun 1 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 1/189; C. Senatosu : 1/334)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 150)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1321

20 . 3 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyle kabul edilen, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa Ek 6246 Sayılı Kanunun 1 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 1 . 11 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşimde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 150)

Bütçe ve Plân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/334
Karar No. : 17

27 . 3 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18 Mart 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 20 Mart 1975 tarihli ve 1321 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 27 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

I) Tasarı, Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 10 Şubat 1954 tarihli ve 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesini öngörmektedir.

Kamu kuruluşlarının özellikle Kara, Deniz ve Hava Kuvvetlerinin günün teknolojik koşullarına kavuşturulması için yurt içinde sağlanamayan eşya, araç ve gereçlerin yurt dışından satın alınmasına imkân veren 6246 sayılı Kanunun 1954 yılında kabul edilmesinden bu yana geçen 20 yıllık süre içinde büyük gelişme gösteren ihtiyaçların satın alınması yanında yurt dışında bazı hizmetleri gördürme işlemlerinin, sonucu yönünden gerekli anlaşmaların yapılması imkânı kısıtlanmış bulunmaktadır. Oysa, 2490 ve 1090 sayılı Kanunlara ek olarak çıkartılan 6246 sayılı Kanun sadece yurt dışından eşya, araç ve gereç satın alınmasını düzenlemektedir.

Alınan ve alınmakta olan bazı harp silâh ve araçlarının örneğin, Fantom uçakları ve Oerlikon uçaksavar toplarının onarım, teknik bakım, montaj hizmetleri anılan kanun kapsamı dışında kaldığından âcil ve zorunlu bu hizmetler aksayacaktır. Teknik elaman kiralanması gibi teknik akitler de kanunda bulunmayan günümüzün âcil hizmetlerindendir.

Yeni ve modern silâhların bakım, onarım, sigortalama, nakliye hizmetleri ile teknik yardım ve cihaz kiralama mecburiyetleri gibi âcil ve günün zorlayıcı koşullarını gözeten Komisyonumuz, tasarıyı benimsemiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III) Alınan ve alınmakta olan bazı harp silâh ve araçlarının onarım, montaj ve teknik bakım hizmetlerinin 6246 sayılı Kanunun kapsamı dışında kaldığından öncelik ve çabukluk isteyen bu hizmetlerin aksamaması gereğini gözeten Komisyonumuz tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu kanunda Başkan ve Sözcü Ankara *Y. Köker*	Başkanvekili Konya *F. Özlen*	Sözcü Uşak M. F. Atayurt Toplantıda bulunamadı.
Kâtip Yozgat *S. Ergin*	Aydın *İ. C. Ege*	Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye *N. Talû*
Diyarbakır A. Erdoğan Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı.	Edirne *M. N. Ergeneli*	Elâzığ S. Hazerdağlı Toplantıya katıldı, imzada bulunamadı.
Rize T. Doğan Toplantıda bulunamadı.	Sivas K. Kangal Toplantıda bulunamadı.	Tabiî Üye *S. Karaman*
Trabzon A. Ş. Ağanoğlu Toplantıda bulunamadı.	Urfa İ. H. Balkıs Toplantıda bulunamadı.	Yozgat Muhalifim *V. Uyar*

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı	*Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile Muhasebei Umumiye Kanununa ek 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı*
MADDE 1. — 6246 sayılı Kanunun 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Madde 1. — Dış memleketlerden satınalınacak her çeşit eşya ve gereçler ile kiralama, onarma, yaptırma, keşfettirme, montaj, taşıma, teknik yardım, eğitim, sigortalama ve teknik işlerle ilgili hizmetler; 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu ile 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanununun 83 ncü maddesinin (H) fıkrası hükümlerinin uygulanamaması hallerinde, aidolduğu Bakanlığın teklifi ve Maliye Bakanlığının uygun görmesi ile Bakanlar Kurulunca saptanacak esaslar çerçevesinde alınabilir ve yaptırılabilir.	
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 465

926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanuna Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/179; C. Senatosu : 1/335)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 156)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1133

20 . 3 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve bu Kanuna bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla,

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 24 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 156)

Millî Savunma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/335
Karar No. : 8

25 . 3 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18 . 5 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle, Komisyonumuzun 25 . 3 . 1975 tarihli oturumunda tetkike alındı

Kanun tasarısının gerekçesinde arz ve izah edilen hususlar Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

Hakikaten; 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile bütün kıdemler kaldırılmış olduğundan; kurmay subaylar ile tıpta, eczacılıkta, veterinerlikte uzmanlık belgesi alanlarla, lisans üstü öğrenim ve doktora yapanlara, doçent veya profesör olanlara bu öğrenimlerinden dolayı hiçbir kıdem verilmemektedir.

10 . 8 . 1967 tarihinden sonra Harp Akademileri öğrenimine ve tıpta ihtisasa başlayanlara lisans üstü kıdem verilmediğinden, bu tarihten önce, (örneği) Harp Akademisinde tahsile başlamış olan subaylar 4 yıl kıdem almak suretiyle emsalini adaletsiz olarak 4 yıl geçmiş olmaktadır.

Her çalışanın hak ettiği emeğinin karşılığını almak çok olağandır. Emeklerinin karşılığını almadıklarındandır ki; Harp Akademisine yapılan müracaatlar ile Teknik Üniversite, Tıp, Eczacılık ve Veteriner fakültelerinde Silâhlı Kuvvetler hesabına okumak isteyen öğrenci miktarlarında büyük bir azalma müşahede edilmiş; aynı zamanda, lisans üstü tahsil yapacak olanlarda da aynı durum görülmektedir.

Hülâsa: Bu tasarı bir teşvik unsuru olmakla beraber, askerî elemanların başka müesseselere gidilmesini önlemek ve böylece hizmetin aksamamasının temininin sağlanması, mevcut her türlü adaletsizliğin ve eşitsizliğin giderilmesi, böylece Şanlı Türk Ordusunun bünyesine mutlak bir hak ve hukuk getirmiştir.

Yukardaki hususlardan dolayı, Komisyonumuz : Millet Meclisinin kabul ettiği metnin aynen kabulüne,

Havalesi gereğince, Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdiine,

Kanun tasarısının ehemmiyetine binaen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle,

Yüksek Başkanlığa sunulmasına,

Karar vermiştir.

Başkan	Başkanvekili	Bu Kanunda Sözcü
Nevşehir	Tabiî Üye	İstanbul
İ. Şevki Atasağun	F. Özdilek	*V. Poyraz*
	Toplantıda bulunamadı.	
Sözcü	Kâtip	Üye
Manisa	İzmir	Cumhurbaşkanınca S. Ü.
O. Süersan	O. Kor	*C. Alpan*
Toplantıda bulunamadı.	Toplantıda bulunamadı.	
Üye	Üye	Üye
Van	İstanbul	İçel
F. Melen	A. Oğuz	*T. Özdolay*
	Toplantıda bulunamadı.	
Üye	Üye	Üye
Malatya	Cumhurbaşkanınca S. Ü.	Afyon Karahisar
H. Özer	*M. Batur*	K. Şenocak
		Toplantıda bulunamadı.
	Üye	
	Bursa	
	S. Ural	
	Toplantıda bulunamadı.	

Bütçe ve Plan Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/335
Karar No. : 19

1 . 4 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisi Başkanlığının 18 Mart 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve bu Kanuna bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 20 Mart 1975 tarihli ve 1133 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 1 Nisan 1975 tarihli Birleşiminde Millî Savunma ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

İ - Tasarı, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesini, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılmasını ve bu kanuna bir ek geçici madde ilâve edilmesini öngörmektedir.

10 Ağustos 1967 tarihinde yürürlüğe giren 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu önemli değişiklikler getirmekle beraber, uygulaması ilerledikçe bazı noksanlık ve sakıncalı yönlerinin bulunduğu görülmüştür.

926 sayılı Kanun uyarınca, Silâhlı Kuvvetler personelinden, meslekte yetersizliği tespit edilenlerin emekli edilmeleri öngörülmekte bunun yanısıra üstün başarı gösterenlerin tatmini hususunda bir hüküm getirmemektedir.

Harp Akademilerini bitiren kurmay subaylar ile tıpta, veterinerlikte ve eczacılıkta uzmanlık belgesi alanlarla, lisans üstü öğrenim ve doktora yapanlara doçent olanlara 926 sayılı Kanun bir kıdem tanımamıştır.

Ayrıca 926 sayılı Kanun ile kıdem müessesesi kaldırılmış böylece kanunun yürürlüğe giriş tarihinden önce ve sonra harp okullarını bitiren subaylar ile doktor ve yüksek mühendis subaylar arasında eşitsizlik meydana gelmiştir.

Bu nedenlerle gerek harp akademilerinde ve gerekse Silâhlı Kuvvetler hesabına tıp fakültelerinde okuyan öğrenci miktarında önemli derecede azalmalar görülmüştür.

Hizmetin çeşitli kademelerinde istihdam olunan personelin verimliliği moral yönünden kuvvetli olmasına ve emsaline kıyasla sarf ettiği üstün emek ve başarının semeresini almasına bağlı bulunduğunu gözeten Komisyonumuz, 926 sayılı Kanunun bu eksikliğini giderecek olan işbu tasarıyı benimsemiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ve 10 ncu maddeleri Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

III - 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda bulunmayan teşvik unsurunu getirmek suretiyle seçkin personeli himaye edecek olan işbu tasarının biran önce yürürlüğe girmesinde büyük yarar gören Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu Kanunda Başkan ve Sözcü	Başkanvekili	Sözcü
Ankara	Konya	Uşak
Y. Köker	F. Özlen	M. F. Atayurt
	Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı
Kâtip	Aydın	C. Bşk. Seç. Üye
Yozgat	*İ. C. Ege*	*N. Talû*
S. Ergin		
Diyarbakır	Edirne	Elâzığ
A. Erdoğan	M. N. Ergeneli	*S. Hazerdağlı*
Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	
Rize	Sivas	Tabiî Üye
T. Doğan	*K. Kangal*	Söz hakkım saklıdır
Toplantıda bulunamadı		*S. Karaman*
Trabzon	Urfa	Yozgat
A. Ş. Ağanoğlu	İ. H. Balkıs	*V. Uyar*
	Toplantıda bulunamadı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi, bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu Kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 3 ncü maddesinin (m) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan maddeye aşağıdaki (s) bendi eklenmiştir.

m) Sicil Notu : Sicil belgelerine, sicil üstlerince yazılan notların ortalamasıdır.

s) Lisans üstü öğrenim kıdemi : Türk Silâhlı Kuvvetlerinde Harp Okulu mezunu olduktan sonra Harp Akademilerini bitirenlere, tıpta, veterinerlikte, eczacılıkta uzmanlık belgesi alanlar ile diğer mesleklerde yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görenler veya doktora yapanlara, doçentlere bu kanunla verilen kıdemdir.

MADDE 2. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 31 nci maddesine aşağıdaki (c) bendi eklenmiştir.

c) Üstün başarı kıdemi alan Yüzbaşı ve Binbaşıların normal bekleme süreleri bir yıl eksiktir.

MADDE 3. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 36 ncı maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu maddeye aşağıdaki (e) bendi eklenmiştir.

d) Harp Akademilerindeki öğrenimlerini tamamlayarak kurmay subaylığı onananlara bir yıl ve sonraki rütbelerde birer yıl olmak üzere toplam olarak üç yıl;

Tıpta, veterinerlikte, eczacılıkta uzmanlık belgesi alanlara iki yıl, bunlardan doçent olanlara ayrıca bir yıl; diğer mesleklerde yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görenlere bir yıl, meslekleriyle ilgili öğrenim dallarında doktora yapanlara iki yıl, bunlardan doçent olanlara ayrıca bir yıl kıdem verilir.

Ancak, diğer mesleklerde yüksek lisans veya yüksek öğrenim üstü uzmanlık ve doktora yapılması nedeniyle verilecek kıdemler toplamı iki yılı aşamaz.

Bu şekilde kıdem alanların nasıpları düzeltilir.

e) Nasıp düzeltilmek suretiyle yapılacak terfiler 33 ncü madde hükmüne tabidir.

MADDE 4. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 7 . 7 . 1971 tarih ve 1424 sayılı Kanunla değişik 38 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve anılan maddeye aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

c) Üstün başarılı yüzbaşı ve binbaşıların terfi esasları :

Yüzbaşı ve binbaşıların rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce, bu rütbelere ait geçerli sicil notlarının ortalaması saptanır. Bunlardan, sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olanlar, en üstün not ortalamasından başlanarak sıralanırlar. Sicil notu ortalaması saptanan bu subaylardan % 6 oranına kadarı ilgili kuvvet komutanı veya Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine, not ortalaması en üstün olandan başlanarak bir üst rütbeye yükseltilirler.

d) Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerin, özelliklerine göre ne suretle, kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı, üstün başarı kıdemleri ile lisans üstü öğrenim kıdemlerinin verilme usulleri subay sicil yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 5. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 79 ncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

Üstün başarı kıdemi alan kıdemli üstçavuşlar ile başçavuşların normal bekleme süreleri bir yıl eksiktir.

MADDE 6. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 83 ncü maddesi ile 85 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki (d) bendi eklenmiştir.

Madde 83. — Kazaî ve idarî kararlar sonucu astsubayların nasıplarının düzeltilmesi hakkında 36 ncı maddenin (a), (b), (e) bentleri hükümleri uygulanır. Ancak sıhhî sebepler ile devamsızlık, yönetmelikte gösterilen

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu Kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı	*926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi bazı maddelerinin yürürlükten kaldırılması ve bu Kanuna bir ek geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Millet Meclisinin kabul ettiği 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Millet Meclisinin kabul ettiği 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Millet Meclisinin kabul ettiği 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

özel nitelik isteyen kurslar ve 3 ay (dahil) daha az süreli kurslar için 36 ncı maddenin (b) bendi hükümleri uygulanmaz.

Madde 85. — c) Kıdemli üstçavuş ve başçavuş rütbelerine ait bekleme sürelerinin bitiminden bir yıl önce. kıdemli üstçavuşların üstçavuşluk ve kıdemli üstçavuşluk rütbelerine ait, başçavuşların ise başçavuşluk rütbesine ait geçerli sicil notlarının ortalaması saptanır. Sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 90 ve daha yukarısı olanlar her rütbede ayrı ayrı olmak ve en üstün not ortalaması alandan başlamak üzere sıralanırlar Sicil notlarının ortalaması saptanan bu astsubaylardan kıdemli üstçavuşlar ile başçavuşların ayrı ayrı % 6 oranına kadarı iligili Kuvvet Komutanı veya Jandarma Genel Komutanının uygun görmesi üzerine not ortalaması en üstün olandan başlanılarak bir üst rütbeye yükseltilirler.

d) Her yıl düzenlenecek sicil belgelerinin şekli ve muhtevası ile sınıf ve rütbelerinin özelliklerine göre ne suretle kimler tarafından ve hangi zamanlarda doldurulacağı; üstün başarı nedeniyle erken bekleme süresine tabi astsubayların terfi işlemlerinin nasıl yapılacağı Astsubay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 7. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa aşağıdaki ek geçici 23 ncü madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE 23. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli bulunan subaylardan;

a) Subaylığa nasıpları aynı emsalleri mülga 4273 sayılı Kanuna veya 926 sayılı Kanunun geçici 8 nci maddesine istinaden kıdem almış olduğu halde bu kıdemden yararlanmamış bulunan kurmay veya yüksek mühendis subaylara, subaylığa nasıpları aynı olan emsallerine verilen kıdemler aynen verilir.

b) (a) fıkrası kapsamına girmeyen kurmay subaylara 3 yıl kıdem verilir.

c) Tıpta, veterinerlikte, eczacılıkta uzmanlık belgesi almış bulunanlardan;

1. — Mülga 4273 sayılı Kanuna ve 926 sayılı Kanunun geçici 8 nci maddesine göre ihtisas kıdemi almış bulunanlara bir yıl kıdem verilir. Bunlardan başasistanlık kıdemi almış olanlar bu kıdemden yararlanamazlar.

2. — 1 numaralı fıkra kapsamına girmeyenlere iki yıl kıdem verilir.

d) Yukarıdaki bentler kapsamı dışında kalan diğer mesleklerde yüksek lisans, yüksek öğrenim üstü uzmanlık öğrenimi görmüş olanlara 1 yıl, meslekleriyle ilgili doktora yapanlara 2 yıl kıdem verilir,

Ancak diğer mesleklerde yüksek lisans, yüksek öğrenim üstü uzmanlık veya doktora nedeniyle verilecek kıdemlerin toplamı 2 yılı aşamaz.

e) Doçent unvanını kazanmış bulunanlara bir yıl kıdem verilir.

Bu madde gereğince kıdem alan subaylardan rütbe terfii veya rütbe kıdemliliği yapma durumuna girmemiş olanların, bu kıdemlerle ilerledikleri kademeler, bu Kanunun 8 nci maddesi ile kaldırılan 141 nci maddesinin 2 nci fıkrasına göre ilerledikleri kademeden geride ise, bulundukları kademeye ulaşıncaya kadar bu kademeyi muhafaza ederler.

Bu kıdemler dolayısiyle terfi, rütbe kıdemliliği ve kademe ilerlemesi yapacaklara eski maaş farkları ödenmez.

Bunların aldıkları aylıklarla bu kanunla düzeltilen aylık tutarları arasındaki farkın emeklilik kesenek ve karşılıkları hesaplanarak adlarına borç kaydedilir ve aylıklarından % 5 kesilmek suretiyle T. C. Emekli Sandığına ödenir.

Kıdemlerin nasıl ve ne şekilde verileceği, kıdemlerden dolayı terfilerin, rütbe kıdemliliklerinin nasıl ve ne şekilde yapılacağı Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilir.

MADDE 8. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 141 nci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. — Bu Kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları yürütür.

(Millî Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)	(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)
MADDE 7. — Millet Meclisinin kabul ettiği 7 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 7. — Millet Meclisi metninin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 8. — Millet Meclisinin kabul ettiği 8 nci madde aynen kabul edilmiştir. MADDE 9. — Millet Meclisinin kabul ettiği 9 ncu madde aynen kabul edilmiştir. MADDE 10. — Millet Meclisinin kabul ettiği 10 ncu madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 8. — Millet Meclisi metninin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir. MADDE 9. — Millet Meclisi metninin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir. MADDE 10. — Millet Meclisi metninin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 466

926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plan Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/177; C. Senatosu : 1/333)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 102)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1132

20 . 3 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 24 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 102)

Millî Savunma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/333
Karar No. : 9

25 . 3 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18.3.1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle, Komisyonumuzun 25.3.1975 tarihli Birleşiminde ele alınarak tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde de izah edildiği gibi; 926 sayılı Kanunun 44 ncü maddesine göre yetenekli albay veya yarbay yükselme olanağı yeterli olsa dahi kadrosuzluk nedeniyle iki yıl rütbe terfii yapamaz ise bir daha yükselme imkânını bulamıyorlar ve yaş haddini bekleyerek emekli oluyorlar. Bu durum karşısında; ilgililerin umutları kırılır. Çalışma arzusu söner, moralleri bozulur ve hulâsa insan haysiyetine uymayan bir durumdur.

Bu durumları nazarı itibare alan Komisyonumuz: Millet Meclisinin kabul ettiği metni aynen kabulüne, Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdiine,
Kanun tasarısının ehemmiyetine binaen öncelikle ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle,
Yüksek Başkanlığa sunulmasına,
Karar vermiştir.

Başkan	Başkanvekili	Bu Kanunda Sözcü	Sözcü
Nevşehir	Tabiî Üye	İstanbul	Manisa
İ. Ş. Atasagun	F. Özdilek	*V. Poyraz*	O. Süersan
	Toplantıda bulunamadı		Toplantıda bulunamadı
Kâtip	Üye	Üye	Üye
İzmir	C. Bşk. S. Üye	Van	İstanbul
O. Kor	*C. Alpan*	*F. Melen*	A. Oğuz
Bulunamadı			Toplantıda bulunamadı
Üye	Üye	Üye	Üye
İçel	Malatya	C. Bşk. S. Üye	Afyon Karahisar
T. Özdolay	*H. Özer*	Tasarının tümüne muhalifim	K. Şenocak
		M. Batur	Toplantıda bulunamadı

Üye
Bursa
S. Ural
Toplantıda bulunamadı

MUHALEFET ŞERHİ

1. 926 sayılı Kanun, subay ve astsubayların muhtelif rütbelerdeki terfilerini bir sisteme bağlarken; kişilerin mesleki ve askerî niteliklere göre değerlendirilmesini, çalışma ve başarı sağlamayı teşvik ve mahrutun düzenli şekilde teşkilini göz önünde tutmuştur.

Bu esastan hareketle düzenlenen hükümlere göre yeterli başarıyı gösterenler terfi etmekte, yeterli başarıyı gösteremeyip rütbe terfiine lâyık olmayanlar fakat kendisinden bulunduğu rütbede istifade edilebilecekler bulundukları rütbede Silâhlı Kuvvetlerde hizmete devam etmekte, belirli bir seviyenin altına düşenlerin ise Silâhlı Kuvvetlerle ilgisi kesilmektedir.

Kanaatimce bu doğru bir sistemdir ve diğer yabancı Silâhlı Kuvvetlerce de uygulanmaktadır.

2. Getirilmek istenen yeni değişiklikle doğru olan şimdiki uygulama değiştirilmek istenmekte, yeteri kadar başarı sağlayamayarak rütbe terfii olanağı kalmamış Yzb., Bnb., Yb. ve Albaylar ile astsubaylara yeniden şans tanıyarak terfi imkânları sağlanmak istenmektedir. Böylece mevcut kanunun iyi olan esprisi bozulmak istenmektedir. Bu değişikliğe katılma imkânı bulamıyorum.

3. Halen yürürlükte olan kanun hükmüne göre belirli yetenek ve niteliklere sahip albaylar generalliğe yükselme ihtimaline sahiptirler. Bu yetenek ve niteliklere sahip albaylar, Yüksek Askerî Şûraca değerlendirmeye tabi tutulurlar ve seçilenler generalliğe yükselirler. Bu durumdaki albaylar arka arkaya 3 yıl, Yüksek Askerî Şûra değerlendirmesine girmekte ve 3 yıl içinde terfi edemezse bir daha terfi ümidi kalmamaktadır. Yeni tasarıda bu 3 yıllık sınırlama kaldırılsa idi bu değişikliğe içtenlikle katılırdım. Halbuki bu sınırlama ile birlikte sistem değiştirilmekte terfi yeterliliğine sahip olmadığı için zamanında Yüksek Askerî Şûraya sevk edilmeyen albaylara yeniden şans tanınmaktadır. Bu subaylar 28 yıl hizmet sonunda generallik sırasına gelebilmektedir. 48, 50 yaşına gelmiş ve başarı göstermemiş bir albayın bu çağdan sonra göstereceği bir iki senelik başarı ile generalliğe yükselebilecek seviyeye gelebileceği düşünülemez.

Bu sebeple bu değişikliğe katılamıyorum.

Muhsin Batur
Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye

Bütçe ve Plan Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plan Komisyonu
Esas No. : 1/333
Karar No. : 20

1 . 4 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18 Mart 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı Millet Meclisi Başkanlığının 20 Mart 1975 tarihli ve 1132 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 1 Nisan 1975 tarihli Birleşiminde Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I) Tasarı, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesini öngörmektedir.

Hizmetin çeşitli kademelerinde istihdam olunan personelin moral yönünden kuvvetli olması, hizmetin en iyi ve en verimli şekilde yürütülmesi için gereklidir. İstikbal ümidini yitirmiş küskün personelin hizmete yararından ziyade zararı olacağı açıktır.

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 6 yıllık uygulamasında, personele terfi imkânı tanımamak suretiyle gelecekteki yükselme umutlarını kıran, çalışma arzu ve hevesini söndüren katı hükümleri sonucu, hizmet kademelerinde küskün personelin birikmesine yol açmıştığı görülmüştür.

926 sayılı Kanunun 44 ncü maddesine göre yetenekli bir albay veya yarbay yükselme olanağı bulursa kadrosuzluktan 2 yıl rütbe terfii yapamazsa bir daha yükselme olanağı elde edemeyecektir. Bu gibi subaylar ancak üstün sicil notu almak şartıyle hizmete devam edebilecektir. Aynı durum sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50'si ile % 60'ı arasında olan yüzbaşı ve binbaşılar için de söz konusudur. Yükselme umudu kalmayan bir personelin çalışma şevk ve çabasını yitireceği ve görevdeki verimini azaltacağı açıktır.

926 sayılı Kanunun gerek genel sisteminde gerekse terfi sisteminde önemli değişiklikler öngörmeyen sadece idarece hizmete devamında yarar görülen personelin hizmete devam ettiği sürece terfi edebilme şansını bağışlayan işbu tasarıyı Komisyonumuz benimsemiştir.

II) Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4, 5, ve 6 ncı maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III) Türk Silâhlı Kuvvetlerimizin en yetişmiş rütbelerinde hizmet veren personelin terfilerindeki yasa eksikliklerini giderici ve görevlerindeki gayret ve heyecanı arttırmak gayesi ile getirilen işbu tasarının bir an önce yürürlüğe girmesinde yarar gören Komisyonumuz, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını da karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu Kanunda Başkan ve Sözcü	Başkanvekili	Sözcü
Ankara	Konya	Uşak
Y. Köker	F. Özlen	M. F. Atayurt
	Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı
Kâtip	Aydın	C. Bşk. Seç. Üye
Yozgat	*İ. C. Ege*	*N. Talû*
S. Ergin		
Diyarbakır	Edirne	Elâzığ
A. Erdoğan	M. N. Ergeneli	*S. Hazerdağlı*
Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	
Rize	Sivas	Tabiî Üye
T. Doğan	*K. Kangal*	Söz hakkım mahfuzdur
Toplantıda bulunamadı		*S. Karaman*
Trabzon	Urfa	Yozgat
A. Ş. Ağanoğlu	İ. H. Balkıs	*V. Uyar*
	Toplantıda bulunamadı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 44 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 44. — Rütbe terfii edemeyen subaylardan;

a) Teğmen ve üsteğmenlerin tamamı;

b) Yüzbaşı ve binbaşıların kadrosuzluk nedeniyle terfi edemeyenleri ile sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50 (dahil) den fazla ve % 60'tan az olanları;

c) Yarbayların, sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 60'ından yukarı olup da kadrosuzluktan terfi edemeyenleri;

d) Albayların, albaylık rütbesindeki sicil notlarının ortalaması sicil tam notunun % 60 (dahil) ve üzerinde olup da,

(1) Binbaşı, yarbay ve albaylık rütbesindeki sicil notları toplamlarının ortalaması sicil tam notunun % 70 (dahil) ve üzerinde olan ve Yüksek Askerî Şûraca yapılan değerlendirmede kadrosuzluk nedeniyle tuğgeneral - tuğamiral rütbelerine yükselemeyenleri;

(2) Binbaşı, yarbay ve albaylık rütbelerindeki sicil notları toplamlarının ortalaması sicil tam notunun % 70 (hariç)'inden az olanları;

Hizmete devam ettirildikleri sürece rütbe terfi şartlarını haiz olmak şartiyle sonraki yıllarda, o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 38 nci madde esaslarına göre yeniden terfi işlemine tabi tutulurlar.

Yukarıdaki esaslara göre terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasıp tarihleridir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbenin bekleme süresine tabidirler.

MADDE 2. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 50 nci maddesinin (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Kadrosuzluk nedeniyle ayırma;

44 ncü madde gereğince müteakip yıllarda yeniden değerendirilmek üzere hizmete devam ettirilen yarbay ve albaylardan subaylığa nasıpları en eski olanlarından, aynı nasıplılar arasında yarbaylık veya albaylık rütbesinde almış oldukları sicil notlarının ortalaması en düşük olanlardan başlamak üzere, terfi şartlarını haiz binbaşı ve yarbaylara kadro açılması amaciyle yeteri kadarı emekliye sevk edilir.

b) Yetersizlik nedeniyle ayırma;

(1) Rütbe bekleme süresi sonunda veya sonraki yıllarda sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50'sinden aşağı düşen yüzbaşı ve binbaşılar ile % 60'ının altına düşen yarbay ve albaylar,

(2) Subay sicil yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre kendisinden istifade edilemeyeceği sıralı sicil üstlerinin düzenleyeceği sicil belgesi ile anlaşılan subaylar;

Hakkında hizmet sürelerine bakılmaksızın T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

MADDE 3. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 7 . 7 . 1971 tarih ve 1424 sayılı Kanunla değişik 92 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 92. — Rütbe terfii edemeyen astsubaylardan sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50 (dahil) üzerinde olanlar hizmete devam ettirilirler. Sonraki yıllarda rütbe terfii şartlarını haiz oldukları takdirde o yıl terfi sırasına girenlerle birlikte 85 nci madde esaslarına göre yeniden terfi işlemine tabi tutulurlar.

Yukardaki esaslara göre terfi edenlerin yeni rütbelerindeki bekleme süresinin başlangıcı rütbeye nasıp tarihidir. Bunlar yükseldikleri yeni rütbelerinin bekleme süresine tabidirler.

MADDE 4. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 7 . 7 . 1971 tarih ve 1424 sayılı Kanunla değişik 94 ncü maddesinin (a) bendinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
926 sayılı Türk Silâhlı Kuvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı	*926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Millet Meclisinin kabul ettiği 4 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

1. Rütbe bekleme süresi sonunda veya sonraki yıllarda yapılan yeterlik sıralamasında sicil notu ortalaması sicil tam notunun % 50'sinden az olan üstçavuş - başçavuşlar;

MADDE 5. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6. — Bu Kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları yürütür.

(Millî Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)	(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)
MADDE 5. — Millet Meclisinin kabul ettiği 5 nci madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Millet Meclisinin kabul ettiği 6 ncı madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 6. — Millet Meclisi metninin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 467

926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31.7.1970 Tarih ve 1323 Sayılı Kanunla Eklenen Ek 2 nci ve Ek 3 ncü Maddeleriyle 136 ncı Maddesine Eklenen (e) Bendinin Değiştirilmesi ve Kanuna Ek Geçici Bir Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe Plan Komisyonları Raporları (M. Meclisi : 1/178; C. Senatosu : 1/332)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 101)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1131

20 . 3 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Bu tasarı 24 . 6 . 1974 tarihinde Başkanlıkça ilk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18.3.1975 tarihli 52 nci Birleşiminde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 101)

Millî Savunma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/332
Karar No. : 10

25 . 3 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18 . 3 . 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakleriyle Komisyonumuzun 25.3.1975 tarihli Birleşiminde tetkik ve müzakere neticesinde :

Mezkûr tasarının 1 nci maddesinin kapsamına giren ve 1323 sayılı Kanunla, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa eklenen ek madde 2, ek madde 3 ve 136 ncı maddenin (e) bendi aynen kabulüne,

Yine, tasarının 1 nci madesinin kapsamına giren ve eklenmesi öngörülen ek geçici 24 ncü madde ise; 12 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnamenin yayımını izleyen günlerde hazırlanıp Yüce Meclislere sevk edildiğinden, anılan Kararnameyle paralellik sağlamak amacıyle Kararnamenin yürürlüğe ilişkin tarihlerine de sadık kalındığından, tasarının kanunlaşması tasarlanan süre içinde gerçekleşmediğinden, yürürlüğe ilişkin tarihlerinin önerilen şekliyle yeniden düzenlenmesi zarurî bulunduğundan, değiştirilerek kabul edilmesine,

Keza, kanun tasarısının 2 nci maddesi de; 12 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname paralelinde hazırlanmış ancak; tasarlanan süre içinde Kanunlaşmadığı için saptanan tarihler hükümsüz hale gelmiştir. Bu nedenle yürürlüğe ilişkin bu maddede, «Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer» şeklinde değiştirilerek kabulüne,

Tasarının 3 ncü maddesi ise Millet Meclisinin kabul ettiği şekilde kabulüne,

Havalesi gereğince Bütçe ve Plan Komisyonuna tevdiine.

Kanunun ehemmiyetine binaen öncelik ve ivedilikle görüşülmesi temennisiyle,

Yüksek Başkanlığa sunulmasına,

Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Başkan Nevşehir *İ. Şevki Atasagun*	Tabiî Üye Başkan V. F. Özdilek Toplantıda bulunamadı	Bu Kanuna Sözcü İstanbul *V. Poyraz*
Sözcü Manisa O. Süersan Toplantıda bulunamadı	Kâtip İzmir O. Kor Bulunamadı	Üye C. Bşk. S. Ü. *C. Alpan*
Üye Van *F. Melen*	Üye İstanbul A. Oğuz Toplantıda bulunamadı	Üye İçel *T. Özdolay*
Üye Malatya *H. Özer*	Üye C. Bşk. S. Ü. *M. Batur*	Üye Afyon Karahisar K. Şenocak Toplantıda bulunamadı
	Üye Bursa S. Ural Toplantıda bulunamadı	

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe Plan Komisyonu *27 . 3 . 1975*
Esas No. : 1/332
Karar No. : 17

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 18 Mart 1975 tarihli 52 nci Birleşiminde görüşülerek işaret oyuyla kabul edilen, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla Eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 20 Mart 1975 tarihli ve 1131 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 27 Mart 1975 tarihli Birleşiminde Millî Savunma Bakanı İlhami Sancar ve Millî Savunma Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı temsilcileri de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I. - Tasarı, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleri ile 136 ncı maddesine eklenen (e) bedinin değiştirilmesi ve anılan Kanuna ek geçici bir madde eklenmesini öngörmektedir.

1 Temmuz 1974 tarihinde uygulamaya başlanılan 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun çeşitli maddeleri değiştirilmiş buna paralel olarak getirilen işbu tasarı ile de Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda gerekli değişikliklerin yapılabilmesine gidilmiştir.

Tasarı ile Türk Silâhlı Kuvvetlerinin çalışma saatleri genel olarak 40 saate çıkarılmakta ve 211 sayılı İç Hizmet Kanunu hükümleri saklı tutulmak şartı ile Cumartesi günleri tatil kabul edilmektedir.

Ayrıca, iş güçlüğü ve iş riski zamlarının yanı sıra 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Devlet Memurlarına verilmesi öngörülen ancak, 926 sayılı Kanun kapsamında bulunmayan, Silâhlı Kuvvetlerimizin bazı personeline, temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan hallerde «Eleman temininde güçlük zammı» ve Sayıştaya hesap vermekle yükümlü saymanlara da «Malî sorumluluk tazminatı» adı altında iki yeni tazminat getirmektedir.

Silâhlı Kuvvetlerimizde özellikle doktor, mühendis gibi teknik sınıflar için personel temininde güçlük çekilmekte, büyük masraf ve emekle yetiştirilen bu elemanların hizmette tutulması mümkün olamamaktadır. Diğer yandan bazı bölgelerdeki önemli görevlere atanan yetenekli elemanlar mevcut malî olanaklarla atandıkları yerlere gitmemekte daha cazip teklif aldıklara özel sektöre geçebilmek için istifa veya mecburî hizmet sürelerini tamamlayarak emekliliik yollarını seçmektedirler. Bu nedenle Silâhlı Kuvvetler kadrolarında doldurulması imkânsız boşluklar yaratılmakta böylece hizmet olumsuz yönde etkilenmektedir.

Ayrıca, Silâhlı Kuvvetlerimizin özellikle doktor, mühendis gibi teknik elemanlarına verilecek bu tazminatlarla 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ile 657 sayılı Devlet Memurları Personel Kanunu arasında yan ödeme dengesi sağlanmış olacaktır.

Yukarıda sayılan zorunluluklar gereği hazırlanan işbu tasarıyı Komisyonumuz benimsemiştir.

Ancak, «Eleman temininde güçlük zammı» nın bugünkü durumda, daha başlangıçta mesleğe alınırken temininde güçlük çekilen ve sonra da bulundukları meslek dalında özellikle ihtisas ve kariyer yaparak üstün yetenek kazanan ve bu nedenle görevde tutulmasında güçlük çekilen sadece doktor ve mühendis gibi teknik personele verilmesi Komisyonumuzda temenniye şayan görülmüş ve bu temenninin böylece Komisyon raporunda belirtilmesi karar altına alınmıştır.

II. - Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi kapsamında bulunan ek madde 2, ek madde 3 ve 136 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi kapsamında bulunan ek geçici 24 ncü madde, Komisyonumuzca tasarının uygulama biçimi ve bütçeye getireceği malî külfet gözetilerek, Millî Savunma Komisyonunun değiştirdiği şekilde kabul edilmiştir.

Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi, Komisyonumuzca, tasarının tespit edilen süre içinde kanunlaşmadığından yürürlük tarihi olarak yayımı tarihinin kabul edilmesinde yarar görüldüğünden, Millî Savunma Komisyonunun değiştirdiği şekilde kabul edilmiştir.

III) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu arasında yan ödemeler bakımından paralellik sağlayacak olan işbu tasarının bir an önce yürürlüğe girmesinde yarar gören Komisyonumuz, tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Bu Kanunda Başkan ve Sözcü	Başkanvekili	Sözcü
Ankara	Konya	Uşak
Y. Köker	*F. Özlen*	M. F. Atayurt
		Toplantıda bulunamadı
Kâtip		
Yozgat	Aydın	C. Bşk. Seç. Üye
S. Ergin	*İ. C. Ege*	*N. Talû*
Diyarbakır	Edirne	Elâzığ
A. Erdoğan	*M. N. Ergeneli*	S. Hazerdarğlı
Toplantıya katıldı		Toplantıya katıldı
İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı
Rize	Sivas	Tabiî Üye
T. Doğan	K. Kangal	*S. Karaman*
Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	(S. H. S.)
Trabzon	Urfa	Yozgat
A. Ş. Ağanoğlu	İ. H. Balkıs	Muhalifim
Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı	V. Uyar

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakında kanun tasarısı

MADDE 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen Ek Madde 2, Ek Madde 3 ve 136 ncı maddenin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanuna Ek Geçici 24 ncü madde eklenmiştir:

Ek Madde 2. — Subay, astsubay, uzman çavuş ve uzman jandarmaların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

Bu süre Cumartesi ve Pazar günleri tatil olmak üzere, düzenlenir. Ancak 211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun bu konudaki hükümleri saklıdır.

Ek Madde 3. — Subay, astsubay, uzman çavuş ve uzman jandarmalardan;

Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara iş güçlüğü zammı,

Hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara iş riski zammı,

Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlara temininde güçlük zammı,

Sayıştaya hesap vermekle yükümlü olan saymanlara malî sorumluluk tazminatı ödenir.

Bu tazminat ve zamların hangi işi yapanlara, hangi görevde bulunanlara ödeneceği, miktarları, ödeme usul ve esasları her yıl Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının müştereken lüzum göstermesi üzerine Maliye Bakanlığının görüşü alındıktan sonra Millî Savunma Bakanlığının teklifi ile Bakanlar Kurulunca yılda bir defa tespit edilir. Ve bu tespiti izleyen malî yılbaşından itibaren yürürlüğe girer.

Madde 136. — e) (1) İş güçlüğü zammı : Niteliği ve çalışma şartları bakımından güç olan işlerde çalışanlara ödenen parayı,

(2) İş riski zammı : Hayat ve sağlık için tehlike arz eden hizmetlerde çalışanlara ödenen parayı,

(3) Eleman temininindeki güçlük zammı : Temininde, görevde tutulmasında veya belli yerlerde istihdam edilmesinde güçlük bulunan elemanlar için ödenen parayı,

(4) Malî sorumluluk tazminatı : Sayıştaya hesap vermekle yükümlü saymanlara ödenen parayı,

İfade eder.

EK GEÇİCİ MADDE 24. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 1323 sayılı Kanunun 13 ncü maddesiyle getirilen Ek 3 ncü maddesi 1 . 3 . 1975 tarihine kadar uygulanmaz.

Bu tarihe kadar hangi işi yapanlara ve hangi görevde bulunanlara hangi miktarlarda iş güçlüğü, iş riski, temininindeki güçlük zammı ve malî sorumluluk tazminatı verileceği Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının müştereken lüzum göstermesi üzerine Maliye Bakanlığının görüşü alındıktan sonra Millî Savunma Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak ve yürürlüğü 1 . 7 . 1974 tarihinden geçerli olacak kararname ile saptanır ve 1 . 3 . 1975 tarihine kadar yeni miktarlar üzerinden ödeme yapılır.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN	BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı	*926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı*
MADDE 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek madde 2, ek madde 3 ve 136 ncı maddenin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanuna ek geçici 24 ncü madde eklenmiştir.	MADDE 1. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen Ek Madde 2, Ek Madde 3 ve 136 ncı maddenin (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve Kanuna Ek Geçici 24 ncü madde eklenmiştir :
Ek Madde 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci maddenin kapsamına giren Ek 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.	Ek Madde 2. — Millet Meclisi Metninin Ek 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
Ek Madde 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci maddenin kapsamına giren Ek 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	Ek Madde 3. — Millet Meclisi metninin Ek 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.
Madde 136. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci maddenin kapsamına giren 136 ncı madde aynen kabul edilmiştir.	Madde 136. — Millet Meclisi metninin Ek 136 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.
EK GEÇİCİ MADDE 24. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 1323 sayılı Kanunun 13 ncü maddesiyle getirilen ek 3 ncü maddesi 1.3.1976 tarihine kadar uygulanmaz. Şu kadar ki; bu tarihe kadar hangi işi yapanlara ve hangi görevde bulunanlara ne miktarda iş güçlüğü, iş riski, teminindeki güçlük zammı ve malî sorumluluk tazminatı verileceği Genelkurmay Başkanlığı ve Millî Savunma Bakanlığının müştereken lüzum göstermesi üzerine Maliye Bakanlığının görüşü alındıktan sonra Millî Savunma Bakanının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak ve yürür-	EK GEÇİCİ MADDE 24. — Millî Savunma Komisyonu metninin Ek Geçici 24 ncü Maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Millet Meclisinin kabul ettiği metin)

MADDE 2. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun bu Kanunla değiştirilen ek 3 ncü maddesi 1 . 3 . 1975 tarihinde, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Millî Savunma, İçişleri ve Maliye bakanları yürütür.

(Millî Savunma Komisyonunun kabul ettiği metin)	(Bütçe ve Plan Komisyonunun kabul ettiği metin)
lüğü bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından itibaren geçerli olacak Kararnameyle saptanır. Ve 1 . 3 . 1976 tarihine kadar yeni miktarlar üzerinden ödeme yapılır.	
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millî Savunma Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.	MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 14

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 470

21 Haziran 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 1/235; C. Senatosu : 1/337)

Not : M. Meclisi S. Sayısı : 149)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1696

26 . 3 . 1975

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 25 . 3 . 1975 tarihli 55 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyle kabul edilen, 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 31 . 12 . 1974 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18, 25 . 3 . 1975 tarihli 52 ve 55 nci birleşimlerinde öncelikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 149)

Millî Savunma Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No. : 1/337
Karar No. : 11

8 . 4 . 1975

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 25 . 3 . 1975 tarihli 55 nci Birleşiminde öncelikle görüşülerek işaret oyuyle kabul edilen, 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesinin değiştirilmesine ilişkin kanun tasarısı, Bakanlık temsilcisinin iştirakiyle Komisyonumuzun 8 . 4 . 1975 tarihli toplantısında tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı gerekçesinde izah edilen hususlar Komisyonumuzca da benimsenerek, Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne,

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar vermiştir.

Başkan Nevşehir *İ. Ş. Atasağun*	Başkan V. Tabiî Üye F. Özdilek Toplantıda bulunamadı.	Sözcü Manisa *O. Süersan*
Kâtip İzmir O. Kor Toplantıda bulunamadı.	Üye Cumhurbaşkanınca S. Ü. *C. Alpan*	Üye İstanbul *A. Oğuz*
Üye İçel *T. Özdolay*	Üye Malatya *H. Özer*	Üye Cumhurbaşkanınca S. Ü. *M. Batur*
Üye A. Karahisar K. Şenocak Toplantıda bulunamadı.	Üye Bursa *S. Ural*	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN	MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
21 Haziran 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı	*21 Haziran 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 58 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı*
MADDE 1. — 21 Haziran 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 58 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. Madde 58. — Yedek erbaş ve erler; Olağan üstü haller ile sıkıyönetim veya savaş, seferberlik, asayiş ve eğitim ve manevra için sınıf ihtiyacına göre tamamen veya kısmen çağrılabilirler. Ancak eğitim veya manevra için çağırılmış olanların eğitim ve manevra süresi birbuçuk ayı geçemez, olağanüstü hallerde bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile lüzumu kadar uzatılabilir. Hiç silâh altına alınmamış olanlar dört ay süre ile, silâh altına alınmış olup da dört aydan eksik eğitim görmüş bulunanlar ise gerektiğinde bu süreyi tamamlamak üzere askere alınırlar.	MADDE 1. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.	MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.